MAREK HALTER

Fatima

Iubirile Orientului

Traducere din limba franceză
Geanina Tivdă

Editura Litera
Bucureşti, 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

HALTER, MAREK

Fatima

Marek Halter

Fatima Les femmes de l'Islam

Copyright 2015 Editions Robert Laffont, S.A., Paris

„Fatima este o parte din mine. Ceea ce o răneşte mă răneşte pe mine”[1].

Mahomed

„Când vor fi sfărâmate lanţurile sclaviei nesfârşite a femeii, când ea va trăi pentru ea însăşi şi prin ea însăşi [...], şi ea va deveni poetă, la rândul ei!”

Arthur Rimbaud, scrisoare din 15 mai 1871 adresată lui Paul Demeny

Îi mulţumesc Clarei Halter.

[1] Coran 82, 1-4. Acolo unde nu se menţionează altfel, toate notele aparţin autorului. Pentru versiunea în limba română, a se vedea ediţia Coranul, traducere din limba arabă, introducere şi note de George Grigore, Editura Herald, Bucureşti, 2006 (n.tr.).

Partea întâi

Meca

Cinci ani mai târziu

Umbrele se alungeau peste pietrele albe ale cimitirului Al-Maalat. Sfârşitul zilei nu era departe. Fatima îşi ţinu răsuflarea.

Când cerul se va rupe şi *stelele vor fi împrăştiate, Când mările se vor revărsa şi mormintele vor fi răvăşite...*

Cuvintele tatălui ei îi izbeau pieptul. O cuprinse tristeţea.

În ziua când se împlineau cinci ani de la moartea *saidei*[2] Khadija bint Khowaylid, puţini oameni se adunaseră la mormântul celei pe care unii dintre ei o numeau deja Mama Credincioşilor. Fiecare adusese o desagă plină cu boabe de orz şi, pe rând, o golea pe lespedea ce acoperea

[2] „Doamnă” sau „stăpână” în limba arabă (n.tr.).

locul de veci. Îndată ce plecau, păsările aveau să pună stăpânire pe grăunţe şi să le semene prin tot ţinutul. Astfel, anul următor, sute de spice aveau să crească în amintirea Khadijei, mama ei mult iubită.

Apoi, conform tradiţiei pe care o statornicise Mahomed, tatăl său, fiecare povesti binele pe care-l făptuise cu gândul la defunctă. După aceasta, rugăciunea fu reluată:

Pe lumina zilei!

Pe noaptea ce învăluie pământul!

Domnul tău nici nu te-a părăsit şi nici nu te-a urât!

Pentru tine, mai bună va fi Viaţa de Apoi decât Viaţa de Acum!

Din darurile Sale Domnul tău îţi va dărui...[3]

Tatăl ei tăcu. Era acolo, în faţa ei, cu umerii acoperiţi de mantia într-o nuanţă închisă de ocru care nu-l părăsea niciodată şi care, uneori, parcă-l înghiţea cu totul. Îşi întinse palmele deschise, ca ofrandă adusă luminii tot mai slabe, apoi îngenunche pe covoraşul îngust desfăşurat în faţa mormântului soţiei sale. De îndată, cu o singură mişcare, toţi cei din jurul Fatimei făcură la fel. Geamătul plin de durere al lui Waraqa[4], bătrânul învăţat care se

[3] Coran 93, 1-5.

[4] A se vedea lista personajelor de la sfârşitul lucrării.

sprijinea de braţul lui Zayd, ucenicul său, fu acoperit de foşnetul tunicilor.

Lespedea albă a mormântului absorbi încet licăririle roşietice ale cerului şi, preţ de o clipă, parcă fu acoperită de un văl de mătase, asemenea ţesăturilor bogate şi rare pe care *saida* Khadija bint Khowaylid le preţuise atât de mult.

Mahomed îşi îndreptă trunchiul şi, fără să se ridice, întinse din nou palmele deschise spre cerul deja îngreunat de noaptea densă. Apoi, cu un glas profund ce reverberă din pietrele tombale, rosti:

— Nu este alt dumnezeu decât Dumnezeu, Allah cel Milostiv şi îngăduitor!

Se lăsă tăcerea. O tăcere lungă.

Fatima ar fi trebuit să repete cuvintele ce veneau de la Domnul ei. Aceasta făcea parte din rugăciune.

„Lasă-ţi inima să se deschidă şi vezi dacă este bună, dacă-şi îndeplineşte datoria”, îi spunea tatăl ei zâmbind, aproape amuzat, ca şi cum o învăţa un joc.

Altceva avea însă mai multă putere asupra ei. Gândurile care o obsedau, furia, îndoielile şi neputinţa de a înţelege îi stăpâneau acum mintea.

Cum era cu putinţă să fie atât de puţini şi atât de slabi

în jurul tatălui ei, Mahomed? De ce Domnul său, despre care se spunea că este atât de puternic, Unicul, îl lăsa atât de lipsit de apărare? De ce nu împingea oamenii către el şi nu-i dăruia o ceată de tovarăşi de nădejde, de mercenari vajnici, pentru a făptui această cucerire pe care El o pretindea prin gura şi viaţa Trimisului său?

Niciodată, bineînţeles, nu îndrăznise să-i pună întrebări tatălui ei, dar îi tot iscodise pe doi dintre credincioşi, frumoasa Ashemu, fosta sclavă a mamei sale, şi pe Abdonai Persanul. Răspunsurile lor însă nu o liniştiseră nici pe departe. Dimpotrivă,

îi spuneau de fiecare dată: „Tatăl tău ştie de ce face ceea ce face. Şi când el nu ştie, Domnul său ştie în locul lui”.

Sau Abdonai râdea de ea: „«Mercenari vajnici!» Nici mai mult, nici mai puţin! îmi închipui că ţi-ar şedea foarte bine cu un coif de căpetenie peste buclele tale frumoase!”

Ashemu o irita, căci relua ca un refren ceea ce repeta toată lumea: „Ai răbdare, Fatima. Închipuie-ţi că tatăl tău este pe cale să construiască o cetate nouă şi măreaţă, cu străzi şi case cum nu s-au mai văzut vreodată. Crezi că aşa ceva se poate împlini într-o zi sau într-un an?”

Ashemu avea dreptate, Fatima o ştia prea bine, însă

trebuia ca arhitectul să rămână în viaţă pentru a-şi duce la capăt opera. Or, ura cu care era înconjurat tatăl ei era atât de mare, încât nu putea să nu se lase cuprinsă de îndoieli. Cei care se închinau la idoli nu-l acceptau pe Domnul lui Mahomed. Ei îl considerau periculos pe acest Dumnezeu unic ce declara război zeilor lor ancestrali. Trebuiau să-l răpună pe Trimisul Lui.

Cum se făcea că Ashemu avea mai multă încredere în tatăl ei decât ea însăşi? Uneori, Fatima avea impresia că fosta sclavă se arăta prea încrezătoare în viitor. Pe de altă parte, manifestase în numeroase rânduri puterea stranie de a ghici ceea ce restul lumii ignora. În plus, simţea ea însăşi această *forţă* despre care vorbea Ashemu.

De când era mică, Fatima admirase tăria şi curajul lui Mahomed. Vedea însă că, de la moartea Khadijei, tatăl ei se schimbase.

A pretinde că devenise alt om ar fi fost fals. Cu ea, era mereu acelaşi, tandru, atent. Nu lăsa să-i scape nicio ocazie ca să-i arate dragostea sa părintească, mai ales de când surorile ei, Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum, „trupa celor trei”, cum le numea Fatima în secret, se măritaseră cu nişte cretini care nu erau în stare să se supună Domnului proslăvit de socrul lor.

Totuşi, era ceva diferit, ce nu ţinea de autoritatea sau de intransigenţa pe care Mahomed le-ar fi putut arăta. Nici măcar de tăcerile lui şi de nopţile misterioase în care hoinărea pe munte. Sau de zilele întregi pe care le petrecea în camera Khadijei, de unde ieşea înviorat, bucuros, liniştit, ca şi cum s-ar fi întors dintr-o călătorie îndelungată. După ce o săruta, se grăbea să se ducă la Kaaba sau în piaţă ca să le vorbească până la lăsarea serii celor care voiau să-l asculte.

Asemenea tuturor membrilor gospodăriei, Fatima se obişnuise cu ciudăţeniile tatălui său. Ba mai mult, îi plăcea să-l vadă în aceste momente, căci i se părea a fi cel mai frumos om de pe faţa pământului. Inima îi spunea însă că o parte din cel care era numit Trimisul rămânea secretă, inaccesibilă chiar şi ei, fiicei sale celei mai apropiate, sânge din sângele lui. Nu însemna că era un străin. Uneori totuşi, tatăl ei i se părea de nepătruns, ca acele umbre foarte frumoase care, la lăsarea amurgului, ridau crestele munţilor, părând să ascundă minuni dincolo de puterea de cuprindere a minţii.

Fatima îi măturã cu privirea pe rarii credincioşi din cimitir, îngenuncheaţi la mormântul Khadijei. Adevărul sărea în ochi: puteau fi număraţi pe degetele de la două

mâini! Şi cine erau? câţiva bătrâni şi tinerei care se susţineau unii pe alţii...

Şi apoi Abu Bakr, cu statura dreaptă, în ciuda părului albit de vreme.

Credinciosul Tamim aldan, mic, grăsuliu, cu gesturi repezite şi precise.

Abdonai Persanul, care, după ce-şi dăruise patruzeci de ani din viaţă Khadijei bint Khowaylid, îşi oferise credinţa celui pe care stăpâna lui îl iubise mai mult decât orice pe lume.

Afectuosul şi învăţatul Zayd ibn Harita, un fiu al ţinutului Kalb, pe care-l înfiase Mahomed.

Bătrânul *hanif*[5] Waraqa, pe jumătate orb şi atât de slăbit încât nu mai ieşea din curtea casei de patru sau cinci anotimpuri, dar nu se lăsa niciodată doborât de ameninţări: doar moartea l-ar fi putut împiedica să vină astăzi să se roage la mormântul verişoarei sale Khadija.

Unchiul Abu Talib, care slăbise şi mai mult, niciodată n-ar fi ajuns la cimitir dacă nu s-ar fi putut sprijini pe fiul său Ali.

Frumosul Ali, cum îl numea Fatima cu o grimasă de ironie. Un băiat mai mare decât ea cu numai doi ani, dar

[5] Hanif – în perioada preislamică, astfel erau numiţi cei care respingeau idolatria şi urmau exemplul lui Abraham. (n.red.).

care afişa deja aroganţa ridicolă a flăcăilor. În primăvară, deşi Abu Talib încă refuza, Ali întorsese spatele zeilor falşi ai Meccăi. De-atunci venea în fiecare zi să se roage lângă vărul său Mahomed. Spre surprinderea Fatimei, acest chipeş Ali, cam prea afectat, având în minte numai frumuseţea togilor sale şi impresia pe care le-o făcea fetelor, îi ceruse ajutor lui Zayd ca să înveţe să citească şi să scrie pe sulurile lui Waraqa. Arăta atâta respect faţă de vărul său Mahomed, încât s-ar fi putut crede că i se adresa tatălui său. Vai! Ca să mânuiască o bâtă, să tragă cu arcul sau să-şi încleşteze degetele pe mânerul unei *nimcha*[6] nu trebuia să te bazezi pe el. Ar fi fost incapabil să înfrunte un duşman în luptă.

Cât despre femei, în afara câtorva slujnice cu priviri temătoare, nu se afla acolo decât verişoara Muhavija, bătrână, atât de bătrână şi de veştejită, agăţată de braţul mătuşii Kawla, care aproape că o ducea în braţe, ceea ce era foarte frumos, de altfel. Kawla fusese nevoită să treacă peste cuvintele sarcastice şi ameninţările soţului ei ca să vină la cimitir.

Un curaj ce le lipsise surorilor Fatimei. Niciuna dintre cele trei nu îndrăznise să ţină piept dojenilor şi dispreţului

[6] *Nimcha* – sabie curbată, specifică lumii arabe; denumire utilizată mai ales în Maroc (n.red.).

bărbaţilor lor.

Ruqayyah şi Umm Kulthum se măritaseră cu doi dintre fiii cumplitului Abu Lahab, fratele lui Abu Talib. Zaynab, cea mai mare, era îndrăgostită nebuneşte de Laas ibn ar-Rabi. Un tânăr pretenţios, adorator al idolilor, asemenea tuturor celor din neamul ar-Rabi. Bogăţia lor se datora în întregime Khadijei. Ceea ce nu-l împiedica pe acest Laas ibn ar-Rabi să se împăuneze în Meca, proferând insulte şi injurii de îndată ce rostea numele socrului său, Mahomed.

De ce Domnul Milostiv şi îngăduitor tolera aşa ceva? De ce le lăsa pe Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum să-şi facă de ruşine tatăl?

Khadija: amintire, amintire!

Fatima închise ochii şi lăsă şuvoiul amintirilor să iasă la suprafaţă. Chipul slab şi sleit al mamei sale îi apăru sub pleoapele închise. Un chip atât de adevărat, de real, pe care l-ar fi putut mângâia. Când Khadija mai era în viaţă, în ultimele ei clipe, Fatima nu o făcuse. Nu îndrăznise. Era prea înspăimântător. Suferinţa îi mistuia mama de zile şi nopţi întregi. Fiecare ceas care se scurgea îi schimonosea

trăsăturile. Deşi ardeau ierburi în nişte vase de jăratic în cele patru colţuri ale încăperii, aerul era irespirabil, saturat de mirosul acru şi pătrunzător ce-i învăluie pe muribunzi.

Se întâmplase în urmă cu cinci ani, dar Fatima îşi amintea de parcă ar fi fost în ajun. Se pusese în genunchi foarte aproape de patul mamei, iar Khadija îşi întorsese anevoie capul spre ea. Parcă ieşea dintr-o noapte adâncă. După un răstimp lung, foarte lung, un zâmbet i se ivise pe buzele crăpate. Un zâmbet dulce ca mierea pe acel chip înfricoşător. Acelaşi zâmbet pe care îl oferea dintotdeauna. Fatima abia îşi înăbuşise un ţipăt. O durere ascuţită şi rece îi străpunsese inima, ca şi cum pieptul i-ar fi fost despicat de o *nimcha.* Poate că ar fi cedat dorinţei mistuitoare de a fugi în curte dacă mama ei n-ar fi şoptit:

— Fatima... Fatima, îngeraşul meu din paradis... îşi deschisese palma fără a avea puterea să o mişte din loc. Fatima găsise curajul de a-şi pune mâna în ea, făcând un adevărat efort de voinţă ca să nu şi-o retragă imediat. Palma îmbătrânită a mamei era acoperită de o sudoare de gheaţă. Sudoarea morţii...

Khadija avusese cele mai frumoase mâini, cele mai fine, cele mai moi din Meca. Mâini care nu legau snopi de ierburi tăioase, nu trăgeau de frânghii, nu se ardeau pe

pietrele cuptoarelor. Mâini care dezmierdau asemenea vântului blând al primăverii. De-acum nu mai trecea o zi fără ca Fatima să tremure la amintirea palmei îngheţate, a falangelor tari ca scoarţa care-i prinseseră mâna de copil şi o ţinuseră strâns cât timp Khadija, cu vocea răguşită, aproape de neauzit, dorise să o aline:

— Nu fi tristă, Fatima mea iubită. Merg pe drumul unde mă aşteaptă Domnul tatălui tău... El mă va întâmpina. Nu voi fi pierdută. Nu voi fi singură şi te voi vedea... în fiecare zi te voi iubi, te voi călăuzi... Viaţa ta va fi frumoasă şi măreaţă. Ştiu acest lucru.

Fatima era pe-atunci prea tânără şi prea impresionată ca să înţeleagă toată blândeţea, toată iubirea din aceste şoapte. Ceda încă prea uşor în faţa fricii. Frica de obrajii scobiţi, frica de ochii scânteietori asemenea unei ape neclintite. Frica de aceste buze uscate şi fierbinţi care îi apăsau încheietura mâinii. Frica de răul ce distrugea pentru totdeauna amintirile suave cu mama ei preaiubită. Frica de orice, pe care o trăiau toate fetele de vârsta ei.

Khadija nu mai avea însă timp să-şi facă griji pentru spaimele unei fetiţe. Cu vocea răguşită, pe care o recunoştea cu greu şi a cărei amintire îi făcea pielea de găină şi acum, după atâta timp, îi smulsese o promisiune.

O promisiune fermă, dintre cele ce nu pot fi uitate întreaga viaţă.

— Să nu-ţi părăseşti tatăl, Fatima, îngerul meu! Niciodată, niciodată... Jură-mi... Va avea nevoie de tine, aşa cum ar fi avut nevoie de fratele tău Qasim. Dumnezeu cel Mare, cel Milostiv a dorit ca lucrurile să fie astfel. Binecuvântat fie El şi să te ajute să fii fiica tatălui tău asemenea unei *nimcha* în mâna cuceritorului... Fatima... Promite-mi. Eşti tare cât zece băieţi. Iubeşte-ţi tatăl, apără-l cum l-am iubit şi apărat eu. Promite-mi, Fatima, iubirea mea. Promite-mi!

Bineînţeles, ea îi promisese. Iar când tatăl ei o îngropa pe Khadija în pământul cimitirului, îşi reînnoise promisiunea.

Astăzi, după cinci ani, înţelegea că mama ei prevăzuse totul: singurătatea tatălui ei, măreţia lui.

Fatima crescuse. Încetase să se mai poarte ca o fetiţă. Ştia că-şi va ţine promisiunea până când avea să fie la fel de bătrână şi pe moarte precum iubita sa mamă. Ştia că niciodată nu avea să devină una dintre acele femei fără creier, fără curaj în faţa bărbaţilor şi a minciunilor lor, a vicleniilor şi răutăţii lor, cum deveniseră surorile ei, Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum. Nişte proaste şi nişte

laşe care se gândeau numai cum să le fie bine soţilor lor imbecili şi erau gata să-i întoarcă spatele propriului tată din acest motiv!

Ajunsese să înţeleagă mai bine o sumedenie de lucruri. Nu se mai temea atât de mult de moarte. Adesea, îşi auzise tatăl răspunzându-le celor care-l întrebau, cu spaima în vintre, în ce aveau să se preschimbe odată îngropaţi sub praful cimitirului: „La momentul potrivit.

Domnul te va face să le întorci spatele celor care te înconjoară. Vei deveni ceea ce El a hotărât. Nu vei avea altă ţintă decât El. În preajma lui vei ajunge ori praf şi pleavă, ori fericit în Lumina Sa şi în timpul care nu se mai măsoară. Depinde de ceea ce vei fi înfăptuit mai întâi şi mai la urmă. El ştie totul despre viaţa ta, despre ce ai săvârşit. Dacă El crede că aşa este drept, va aduna în paradisul său chiar şi oasele degetelor tale”[7].

Astăzi ar fi ştiut să cuprindă cu dragoste chipul mamei sale aflate pe moarte. Ar fi îndrăznit să-l acopere cu mii de sărutări care s-o însoţească în călătoria până în paradisul Domnului Milostiv şi îngăduitor.

Fatima mai învăţase şi că moartea nu aducea decât amintiri, regrete şi promisiuni. Nimic din ce lua cu ea nu se

[7] Pornind de la Coran 75, 4-14.

întorcea şi nu reîncepea.

„Ceea ce trebuie să faci”, repeta tatăl ei cui voia să-l asculte, „fă neîntârziat. Tu îţi cunoşti datoria. Ştii încotro te duce inima. Domnul ţi-a dat tot ce ai nevoie ca să înaintezi fără teamă prin lume”.

Astfel, respectând în fiecare zi promisiunea făcută mamei sale, Fatima învăţase o mulţime de lucruri pe care nimeni nu le bănuia.

Chiar şi tatăl ei adorat se încăpăţâna să creadă că odrasla lui de cincisprezece ani nu era decât un copil. Sau o fată bună de măritiş. Ei bine, ea nu avea de gând să fie nevasta nimănui. Niciodată. Ea nu era precum celelalte femei. Niciun soţ nu avea să poată spune în faţa tuturor că Fatima bint Mahomed îi aparţinea. Nu exista şi nu avea să existe vreodată, până când Domnul cel Milostiv şi îngăduitor o chema la el, decât un bărbat căruia să-i fie datoare: tatăl său.

Da, Khadija, în agonia ei, văzuse corect. Erau fără număr cei care-i urau soţul. Forfoteau prin Meca batjocorind, ţipând, aruncând ocări cu nemiluita pe străzi sau la Kaaba. Numindu-l „Mahomed Nebunul”, „Mahomed Diavolul” sau „Abu Qasim”, pentru a-i aminti că nu era decât tatăl unui fiu mort. Povestind în hohote de râs pline de dispreţ că nu

era decât un neputincios. O jumătate de bărbat în stare să zămislească doar fete.

De zece ori deja, cu inima fierbându-i de furie şi de dorinţa de răzbunare, Fatima îi auzise vărsându-şi mizeriile. Avusese puterea să nu lase să se vadă nimic, să tacă, să-şi ascundă ruşinea şi să aştepte noaptea pentru a se elibera de umilinţă. Atunci îşi jura că va veni ziua în care va reduce aceste guri mincinoase la tăcere. Nu trecea o seară fără să se adreseze direct Domnului tatălui ei:

— Fă din mine cea care trebuie să fiu. Fă din mine scutul şi *nimcha* tatălui meu, Mahomed Trimisul, cum îi spun cei care-l iubesc. O, Domnule Puternic şi Milostiv, Tu care poţi totul, îngăduie-mi să fiu sprijinul lui, aşa cum Abdonai a ştiut să o sprijine pe mama. O, Doamne Atotputernic şi Iertător, nu mă lăsa să devin o fată proastă, slabă şi nefolositoare. Tu l-ai luat pe fratele meu Al-Qasim. Nu te opune ca eu să-l înlocuiesc. Tu ai vrut să am un trup de fată, dar ştii că poate fi la fel de neînfricat şi de zdravăn precum un trup de băiat!

Dacă Domnul vedea totul, aşa cum afirma tatăl ei, atunci vedea că nu mai era timp. Prin toată Meca circulau cuvinte veninoase la adresa Trimisului său. Şi ameninţări. În curând, cei care le proferau nu aveau să se

mulţumească doar cu injurii. În curând, Fatima trebuia să facă mai mult decât să tacă şi să întoarcă spatele insultelor. Nu era singura conştientă de acest lucru.

Cu două zile în urmă, surprinsese o consfătuire între unii dintre cei mai devotaţi credincioşi ai tatălui ei: Abu Bakr, Tamim aldan şi Abdonai Persanul.

Cei trei erau de încredere. Bineînţeles, Abdonai rămăsese fără dinţi, cu gingiile goale, plămânii îi luau foc atunci când trebuia să alerge, dar mâna lui sănătoasă ştia încă să mai mânuiască *nimcha* cu atâta îndemânare încât să bage spaima în mulţi, şi pumnul său din piele, care-i înlocuia mâna ciuntită, încă mai putea să doboare o oaie.

Pe Tamim aldan se putea baza. Fatima îi cunoştea povestea – i-o spusese chiar el. Îl întâlnise pe tatăl ei cu mulţi ani înainte în regatul Ghassan, în zarva unui târg. Auzise vorbindu-se despre acest Mahomed ibn Abdallah care nu era încă decât slujitorul *saidei* bint Khowaylid. Gura lumii spunea că-i pusese pe fugă singur, doar cu ajutorul bătrânelor lui cămile, pe tâlharii care-i atacaseră caravana. Tamim râsese mult la aflarea acestei isprăvi şi voise să o audă chiar din gura lui Mahomed.

Întâlnirea lor luase însă o întorsătură neaşteptată. În loc să se laude cu bravura sa, Mahomed, descoperind că

Tamim credea în Dumnezeul unic al creştinilor, îl iscodise fără încetare despre acest Dumnezeu. De asemenea, nu-l slăbea cu întrebările despre nenumăratele drumuri făcute de Tamim mai spre nord. Astfel se născuse prietenia lor, din întrebări şi răspunsuri, din curiozitate în curiozitate.

Astăzi, Tamim era bogat. Nu datora nimic nimănui, iar Domnul cel Milostiv şi îngăduitor despre care vorbea Mahomed devenise pentru el infinit mai binevoitor, simplu şi real decât cel al oamenilor de la miazănoapte şi din Bizanţ. Niciodată nu se temea să-şi arate credinţa faţă de „Mahomed Diavolul”. Niciodată nu ezita să repete în public, şi chiar în faţa lăcaşului sfânt Kaaba, cuvintele şi mesajele Domnului său.

— Nu este alt dumnezeu decât Dumnezeu, îi plăcea să proclame în faţa celor care se îndoiau. Mahomed ibn Abdallah este Trimisul său.

Cel mai adesea, drept răspuns, ploua cu ocări. Uneori cu lovituri. În funcţie de situaţie, Tamim râdea sau lovea cu aceeaşi linişte în suflet.

Cât despre Abu Bakr, Fatima avea impresia că-l cunoştea dintotdeauna. De multă vreme, pe băncile Marii Adunări, *mala,* prin magaziile cu mărfuri sau pe străduţele Meccăi, era poreclit „umbra lui Mahomed”. Iar Mahomed,

care-l iubea la fel ca pe un frate de sânge, spunea despre el:

— Tu eşti a treia mea mână!

Aşadar, când Fatima intrase, cu două seri înainte, în magazia cu arme a casei în căutarea bătrânului Abdonai, îl găsise şopocăind în penumbră cu Abu Bakr şi Tamim. Curioasă, trăsese cu urechea.

— Nu se vor mai înfrâna mult timp, mormăia Tamim. Ura nu le mai dă pace. Îi deranjăm prea mult. Vă spun: nu mai vor doar să batjocorească, vor să ucidă.

— Să ucidă sau să ne alunge din Meca, întări Abu Bakr. Ca şi cum acest oraş şi aceste case nu ar fi ale noastre!

Tamim lăsă să-i scape un hohot amar.

— Toată această bogăţie le-ar rămâne lor dacă ne-ar putea obliga să o luăm la fugă asemenea unor găini în faţa râsului! Se vede de la o poştă! Nu se mai ascund. Vor să-l ruineze pe Mahomed, să-l ruineze pe bătrânul Abu Talib şi, dacă se poate, să ne ruineze odată cu ei. Iar bogăţia să rămână în buzunarele lor de şarlatani ticăloşi!

— Nu se vor atinge de voi, interveni Abdonai cu vocea lui răguşită, ci de stăpânul Mahomed. Şi nu o vor face ca nişte viteji, ci ca nişte laşi ce sunt. Nu-şi vor arăta faţa. Se vor ascunde în spatele unui nebun sau al unui idiot, un

străin căruia îi vor promite femeile din paradis.

— Sunt de acord cu Abdonai, spuse Abu Bakr. În *mala* nu mă mai insultă, doar mă evită. Trebuie să-i cerem lui Mahomed să fie mai prudent.

Tamim îşi mută greutatea de pe un picior pe altul şi exclamă ironic:

— Abu Bakr! Nu-l cunoşti pe Mahomed? Crezi că poate fi prudent? Crezi că Domnul nostru vrea ca el să fie prudent?

Doar la amintirea acestor cuvinte, Fatima începu iarăşi să tremure. Abdonai, Tamim şi Abu Bakr aveau de o mie de ori dreptate. Nu avea nevoie să-i întrebe pe prietenii tatălui său ca să ştie cine erau nemernicii laşi şi plini de ură. Îi cunoştea la fel de bine ca şi ei: clanurile Abu Makhzum, Abd Sham, Al-Sakhr, Abd al-Uzza, Omayya, cei mai puternici dintre Quraysh şi, mai rău, unii din clanurile Abd Manaf şi Abd al-Muttalib ale unchiului Abu Talib. Frate-său, lepra de Abu Lahab, visa să-l trădeze ca să ia puterea în locul lui.

Adică sute de oameni.

Într-adevăr, nenumărate erau mâinile care visau să-l lovească pe Mahomed Trimisul şi să-l reducă la tăcere, astfel încât să înăbuşe cuvintele venite de la Domnul său. Astfel încât să înceteze ameninţările şi mustrările acestui

Dumnezeu care anunţa prin gura Profetului său că este Singura şi Unica Putere din cer asupra oamenilor.

Fatima era însă la fel de sigură ca bătrânul Abdonai că tatăl ei nu avea să se arate prudent niciodată. Şi niciodată ticăloşilor nu avea să le piară dorinţa de a-l ucide. Mama sa o prevenise:

— Să nu-ţi părăseşti tatăl, Fatima, îngerul meu! Niciodată, niciodată... Eşti tare cât zece băieţi. Iubeşte-ţi tatăl, apără-l cum l-am iubit şi apărat eu. Promite-mi, Fatima, iubirea mea. Promite-mi!

Beduinii

— Fatima...

Strigătul şoptit al lui Ashemu o făcu să tresară. Deschise ochii. Tatăl ei şi ceilalţi continuau să se roage în genunchi, pe tăcute. Cu un gest, fosta sclavă îi arătă zidul scund al cimitirului. Zeci de persoane se uitau ţintă la ei, sorbindu-i parcă din priviri. Bătrâni cu chipurile înroşite de soarele apusului, cu riduri brăzdate de zilele de foc şi nopţile de ger. Femei, unele cu bebeluşul strâns într-o eşarfă la piept. Şi mai erau şi tineri: beduini cu mantii vărgate din lână

aspră, unele rupte, pline de praf, cârpite cu destulă pricepere. Veşmintele femeilor erau sumbre pentru cele mai în vârstă, vii şi colorate pentru cele tinere. Erau beduinii care se adunau în împrejurimile Meccăi în acea perioadă a anului. În fiecare toamnă, veneau să se adăpostească de vânt şi-şi ridicau tabăra pe colinele Al-Ahmar, la marginea drumului spre Taif, foarte aproape de puţurile din Al-Bayadiyya.

— Priveşte, mai şopti Ashemu.

La marginea grupului stăteau şapte păstori bătrâni. Bărbaţi de o seamă cu Waraqa sau Abu Talib, mai noduroşi decât bâtele în care se sprijineau, dar încă drepţi; ochii lor, în lumina apusului, aveau o lucire metalică. Erau patriarhii, cei cărora fiecare beduin le datora un respect absolut. Cu siguranţă, ei îşi conduseseră familiile până la zidul cimitirului ca să-l vadă pe Mahomed Trimisul rugându-se la mormântul soţiei sale Khadija bint Khowaylid, cea care-i ajutase foarte mult odinioară.

Un val de recunoştinţă o linişti pe Fatima. Poate că Ashemu avea dreptate. Poate că nu erau atât de slabi şi de puţin numeroşi cum credea ea.

În acel moment, tatăl ei se plecă atât de mult, încât îşi puse fruntea pe covoraş. Apoi se ridică sprinten şi strigă

tunător un „Allahu Akbar!” care păru să-i trezească pe cei din jurul său. În clipa următoare îl imitară cu toţii. Ashemu se grăbi să o ajute pe Kawla să-şi ridice verişoara, pe Muhavija. Fatima văzu că Ali şi Zayd făceau acelaşi lucru cu unchiul Abu Talib şi Waraqa, în timp ce tatăl ei se apropia de bătrânii beduini. Şi el îi observase.

Fatima se îndepărtă de grupul femeilor ca să-l urmeze. Abu Bakr şi Tamim îi aruncară o privire plină de reproş, dar, de data aceasta, se abţinură să-i mai strige veşnica replică: „Îndepărtează-te, fată, nu este locul tău aici!”

Totuşi, din respect faţă de tatăl ei, rămase câţiva paşi în spate. De unde se afla, nu putea auzi ce vorbea Mahomed cu patriarhii, dar, din felul în care unii şi ceilalţi îşi întindeau palmele peste zidul cimitirului şi îşi mişcau buzele, ştiu că tatăl ei le adresa o rugăciune. Apoi se întoarse către ceilalţi beduini care nu-l scăpau din ochi şi repetă acest gest.

Dintr-odată, o beduină se repezi spre zid strigând numele lui Mahomed. Cu obrajii scăldaţi în lacrimi, prinse mâinile Trimisului peste marginea de piatră şi le apăsă pe frunte. O făcu atât de brusc, încât îşi pierdu echilibrul şi căzu. Fatima nu putu să nu râdă. Un chicot uşor şi vesel răsună în aerul apusului. Abu Bakr se întoarse spre ea

indignat, însă Mahomed o ridica deja pe femeie cu ajutorul unui tânăr care era probabil fiul ei. Bătrâna beduină, în ciuda şocului produs de cădere, izbucni şi ea în râs. Un râs care, cu repeziciunea unui salt de lăcustă, îi molipsi pe toţi cei prezenţi: Mahomed, bătrânii patriarhi, apoi restul beduinilor. Fatima văzu cum tatăl ei îi făcu semn să se apropie.

— Te cunosc, tu eşti Fatima, fiica Trimisului nostru! strigă beduina. Te ştiu de când erai mică, numai atâtica, adăugă ea arătând spre nivelul genunchilor.

Tânăra simţi un fior. Mahomed îi puse mâna pe umăr şi o trase spre el, rostind cu vocea-i răguşită, dar perfect clară:

— Fatima este cea pe care Domnul mi-a dat-o ca să nu uit ce este iubirea.

Aceste cuvinte fură ca un val fierbinte. Pe Fatima o învălui fericirea din creştet până la tălpi. Preţ de o clipă, derutată, nu îndrăzni să se întoarcă pentru a vedea dacă tovarăşii lui Mahomed îl auziseră. Vai, cât de mult şi-ar fi dorit ca mâna lui să rămână pentru totdeauna pe umărul ei!

— Mama ta, *saida* bint Khowaylid, ne-a salvat, pe mine şi pe fiul meu, continuă beduina. Şi pe mulţi alţii. Pe voi

ghearele negre ale ciumei nu v-au înspăimântat. Voi nu aţi fugit ca domnii din Meca! Tu, Mahomed ibn Abdallah, dacă spui că există un zeu mai mare şi mai adevărat decât idolii în jurul cărora se învârt bogaţii din Meca pe esplanada Kaabei, te cred. Dacă tu spui că Allah al tău îţi vorbeşte şi, prin gura ta, ne vorbeşte şi nouă, te cred! Din nou, bătrâna sărută cu devoţiune mâna lui Mahomed. Te cred, te cred, te cred! Allah să-ţi dea viaţă lungă ca să ne încălzeşti inimile aşa cum soarele încălzeşte corturile.

Se auziră murmure de aprobare. Mahomed se desprinse de Fatima ca să sară peste zid. Zâmbind, o ridică pe bătrâna beduină şi, cu un gest simplu, o strânse la pieptul lui şi îi sărută tâmpla, aşa cum ar fi făcut cu o femeie din casa lui. Patriarhii se adunară în grabă în jurul lor şi o cuprinseră pe bătrână pe după umeri, liniştind-o şi împingând-o în braţele fiului ei.

Abu Bakr şi Tamim i se alăturaseră lui Mahomed de cealaltă parte a zidului. Abdonai îi urmă. Discret, Fatima făcu la fel. Întorcându-se, îi zări pe Ashemu şi pe ceilalţi deja departe de cimitir, pe drumul care cobora spre primele case ale oraşului. Cu o strângere de inimă, înţelese că nu putuseră auzi cuvintele minunate rostite de tatăl ei.

Acum mica mulţime a beduinilor o pornea şi ea spre Meca. Deşertul era scăldat de ultimele raze ale soarelui, iar umbrele deveneau tot mai dense. În scurt timp, căldura avea să fie mai puţin sfâşietoare. Deşi se făcuse târziu, Fatima era convinsă că tatăl ei urma să meargă, la fel ca în fiecare zi, să se instaleze sub torţele ce luminau porţile Kaabei pentru a transmite cuvântul Domnului său. Şi, ca de obicei, cei care nu credeau aveau să-i arunce ocări şi pietre.

Cel puţin, din acea seară nu avea să mai fie atât de singur şi slab, ci însoţit de fervoarea beduinilor.

Îndată ce-i trecu prin minte acest gând, împietri. Cum putea fi atât de proastă? Iubirea tatălui ei oare o făcuse să-şi piardă capul?

Nu, beduinii nu ar fi putut nicidecum să-l ajute pe Mahomed. Ei trebuiau să stea departe de Meca: legea cetăţii nu le îngăduia să pună piciorul dincolo de ziduri.

Toată încrederea ei se destrămă într-o clipă. O presimţire rea i se puse ca o gheară în gât.

Intuise corect: în dreptul primelor case, mica trupă a beduinilor care-l înconjurau pe tatăl ei se opri. Fatima mergea cu vreo douăzeci de paşi în urmă. Copiii nomazilor se învârteau în jurul ei, cu ochii plini de curiozitate. Ca

întotdeauna, întunericul se lăsă în grabă. Prea repede.

În faţă, Fatima auzea glasul lui Mahomed şi cuvintele de salut schimbate cu patriarhii. Dădu să grăbească pasul când un băiat se înfipse în faţa ei atât de aproape, încât umerii li se atinseră uşor. Avea trăsături fine, denotând inteligenţă, şi aceeaşi vârstă ca ea, sau puţin mai mult, însă era mai înalt cu un cap. Îi vorbi încet, respectuos. Atât de încet, încât nu înţelese un cuvânt. Enervată, urmărind din ochi grupul din jurul tatălui ei, îl mustră:

— Ce spui acolo? Ce vrei de la mine?

— Tu te numeşti Fatima şi eu Abd Mrah, spuse el mai apăsat.

— Şi ce-i cu asta?

Băiatul făcu un gest spre patriarhii care-l priveau pe Mahomed cum se îndepărta spre Kaaba.

— Tatăl meu îl urmează pe al tău de mult timp. El l-a ales pe Domnul său. Iar eu te-am văzut trăgând cu arcul împreună cu bătrânul persan care nu are decât o mână.

Fatima nu răspunse imediat. În capătul străduţei pe care trebuia să o apuce tatăl ei apăru flacăra şovăitoare a unei torţe.

— Şi de ce-mi spui mie toate aceste lucruri? îl întrebă în cele din urmă, reluându-şi neliniştită mersul.

Puştiul îi tăie drumul tocmai atunci când îl recunoscu uşurată pe cel care ducea torţa. Era Bilal, marele servitor negru. Înţelept, Abdonai îl trimisese să facă rost de lumină pentru ca Mahomed să nu traverseze Meca în beznă.

Vru să-l ocolească pe băiat, însă el o prinse de braţ.

— Dă-mi drumul, sau o să mănânci ţărână!

Ceilalţi tineri se adunară în jurul lor, dar Abd

Mrah nu păru impresionat.

— Şi eu ştiu să mă bat.

— Tu nu ştii că un beduin nu trebuie să o atingă pe fiica lui Mahomed Trimisul?

Îi păru rău de aceste cuvinte. Erau pretenţioase. Dar băiatul nu le băgă în seamă.

— Ştiu să mă bat, insistă el. Aşa cum ne batem noi. Cu bâtele. Fără arc şi lamă din fier.

Fatima ezită. Tatăl ei, Abdonai, Abu Bakr şi Tamim se îndepărtau cu paşi mari. Totuşi era ceva din ţinuta sau poate din privirea băiatului care o intriga şi o reţinea. Neştiind ce să spună, repetă:

— Ei bine?

— Când vei avea nevoie să lupţi cu cei răi, aş putea să te ajut.

— Nu înţeleg nimic din ce spui acolo.

— Vino să mă vezi între corturile tatălui meu. Te voi învăţa ceea ce nu ştii. Fără să răspundă, Fatima începu să alerge. Ţine minte, mă cheamă Abd Mrah, îi aruncă puştiul luând-o la rândul lui la fugă. Ştiu de ce vrei să te baţi...

Îi depăşiră pe bătrânii beduini. Cum băiatul nu putea merge mai departe, Fatima se cufundă singură în întuneric, sărind la întâmplare pe dalele neregulate ale străduţei. În faţa ei, torţa lui Bilal proiecta siluete uriaşe pe pereţii caselor. Cuvintele băiatului i se mai învârtiră prin minte câteva clipe, alungate în curând de vacarmul din jurul Kaabei.

Complotul

Ajunse din urmă grupul lui Mahomed abia la baza sanctuarului. Vreo douăzeci de torţe şi două vase mari cu naftă răspândeau o lumină grea, întretăiată de umbre mişcătoare, care colora în ocru şi purpuriu chipurile şi hainele.

Mulţimea era deasă şi zgomotoasă. Cei mai mulţi bărbaţi erau adunaţi lângă poarta aşezată la colţul clădirii cubice. Unii intrau, alţii ieşeau, cu toţii gesticulau şi îşi

adresau saluturi interminabile. Sărbătoarea anuală a lui Hohal, zeul Meccăi, se apropia. În două zile, piaţa cea mare avea să fie plină ochi cu merinde, ţesături rare, blănuri, obiecte din argint, aur sau oţel, piei fine provenind din regatele bogate precum Ghassan, Bosra, Damasc sau Palmira sau din ţinuturile sudice Saba, Tarib şi Manab, ori de la Aksum, de cealaltă parte a mării Al-Qulzum[8]. Vitele, mici sau mari, aveau să forfotească în ţarcuri, şi toate aceste bogăţii urmau să fie vândute şi cumpărate. Aceasta era perioada de vârf a comerţului din marele deşert, din Nejd şi Hidjaz până la munţii Assir.

Înainte să-şi ridice corturile la marginea oraşului, sub marii palmieri din crângurile Jarul sau Al-Layt, conducătorii de caravane şi negustorii se grăbeau nerăbdători să ajungă la Kaaba, unde se învârteau în jurul Pietrei Negre după ce îşi udau fruntea cu apă din izvorul Zamzam. Apoi se plecau în faţa marii statui a lui Hobal, implorându-l să le acorde protecţie şi noroc. După cum cerea tradiţia, cu această ocazie, timp de cinci zile, uşile Kaabei rămâneau deschise şi iluminate până dimineaţa.

Doar bărbaţii erau prezenţi. Nici unei femei nu îi era îngăduit să meargă acolo, cu atât mai puţin unei fete de

[8] Denumirea arabă a Golfului Suez (n.red.).

cincisprezece ani. Fatima, conştientă că trebuia să fie cât mai discretă, se strecură pe sub palmierii care mărgineau partea de sud a esplanadei. În miezul zilei, pelerinii se ascundeau de soare acolo, dar noaptea luminile torţelor şi ale vaselor cu naftă, concentrate în jurul Kaabei, o lăsau în semiîntuneric. Fără să-şi scape din priviri tatăl, care se afunda în mulţime, înaintă până la trunchiul cel mai apropiat de incintă. Abia avu timp să se ghemuiască pe nişte frunze de palmier uscate, când izbucni incidentul.

Bine iluminat de torţa lui Bilal, mergând înaintea tovarăşilor săi, Mahomed se afla la câţiva paşi de uşa sanctuarului, în faţa căreia existau nişte trepte înalte de piatră unde avea obiceiul să se aşeze pentru a purta lungi conversaţii cu cei doritori. Zayd îi povestise cândva Fatimei cum Mahomed însuşi pusese să se construiască aceste trepte. Îşi petrecea atât de mult timp acolo, încât locuitorii Meccăi, unii în batjocură, alţii din simpatie, numeau spaţiul respectiv şcoala lui Mahomed Nebunul sau a lui Mahomed Trimisul.

În această seară, blocate de mulţime, treptele păreau inaccesibile. Fatima văzu cum tatăl ei şi slujitorul negru încetiniseră, căutând o modalitate de a ajunge la ele. Dintr-odată, în mijlocul gloatei se iscă forfotă şi se auzi un

strigăt rostit de o voce ascuţită:

— Vai! Iată l pe ibn Abdallah şi al său *Sudan*[9]*!* Faceţi loc marelui profet al cerşetorilor!

Mahomed şi Bilal rămaseră nemişcaţi. Tăcerea se lăsă asupra celor prezenţi. Toate feţele se întoarseră spre grupul nou-veniţilor. Abdonai, Abu Bakr şi Tamim se aşezară lângă Mahomed. Răsunară câteva râsete. Mulţimea se dădu la o parte şi un bărbat înalt şi uscat, îmbrăcat într-o tunică din lână fină şi având o pelerină albă cu broderii complicate, se desprinse din ea. Când îşi făcu apariţia în lumina torţei, Fatima îl recunoscu după cele trei inele de aur care-i străluceau la mâna dreaptă, îşi strângea mânerul pumnalului, a cărui teacă era prinsă cu o fâşie lată din mătase.

Era Otba ibn Rabia, căpetenie a clanului Abd Sham şi tatăl primei neveste a lui Abu Sufyan, duşman de moarte al mamei şi al tatălui ei.

Cu aroganţa-i obişnuită, cu vocea cuiva obişnuit să latre ordine, spuse scrâşnind din dinţi:

— Salutare, ţie, poetule Mahomed! Vii să ne desfeţi urechile cu poezia ta? începeam să ne pierdem răbdarea. Se lăsa noaptea, şi tu şi negroteiul tău nu mai veneaţi.

[9] Persoană de culoare; de la rădăcina *aswad* – „negru” în arabă (n.red.).

Otba ibn Rabia izbucni într-un râs sănătos care-i făcu barba să tremure. Din gloata spectatorilor ţâşniră, una după alta, injurii pline de dispreţ. În jurul lui Mahomed şi al tovarăşilor săi spaţiul se micşoră. Fatima simţi muşcătura spaimei în gât. În curând nu avea să mai poată zări turbanul deschis la culoare de pe capul tatălui ei...

Fără să iasă din zona de întuneric ce o proteja, se prinse de trunchiul palmierului şi se căţără în el. Pe când îşi căuta o poziţie confortabilă, auzi răspunsul calm al lui Mahomed:

— Salutare ţie, căpetenie a clanului Abd Sham. Fie ca Allah, Domnul meu, să te binecuvânteze. Te înşeli, însă. Nu mă pricep deloc la poezie.

— Ei, da! Nu te pricepi deloc la poezie? Şi totuşi, vorbeşti, vorbeşti, vorbeşti de dimineaţa până seara, tu, ibn Abdallah! îneci Meca sub şuvoiul cuvintelor tale! Vii aici, în faţa sfintei noastre Kaaba, şi-i ameţeşti pe cinstiţii pelerinii veniţi să-i slăvească pe Hobal şi pe Aliat... Spui că nu te pricepi deloc la poezie? Nici chiar la cea proastă? Atunci dacă nu eşti poet, ce eşti, ibn Abdallah?

Pe când se prindea de frunzele tăioase ale palmierului, Fatima auzi ovaţiile gloatei, ca reacţie la insultele lui Otba ibn Rabia. Îşi sprijini bine picioarele pe nişte cioturi şi, în fine, îşi putu vedea tatăl încrucişându-şi braţele pe piept.

Nu se grăbea să răspundă. Dar când o făcu, glasul lui fu atât de jos şi de liniştit, încât trebui să ciulească urechile.

— Ceea ce sunt eu, Otba ibn Rabia, vei afla, căci vei trăi destul înainte de a da socoteală pentru viaţa ta înaintea lui Allah. Aminteşte-ţi că eu sunt cel care a ridicat din nou Piatra Neagră a lăcaşului nostru, Kaaba, când tu şi ai tăi o lăsaţi să se prăbuşească. Aminteşte-ţi că aceste ziduri, prin care treci în fiecare dimineaţă, acest izvor Zamzam, la care-ţi potoleşti setea în fiecare zi ca şi cum ţi-ar aparţine, pe toate acestea tu, fiii şi nepoţii tăi, ginerii, casa ta cu toţi slujitorii şi toate fiicele tale, le-aţi abandonat ca pe o ruină a deşertului când spaima v-a cuprins măruntaiele. Teama de pedeapsa Domnului. Şi tu ai vrea să vorbesc asemenea poeţilor pe care-i plăteşti ca să-ţi înşire minciuni despre duhuri şi demoni? Te înşeli. Nu, cuvintele mele nu sunt cele ale unui poet. Cuvintele mele sunt la fel de limpezi ca izvorul Zamzam. Ele nu ies din mine, ci vin de la Domnul meu cel Milostiv şi îngăduitor, cel Unic. Cât despre cuvintele tale, Otba ibn Rabia, oricât de puternic îţi închipui că ai fi, dacă nu eşti cu băgare de seamă, îţi vor putrezi în gură.

— Vai! Vai! Ce spuneam eu?

Strigătul dogit şi provocator al lui Otba ibn Rabia sparse

tăcerea stranie şi parcă temătoare ce se lăsă la auzul cuvintelor lui Mahomed Trimisul.

— Vai! Vai! Iată cum văduvului lui bint Khowaylid i se dă ocazia să spună un cuvânt, şi el vă trânteşte o mie în faţă!

Din nou se auziră ocări în mijlocul mormăiturilor de aprobare.

Bătrânul socru al lui Abu Sufyan nu se număra printre cei care se lăsau impresionaţi de disputele verbale. Ştia perfect cum să controleze starea de spirit şi emoţia oamenilor adunaţi în mulţimi, aşa că nu lăsă să se instaleze nici îndoiala, nici liniştea. Făcu un semn spre doi bărbaţi care stăteau în spatele lui, iar aceştia se apropiară. Unul, bătrân, mergea sprijinit într-un baston cu o băgare de seamă ce îi amintea Fatimei de Waraqa. Celălalt nu avea în niciun caz mai mult de douăzeci de ani. Era îmbrăcat bizar, cu două mantii una peste alta, amândouă foarte peticite. O cârpă din lână îi ţinea pletele dese, care i se încreţeau rebele spre umeri. În ochii lui imenşi se reflectau flăcările torţelor. Buzele lui groase, părând aproape negre între perii rari ai bărbii, se mişcau neîncetat într-un mod dizgraţios.

Otba ibn Rabia îi prezentă pe cei doi ca fiind nişte poeţi veritabili, dintre cei pe care îi ascultai fără să te saturi şi

ale căror cuvinte erau în acelaşi timp o încântare pentru spirit şi un şuvoi de adevăruri inspirate de zeul Hobal, de zeiţele Al-Uzza şi Aliat. Sau chiar de demoni şi de duhuri care aparţineau acestei lumi întunecoase şi invizibile pe care oamenii obişnuiţi, puternici sau nu, preferau să o evite.

— Pentru aceasta, spuse Otba ibn Rabia punând mâna pe umărul celui mai în vârstă, este nevoie de tot atâta curaj şi ştiinţă cât îi trebuie unui războinic în timpul unui atac. Da, Abu Afak este dintre cei care posedă un asemenea curaj. În cetatea sa Yathrib, faimoasă pentru păstrarea cântecelor vechi, nimeni nu cunoaşte mai bine decât el meşteşugul poeziei. De aceea i-am cerut să vină să te asculte, ibn Abdallah, şi să ne spună cât valorează cuvintele tale. Iar el... Otba ibn Rabia făcu o pauză, cât să-şi tragă sufletul, înainte de a-l arăta pe tânărul poet fără măcar să-l atingă uşor: El este Amr Nufsya. Cei din Meca îl cunosc. Nu trebuie să ne luăm după înfăţişarea lui, care are darul de a-i înşela pe demoni...

Otba ibn Rabia fu întrerupt de cel pe care-l prezenta. Amr Nufsya tocmai se aruncase înaintea lui Mahomed, fluturând în penumbră poalele mantiilor sale, asemenea unei păsări care se chinuia să-şi ia zborul. Uşurată, Fatima

îl văzu pe Abdonai, la fel de agil, ridicându-şi pumnul din piele şi aşezându-se în faţa stăpânului său.

Vocea nazală şi puternică a poetului răsună până deasupra torţelor:

— Te-am ascultat, Mahomed Nebunule! Pe Aliat, Preafrumoasa şi Atotputernica, te-am ascultat, ascultat, ascultat, Mahomed Demonule, Abu Qasim, sau cum te vor mai fi chemând. Acolo unde-ţi sunt picioarele, chiar aici, în faţa sfintei noastre Kaaba, te-am ascultat până când urechile şi capul meu au simţit că nu mai pot. Ştiu deja! Tu nu ai să vezi duhurile. Spiritul tău nu va dănţui în deşert. Tu le muşti demonilor limba ca să le înghiţi cuvintele. Da, tu, ibn Abdallah, tu le sugi ţâţa asemenea unui nou-născut! Da, aşa este, pe toate stelele nopţii şi pe sfârşitul zorilor milostivi, o spun tare şi răspicat, Mahomed Demonul este gura lor, a făpturilor cumplite, păcătoase, a celor care se dedau plăcerilor cu iadul! Vorbeşte, vorbeşte fără încetare acest poet prost cu limbă de demon. O spun, o ştiu. Niciodată înţelepciune, întotdeauna furie. Niciodată frumuseţe, întotdeauna ameninţare! Execrabili poeţi sunt demonii. Ţi-o spun eu, Amr Nufsya, *shahir*[10] în toată Meca. Eu ştiu!

[10] Cel renumit, cunoscut (în limba arabă, în orig.).

Din nou, Amr Nufsya îşi flutură mantiile înainte de a face un salt în spate, de parcă ar fi vrut să se pună sub protecţia pumnalului lui Otba ibn Rabia. Discursul său fu salutat cu râsete şi strigăte. Spectacolul oferit de Amr Nufsya era întotdeauna apreciat, şi a doua zi dimineaţă aveau să-i repete cu toţii vorbele de duh prin curţile caselor.

Cu un nod în gât şi o durere sfâşietoare în palme, deoarece se ţinea strâns de ramurile ascuţite ale palmierului, Fatima nu-şi lua ochii de la tatăl ei şi de la cei trei oameni răi care-l înfruntau. Ar fi dorit să audă glasul lui Mahomed, dar acesta nu răspundea nebuniei lui Amr Nufsya decât prin nemişcare şi tăcere. Atunci Abu Afak, bătrânul poet din Yathrib, îşi ridică bastonul ca să pună capăt strigătelor.

— Amr Nufsya a spus ce ştie, iar eu spun acelaşi lucru: ibn Abdallah este un poet prost. De ce? Pentru că nu are habar de frumuseţea limbii noastre. Cuvintele lui se culcă în inimile noastre asemenea firelor de praf pe lama unei *nimcha.* Pentru că frazele lui ar vrea să despice aerul, dar se sfărâmă la cel mai mic şoc. Pentru că nu ştie nimic despre vremurile trecute. Pentru că este la fel de ignorant ca ţapii ţinuţi în ţarcuri. Nu-i place decât să vorbească de

rău, să insulte, să tune şi să fulgere. De unde vine aroganţa gurii sale? Din mândria nemăsurată a celor neştiutori. Pretinde că este trimisul unui zeu care ar fi măsura unică a tuturor lucrurilor, când lumea pendulează între adevăr şi fals, între vizibil şi neştiut, între sângele naşterii şi stacojiul morţii. El nu ştie să cânte zorile şi seara, mâna războinicului şi aşternutul iubitelor. Împroaşcă suflul ameninţării aşa cum demonii din Nefud scuipă în ceafa oamenilor rătăciţi. Ochii lui sunt orbi şi nu văd de unde bate vântul. Eu, care la vârsta mea înaintată am auzit multe, vă spun: dacă ascultaţi cuvintele lui, ele vă vor învenina urechile şi vă vor goli măruntaiele.

De data aceasta, nu se auziră nici huiduieli, nici ocări. Discursul savant al lui Abu Afak, rostit cu un glas înfundat, hipnotic, le îngheţase minţile. Cu un fior ce-i paralizează pieptul, Fatima avu brusc impresia că toţi bărbaţii de faţă îl priveau pe tatăl lor ca pe un monstru, şi nimeni n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi arătat în stare, chiar în acea clipă, de vreo vrajă diavolească.

Cu siguranţă el ghicise acest lucru. Şi puţin ar fi lipsit ca zecile de chipuri dinaintea lui să se transforme în tot atâţia ucigaşi. Înainte ca Otba ibn Rabia să aţâţe din nou tăciunii urii şi ai spaimei, Mahomed ridică mâna.

— Eu vorbesc mult? întrebă el cu vocea sa calmă, de netulburat. Totuşi, voi sunteţi cei care ne inundaţi cu şuvoaie de cuvinte. Eu spun doar atât:

Eu nu mă închin la ceea ce vă închinaţi voi.

Nici voi nu sunteţi închinători la ceea ce mă închin eu.

Nici eu nu sunt închinător la ceea ce v-aţi închinat voi.

Nici voi nu sunteţi închinători la ceea ce mă închin eu.

Voi aveţi legea voastră, iar eu am legea mea![11]

Apoi, fără să aştepte, le întoarse spatele celor trei bărbaţi. Abu Bakr şi Tamim, care-i prevăzuseră mişcarea, deja tăiau drum printre oameni ca să se poată îndepărta. Abdonai îşi scoase pumnalul cu mâna sănătoasă. Învârtind torţa deasupra capului, Bilal, uriaşul negru, le deschidea calea.

Uimirea stârnită de cuvintele lui Mahomed şi plecarea lui neaşteptată îi lăsară pe Otba ibn Rabia şi pe poeţii săi fără replică. Un freamăt cuprinse mulţimea. În cele din urmă, revenindu-şi în fire, căpetenia clanului Abd Sham urlă în noapte:

— Pleacă, neputinciosul! Fuge, famenul care este bun doar să sugă sexul zeiţei Aliat! Dar mâine, nu uita, ibn Abdallah, vei fi tot în Meca şi te vom găsi!

---

[11] Coran 109, 2-6.

Fatima fu cuprinsă de ruşine la auzul acestor vorbe. Cum puteau debita asemenea mizerii, asemenea josnicii pentru care ar fi meritat să li se taie gâtul? Of, de ce era atât de neputincioasă, de slabă şi de tânără? De ce nu avea nici săgeţi, nici gheare, nimic ce ar fi putut-o ajuta să distrugă faţa depravată a lui Otba ibn Rabia şi a tuturor celor care-i insultau tatăl?

O furie nestăvilită îi blocă muşchii. În cele din urmă hotărî să se dea jos din palmier, însă Mahomed şi tovarăşii lui dispăruseră deja.

Când voi să-şi schimbe poziţia, o împunse o durere ascuţită. Trebui să facă un efort să-şi înăbuşe lacrimile care i se adunau în gât, căci îşi tăiase palmele în trunchiul acoperit cu solzi tari. Privind dedesubt ca să vadă de ce s-ar fi putut ţine, descoperi la baza copacului doi bărbaţi care vorbeau şoptit. Auzi numele tatălui ei.

— Acum l-ai văzut pe ibn Abdallah, spunea unul dintre necunoscuţi. L-ai văzut bine. Îl vei recunoaşte la lumina zilei.

De uluială, fu cât pe ce să cadă. Se agăţă cu şi mai mare forţă de trunchi. Din fericire, întunericul o ascundea.

Sub ea, cei doi bărbaţi nu-i ghiciseră prezenţa şi-şi continuau discuţia secretă.

— Să nu acţionezi singur, rosti cel mai în vârstă pe tonul cuiva obişnuit să dea ordine. Ia-ţi prin preajmă oameni de nădejde. Vei avea nevoie. Ibn Abdallah iese întotdeauna însoţit. Nu-l subestima pe bătrânul persan, mai poate încă face rău. Nu uita: de îndată ce eşti suficient de aproape, ţinteşte gâtul. Aşa e cel mai rapid.

— Nu sunt de azi, de ieri pe lume, răspunse celălalt pe un ton iritat. Ştiu ce am de făcut.

Avea o voce tinerească, mândră şi ţâfnoasă, cu un puternic accent din sud.

— Asta rămâne de văzut, replică zeflemitor cel care dădea ordine.

— Ai promis că vom putea părăsi Meca fără greutăţi.

— Nu-ţi face griji pentru asta. Voi fi în mulţime cu oamenii mei. După ce-ţi vei fi îndeplinit sarcina, şi noi ne vom face treaba. Tu şi ai tăi veţi putea dispărea fără urmă.

— Dar nu cu mâinile goale!

Cel mai în vârstă scoase un chicot neplăcut.

Strângând din dinţi ca să uite durerea ce-i ardea palmele, Fatima se răsuci ca să-i poată cerceta pe cei doi bărbaţi fără să fie descoperită. Otba ibn Rabia şi poeţii părăsiseră esplanada de lângă Kaaba, trăgând după ei grosul mulţimii. Nimeni nu mai intra în incinta sacră a

Pietrei Negre. Cei doi uneltitori nu se mai temeau că vor fi zăriţi, aşa că se îndepărtară câţiva paşi de palmier. Siluetele lor se conturau perfect în lumina roşie a torţelor. Cel mai tânăr, slab şi mai degrabă scund, purta mantia obişnuită a caravanierilor. Din păcate, chipul îi dispărea sub un acoperământ cu ciucuri având în capăt amulete din argint care străluceau la fiecare mişcare.

Celălalt purta mantia şi pantalonii bufanţi tipici bogaţilor din Meca. Gestul rapid pe care-l făcu pentru a da la o parte poala veşmântului lăsă să se vadă teaca împodobită a unei *nimcha* cu mânerul de fildeş. Fatima îşi muşcă buzele ca să-şi înăbuşe un strigăt de surpriză.

Era oare cu putinţă? Era într-adevăr arma pe care credea că o cunoaşte şi omul la care se gândea?

Bărbatul, care se întorsese deja cu spatele, scoase de la brâu o pungă din pânză pe care i-o dădu străinului. De astă dată, Fatima trebui să-şi ciulească urechile ca să înţeleagă, dar, din fericire, complotistul nu mai căuta să fie discret.

— Cinci bani de aur de Ghassan, după cum ne-am înţeles, spuse cu un strop de dispreţ, în timp ce acolitul lui desfăcea punga pentru a verifica. Îl aşteptă să-i înnoade la loc baierele ca să adauge: După ce termini, vei găsi

cămilele şi mărfurile făgăduite în ţarcul din Ajyad. Nu va trebui decât să-mi rosteşti numele şi ţi se vor da animalele.

— Nu ai de ce să te temi, răspunse celălalt strecurând punga în mâneca tunicii. Poţi să auzi deja cum şuieră tăişul lamei mele pe gâtul falsului tău poet.

Fără vreun cuvânt sau semn în plus, se îndepărtă, atingând uşor trunchiul palmierului, iar bărbatul cu *nimcha* se răsuci ca să-l urmărească plecând. De această dată, Fatima nu mai simţi uimire, ci un val rece de ură şi de teamă care îi trezi din amorţire membrele suferinde.

Yakut al-Makhr!

I-ar fi recunoscut *nimcha* dintre toate. Yakut al-Makhr, marele mercenar, sufletul damnat al lui Abu Sufyan. El şi Abu Lahab erau cei mai mari duşmani ai lui Mahomed.

Cu mult timp în urmă, Abdonai îi povestise că Yakut jurase să aducă la ruină casa mamei şi a tatălui ei după ce se făcuse de ruşine cu ocazia atacului memorabil de la Tabuk.

— O lovitură ticăloasă pusă la cale de Abu Sufyan pentru a o distruge pe *saida* Khadija bint Khowaylid. Dar tatăl tău, care nu era decât un tânăr crescător de cămile, i-a pus pe fugă de unul singur pe oamenii lui Abu Sufyan. Sub nasul

şi în ciuda marelui Yakut al-Makhr, care ar fi trebuit să ne apere caravana! Singur cu cinci cămile bătrâne! râsese Abdonai. Întreaga Meccă îşi mai aminteşte şi acum. Yakut nu l-a iertat niciodată. De-atunci se ţine scai de Abu Sufyan, şi nu-şi va găsi pacea decât după ce va fi răzbunat...

De câte ori nu trebuise Fatima să îndure morga lui Al-Makhr pe străzile şi prin pieţele Meccăi? Acesta nu pierdea nicio ocazie ca să arunce cu insulte la trecerea lui Mahomed Trimisul.

Acum îl văzu îndepărtându-se spre oraş cu acea siguranţă de sine ce-i era atât de familiară. Aşteptă ca întunericul să-i înghită silueta ca să poată respira normal. Braţele şi picioarele îi erau tari ca piatra, paralizate de mânie şi de durere.

Sleită de puteri, strângând din dinţi, încercă să-şi desfacă încet palmele de marginea tăioasă a crengilor palmierului. Durerea se răspândi peste tot. Când îşi desprinse mâinile, ţipă. Ţipă şi când se răsturnă pe spate, căzând inertă la pământ.

Fatima rănită

— Fatima! Fatima!

Poate că se târâse sau chiar mersese puţin înainte de a leşina din nou. Era culcată pe pământ, cu fruntea sprijinită pe un braţ. Cum palmierii erau de cealaltă parte a pieţei, îi vedea clar în lumina de oţel a lunii care strălucea în acest moment până la zidurile sanctuarului Kaaba.

— Fatima! Mă auzi?

Vocea parcă venea de undeva de departe, pe când umbra care se ghemuia lângă ea era foarte aproape. Caldă şi liniştitoare.

— Fatima! Te doare ceva?

Îngrijorarea din acel glas o enerva. Dacă ar fi putut, ar fi protestat şi ar fi spus nu, totul mergea bine. În realitate, avea dureri peste tot, şi simplul fapt de a deschide ochii în noapte îi producea greaţă.

— Sângerezi! Ce-ai păţit? Te-au bătut? Te-am căutat peste tot.

Cuprins de panică, Zayd vorbea prea mult şi prea tare.

— Nu... nu...

Mâinile şi braţele tânărului o cuprinseră şi o ridicară cu blândeţe. Acest gest îi făcea bine.

— Trebuie să vorbesc cu tata, reuşi ea să îngaime.

Ca şi cum n-ar fi auzit nimic, Zayd o potopi cu întrebările:

— Ce faci aici? Te-am căutat peste tot. Ashemu este moartă de îngrijorare. Unde eşti rănită? Eşti rănită?

— Taci! Taci, murmură ea, prinzându-l de încheietura mâinii.

Bucuros că o vedea respirând mai bine, Zayd îi dădu ascultare. Dintr-odată însă, ţipă:

— Ai mâinile pline de sânge!

Uimirea lui aproape c-o făcu să râdă.

— Nu-i nimic, şopti ea aşezându-şi fruntea pe umărul lui. Am căzut. Mi-am julit mâinile. Apoi am leşinat. Căldura lui Zayd o încălzea şi-i punea ordine în gânduri. Îl rugă: Ajută-mă. Trebuie să merg acasă. Trebuie să vorbesc cu tata.

Puse un picior pe pământ, sprijinindu-se de umărul lui. Dar palmele o dureau prea tare, şi glezna stângă refuza să o susţină. Trebuie să mă duci tu. Cred că mi-am scrântit glezna.

Zayd se aplecă spre piciorul Fatimei când zări sânge în părul ei.

— Te-ai lovit şi la cap!

— Ssst! O să trezeşti tot oraşul. Nu m-a bătut nimeni. Ajută-mă. Grăbeşte-te, este important. Vorbim mai târziu.

Mai întâi Fatima trebui să potolească ţipetele lui Ashemu şi ale lui Kawla, căci sub lumina opaiţelor şi a vaselor cu jăratic nu oferea un spectacol plăcut la vedere. În cădere, tunica i se sfâşiase, şi o tăietură lungă îi brăzda coapsa. În plus, dacă din fericire ramurile uscate de la poalele palmierului îi amortizaseră căderea, se lovise cu capul de nervurile lor tari ca lemnul. Izbitura o ameţise, iar pe frunte îi apăruse o deschizătură cât jumătate de deget. În sfârşit, palmele crestate în toate direcţiile erau negre de la sângele închegat.

Ashemu şi Kawla refuzară să o asculte până ce nu-i curăţară şi unseră rănile cu un balsam, apoi îi înveliră glezna deja umflată cu o cataplasmă din smirnă şi camfor. Ca să fie mai eficientă, această mixtură fusese amestecată cu balegă de cămilă şi o argilă roşie fină.

Când în sfârşit femeile îi dădură permisiunea lui Abdonai să se aşeze lângă patul Fatimei, acesta nu se mai stăpâni şi, mânios, începu s-o certe. Avea oare o cât de vagă idee despre teama care-i cuprinsese când îşi dăduseră seama că nu se întorsese de la cimitir? O căutaseră peste tot în timp ce întunericul se lăsa tot mai gros. Oare nu cunoştea porunca pe care o dăduse el însuşi din vremuri imemoriale? Că nimeni din casă nu trebuia să se

aventureze în Meca noaptea, singur şi fără torţă? Cu atât mai puţin fiica Trimisului!

Fatima îndură litania reproşurilor cu ochii închişi, dar, cum furia lui Abdonai nu părea să se domolească, îşi ridică mâinile pansate cu fâşii de in într-un gest de nerăbdare.

— Poţi să mă asculţi în loc să turui ca un moşneag? Aşa ai putea afla ce nu ştii. Ştiu ce s-a întâmplat în faţa Kaabei, Abdonai. Eram acolo. Nu pe mine vor să mă atace, ci pe tata.

Abdonai tăcu brusc. Mirarea persanului îl făcu să zâmbească pe Zayd, care asista la scenă, retras într-un colţ. Fatima văzu cum ochii lui Ashemu şi ai Kawlei străluceau de curiozitate.

— Vor să-l omoare pe tata, Abdonai, repetă ea cu vocea sigură. Ce te miri aşa? Du-te şi-l caută. Trebuie să mă asculte...

— Nu acum. Este singur cu Domnul lui. Dar eu te ascult. Ce ştii şi eu nu ştiu, Fatima?

— Totul! Nu este timp de pierdut.

Abdonai o lăsă să vorbească fără să o întrerupă. Dar cu cât Fatima înainta în povestire, cu atât i se adunau ridurile pe frunte.

— Eşti sigură, era chiar Yakut?

— Nu am nicio îndoială.

— Era întuneric beznă...

— I-am văzut chipul la fel de bine cum te văd pe tine acum. Barba, ochii... şi *nimcha.* Aş recunoaşte-o dintr-o mie. Aminteşte-ţi, în urmă cu doi ani, ţi-ai râs de mine. Mi-ai spus: „Provoacă-l pe Yakut la luptă. Poate vei reuşi să-i iei *nimcha,* aşa cum a făcut tatăl tău în timpul atacului de la Tabuk...”

Abdonai aprobă printr-un semn şi se întoarse spre Zayd.

— Du-te şi-i trezeşte pe Abu Bakr şi Tamim. Cheamă-i aici. Trebuie să audă şi ei aceste lucruri.

Se adunară în camera unde dormeau Ashemu şi Fatima. Aerul deveni sufocant, saturat de mirosurile vaselor cu jăratic, ale balsamurilor şi cataplasmelor. La rândul lor, Abu Bakr şi Tamim aldan se asigurară că Fatima îl văzuse bine pe şeful mercenarilor lui Abu Sufyan.

— Nu este greu să ne dăm seama ce au în cap, spuse Abu Bakr, cu ochii umflaţi de somn. Să-l asasineze pe Mahomed cu ajutorul cămilarilor din Sana’ sau

Nadjiran, nişte necunoscuţi fără legături cu niciunul dintre clanurile din Meca sau Hidjaz, asta este o manevră demnă de Abu Sufyan. Dacă Mahomed ar muri în acest fel, pe cine ne-am putea răzbuna? Pe nimeni...

— Cunosc creierul lui Yakut ca şi cum eu l-aş fi plămădit, interveni Abdonai dispreţuitor. Planurile lui nu sunt niciodată complicate. Când scursurile astea din deşert vor dori să-şi recupereze cămilele din ţarcul Ajyad, vor da peste vreo douăzeci de mercenari şi vor fi ucişi înainte de a putea ridica sabia.

— Iar Abu Sufyan se va putea împăuna prin Meca arătându-i mulţimii, aprobă Tamim pocnind din degete. Se va duce pe esplanada Kaabei şi în faţa adunării cetăţii, lăudându-se că l-a răzbunat pe Mahomed Trimisul. După o scurtă tăcere, conchise: Da, Abdonai are dreptate. Cu siguranţă asta şi-au pus în cap.

Chipurile li se întunecară, ca şi cum fiecare îşi imagina oroarea planului urzit de Yakut şi Abu Sufyan.

— Fără îndoială Abu Lahab este şi el părtaş la această trădare, adăugă Abu Bakr. I se adresă Fatimei: Dar când trebuie să lovească? Ai auzit cumva?

Acesta era felul lui de a vorbi, scurt şi tăios, şi fiecare îl accepta fără comentarii, inclusiv Mahomed. Dar când oboseala şi neliniştea puneau stăpânire pe el, devenea şi mai aspru şi autoritar. Fatima nu se lăsă impresionată.

— Dacă aş şti, Abu Bakr, ţi-aş spune, chiar şi ţie, deşi nu te iubesc, răspunse ea cu obrăznicie.

Tamim aldan îşi aşează mâna pe încheietura lui Abu Bakr ca să-l liniştească.

— Nu contează! Este vorba despre viaţa lui Mahomed. Nu trebuie să existe nicio îndoială. Poimâine va fi ziua marelui târg, prilejul cel mai potrivit. Străinii vor mişuna prin Meca, iar Trimisul va dori să meargă să vorbească în piaţă...

— Va trebui să-l convingem să renunţe! îi tăie vorba Abu Bakr.

Abdonai scrâşni din dinţi batjocoritor.

— Abu Bakr, de când îl cunoşti pe *said,* ar trebui să ştii că vorbeşti în vânt. Mahomed se va duce drept în mijlocul mulţimii, chiar dacă îl prevenim că îl aşteaptă o sută de săbii.

— Nu de astă dată. Va înţelege ce riscă, se încăpăţână Abu Bakr, enervat. Îi voi explica...

— Nu-ţi lua cuvintele drept ceea ce nu sunt, replică Abdonai. Când Mahomed îl va întreba pe Domnul său: „Ce trebuie să fac?” şi Domnul îi va porunci: „Du-te şi vorbeşte în faţa acestor nebuni care nu vor să audă nimic!” cât vor valora sfaturile tale, Abu Bakr?

— Abdonai are dreptate, se amestecă Tamim în discuţie. Cu toate acestea, trebuie să-l avertizăm pe Mahomed. El

va judeca. Haideţi să-l aşteptăm în faţa camerei sale.

Tamim se ridica deja. Sprijinindu-se de zid, Fatima încercă să se dea jos din pat, însă durerea de la gleznă o copleşi, smulgându-i un geamăt. Ashemu o prinse de umeri.

— Nu, nu! Trebuie să rămâi culcată!

— Eu trebuie să vorbesc cu tata, protestă Fatima încercând s-o respingă.

— Nici nu se pune problema! O dată măcar ascultă şi fă ce ţi se spune, fetiţo! tună Abu Bakr, vărsându-şi brusc furia pe care şi-o stăpânise până atunci. Nu avem nevoie de tine.

— Voi nu aveţi niciodată nevoie de mine! strigă Fatima pe acelaşi ton. Tu încă şi mai puţin decât ceilalţi. Dar tatăl meu, el are nevoie de mine. Ştiu asta.

— Fatima, nu fi... începu cu blândeţe Abdonai, dar Abu Bakr îl întrerupse:

— Ajunge! Ne-ai spus ce trebuia, acum lasă-i să acţioneze pe cei care ştiu.

— Nu eu ţi-am dezvăluit ceea ce ştii, Abu Bakr?

— Nu fi obraznică! Tatăl tău nu ar permite aşa ceva.

— Dacă tata are ceva să-mi spună, îmi spune el. Tu nu eşti gura lui.

În penumbră, roşeaţa lui Abu Bakr se vedea la fel de bine ca şi stânjeneala celorlalţi.

— Îţi dai seama ce s-ar fi putut întâmpla cu tine şi cu noi dacă Yakut al-Makhr te-ar fi descoperit în timp ce-l spionai?

Fatima râse batjocoritor.

— Şi-mi poţi spune, Abu Bakr, ce s-ar fi ales de tine şi de noi toţi poimâine, în piaţa unde are loc marele târg, dacă nu m-aş fi căţărat în palmierul ăla? Agitându-şi mâna pansată, le aruncă în faţă celor trei bărbaţi care o priveau: De zile bune, ştiţi că cei răi doresc sângele tatălui meu. Şi voi ce faceţi? Nimic. Daţi din gură, atât. Spuneţi: „Să fim prudenţi”. Vă credeţi în stare să-l apăraţi pe tata, dar nu! Sunteţi prea slabi şi ignoranţi!

Vocea Fatimei se stinse cu aceste ultime cuvinte. Capul i se învârtea. În faţa ochilor ei, zidurile şi podeaua începură să danseze. Căzu înapoi pe pat. Ashemu îi mângâie părul lung, cu bucle ca ale Khadijei. Indiferent de ce spunea Fatima, ceilalţi aveau dreptate măcar într-o privinţă: era epuizată şi n-ar fi putut să meargă până la camera lui Mahomed.

Se lăsă tăcerea. După câteva clipe, Abdonai observă amuzat:

— Nu degeaba este fiica tatălui ei, Abu Bakr. Tu ai firea ta; ea, pe a ei.

— Aşa e, aprobă Tamim. Zâmbind în direcţia Fatimei, adăugă: A fost curajoasă. Şi chiar dacă nu ne place, e o parte de adevăr în vorbele ei.

Fatima nu auzi răspunsul mormăit al lui Abu Bakr. Se întoarse cu spatele spre ei, fixând peretele, căci capul o durea şi îi ţiuiau urechile.

Fâşâitul draperiei de la uşă îi dădu de ştire că tovarăşii tatălui său părăseau încăperea. Rămase singure, Ashemu şi Kawla îşi făceau de lucru în spatele ei. După un timp, când se simţi ceva mai bine, Fatima nu putu să nu strige:

— Cât de proşti sunt, aşa serioşi cum vor să pară!

Kawla râse uşor şi o mângâie pe cap, atingându-i cu blândeţe fruntea rănită.

— În anumite momente am impresia că prin gura ta vorbeşte Khadija. În schimb, ea ştia uneori să nu spună ceea ce gândea. A venit timpul să înveţi şi tu acest lucru.

Acestea fură ultimele cuvinte pe care le auzi Fatima înainte să adoarmă.

Tată şi fiică

Mai întâi fu ca într-un vis. Fatima crezu că o zărea pe mătuşa Kawla aplecându-se asupra ei şi mângâindu-i din nou fruntea rănită. Încăperea era cufundată în beznă; totuşi, vedea fiecare lucru clar. Iat-o pe Ashemu dormind în patul ei foarte aproape. Iat-o pe Kawla şuşotindu-i la ureche, deşi nu percepea în mod conştient niciunul dintre cuvintele rostite.

Se trezi brusc. Mâna ei pansată ţinea strâns o altă mână, iar durerea produsă de această apăsare îi întrerupsese somnul. Surpriza sau poate teama... îşi înăbuşi un strigăt.

Scena i se întipări în memorie pentru totdeauna: flăcăruia trosnind în opaiţul de lut aşezat pe jos; Ashemu îngenuncheată la piciorul patului; în fundal, o lună pe jumătate mâncată... şi în cele din urmă, foarte aproape de ea, o siluetă pe care ar fi recunoscut-o dintre toate. Tatăl ei!

Tatăl ei, îngenuncheat. Ochii îi străluceau în lumina slabă a flăcării mărunte, dar nu li se putea ghici expresia. Degetele lui fine cuprinseră încheieturile Fatimei, de parcă ar fi înţeles că era prea dureros să-i strângă mâinile.

— Nu voiam să te trezesc, şopti el. Glasul lui avea

aceeaşi delicateţe ca şi mângâierea degetelor. Fatima vru să se cuibărească în braţele lui, dar o opri. Nu, nu te mişca. O să-ţi desfaci bandajul de la cap. Ashemu susţine că eşti foarte robustă. Rănile ţi se vor închide repede şi în curând vei putea merge.

— Trebuie să fiu cu tine...

Nu putu să-şi ducă fraza până la capăt. Degetele tatălui ei îi închiseră gura cu tandreţe.

— Trebuie să te vindeci repede. De asta am nevoie.

Fatima nu îndrăzni să protesteze. El îi mângâie obrazul, iar pleoapele ei tremurară, atât de bine îi făcu acest gest.

— Mi-au povestit tot. Sunt mândru de fiica mea.

Mahomed se îndreptă de spate, iar Fatima ghici că avea de gând să plece. Vizita era pe cât de scurtă şi neobişnuită, pe atât de minunată. Nu putea ţine mult, desigur. Chiar şi aşa, murmură:

— Ei nu ştiu cum să te apere.

Nu mai era nevoie de alte explicaţii. Mahomed aprobă cu un semn.

— Ai dreptate, încuviinţă el liniştit. Dar nu trebuie să te superi pe ei. Apărarea mea nu este treaba tovarăşilor mei. Împotriva celor răi, Allah face ce trebuie, cum trebuie. Şi eu te am pe tine. Nu îmi fac griji, şi nici tu nu trebuie să-ţi

faci. Totul va fi bine, inclusiv mâine, la marele târg. Nu vor ridica mâna asupra mea, ştii asta.

— Te înşeli! Ei îşi bat joc de zeul tău şi nu cred în pedepsele Lui. Yakut şi Abu Sufyan vor să-ţi taie gâtul şi, dacă nimeni nu-i împiedică, o vor face!

Râsul tatălui ei fu neobişnuit de calm.

— Fatima, fiica mea, nu merg nicăieri fără ca El să mă apere. Şi o face mai bine decât o platoşă de fier. Cel care mă apără te apără şi pe tine. Ai încredere. Dormi şi odihneşte-te. Tu ţi-ai făcut datoria. Schiţă o ultimă mângâiere pe fruntea rănită a fiicei sale şi ridică opaiţul. Fitilul scurt se clătină, iar flacăra aruncă umbre mişcătoare de jur-împrejurul încăperii. Fii binevoitoare cu Abu Bakr şi respectă-i hotărârile. Nu se gândeşte decât la binele meu. Chiar dacă nu este un războinic asemenea ţie.

Beduinul Abd Mrah

Abia se mijea de ziuă. Contururile caselor şi ale copacilor se topeau în ceaţă. Fatima înainta agale, sprijinindu-se într-un băţ găsit în curte. Cu cât mergea mai mult, cu atât durerea de la gleznă devenea mai uşor de

îndurat. Bandajul mătuşii Kawla se dovedea a fi de folos, dar când strângea băţul cu mâna, se simţea de parcă ar fi fost supusă unor cazne cumplite.

După ce trecu de zidurile cimitirului, o porni pe drumul spre Mina. Totul era încă încremenit în tăcerea zorilor. Doar păsările păreau a fi treze. În această lume adormită, cea mai neînsemnată mişcare i se părea suspectă. Se întorcea la fiecare pas, temându-se să nu-i descopere pe Ashemu, Abdonai sau Zayd, ori vreo ceată de slujitori porniţi pe urmele ei, însă nu venea nimeni pe drum.

Putuse să fugă neobservată. După vizita tatălui ei, cei ai casei, tulburaţi de discuţiile nesfârşite despre ameninţarea care plutea asupra Trimisului, cu greu îşi găsiseră somnul. Cu puţin noroc, urmau să doarmă cu toţii până când soarele avea să strălucească în marele tamarix din curte.

În curând, înălţaţi ca nişte braţe de uriaş în lumina slabă a dimineţii, se iviră de după o stâncă scripeţii puţurilor din Al-Bayadiyya, cu burdufurile lor imense din piele. Pe o distanţă de o sută de paşi, drumul ocolea coloanele de bazalt de un purpuriu aproape negru, apoi urma „valea beduinilor”, cum era numită la Meca.

Când ajunse acolo, Fatima avea răsuflarea tăiată.

Nu folosea ruta aceea decât atunci când călătorea spre

Taif, la începutul şi la sfârşitul verii. În acele momente, majoritatea beduinilor ori îşi strânseseră de mult timp corturile ca să-şi ducă turmele pe păşunile de pe înălţimi, ori nu se întorseseră încă de la munte.

Astăzi, datorită apropierii marelui târg, s-ar fi crezut că toţi beduinii din ţinut se adunaseră în zona de dealuri de deasupra Meccăi.

Fatima nu-şi imaginase că ar fi putut exista atât de multe corturi. Cu zecile, fie se înşirau în ordine, separate ca de nişte alei, fie delimitau spaţiul unor ţarcuri improvizate unde se îngrămădeau turme de cămile tinere şi cirezi de oi şi capre ce aşteptau să fie tunse. Asemenea unei mantii imense de pânză cafenie, ele acopereau până hăt, în zare colinele blânde de la poalele muntelui. Un întreg oraş.

Îşi înăbuşi reflexul de a se întoarce o ultimă dată pentru a supraveghea drumul.

În ajun, după ce tatăl ei trecuse să o vadă, o nelinişte puternică pusese stăpânire pe ea. Oricât de neclintit şi de încrezător dorea să fie în Dumnezeul lui, Mahomed se îndrepta spre moarte.

Yakut îşi prevăzuse lovitura pentru a doua zi. Or, ea însăşi ar fi fost incapabilă să mânuiască o sabie. Abu Bakr,

aşa cum recunoscuse tatăl ei, nu era nici pe departe un războinic. În aceeaşi situaţie se aflau şi Tamim şi Zayd.

Mahomed avea să meargă în piaţa unde se ţinea marele târg, şi acolo avea să i se taie gâtul. Vedea scena ca şi cum s-ar fi desfăşurat în faţa ochilor ei.

Poate că Abu Bakr şi Tamim intenţionau să caute ajutor în rândul celor care-l urmau pe Domnul tatălui ei. Dar pe aceştia ea îi cunoştea mult prea bine: erau oameni fără arme şi care nu ştiau să se lupte. La primul strigăt al unui războinic, la prima scânteiere a unei săbii, ar fi murit de spaimă.

Dintr-odată, cuvintele acelui băiat beduin, Abd Mrah, îi reveniră cu o precizie uimitoare. Acel Abd Mrah spusese: „Când vei avea nevoie să lupţi cu cei răi, voi putea să te ajut”.

Cuvinte care dintr-odată sunau ca o premoniţie. Nu cumva Abd Mrah nu era decât întruchiparea voinţei Domnului milostiv şi îngăduitor al tatălui ei? La fel ca întâmplarea care îi permisese să-l audă pe ticălosul de Yakut punând la cale asasinarea lui Mahomed?

Ştia ce avea de făcut. Nu contau durerea de la gleznă şi celelalte răni. Trebuia să-l găsească pe băiat, să-i destăinuie planul lui Yakut şi să-i ceară să-şi ţină

promisiunea.

Acum însă, în faţa acestui oraş de pânză care se întindea până departe în zare, speranţa i se stinse pe atât de brusc pe cât se născuse. Cum de Abd Mrah putuse spune atât de simplu: „Vino să mă vezi printre corturile tatălui meu. Te voi învăţa ce nu ştii”. Oare nu-şi dăduse seama că-i era imposibil să-l regăsească în îngrămădirea asta de corturi identice?

Ar fi avut nevoie de cel puţin o zi, şi nu i-ar fi ajuns puterile. Abdonai sau Ashemu aveau să se trezească în curând şi să plece în căutarea ei. Abu Bakr avea să-l convingă pe Mahomed să o încuie în cameră. Cât de proastă fusese să-şi pună toate nădejdile într-un lăudăros!

Dezamăgirea acţiona ca o otravă. Durerea din palme i se reaprinse, iar capul începu să i se învârtă. Febra, setea şi foamea îi izbeau tâmplele şi îi puneau noduri în stomac. Când vru să pornească din nou, glezna nu o mai ascultă; cu toate astea, îşi înăbuşi lacrimile şi nu se lăsă pradă dorinţei de a se aşeza pe prima lespede ieşită în cale.

Asemenea unei măgăriţe încăpăţânate, încet, privind fix praful şi pietrele de pe drum, înaintă pas după pas, gândindu-se doar la cum să-şi potolească durerea. Asta îi luă suficient de mult timp cât să-şi dea seama că lumina

din jur se schimba, devenea mai vie şi mai limpede. Se opri şi, încovoiată peste băţul ei, ridică ochii. Razele orbitoare o făcură să clipească. Soarele depăşea în fine crestele zdrenţuite dinspre Răsărit. Piscurile de bazalt dinspre vest, pe de altă parte, erau acoperite cu un praf de aur fin.

Brusc, îi văzu în faţa ei. Copii. Douăzeci, treizeci... n-ar fi putut spune câţi. Majoritatea nu aveau mai mult de opt sau zece ani. Adunaţi pe drum în faţa primelor corturi, o fixau ca pe un animal ciudat. Fete şi băieţi zdrenţuroşi, cu picioarele goale şi murdare, cu cămăşi peticite, făcute din haine vechi.

Erau copiii beduinilor de care oamenii îşi băteau joc şi pe care-i maimuţăreau în casele puternicilor din Meca.

Cum o zăriseră şi de când îi supravegheau apropierea? Ce conta era că se aflau acolo şi o aşteptau.

O înconjurară fără să scoată un cuvânt. O sorbeau din ochi, privindu-i cu nesaţ frumoasa rochie de in şi pelerina de lână fină, cercetându-i bandajele de la mâini şi gleznă şi vălul ocru ce-i ascundea pletele şi-i ţinea pe frunte pansamentul făcut de Kawla.

— Caut un băiat, spuse ea cu o voce mai tremurătoare decât ar fi vrut. Se numeşte Abd Mrah.

O priviră insistent, de parcă n-ar fi înţeles. Abdonai şi tatăl ei îi povestiseră deseori că beduinii veneau de atât de departe, încât abia vorbeau limba din Meca.

Repetă fraza mai rar, căutând din ochi chipurile celor mai mari.

— Abd Mrah! Abd Mrah! strigă ea încă o dată, încercând să pronunţe puţin diferit numele băiatului.

Fără succes. Deznădejdea chinuitoare o copleşi din nou. Temându-se mai mult decât orice să nu izbucnească în lacrimi în faţa acelor puşti, nemaiştiind ce să facă, puse mâna pe băţ ca şi cum ar fi vrut să bată în pământ, însă durerea i se răspândi în palmă. Cu un ţipăt ascuţit, dădu drumul băţului înainte să-l poată ridica, moment în care simţi un junghi în glezna rănită. Se clătină şi ar fi căzut, dacă doi băieţei n-ar fi prins-o de mijloc, în timp ce restul, cu ochii cât cepele, descopereau bandajul însângerat de la mâna ei dreaptă.

Atunci o fată spuse:

— Există o grămadă de Abd Mrah la noi. Tu pe care-l cunoşti?

Era cam de-o seamă cu ea; o bentiţă de lână roşie îi ţinea pletele foarte lungi, împletite în coadă.

Fatima îşi recăpătă răsuflarea şi dădu din cap.

— Tot ce mi-a spus e că-l cheamă Abd Mrah.

— De ce vrei să-l vezi?

Fatima îi împinse pe băieţii care o sprijineau şi, sărind într-un picior, îşi luă băţul.

— Am nevoie de el ca să-l salvez pe tata. Mi-a spus că ştie să se bată şi că m-ar putea ajuta.

— Cel care ştie să se bată cel mai bine este Abd Mrah ibn al-Uzfullah Abd Ubdah! strigă un băieţel.

Fata încuviinţă cu un semn, fără să adauge nimic. În acel moment, un băiat tuns chilug îi dădu la o parte pe ceilalţi ca să înainteze spre Fatima. O măsură din cap până-n picioare şi apoi li se adresă micilor lui tovarăşi:

— Ştiu cine este. Este fiica celui care vorbeşte cu tata despre un zeu care ar fi bun pentru noi. Am văzut-o ieri la cimitirul Al-Maalat. Adăugă în direcţia Fatimei: Este adevărat că Abd Mrah ibn al-Uzfullah ţi-a vorbit. L-am văzut. Iar tu nu voiai să-l asculţi. Am văzut şi asta.

Fatima nu apucă să răspundă. Ca la un semn, copiii se împrăştiară în fugă, dispărând pe străduţele dintre corturi.

— Mă numesc Lahla, zise fata mai mare. Lahla bint Gaani.

Cu un gest discret, întorcându-se deja pe călcâie, o invită pe Fatima să o urmeze. Puştii care o sprijiniseră

până atunci o însoţiră, ţinând de capetele mantiei ca şi cum ar fi fost de datoria lor să vegheze asupra echilibrului ei.

O clipă mai târziu, după ce şerpuiseră pe străduţe sub privirile curioşilor, călăuza se opri în faţa unui cort lung negru ce mirosea puternic a usuc de oaie. O bătrână uscată, înaltă şi zveltă ca Lahla, le văzuse de departe. Cu câteva vorbe răstite îndepărtă ceata de copii, după care stătu să asculte explicaţiile Lahlei. Când aceasta tăcu, se apropie de Fatima şi-i puse palma pe frunte.

— Mă numesc Haffa. Iar tu ai febră, spuse ea cu un puternic accent din sud. Eşti nebună să mergi cu glezna în halul ăsta, fetiţo. Ar trebui să fii în pat. Şi precis eşti flămândă...

O puse să se aşeze pe un coş împletit din nuiele de alfa, îi luă băţul din mâini şi începu să-i desfacă bandajul de la gleznă. Găini, miei, porumbei alergau şi se zburătăceau în jurul cortului fără să se sinchisească cineva să-i alunge. Copiii, temându-se de furia bătrânei, se ţineau la o distanţă respectabilă.

După ce îi palpă cu delicateţe glezna pe care carnea se înnegrise ca tuciul, bătrâna Haffa ridică ochii spre Fatima.

— Ai avut curaj să mergi cu o asemenea rană. Dar eşti

nebună, da! Dacă o ţii aşa, vei rămâne şchioapă pentru tot restul zilelor tale.

Îi apucă mâna dreaptă şi-i dezlegă bandajul murdar de sânge. Rănile se deschiseseră şi supurau. Bătrâna dădu din cap în semn de dezaprobare şi un smoc de păr alb îi căzu pe frunte. Îl îndepărtă cu un gest brusc.

— Nu ştii să ai grijă de tine, fetiţo. Crezi cumva că tatăl şi mama ta te-au făcut ca să te distrugi?

Cu un gest aspru, la fel cum îi fuseseră vorbele, dădu drumul mâinii Fatimei şi intră în cort.

— Nu te teme, o linişti Lahla. Haffa ştie cum să vindece toate rănile. A văzut altele şi mai grave.

Deja pânza ce ţinea loc de uşă a cortului se ridica. Haffa ieşi, aducând un coş plin cu ierburi, borcane şi bucăţi de pânză curată.

— Du-te şi caută lapte acru, îi porunci Lahlei. Şi pâine, şi curmale. Fata asta nu ştie să se hrănească atunci când trebuie.

Apoi începu să-i ungă glezna umflată cu o pomadă verde şi urât mirositoare care imediat îi produse o senzaţie atât de puternică de frig, încât o trecu un fior. Bătrâna reînnoda bandajul când băieţii care porniseră în căutarea lui Abd Mrah apărură în faţa cortului.

— Soseşte, soseşte! strigară ei din răsputeri. L-am găsit! Abd Mrah soseşte!

Haffa, plescăind din limbă, îi alungă cu o privire poruncitoare.

— Gata, v-am auzit. Ştergeţi-o de-aici! Nici picior de plod pe lângă cortul lui Abu Gaani, sau vă va pune la frigare.

Fără să protesteze, copiii se retraseră spre micul grup care-i observa de departe, iar Haffa o fixă pe Fatima cu ochii ei stinşi.

— Ce treabă ai cu acest Abd Mrah? se interesă, sfărâmând ierburile uscate în palme.

— Vreau să mă ajute să-l apăr pe tata de cei răi. Vor să-i taie gâtul.

— Cine este tatăl tău?

— La Meca este numit Mahomed Trimisul. Cei care nu-l iubesc îi zic Mahomed Nebunul.

Bătrâna nu reacţionă. Dacă ştia cine era Mahomed Trimisul sau Mahomed Nebunul, nu lăsă să se vadă. Lahla se întoarse cu lapte prins, curmale şi pâinici coapte cu brânză pe care i le întinse Fatimei.

— Mănâncă, fetiţo, porunci Haffa. Dacă vrei ca rănile să ţi se închidă, trebuie să te hrăneşti. Când ajungi acasă cere nişte carne, ajută şi ea.

În castronul de lut adus de Lahla, începu să amestece ierburile şi laptele acru cu vârful degetelor. Obţinu o pastă groasă cu care unse tăieturile înainte de a le curăţa cu grijă şi a le bandaja.

Fatima se lăsa pe mâna ei, ascultând atent zgomotele din jur. Puştii spuseseră adevărul. Abd Mrah nu întârzie să se arate înaintea ei.

Planul de luptă

Mai târziu, când se întoarse acasă şi fu obligată să le povestească lui Ashemu şi apoi lui Abdonai unde fusese plecată, Fatima evită să le destăinuie ce simţise la vederea lui Abd Mrah.

De fapt, o tulburase încă de la prima lor întâlnire, lângă cimitir. Faţa îngustă, fruntea teşită şi înaltă, nasul puternic, ochii ca două picături de smoală. Pielea puţin închisă la culoare părea la fel de fină ca a unei fete, totuşi, avea chipul unui băiat, puternic şi hotărât. O cicatrice adâncă îi tăia buza de sus, fără să-l desfigureze.

Nici tunica veche, nici pelerina de păstor nu puteau să-i ştirbească din prestanţă. O frumuseţe pe care Fatima nu o

mai văzuse vreodată la un bărbat. Cât despre vârsta lui, îşi dădu seama că se înşelase. Cu siguranţă avea trei sau patru ani mai mult decât ea, iar atitudinea sa vădea acea siguranţă de sine pe care o dau obişnuinţa de a fi respectat şi stimat de ai tăi.

Se arătase mai degrabă încântat decât surprins să o vadă. Când observase rănile pe care i le îngrijea Haffa, se încruntase, însă nu făcuse niciun comentariu. Bătrâna, la fel de tăcută, îl poftise cu un gest plin de respect şi afecţiune să ia loc lângă ea. În mod clar, acest băiat, oricât de tânăr ar fi fost, juca un rol important în rândul beduinilor.

Acestea erau lucrurile pe care i le spuse lui Abdonai. Bătrânul persan nu se lăsă impresionat.

— Ce i-ai povestit? mormăi el.

— Adevărul. Că aveam nevoie de el ca să-l apere pe tata. El îmi propusese acest lucru şi dacă nu este un mincinos, va şti ce are de făcut.

Cu colţul ochiului, Fatima ghici zâmbetul lui Ashemu. Abdonai, dimpotrivă, se posomorî.

— Şi mai departe?

— I-am spus despre Yakut.

— Şi dacă beduinul tău dă fuga să prevină şleahta lui

Abu Sufyan?

Remarca persanului o irită pe Fatima.

— Nu este beduinul „meu” şi nu va face aşa ceva.

— A, nu?

— Ştiu asta.

— Trădătorii nu-şi dau arama pe faţă.

Suspiciunea lui Abdonai părea atât de îngrozitoare, încât Fatimei i se tăie răsuflarea. Cum putea să-şi închipuie că Abd Mrah ar fi vrut să o trădeze?

— Te înşeli, îngăimă ea. Abd Mrah este gata de orice ca să ne ajute.

— A, da? Şi cum va proceda?

— Nu mi-a spus.

Rânjetul lui Abdonai o făcu pe Fatima să sară în picioare. Ashemu se băgă între ei.

— Ai încredere în ea, Abdonai!

— Sunteţi nişte muieri, ce mai, oftă bătrânul persan. Niciodată nu faceţi lucrurile cum trebuie şi aveţi pretenţia să vi se arate încredere!

— Tocmai din acest motiv ai rămas pe lângă *saida* bint Khowaylid, răspunse Ashemu cu o privire complice.

Abdonai rămase tăcut la aceste cuvinte, cu pleoapele lăsate, apoi lovi pumnul de piele de mâna teafără ca şi

cum ar fi dorit, prin acest gest, să închidă la loc cutia cu amintiri.

— Din acest motiv şi din altele, răspunse în cele din urmă. Apoi, fixând-o din nou pe Fatima, întrebă: i-ai vorbit despre Yakut, şi el ce-a spus, beduinul tău?

— M-a ascultat fără să mă întrerupă. Nici bătrâna Haffa nu a scos vreun cuvânt. Ea s-a mulţumit să-mi acorde îngrijiri. Dar am văzut că ştiau foarte bine cine era Yakut al-Makhr.

— Întregul Hidjaz îl cunoaşte pe Yakut al-Makhr.

— Tu mă întrerupi tot timpul! I-am explicat lui Abd Mrah că noi, credincioşii Domnului Unic şi Milostiv, suntem prea slabi. Şi nu suficient de numeroşi. Cea mai mare parte a tovarăşilor noştri nu ştiu să se lupte. Cu excepţia ta, dar tu eşti prea bătrân. Cum Abdonai nu răspunse la înţepătură, Fatima continuă: „Ştiu, a mai zis Abd Mrah. De aceea înveţi de la persan să tragi cu arcul şi să mânuieşti *nimcha".* Vezi, ştie multe despre noi.

— Şi după aceea?

— S-a gândit un moment. Abd Mrah nu este un băiat care vorbeşte fără să gândească. A aşteptat ca bătrâna Haffa să-mi refacă pansamentul şi mi-a spus: „Mâine vom fi în faţa pieţei mari. Eu şi ai mei. Tatăl tău Mahomed

Trimisul nu riscă nimic. Îţi făgăduiesc”.

— Şi asta-i tot?

— Da. Nu este genul care repetă.

— Nu l-ai întrebat cum are de gând să-l apere pe tatăl tău?

— Dacă ar fi vrut să-mi spună, mi-ar fi spus.

Abdonai ridică un braţ spre cer, într-un gest de deznădejde.

— Nu l-am întrebat, nu! se enervă Fatima. Nu l-am întrebat, deoarece mi-a spus că era târziu şi că trebuia să mă întorc la Meca înainte ca voi să vă îngrijoraţi. Mai ales că bătrâna Haffa a insistat: „Dacă fata asta nu vrea să fie şchioapă pentru restul zilelor, nu trebuie să mai meargă astăzi”. Prin urmare, Abd Mrah mi-a dat o catârcă albă. Este în curte, te poţi duce să o vezi. Seamănă cu cea pe care mergea mama prin oraş când se ocupa de treburile ei în lipsa ta. Abd Mrah mi-a spus: „Ne-o vei înapoia când va voi tatăl tău, Mahomed Trimisul”. Apoi m-a însoţit până în partea de sus a oraşului. M-a prevenit: „Mâine, stai deoparte în piaţa marelui târg. În starea ta, nu vei putea să ne ajuţi. Dar vei vedea cum ne batem”. Iată de ce nu l-am întrebat nimic pe acest Abd Mrah! adăugă ea mânioasă. Căci ştiu că se va ţine de cuvânt, în timp ce tu

nu ai fi în stare să-l salvezi pe tata de la moarte.

Când tăcu, ecoul furiei sale încă răsuna în cameră. Tăcerea fu acoperită în scurt timp de forfota obişnuită a gospodăriei. Abdonai nu părea supărat de ieşirea violentă a Fatimei. Dimpotrivă. Îşi încrucişă privirea cu Ashemu şi, pentru prima dată de când se aşezase lângă patul fetei, schiţă un zâmbet.

— Am văzut catârca albă, zise el liniştit. Frumos animal. Fatima are dreptate. Am crezut că s-a întors catârca *saidei* Khadija. Se ridică şi, împingându-şi taburetul spre zid, adăugă: Poate ai dreptate. Poate ai făcut bine. În curând vom afla. Dar ar trebui să urmezi sfatul bătrânei. Rămâi aici până mâine şi odihneşte-te. Bătrânii nu spun doar prostii.

Se întoarse ca să iasă din încăpere. Fatima strigă:

— Abdonai! Te vei duce să-l vezi pe tata? O să-i povesteşti că m-am dus la beduini şi că-l vor ajuta?

Bătrânul persan o privi gânditor înainte de a clătina din cap.

— La ce bun? Tatălui tău nu-i pasă dacă este apărat sau nu. El are şi mai multă încredere în Domnul lui decât tu în Abd Mrah al tău. Dacă l-am lăsa, mâine s-ar duce singur în faţa lumii adunate la marele târg.

— Atunci nu-i spune nimic nici lui Abu Bakr. Chiar tata recunoaşte: de îndată ce este vorba despre luptă, Abu Bakr nu mai înţelege nimic. Şi va considera că am procedat greşit.

De data aceasta, Abdonai izbucni în râs.

Confruntarea

A doua zi, la primele raze lăptoase ale zorilor, întreaga casă era în fierbere: se deschidea marele târg.

După o noapte frământată, în care dormise pe sponci, Ashemu scoase bandajul de la glezna Fatimei. Îngrijirile bătrânei Haffa îşi făcuseră efectul. Glezna se dezumflase, însă era în continuare vânătă şi o durea.

— Nu poţi merge astfel în mulţime, spuse Ashemu, ungându-i piciorul cu o nouă pomadă. Vei fi împinsă şi te va durea şi mai tare.

— În niciun caz nu voi rămâne aici! protestă Fatima.

— M-am gândit noaptea asta. Am găsit o soluţie.

Ar trebui să-i placă prietenului tău beduin, răspunse Ashemu, făcându-i cu ochiul.

O clipă mai târziu dădu poruncă să fie aşezată o pătură

pe catârca albă şi o convinse pe Fatima să se îmbrace cu cea mai colorată tunică a ei.

— Îţi vei acoperi faţa cu un văl, ca domniţele pe care taţii sau soţii geloşi vor să le ferească de privirile străinilor. Te voi însoţi şi îmi voi pune şi eu vălul. Cum nu ne vor recunoaşte, nimeni nu se va lua de fiica lui Mahomed Trimisul. Fără să mai punem la socoteală faptul că, de la înălţime, vei putea vedea tot ce va trebui să vezi.

Nu mai era nevoie să adauge că Abd Mrah nu avea cum să nu ghicească cine călărea catârca pe care o cunoştea bine.

Ajunseră în partea de jos a Meccăi în momentul în care căldura punea stăpânire pe oraş. De câteva zile, cartierul era înţesat de corturile negustorilor, iar esplanada pieţei mari gemea de lume. Fatima ţinuse să ajungă în mulţime înainte de sosirea tatălui ei.

— Poate că-l voi recunoaşte pe străinul cu care vorbea Yakut, îi spuse lui Abdonai. Apoi, reluând argumentul lui Ashemu: Sub văl, oamenii lui Abu Sufyan nu mă vor recunoaşte. Nu voi risca nimic.

Era adevărat. De îndată ce ajunseră în apropierea tarabelor, Fatima constată că nu treceau neobservate. Ashemu, cu mâna fermă pe căpăstrul catârcei, înainta cu

un pas săltăreţ în gloata stăpânită de un vacarm ameţitor, în care se amestecau glasuri omeneşti, răgetele cămilelor, behăitul caprelor şi sunetul chimvalelor. La apropierea lor, bărbaţii se dădeau la o parte, permiţându-le să înainteze fără să încetinească. De sub vălul ei cu ajururi şi broderii fine, Fatima vedea privirile care se ridicau spre ea, curioase şi pline de admiraţie. Fiecare încerca să ghicească ce chip se ascundea sub acea ţesătură splendidă.

Intră în joc, adoptând o poziţie dreaptă şi nemişcată, asemenea unei statui, ascunzându-şi mâinile bandajate sub pânzele colorate. O postură adesea adoptată de femeile celor puternici, care impunea respect.

Despicând mulţimea, Ashemu aplică stratagema pe care o pusese deja la cale. Conduse catârca spre zidul sudic, unde mulţi negustori mărunţi, negăsind loc în incinta pieţei, îşi desfăşuraseră tarabele. Se puteau găsi stofe fine, obiecte din piele, bijuterii din argint şi chiar pietre venind din ţări îndepărtate, de dincolo de marea Al-Qulzum sau munţii din Assir.

Ca pentru a-i îngădui puternicei sale stăpâne să vadă mărfurile fără a se amesteca printre negustori, Ashemu mergea încet pe lângă o latură a pieţei, ţinând catârca la o

distanţă respectabilă de tarabe. De îndată, vânzătorii, repezindu-se să-i alunge pe curioşii încurcă-lume, îşi ridicară în slăvi produsele cu strigăte puternice şi o asaltară pe frumoasa necunoscută cu elogiile lor, fluturându-i comorile prin faţa ochilor.

Pe sub vălul ei, Fatima privea în altă parte: pândea grupuri suspecte, bărbaţi pe care i-ar fi putut recunoaşte. Poate pe Yakut sau câţiva oameni de vază, credincioşi lui Abu Lahab sau ai lui Abu Sufyan. Şi apoi pe Abd Mrah şi pe tovarăşii lui. Dar gloata adunată era prea mare, prea compactă şi uniformă. Caravanierii şi micii negustori aveau mantii şi tunici în dungi care nu-i deosebeau deloc de beduini.

Când ajunse la intrarea principală, se opri, apoi lovi şoldurile catârcei. Ashemu, care aştepta acest semnal, ţinu animalul pe loc.

Acolo, la treizeci sau patruzeci de paşi, aliniaţi de o parte şi de alta a porţii principale, se aflau, la vedere, vreo zece bărbaţi înarmaţi. Printre ei, Fatima îl zări pe Yakut al-Makhr. Câteva clipe mai târziu îi observă şi pe cei doi mari ticăloşi, Abu Sufyan şi Abu Lahab. În jurul lor, ca prin farmec rămânea un spaţiu deschis. Nu exista un singur negustor sau simplu curios care să nu se încline în semn

de salut şi de respect la simpla lor vedere.

Înainte ca Fatima să hotărască ce să facă, se auzi un vuiet în cealaltă parte a pieţei. Îl văzu pe Yakut urcând pe un stâlp şi privind în depărtare mantia maronie pe care Mahomed nu o părăsea niciodată şi pe care ar fi recunoscut-o dintr-o mie. Apoi totul se înlănţui rapid, urmând o logică implacabilă.

Ridicându-se pe catârcă pentru a vedea mai bine, cu inima bătându-i nebuneşte, Fatima căută în mulţime chipul frumos al lui Abd Mrah. Nu-l descoperi nicăieri. Se declanşă o busculadă: cât ai clipi, cei zece oameni ai lui Yakut deveniseră douăzeci sau treizeci. Cu lăncile ridicate şi săbiile scoase, blocau intrarea principală, în timp ce Abu Sufyan şi Abu Lahab îndemnau negustorii la calm.

În celălalt capăt al pieţei, oamenii începură să se agite. Fatima avu nevoie de ceva timp ca să înţeleagă că un grup mic îl aclama pe tatăl ei. Precedat de Abu Talib, Zayd şi Ali care îi deschideau drumul, înconjurat ca de obicei de Abdonai, Abu Bakr şi Tamim, Mahomed mergea cu un pas uniform spre poarta care străjuia incinta pieţei.

Dintr-odată, mulţimea se dădu în lături: singur, fără gardă, Abu Lahab venea în întâmpinarea lui Mahomed. Cu un singur gest, impuse tăcerea în rândul celor prezenţi.

Fatima îl văzu pe bătrânul Abu Talib zâmbind şi salutându-l pe fratele său Abu Lahab, ca şi cum această întâlnire ar fi fost de cel mai bun augur. Cum Abu Lahab stătea cu spatele la ea, nu-i putu zări chipul, însă auzi limpede cuvintele pe care le strigă:

— Nu merge mai departe, ibn Abdallah! Marele consiliu al *Malei* a hotărât în unanimitate să-ţi interzică astăzi intrarea în incinta marelui târg!

Chipul lui Abu Talib se desfigură.

— Frate, nu poţi face una ca asta!

— Nepotul nostru să se supună, şi vom fi în pace, răspunse Abu Lahab.

Aflat în faţa porţii, Abu Sufyan nu se clintise din loc. În schimb, Yakut şi vreo zece mercenari se apropiau.

Ţinându-se de coama catârcei, Fatima ar fi vrut să aibă ochi peste tot. Abd Mrah nu era nicăieri. Mahomed înainta spre unchii lui. Abdonai, Abu Bakr şi Tamim îi ţineau cu greu la distanţă pe cei care se înghesuiau din toate părţile. Din gloată răsunau strigăte răzleţe.

— Du-te acasă, nepoate, repetă Abu Lahab. Astăzi nu vei murdări pământul nostru cu cuvintele tale smintite.

Fatima ghici zâmbetul tatălui ei pe când se pregătea să replice. Brusc, în mijlocul unui mic grup pe care Abu Bakr

nu mai reuşea să-l ţină în frâu, văzu scânteind amuletele unui turban. Amulete care îi aminteau de cele ale bărbatului care complotase cu Yakut.

Un urlet cumplit îi ieşi din gâtlej. Atât de puternic, încât preţ de o clipă mulţimea îngheţă.

În această tăcere stranie, bărbatul cu amuletele, răsturnându-l pe Tamim, se avântă. Agitată deasupra capetelor, lama unei săbii scurte scânteie în razele soarelui.

Fulgerător, o mână apucă încheietura ucigaşului. Un braţ îl prinse de gât, iar o altă mână îl apucă de păr. Bărbatul făcu ochii cât cepele de surpriză şi deschise gura să scoată un strigăt care nu-i mai ajunse niciodată pe buze.

În spatele lui, Fatima zări chipul lui Abd Mrah. Un chip schimonosit de sălbăticia luptei. Apoi cei doi bărbaţi dispărură, rostogolindu-se pe jos, înghiţiţi de gloata care vocifera. În sfârşit, văzu pelerinele în dungi ale unei hoarde de beduini sărind peste tarabe ca să formeze un zid de nepătruns în jurul lui Abu Bakr, Mahomed şi Tamim.

Fatima îşi împinse catârca în vâltoarea din piaţă, trăgând-o pe Ashemu după ea. Nu departe, în dreapta, oamenii lui Yakut încercau să împrăştie mulţimea izbind în

toate părţile cu mânerul lăncilor ca să-l apere pe Abu Lahab.

Ashemu ţipă. Abu Talib se lupta cu braţul unui mercenar al lui Abu Sufyan. Bărbatul ridică năprasnic o *nimcha.* Sângele curse pe lamă.

În momentul în care Abu Talib se prăbuşea în braţele lui Ali, fiul său, cercul beduinilor care-l protejau pe Mahomed se îndepărtă. Fatima reuşi să distingă, încovoiat într-o poziţie stranie, trupul străinului căzut la pământ. De lângă el se ridică Abd Mrah, care aruncă spre Fatima o privire intensă, arzătoare, ce străpungea parcă vălul care-i despărţea. Cu un gest, ea dădu la o parte pânza preţ de o clipă. Tânărul beduin îi adresă un salut aproape imperceptibil printr-o scurtă înclinare a frunţii. Apoi această clipă se destrămă. Din nou izbucniră ţipete în jurul lor: fuseseră prinşi complicii asasinului. Abd Mrah îşi trecu mâna însângerată peste frunte, şi un şuierat ascuţit îi ţâşni de pe buze. Îndată, băieţii care formaseră un zid în jurul lui Mahomed se împrăştiară. Mulţimea îi înghiţi asemenea mării.

Când Fatima, care se întorsese ca să vadă ce se întâmpla, dori să-l găsească din nou din priviri pe Abd Mrah, acesta nu mai era acolo. În locul lui, nişte bărbaţi

întorceau trupul plin de sânge al străinului. Apoi alte strigăte, învălmăşeală. Trebui să se ţină bine de coama catârcei ca să nu fie luată pe sus.

Zayd o zări, o întrebă ceva, însă vacarmul îi înghiţi glasul. Îl văzu pe tatăl ei aplecându-se. Îşi închipui o clipă că îl doborâse o lovitură, dar nu. Domnul lui era mare! Mahomed se ridică din nou, iar în jurul lui se formă un gol.

Bătrânul Abu Talib era întins pe jos; Ali şi Zayd îngenuncheaseră lângă el. Atunci, asemenea sutelor de bărbaţi şi de femei aflaţi în piaţa marelui târg, Fatima auzi vocea tatălui ei, tunând de furie:

— Abu Lahab, l-ai omorât pe fratele tău! Allah nu te va ierta! Vei sfârşi în iad!

Atacul împotriva lui Abu Talib

Domnea o confuzie generală. Vestea că şeful clanului Hashim, un bărbat respectat de toţi, fusese ucis făcu înconjurul Meccăi.

Mai întâi se auzi strigătul lui Ali:

— Nu, nu! Tata nu este mort. Trăieşte, trebuie să-l îngrijim!

Sabia mercenarului străpunsese şoldul drept al lui Abu Talib, alunecând pe sub coaste. Rana nu era foarte adâncă, dar sângele curgea în şuvoaie, udându-i tunica. La strigătul lui Ali, Ashemu se repezi într-acolo, îşi dădu jos vălul şi făcu din el un pansament gros, amestecându-şi degetele cu ale lui Ali pe rana lui Abu Talib.

Mulţimea forma în jurul lor un cerc pe care mercenarii lui Yakut îl ţineau la distanţă. Abu Sufyan se apropie. După ce aruncă o privire rece şi nepăsătoare spre rănit, se aşeză lângă Abu Lahab. Acesta dădu să se îndrepte spre fratele lui. De pe catârca ei albă, Fatima îl văzu pe Mahomed deschizând gura ca să intervină, dar nu avu timp. Ali îşi retrase mâinile de pe coastele tatălui său şi ţâşni, cu chipul său frumos desfigurat de ură. Întinse palmele însângerate către unchiul lui şi strigă:

— Rămâi unde eşti, perfidule!

— Măsoară-ţi cuvintele, răspunse Abu Lahab. Am văzut ce s-a întâmplat. Este un accident. Nimeni nu a dorit moartea fratelui meu.

— În schimb, pe a vărului nostru ai dorit-o, nu-i aşa? răbufni Ali arătând spre Mahomed. Dar eşti la fel de curajos ca o hienă. Alţii trebuie să-ţi ţină *nimcha...*

În jurul lor, adunarea fierbea. Abu Lahab nu părea a fi în

largul său.

— Nepoate, nu rosti cuvinte pe care apoi le-ai putea regreta!

Dar Ali se dezlănţuise.

— Niciodată săbiile voastre nu-l vor atinge pe Mahomed Trimisul! Domnul nostru Milostiv şi îngăduitor îl apără. El nu poate fi distrus. Doar pe cei slabi îi veţi putea atinge. Un bătrân ca tatăl meu, propriul tău frate! Abu Lahab, o spun în faţa tuturor: te ascunzi în spatele răufăcătorilor lui Yakut şi Abu Sufyan. Sabia care a străpuns pieptul tatălui meu o ţinea un mercenar, însă tu i-ai pus-o la dispoziţie.

Faţa durdulie a lui Abu Lahab, cu pielea smeadă şi întinsă, păli la auzul insultei. Barba cu peri lungi şi rari tremură. Gura cu buze aproape negre se strâmbă într-un rictus:

— Nu am nimic de-a face cu asta, nepoate, dacă tu şi tatăl tău vă încăpăţânaţi să susţineţi poveştile care-l jignesc pe Hobal şi stârnesc furia atotputernicei Aliat. Voi înşivă vă puneţi vieţile în pericol. Furia naşte furie. Abu Lahab se întrerupse pentru a arăta trupul străinului pe care oamenii lui Yakut îl duceau de acolo, apoi îşi reluă zâmbetul batjocoritor. Cât despre motivele care l-au împins pe acest nebun să ridice pumnalul asupra lui ibn

Abdallah, de unde vrei să ştiu eu? Nici măcar nu este din Meca.

Fatima îşi apropie catârca şi, cu o mişcare, îşi îndepărtă vălul.

— Ai dreptate, era un străin. Unul dintre cei care-şi vând sabia pe aur şi cămile cu coşurile pline ochi.

Un murmur greu alunecă pe deasupra mulţimii. Toţi o priveau în acel moment. Cei mai mulţi înţelegeau că nu era o întâmplare faptul că se ascunsese sub înfăţişarea unei străine bogate. Fusese întinsă o capcană, care acum era dată în vileag.

Soarele o învălui pe Fatima cu o aură portocalie. Arătând o siguranţă ce ului pe toată lumea, ea rosti tare, astfel încât oricine să o audă:

— El, Yakut al-Makhr, a pus la cale totul ca să-l omoare pe tata! Apoi, ţintuindu-i cu degetul pe cei doi oameni de vază: Şi dacă este amestecat el, atunci sunteţi şi voi!

— Fato! bubuiră într-un singur glas Abu Lahab şi Abu Sufyan. Fato! Cum îndrăzneşti?

— Vai, cum oare? rânji Fatima, pe aripile avântului pe care i-l insuflau furia şi plăcerea de a-i vedea descumpăniţi pe cei doi uneltitori. Îndrăznesc, căci l-am văzut cu ochii mei pe ticălosul de Yakut întinzându-i o pungă străinului şi

arătându-i-l pe tata.

Murmurul adunării se transformă într-un vuiet, unii indignându-se de acuzaţia Fatimei, alţii luând-o drept bună. Ea se întoarse către cei care păreau să nu creadă.

— Nu mă credeţi? Duceţi-vă în ţarcul Ajyad! Acolo veţi găsi nişte cămile cu samarele pline, gata să părăsească Meca mânate de asasinii tatălui meu. Cămile ce aparţin puternicului domn Abu Sufyan.

Se auziră huiduieli din toate părţile. Abu Lahab, care bătea din picioare de furie, ajunsese la capătul puterilor tot împotrivindu-se. Abu Sufyan, după ce aruncă o privire veninoasă spre Fatima, îl opri pe Yakut, care se îndrepta deja spre ea cu pumnul ridicat. Apoi se întoarse având grijă să afişeze, în vâltoarea evenimentelor, o indiferenţă bine jucată.

Fatima se răsuci spre tatăl ei. Pe chipul lui nu putu citi nici aprobare, nici condamnare, ci doar o răbdare incredibilă, în timp ce Ali, Abu Bakr, Abdonai şi Tamim, răspunzând injuriilor şi ameninţărilor, vociferau până la epuizare.

Dintr-odată, încordarea dispăru. În mijlocul vacarmului se auzi un geamăt slab, abia perceptibil. Abu Talib înălţă o mână rugătoare, chinuindu-se să-şi recapete suflul.

— Nu mai strigaţi... încetaţi cu toţii, cât sunteţi... Asta nu duce nicăieri!

Acoperământul îi căzuse de pe capul pe jumătate chel, strălucind de sudoare, ce se sprijinea la pieptul lui Ashemu. Încă îi mai curgea sânge, în ciuda pansamentului pe care Zayd încercase să-l fixeze cu ajutorul curelei.

Ali, cu ochii înlăcrimaţi, prinse mâinile murdare ale tatălui său. Zayd ridică ochii spre Mahomed.

— Nu trebuie să-l lăsăm aici. Are nevoie de bandaje în toată regula ca să-i închidem rana, altfel îşi va pierde în curând tot sângele.

De îndată se prezentară zece sau douăzeci de mâini ca să ajute. Fără să se teamă că o va durea glezna, Fatima se lăsă să alunece din spinarea catârcei. În mare grabă, aşezară pe ea o şa din răchită şi nişte cuverturi. Mahomed, Abdonai şi Ali îl ridicară pe Abu Talib şi-l întinseră peste ele. Cât despre Yakut şi Abu Sufyan, aceştia se grăbeau să-şi aşeze mercenarii într-un şir ce bara din nou intrarea în incinta marelui târg.

Degeaba Abu Talib era cât pe ce să-şi dea duhul, niciodată Abu Sufyan şi Abu Lahab nu aveau să-l lase pe Mahomed să-şi conducă unchiul în mijlocul pieţei, unde ar fi avut imediat parte de îngrijiri. Dimpotrivă, fără niciun

strop de milă, priviră cum catârca albă îl ducea pe rănitul gemând spre partea de sus a oraşului, printre rândurile tăcute ale privitorilor.

„Fratele” Zayd

La jumătatea drumului către casa lui Abu Talib, mătuşa Kawla, înştiinţată de necaz, sosi într-un suflet, plângând în hohote. Hotărârâră ca Fatima să se întoarcă acasă cu ajutorul lui Zayd, ca să nu agraveze starea gleznei. Ceilalţi îl escortară pe Abu Talib. Gemetele lui, la fiecare pas al catârcei, deveneau în acelaşi timp mai înăbuşite şi mai sfâşietoare.

Fatima putu în sfârşit să se întindă în patul ei. Atâtea evenimente într-o singură dimineaţă! Revedea chipurile şi mânia mulţimii, privirea lui Abd Mrah, pe Ali în timp ce striga şi pe ea scoţând acel urlet.

Nu le mai putea suporta pe slujnicele care se vânturau fără niciun motiv, propunându-i tot felul de lucruri: să-i schimbe bandajele, să-i aducă mâncare... Tot acest du-te-vino inutil îi întărea neputinţa.

Iarăşi şi iarăşi gândul îi zbura la Abd Mrah. În privirea pe

care i-o adresase pe când stătea lângă trupul străinului crezuse că se ghicea mândria celui care a învins şi şi-a ţinut promisiunea.

Dar acum, întorcând acea imagine pe toate părţile, avea impresia că pupilele înfocate ale lui Abd Mrah îi şopteau un cu totul alt secret. „L-am ucis pe acest bărbat, spuneau ele, pe acest bărbat demn de dispreţ, pentru ca tatăl tău să trăiască, dar şi pentru tine. Pentru tine...”

O clipă, Fatima se lăsă în voia închipuirii. Apoi, brusc, deveni conştientă de nebunia ei. Ea nu era singura care putuse admira chipul lui Abd Mrah. Fără îndoială, şi Yakut îi păstrase o amintire foarte clară, iar acest diavol nu avea să lase fără răspuns umilirea pe care beduinul îl făcuse s-o îndure în faţa stăpânilor lui şi a tuturor negustorilor din Meca. Avea să se răzbune, şi toţi îi cunoşteau metodele.

O, Dumnezeule Puternic al lui Mahomed! Oare mândrul Abd Mrah presimţea ameninţarea ce urma să se abată asupra neamului său?

În împrejurimile Meccăi nu ar fi găsit niciun loc unde să se ascundă. Nici măcar printre ai săi. Yakut avea pretutindeni spioni şi trădători. Dacă voia să semene teroarea printre beduini, Abu Lahab şi Abu Sufyan aveau să facă în aşa fel încât nimeni să nu i se opună, nici măcar

la marele consiliu al *Malei.* Dintotdeauna beduinii fuseseră consideraţi oameni lipsiţi de importanţă. Nişte biete târâturi pe care deşerturile le înghiţeau şi scuipau din nou cu aceeaşi indiferenţă cu care se năşteau şi mureau greierii şi şoarecii nisipurilor.

Fatima nu avu nevoie de mult timp ca să hotărască. Da, trebuia să se întoarcă în partea de sus a Meccăi. Să-l regăsească pe Abd Mrah. Să-l pună în gardă. Cine ştie, poate că cea mai bună ascunzătoare era tocmai acolo, în curtea tatălui ei, unde Yakut nu avea nicio putere. Şi dacă nu-l găsea pe Abd Mrah, bătrâna Haffa avea să-i transmită mesajul ei...

Fără să bage în seamă împotrivirile slujnicelor, ieşi din cameră şi puse mâna pe primul băţ pe care-l putea folosi drept baston. Sări prin curte într-un picior ca să ajungă la grajd, dar se opri la jumătatea drumului. Unde alerga aşa, ca o nebună? Catârca albă nu mai era acolo. Îl transportase pe Abu Talib acasă.

Cumva ameţită, ezită. Ar fi putut să ia unul dintre animalele din gospodărie. Un măgar, dacă era nevoie. Apoi, brusc, parcă o sută de noduri se desfăcură în acelaşi timp în corpul ei, lăsând-o fără vlagă. Planul pe care îl ticluise i se păru inutil, prostesc.

Abd Mrah era mai înţelept decât ea, o dovedise deja. Cu siguranţă el şi ai lui se gândiseră la consecinţele faptelor lor. Să o ia pe străduţele Meccăi sub ochii tuturor ca să se ducă la beduini nu ar fi făcut decât să agraveze lucrurile. Yakut ar fi aflat înainte ca ea să ajungă la primele corturi de la puţurile din Al-Bayadiyya.

Stoarsă de puteri, tremurând, ţopăi anevoie până la tamarixul din mijlocul curţii. Sprijinită de bătrânul trunchi care o susţinuse pe Khadija de atâtea ori atunci când trebuia să delibereze şi să ia decizii, unde se spunea că îl acceptase de soţ pe tatăl ei, Fatima nu putu să-şi înăbuşe lacrimile. Pentru prima dată de când promisese să fie la fel de puternică precum mama ei în preajma lui Mahomed, îşi dădu seama cât curaj, câtă forţă şi inteligenţă îi fuseseră necesare Khadijei ca să reziste lângă bărbatul pe cale să primească revelaţia divină.

Se afla încă sub tamarix când Zayd, încordat şi grăbit, traversă curtea şi se apropie de ea. Îi fu de-ajuns să-i vadă trăsăturile descompuse ca glasul să i se umple de tandreţe.

— Fatima, ce se întâmplă? Te doare? Glezna...

— Nu... Un hohot de plâns îi tremură în gât. Spuse mânioasă: Trebuie să-l apăr pe tata. Trebuie să fiu

puternică! Şi eu stau aici şi plâng ca o fată oarecare!

— Nu eşti o fată oarecare. L-ai salvat pe tatăl tău de sabia străinului! Fără tine, am fi cu toţii morţi în acest moment sau gemând lângă trupul său neînsufleţit.

— Nu eu l-am salvat, ci Abd Mrah. Beduinul.

— Da. El a fost curajos. Zayd se întunecă la faţă. După o clipă de tăcere, zise: Mi-ar plăcea să-l întâlnesc. Ca să mă înveţe să lupt. Asta ne-ar fi de folos. Dar fără tine nu ar fi avut niciodată cum să...

— Zayd, mă tem pentru el. Pentru el şi pentru toţi cei din familia lui. Yakut şi Abu Sufyan i-au văzut faţa. Au văzut că purta pelerina beduinilor. Când tânărul încuviinţă cu un aer sumbru, Fatima continuă ca şi cum ar fi gândit cu voce tare: Nu mai am catârca lui albă! Dacă glezna asta nu m-ar împiedica să merg la el...

Zayd o privi tulburat. Făcând un efort, îi adresă un zâmbet de mângâiere.

— Beduinul tău nu riscă nimic deocamdată. Abu Sufyan nu-l va lăsa pe Yakut să-i facă vreun rău atâta timp cât Abu Talib este în viaţă. Tocmai mă duceam să văd cum se simte. Aşteptarea este cumplit de grea. Îi puse Fatimei mâna pe umăr şi adăugă domol: Dacă există cineva care să împiedice nenorocirea, acesta este unchiul tatălui

nostru, Abu Talib. Numai că rana lui e mai gravă decât pare. El este bătrân şi slab... Bandajele vor opri hemoragia, poate, dar cum va recupera sângele pe care l-a pierdut?

— Dacă moare, va fi război? întrebă ea cu brutalitate.

Confirmarea lui tacită o făcu să închidă ochii de disperare.

Zayd avea dreptate, o ştia. Abu Talib deţinea încă destulă influenţă în *mala,* precum şi asupra celor din clanurile Hashim şi Abd Sham, ca să se opună celor mai violente manevre ale lui Abu Lahab şi Abu Sufyan. Dar dacă pierea, Abu Lahab ar fi avut în sfârşit toată puterea la care râvnise dintotdeauna.

În timp ce scruta chipul prietenului său, îl întrebă:

— Te duceai să afli veşti despre unchiul, dar crezi că va muri?

— Ţi-am spus, este prea vârstnic şi a pierdut mult sânge. Am mai văzut aşa ceva. Zayd îşi trecu mâna peste ochi, apoi adăugă: Bătrânul unchi nu a dorit niciodată să devină unul de-ai noştri. Nu a dorit niciodată să se roage Domnului nostru Milostiv şi îngăduitor. Tatăl tău i-a cerut-o de nenumărate ori, la fel şi Ali, însă nu vrea. Hobal şi Aliat sunt mereu în inima şi spiritul lui. Depune în continuare

ofrande înaintea idolilor Kaabei. Se încăpăţânează. Totuşi, îl ajută şi îl susţine pe tatăl nostru Mahomed ca nimeni altcineva din Meca. Dar dacă nu se pleacă în faţa adevărului lui Allah, de ce l-ar ţine Allah în viaţă?

— Ah! Tu crezi că din acest motiv l-a străpuns sabia mercenarului? strigă Fatima, uluită.

— Ceea ce ştiu este că dintre cei din jurul tatălui nostru Mahomed, singurul care nu se prosternează în faţa lui Allah a fost şi singurul atins de sabie, spuse el după o scurtă şovăire.

Fatima îl privi fix, gânditoare.

— Acolo, Ali a zis: „Mahomed nu poate fi distrus, Domnul nostru Milostiv şi îngăduitor îl apără de toate armele voastre”. Şi tu crezi acest lucru?

— Da, tot Ali spune: „Dumnezeu este Dumnezeu, Mahomed este Profetul lui. De ce l-ar distruge Dumnezeu pe trimisul lui?”

— Iar tu, ce crezi tu?

— Nu ştiu. Dacă Dumnezeu vrea război cu cei răi, o face şi ca să ne amintească faptul că putem pieri. Noi, dar poate că nu şi tatăl nostru.

Fatima rămase tăcută. Zayd dădu să plece, dar îl prinse de mânecă.

— Aşteaptă, frate mai mare!

Folosea atât de rar acest titlu denotând afecţiune şi respect, încât Zayd, deşi fusese adoptat de Mahomed de mulţi ani, se lăsă pradă emoţiei.

— Surioară?

— Dacă războiul cu Yakut şi ceilalţi este atât de aproape, ar trebui să-i prevenim pe beduinii care l-au ajutat pe tata. Să-l prevenim pe Abd Mrah. Poate că vor fi înţelepţi şi-şi vor strânge corturile şi vor pleca departe de Meca. Te-ai putea duce pe furiş până la puţurile Al-Bayadiyya. Acolo, cere să vorbeşti cu bătrâna Haffa. Spune-i că eşti fiul lui Mahomed Trimisul. Copiii te vor îndruma. Când Zayd acceptă cu o înclinare a capului, Fatima îşi coborî pleoapele şi adăugă: Dacă o veste rea trebuie să sosească de la casa bătrânului nostru unchi, se va găsi cineva care să vină să ne-o aducă. A, chiar aşa, cere-i bătrânei Haffa pansamente şi pomezi pentru rana lui Abu Talib. La astfel de lucruri se pricepe mai bine decât slujnicele, Ashemu şi mătuşa Kawla la un loc.

Allah şi idolii

Fatima trebui să aibă răbdare până la căderea nopţii. Când torţele ardeau deja în curte, Ashemu şi Zayd apărură, susţinând-o pe mătuşa Kawla, cu faţa răvăşită de lacrimi, pe catârca albă a lui Abd Mrah.

Văzând-o atât de plânsă, Fatima crezu că Abu Talib îşi dăduse obştescul sfârşit.

— Nu, nu! Dar asta îl aşteaptă! protestă Kawla mânioasă. Şi poate că nici nu va mai prinde lumina zilei de mâine. Va muri, dar tatăl tău şi cu el continuă să se certe! Sunt încăpăţânaţi ca nişte catâri!

Un ceai de ierburi o linişti pe mătuşa Kawla. Ashemu şi Zayd putură în sfârşit să povestească.

Aşa cum se temuse Zayd, Abu Talib pierduse prea mult sânge. Chiar dacă femeile lui îl instalaseră cât mai comod cu putinţă pe pat şi-l îngrijiseră cu devoţiune, leşinase de mai multe ori. Ultima oară, nu-şi revenise decât cu mari eforturi.

— Şi în tot acest timp... gemu Kawla, în tot acest timp... tatăl tău, nepotul meu, ne-a pus să-l rugăm pe Domnul Milostiv şi îngăduitor. În tot acest timp, eu, Abu Bakr, Tamim şi Ali am repetat fără încetare: „Slavă lui Dumnezeu, Domnul lumilor, Milosul, Milostivul, Stăpânul Zilei Judecăţii! Ţie ne închinăm, Ţie îţi cerem ajutorul.

Călăuzeşte-ne pe Calea cea Dreaptă, calea celor binecuvântaţi de Tine, şi nu a celor care Te-au supărat, şi nici a celor rătăciţi[12]...”

Bătrânul unchi se temea de moarte. Cu ultimele puteri, le poruncise femeilor să ardă ofrande pe altarul lui Aliat, pe care-l ascunsese în curtea lui, sub nişte coşuri vechi. Poate că nu mai era în toate minţile, dar din pivniţa unde le pitise el însuşi ceruse să fie scoase numeroase amulete de coral. Cu mâna tremurândă şi fără vlagă, le împrăştiase pe cuvertură ca să-l îmbuneze pe Hobal şi să-i implore milostivirea în lumea de dincolo.

— Tatăl tău... reluă Kawla, făcând eforturi să-şi recapete suflul. Tatăl tău... s-a albit de mânie când şi-a dat seama. Niciodată nu l-am văzut astfel!

Mătuşa se cutremura, plângând în hohote. Ashemu îi luă mâinile şi povesti în locul ei:

— Când slujnicele au aranjat cărbuni aprinşi pe altarul lui Aliat, *said* Mahomed şi-a întrerupt rugăciunea. S-a repezit să-i stingă şi să-i împrăştie. A luat piatra şi a spart-o. Ali, aflat lângă patul tatălui său, arunca amuletele lui Hobal şi le călca în picioare...

— Şi striga! spuse printre sughiţuri Kawla. Răcnea ca un

[12] Coran 1,1-7.

nebun: „Nu poţi, nu poţi! Vei merge în iad! Mi-ai promis că o să le distrugi!” Vai, cum mai striga! Asemenea cuvinte... Un fiu împotriva tatălui...

Ashemu o trase cu blândeţe şi o lăsă să geamă pe umărul ei înainte de a continua:

— Când *said* Mahomed a intrat în camera unchiului său, le-a poruncit femeilor să măture podeaua. A spus: „Să nu mai rămână nicio firimitură, şi aruncaţi-le cu gunoiul din această zi”. Era liniştit. Bătrânul domn Abu Talib a şoptit: „Nepoate, nepoate, fie-ţi milă de mine! Nu mă lăsa să mă duc pe lumea cealaltă gol şi lipsit de milostivirea zeilor”. Stăpânul nostru a răspuns: „Unchiule Abu Talib, teama îţi tulbură minţile. Hobal şi Aliat nu există. Nu sunt decât piatră şi lemn. Nu sunt decât rânjetul diavolilor în inima oamenilor. Nu există decât Unul care va hotărî cu privire la iad sau la cerurile milostive. Nu există alt dumnezeu decât Allah cel Mare şi Milostiv”.

Cu obrajii brăzdaţi de lacrimi, roşii ca purpura, Kawla o împinse uşor pe Ashemu.

— Mahomed! strigă, de parcă el ar fi putut-o auzi. Nepotul meu iubit... Ai devenit atât de neînduplecat, atât de neînduplecat! Tu, care erai numai lapte şi miere pe vremea Khadijei! Vai, cum ţi-a împietrit inima Domnul tău!

Se lăsă tăcerea. Zayd plecă fruntea. Ashemu se încovoie. Fatima îşi coborî capul în piept. Ei n-ar fi îndrăznit să pronunţe niciodată aceste cuvinte pe care durerea şi furia le scoteau din gura mătuşii Kawla. Totuşi, Fatima însăşi nu putea să nu le găsească întemeiate.

Cu gâtlejul strâns de emoţie, Ashemu îşi reluă povestirea.

Istorisi cum bătrânul Abu Talib, aşa muribund cum era, aproape că se ridicase din pat ca să strige cât de tare putea: „Vai, Mahomed, tu doreşti iadul pentru mine?”

Apoi, pe jumătate sufocat de gemete şi de reproşuri, şoptise: „Mahomed! Mahomed! Eu, care te-am făcut fiul meu cel mare! Eu, care te-am trimis în familia *saidei* bint Khowaylid! Eu, care te-am apărat în faţa tuturor şi o voi face până în lumea cealaltă... Nu mă lăsa singur în noaptea morţilor...”

În genunchi lângă patul lui, Mahomed îl asculta cu ochii închişi, fără să răspundă. Până când mâna strâmbă a lui Abu Talib, care părea a fi numai os, o prinse pe a lui.

„Întrucât îmi interzici milostivirea lui Hobal şi Aliat, roagă-l pe Domnul tău pentru mine. Roagă-l să-mi facă un loc în împărăţia lui!”

„Vai, unchiule, unchiule! Unchiule Abu Talib! Inima mea

sângerează. Trecutul o striveşte sub amintirile şi datoriile care poartă numele şi bunătatea ta. Dar nu există decât o singură Lege. Nu există decât o singură Putere. Cea a lui Allah Milostiv şi îngăduitor. Iar Domnul Atotputernic spune: «Cel care are viaţă din belşug vine spre mine pe drumul cel drept. Cel rătăcit nu mă va găsi în ziua fricii sale, când judecata e atât de aproape de faţa sa încât îi simte răsuflarea urâtă.» Vai, unchiule, de ce ai refuzat atât de mult timp să-i părăseşti pe zeii tăi falşi?”

Din nou, mătuşa Kawla, ieşită din fire, se sufoca în hohote de plâns.

— Da, asta este tot ce i-a răspuns! Şi acum? Acum bătrânul meu frate o să moară. O să moară şi o să putrezească în iad! Vai, Fatima, de ce tatăl tău se încăpăţânează în felul ăsta?

Cât şi-ar fi dorit Fatima să răspundă la această întrebare! Dar nu putea decât să-şi plece ochii şi să-şi strângă maxilarele astfel încât lacrimile Kawlei să nu o molipsească şi pe ea.

În cele din urmă, Ashemu trebui să o ducă pe mătuşă pe nişte perne şi să o legene ca pe un copil ca să se liniştească puţin, astfel că îi reveni lui Zayd sarcina de a termina relatarea acestei scene cumplite.

Alături de Mahomed, Ali îşi îndemnase tatăl să pronunţe limpede cuvintele de renegare a falşilor zei. Cearta îl vlăguise pe Abu Talib. Nu mai avea putere nici măcar să vorbească. Se mulţumise să clatine din cap, gest care îi lămurise pe toţi că refuza.

— Am ajuns în curtea lui în acel moment, explică încet Zayd. Cu bandajele şi licorile pe care tocmai mi le dăduse bătrâna Haffa...

— Ah, ai văzut-o! îl întrerupse Fatima, care ardea de nerăbdare să afle veştile despre Abd Mrah. Şi l-ai văzut şi pe el?

Zayd nu avu nevoie să audă numele beduinului ca să înţeleagă. Înclină capul, cu amărăciunea şi tristeţea întipărite pe chipul său obosit, însă Fatima era prea nerăbdătoare ca să ia aminte.

— Nu, nu l-am văzut. Doar pe bătrână, care îţi transmite că nu trebuie să-ţi faci griji pentru Abd Mrah. Ştie de ce este în stare Yakut şi va sta departe de el. A plecat cu alţii să crească o turmă de oi pe muntele de lângă Mina. Acolo, mercenarii lui Abu Sufyan se vor teme să nu se piardă. Zayd observă uşurarea de pe faţa Fatimei. Schimbând tonul, adăugă: Bătrâna Haffa mi-a dat cu ce să-l oblojesc pe Abu Talib. Balsamuri care potolesc durerea, dar nu

îndepărtează moartea. În noaptea aceasta sau mâine, se va sfârşi...

Tăcu o clipă, privindu-şi gânditor mâinile.

— După ce i-au schimbat pansamentele, i-am dat bătrânului unchi să bea o poţiune de-a beduinilor. Aceasta i-a făcut bine. Le-a spus tatălui nostru şi lui Ali: „Dacă dumnezeul vostru este Dumnezeu, atunci El ştie ce am făcut cu viaţa mea şi pentru a voastră. Poate judeca. Nu mă tem de El. Cât despre restul, Aliat şi Hobal m-au susţinut întotdeauna. De ce îi cereţi unui bătrân ca mine să renege ceea ce l-a ţinut în picioare de când a venit pe lume?” Apoi, a închis ochii şi a tăcut. În zadar l-a implorat Ali, nu a mai scos un cuvânt. Cred că tace şi acum. Nu, Fatima, nici măcar tatăl nostru nu-l va putea lămuri să-şi renege falşii zei. Zayd îşi ascunse chipul în frumoasele lui mâini de scrib şi suspină din nou: Iar mâine, în faţa Kaabei, Abu Lahab va striga că tatăl nostru îşi trimite unchiul în iad...

Vlăguirea şi îngrijorarea îl îmbătrâneau. În tonul lui se simţea o tandreţe plină de respect. Pentru prima dată, Fatima percepu îndoiala care-l frământa. Nu era greu, căci ea simţea acelaşi lucru. Zayd avea dreptate. Da, a doua zi duşmanii lor urmau să se delecteze răspândind această

poveste. Mahomed Nebunul avea să devină Mahomed cel Fără Inimă, care nu era în stare nici măcar să-l încredinţeze Dumnezeului său, ce se pretindea Milostiv şi îngăduitor, pe acela care-l iubise ca un tată, îl apărase şi călăuzise timp de patruzeci de ani. Da, iată ce urma să se audă în toată Meca: Mahomed cel Nebun avea inima la fel de neagră şi de dură ca bazaltul de pe muntele Umar!

La orizont, o linie purpurie vestea ziua cea nouă. Mai trecuse o noapte. Şi poate, odată cu ea, copilăria ei, gândi Fatima.

Zayd se ridică pentru a merge în cămăruţa lui. Ţinând draperia de pânză de la uşă, spuse pe un ton cât se poate de liniştit:

— Ah, era să uit. Bătrâna beduină a spus că nu trebuie să-i înapoiezi catârca înainte să poţi merge. „Altfel, la ce bun? Ar trebui să-i împrumut alta ca să se întoarcă acasă”. Cu gura ei fără dinţi, când râde, te înfricoşează, adăugă el cu un strop de ironie.

Moartea lui Abu Talib

Lucrurile se desfăşurară întocmai aşa cum se temeau

Fatima şi Zayd.

În zorii zilei, o fâşie întunecată mai acoperea oraşul când Mahomed şi Ali, sub paza lui Abdonai şi a lui Bilal, se întoarseră acasă de la Abu Talib.

Cu o lampă pâlpâitoare în mână, Fatima şi Ashemu, pe care nu le prindea somnul, se repeziră să-i întâmpine. Abdonai le dădu vestea:

— Unchiul e pe moarte. Balsamurile şi poţiunile nu-l vor ţine printre noi. Bătrânul persan tăcu, ca şi cum n-ar mai fi fost nimic de spus, şi-şi trecu mâna peste trăsăturile obosite ale feţei. În ciuda luminii proaste, ghici privirea cu care îl fixa Fatima. Ştiu ce gândeşti, îi zise. Dar tatăl tău ştie ce are de făcut. El îşi cunoaşte drumul, şi nu există decât unul.

— Şi Ali?

— Ali a ales şi el.

Cu o mişcare a braţului ciung, Abdonai arătă camera ce aparţinuse ani la rând preaiubitei sale stăpâne. De la moartea Khadijei, acolo se reculegea şi se ruga Mahomed, când nu simţea nevoia de a merge să viziteze grota Hira. Crăpăturile vechii uşi din lemn filtrau lumina galbenă-maronie a unei lămpi.

— Ali e acolo cu tatăl tău, adăugă Abdonai. Se roagă şi

cer îndrumare Domnului nostru Milostiv şi îngăduitor.

Fără să mai spună altceva, persanul se îndepărtă. Avea mersul unui om istovit.

Fatima şi Ashemu se culcară la loc, cu inima grea, având grijă să nu o deranjeze pe mătuşa Kawla.

— La ce bun să o trezim? şopti Ashemu. Poate să mai doarmă puţin. Cât timp doarme, nu e tristă. E mai bine să se întremeze. Va avea nevoie pentru ziua de mâine.

Dar când lumina zilei începea să străpungă norii şi când ochii Fatimei abia se închiseseră, o trezi forfota din curte. De astă dată, cât ai clipi, toată lumea fu în picioare. Erau slujitori din casa lui Abu Talib. Bătrânul unchi, ajuns în pragul morţii, voia să-i vadă pe mătuşa Kawla şi pe fiul său, Ali.

Ali ezită şi căută aprobarea lui Mahomed. Fatima văzu cum tatăl ei îşi aşeză afectuos palma pe ceafa tânărului.

— Du-te. Du-te şi ţine-l de mână.

Ali îşi întoarse privirea către Fatima. O privire intensă, parcă la fel de sclipitoare ca flacăra torţelor. O privire care parcă o implora. Surprinsă, Fatima simţi un fior. Ali chiar schiţă un gest către ea, dar se întoarse imediat şi părăsi curtea în fugă, cu Abdonai şi marele slujitor negru pe urmele lui. Ashemu îi urma susţinând-o pe Kawla cu

ajutorul unui sclav din casa lui Abu Talib.

Când uşa albastră se închise după ei, Fatima şi Mahomed rămaseră în tăcere. Apoi Fatima îşi ridică faţa spre tatăl ei. El zâmbi, îi luă braţul cu blândeţe şi-i trase băţul ce-i servea drept baston. Pe un ton simplu, spuse:

— Eu sunt bastonul tău. O ţinu strâns la pieptul lui, conducând-o încet până la pragul camerei sale. Ştiu că inima ta este plină de întrebări, îi zise pe când ridica draperia de la uşă. Şi că te temi că tatăl tău se înşală. Ai dreptate. Trebuie să căutăm întotdeauna drumul cel bun şi să nu ne mulţumim cu iluzii. Mai rămâne scurt timp până la răsăritul soarelui. Dormi şi nu te teme. Allah cel Milostiv veghează asupra noastră. Iar eu sunt în siguranţă, căci ştiu că şi tu veghezi asupra mea. Se întrerupse, îşi coborî ochii şi adăugă: Totuşi, trebuie să-ţi vindeci cât mai repede glezna, căci mai ai de urcat în palmieri ca să-i spionezi pe duşmanii noştri.

Şi râse. Cu un râs atât de iubitor, încât Fatima uită de toate tristeţile şi chinurile care-i apăsau ceafa de zile întregi.

Totuşi, nu avură parte de somn.

Cerul se lumină dintr-odată. O nouă zi începea. Ali se întoarse împreună cu Bilal. Abdonai, care-i însoţea, avea

un aer îngrijorat. Cât despre Ali, era pradă revoltei în asemenea măsură, încât nu mai reuşea să respire şi-şi frământa mâinile de furie.

— Abu Lahab, fratele mârşav al tatii! strigă el. Şi-a făcut apariţia înainte de sfârşitul nopţii şi a poruncit să i se deschidă uşile de parcă era la el acasă. Yakut al-Makhr mergea lângă el, împingându-i pe slujitori cu urlete: „Faceţi loc stăpânului, faceţi loc stăpânului!" Au intrat în camera tatii. Fără ca măcar să-l privească, fără să îngenuncheze sau să-i ia mâna, fără să-i spună un cuvânt, cum se face de obicei cu cei care ne părăsesc, ciuma asta de Abu Lahab a întrebat; „A murit?" Cum să îndur asemenea jignire? Am spus: „Este în viaţă, iar eu, fiul său, Ali ibn Talib, spun că nu ai nimic de făcut aici, tu, care l-ai omorât".

Ali se ridică, lovind cu piciorul în pământ.

— Vă puteţi imagina! Acest câine al deşertului a râs! „Tu nu mai eşti fiul lui! Tu lingi sandalele lui Mahomed Nebunul şi scuipi pe zeii Meccăi. Nici măcar nu eşti bărbat şi blestemi împotriva sfintei noastre Kaaba. Ieşi din această casă! Nu te mai recunoaşte, şi ticăloşia ta îl mânjeşte pe fratele meu, Abu Talib". Iată ce a urlat în faţa tuturor, a femeilor tatălui meu, a slujnicelor şi a muribundului cu

ochii închişi. Yakut, acest şarpe putred, m-a aruncat afară din cameră ca şi cum n-aş fi fost decât pleavă.

Furia şi lacrimile îl sufocau pe Ali când reluă:

— Abu Lahab, cu faţa strălucindu-i, a mai strigat: „Fii bucuros că nu te strivesc sub talpa mea ca pe găinaţul de liliac! Această casă nu mai este a ta. Dacă îţi prindem piciorul în această curte, ţi-l vom tăia. Iar la înmormântarea fratelui meu, nu vreau să-ţi văd umbra şi nici să-ţi aud glasul proferând blesteme! Fiu rău ce eşti, nu vei otrăvi călătoria tatălui tău spre paradisul lui Hobal şi Aliat cu ameninţările tale cu iadul. Eu, Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib, îţi jur că aşa se va întâmpla. De astăzi, eu sunt cel care veghează asupra legii Hashimilor, şi poţi să-i transmiţi aceasta vărului tău cu limba plină de spini”.

Ali tăcu, abia răsuflând. Mahomed, cu o încruntătură fină a sprâncenelor, se întoarse spre Abdonai şi Bilal.

— Ali spune adevărul, oftă ultimul, cu faţa lui neagră devenită mai cenuşie din cauza prafului. Iar noi, noi ne-am ţinut săbiile în teci. La ce bun să ne batem ca să pierdem? Când Yakut ne-a dat afară din casă, mercenarii lui deja depuneau o altă piatră pentru Aliat în curte.

Slujitoarele pregăteau ofrandele, în timp ce Abu Lahab

arunca coralul lui Hobal pe patul bătrânului unchi.

— Abu Lahab i-a asmuţit pe Abu Sufyan şi întreaga lui şleahtă să meargă să bocească şi să se învârtă în jurul Pietrei Negre ca nişte babe, izbucni furios Abdonai. Şi vor putea fi auziţi până în munţi strigând că suntem nişte diavoli.

Dorinţa de a-l distruge o dată pentru totdeauna pe nepotul său Mahomed îl împinse pe Abu Lahab la o îndrăzneală şi mai mare.

Soarele era la zenit când se prezentă el însuşi la poarta albastră, însoţit de Yakut al-Makhr şi de bărbaţi înarmaţi.

Bătăile la poartă şi strigătele slujitorilor o făcură pe Fatima să sară din pat. Ţopăi până în curte, ţinându-se de pereţi. Tatăl ei era în picioare, sub tamarix, unde-şi petrecuse dimineaţa în tovărăşia lui Ali, care-i citea un vechi sul provenind din biblioteca înţeleptului Waraqa.

Nu era nevoie să vadă faţa lui Abdonai şi mâinile ridicate la cer ca să ştie cine se afla la poartă.

— Lasă-l să intre pe ticălos. Pe el şi pe oricine altcineva, porunci, apoi îşi puse mâna pe umărul slab al lui Ali. Cu glasul jos şi hotărât, îl îndemnă să rămână calm şi tăcut: Ascultă, dar să nu te simţi murdărit de ceea ce vei auzi. Şi lasă-mă doar pe mine să răspund.

Iute, Abdonai aşează slujitori înarmaţi cu lănci de o parte şi de alta a porţii, după care puse să fie înlăturat drugul gros de fier. Când poarta scârţâi în ţâţâni, el se aşeză în prag, cu pumnul din piele la piept şi cu mâna sănătoasă pe pumnalul de la brâu. Abu Lahab se afla cu trei paşi în urma lui Yakut al-Makhr. Un sclav tânăr ţinea trei frunze de palmier deasupra capului acestuia ca să-i facă umbră. O escortă de mercenari îi urma.

Abdonai nu-i lăsă să treacă şi nici nu întâlni privirea lui Yakut. Cu un calm desăvârşit, de parcă ar fi fost o vizită prietenească, îl salută pe Abu Lahab şi anunţă:

— Stăpânul meu te aştepta. Dar nu e nevoie de oameni înarmaţi când un unchi doreşte să-i vorbească unui nepot care nu are nici măcar o sabie la brâu.

Abu Lahab nu putu să-i ignore tonul batjocoritor şi ochii plini de dispreţ. Gura lui lăsată schiţă un zâmbet trufaş. Printr-un semn, îi porunci lui Yakut să rămână în spate, apoi înaintă în curte urmat doar de sclavul care ducea frunzele de palmier.

În ciuda căldurii, era îmbrăcat cu o tunică dublă brodată cu fir de aur, din cele care se purtau în zilele de sărbătoare. Îşi acoperise umerii cu o pelerină de ale cărei ornamente din argint atârnau amulete din coral. Un brâu

ţesut în albastru şi roşu îi acoperea pântecele rotunjit. În dreapta, nişte biluţe din aur ţineau fixată teaca unui pumnal cu mâner din corn. Dar sub bătaia soarelui, Abu Lahab suporta cu greu aceste veşminte. Deşi micul lui sclav îi ţinea umbră, sudoarea îi curgea pe frunte, pătându-i turbanul şi prelingându-i-se pe faţa rotundă şi grasă.

Cu mantia strânsă pe braţ, Mahomed îl lăsă să se apropie până sub tamarix. Când Abu Lahab se opri la cinci paşi de el, nu făcu niciun gest de salut. Rămase drept, cu trăsăturile liniştite şi atente. Evident descumpănit, Abu Lahab ezită, ca şi cum aştepta un cuvânt de la nepotul lui. Apoi, cu un gest nervos, cu vârful degetelor umflate, îşi îndepărtă sudoarea de pe frunte şi nas şi îşi şterse mâinile de un fald al pelerinei. În sfârşit, glasul i se auzi scrâşnind violent:

— Nepoate... Nepoate... Unchiul tău, fratele meu, Abu Talib Abd Manaf ibn Abd al-Muttalib, a murit.

Abu Lahab tăcu. Respirând cu putere, gâfâind, îi scrută chipul în aşteptarea unui răspuns. Acesta nu veni. Trăsăturile nepotului său atât de hulit rămaseră impasibile. Atunci Abu Lahab îşi strânse pumnii mici şi laţi şi-i agită spre Mahomed, continuând înflăcărat:

— Şi în timp ce murea, gura ta de diavol a vomat peste el! El, Abu Talib, fratele meu vrednic de toată cinstea, care te-a înfiat când erai un biet orfan. El, care te-a lăsat să scotoceşti în punga lui ca să nu fii un om de nimic. Care te-a împins în patul bogat al văduvei bint Khowaylid. Şi când înţelept ar fi fost să-ţi taie gâtul, bietul meu frate a întins mâna ca să te apere de furia *Malei.* Şi tu? Tu, gură a diavolului, ce ai făcut ca să-l ajuţi când ceasul călătoriei sale spre Hobal a sosit? I-ai făgăduit iadul!

Roşu la faţă din cauza strigătelor, cu amuletele sărindu-i ca o grămadă de greieri din aur şi argint pe piept, se întrerupse ca să scuipe la rădăcina tamarixului.

Ali mârâi furios, se avântă şi cu siguranţă l-ar fi lovit pe unchiul său dacă Mahomed nu l-ar fi oprit cu o strângere de mână severă. Dintr-un reflex de frică, Abu Lahab, cu un geamăt de surpriză, sări într-o parte. Peste o clipă, când îşi reveni, îl fixă pe Ali cu dispreţ şi amuzament. Clinchetul amuletelor lui se potoli. Cu dosul mâinii, îşi şterse buzele şi-şi îndreptă din nou privirea spre Mahomed.

— Şi ai furat sufletul fiului bietului Abu Talib, rânji el arătându-l pe Ali.

Cu toţii, slujitoare şi slujitori, Zayd, palid la faţă, Ashemu şi Fatima şi însuşi Abdonai, care era mai departe, ca un zid

de apărare în faţa lui Yakut al-Makhr, cu toţii aveau ochii aţintiţi asupra lui Mahomed. Şi stăteau nemişcaţi, la fel ca el.

Aşa încât Abu Lahab, după un oftat de lehamite, nu ştiu să facă altceva decât să jignească în continuare, irosindu-şi puterile într-o diatribă prea lungă pe care părea să o fi învăţat pe de rost ca să o scuipe în faţă duşmanului:

— Iadul, tu îl vei cunoaşte, Mahomed ibn Abdallah! îţi spun: pentru veşnicie, vei avea răsuflarea puturoasă a diavolilor! în această seară, iubitul meu frate se va odihni în palma lui Hobal şi a lui Aliat. Împotriva voinţei tale, va locui în împărăţia cu câmpuri înflorite, cu fecioare fără număr, a fericirii şi a milostivirii nesfârşite. Binecuvântat fie el în ceruri, stăpânul nostru Hobal! Binecuvântată fie Aliat, zeiţa noastră, care poate totul pe pământ şi chiar sub pietrele deşertului! Iar eu,

Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib, om de vază în Meca şi peste neamul Hashim, în numele sfintei Pietre Negre, fac acest jurământ: Mahomed ibn Abdallah, nu mai eşti unul dintre ai noştri. Să nu te mai apropii de noi! Să nu te mai auzim! Să nu mai mănânci în prezenţa noastră, şi trupul fără viaţă al fratelui meu Abu Talib să nu mai fie pângărit de amintirea ta!

Cu un gest, făcu semnul de tăiere a gâtului lui Mahomed. Apoi, fără să aştepte un răspuns, strângând poalele pelerinei cu degetele groase ca şi cum acest lucru l-ar fi ajutat să-şi ţină echilibrul, făcu brusc stânga-mprejur.

— Abu Lahab!

Vocea lui Mahomed abia se auzi. Bătrânul îşi suspendă mişcarea trupului ca şi cum o mână invizibilă l-ar fi strâns de ceafă.

Fără să aştepte ca el să se întoarcă, fără să-şi schimbe tonul, Mahomed mai spuse:

— Iubitul meu unchi Abu Talib a fost bun şi blând cu mine de la prima până la ultima suflare. Totuşi, el s-a încăpăţânat să trăiască în necredinţă. Prin urmare, Dumnezeul nostru cel Milostiv şi îngăduitor nu-i va face loc în paradis. În ziua Judecăţii există o Lege şi una singură: nu e nimic mai rău decât stirpea necredincioşilor, şi Allah nu arată îngăduinţă faţă de ea. Şi pentru tine va veni ceasul Judecăţii, Abu Lahab. Tu, care nu eşti decât un pai pe scursoarea împuţită a gheenei. Pe gura ta şi în ochii tăi de ticălos, minciunile scânteiază asemenea nălucirilor din deşertul Nefud. Prefăcătoria sclipeşte pe chipul tău. Îţi etalezi aurul ca pe platoşa unui nemuritor, când de fapt

neputinţa ta este absolută. Dar încă nu ştii acest lucru, Abu Lahab! Nu ştii nimic din ce te aşteaptă! Ştii ce este al Hutama? Nu! în ziua Judecăţii vei afla. Focul mistuitor al lui Allah va coborî în măruntaiele tale. Şi acolo va sfârâi mai tare decât aurul topit, şi pe vecie. Abu Lahab! Du-te şi hotărăşte ce vrei să hotărăşti. Nu tu eşti cel care făureşte timpul care vine. Şi nici nu-ţi mai poţi înfige colţii în mine mai mult decât o poate face o hienă abia născută[13].

Întoarcerea lui Ruqayyah şi a lui Umm Kulthum

De îndată ce poarta albastră se închise după Abu Lahab şi zbirii săi, Mahomed le porunci slujnicelor să frece cu multă apă şi cu cenuşă fină trunchiul tamarixului unde scuipase unchiul cel nelegiuit.

Strigătele şi măscările lui Abu Lahab plutiră însă timp îndelungat în curtea încinsă de vipie. Toată după-amiaza, lungită pe patul ei şi întoarsă pe dos de scârbă, Fatima avu impresia că le auzea răsunând în tăcerea apăsătoare ce domnea peste casă.

[13] Coran 8, 55; 83, 8; 25, 64-65; 104, 2-9.

La apropierea apusului, aerul fierbinte al Meccăi răspândi ca un ecou rugăciunile pentru sufletul lui Abu Talib pe care oamenii de vază le înălţau în Kaaba. Fatima asistase deseori la această ceremonie păgână, înainte ca tatăl ei să devină Trimisul Domnului Milostiv şi îngăduitor. Era de ajuns să închidă pleoapele ca să vadă jumătate din clanurile din Hidjaz defilând în urma lui Abu Lahab şi Abu Sufyan. Vorbind printre dinţi, psalmodiind, se roteau în jurul Pietrei Negre şi aduceau ofrande sub imensa statuie de lemn a lui Hobal şi pe malurile izvorului Zamzam. Glasurile puternice ale bărbaţilor răsunau ca nişte lovituri în pereţii incintei. Pe margini, cu capul acoperit cu un văl gros tipic pentru această împrejurare, femeile lansau strigăte ascuţite care spintecau aerul ca nişte săgeţi. Aceste strigăte, ucenicii lui Hobal, Aliat, Awtas, Suwa, Al-Uzza, Nase, Wadd şi altor zeiţe şi zei le credeau capabile să ajungă în lumea nevăzută unde odihneau defuncţii.

Tocmai acest moment îl alese Mahomed ca să-i poruncească lui Bilal să sune din corn, semnal la care cei ai casei se adunară sub tamarixul purificat în sfârşit. Până şi bătrânul Waraqa, pe care nu-l mai văzuse nimeni afară din cămăruţa sa de când plecase de la mormântul Khadijei, se apropie ca toţi ceilalţi, cu paşi înceţi şi atenţi,

susţinut de Zayd.

O clipă mai târziu, făcând abstracţie de vacarmul ce venea dinspre Kaaba şi care bubuia ameninţător peste acoperişurile casei, se prosternară înaintea Domnului lor Milostiv şi îngăduitor în rugăciunea de la apusul soarelui.

O rugăciune care fu întreruptă brusc atunci când, din nou, se auziră strigăte şi bătăi la intrare.

Slujitorii dădură fuga. Unul dintre ei se întoarse şi şopti ceva la urechea stăpânului.

Uluiţi, aflară cu toţii că surorile Fatimei, Ruqayyah şi Umm Kulthum, erau acolo, pe uliţă, rugătoare, acoperite de praf de parcă ar fi traversat albia unui râu. Le însoţeau o mână de slujnice şi doi măgari cu samarele încărcate de cufere prost închise şi coşuri ce dădeau pe dinafară cu obiecte de bucătărie.

De îndată ce poarta fu întredeschisă, cele două tinere se repeziră în curte.

— Tată! Tată! Tată! strigară ele, prăbuşindu-se la picioarele lui, luându-i mâinile, sărutându-i-le, udându-i-le cu lacrimile lor.

Hohotele de plâns şi strigătele le împiedicau să pronunţe vreun cuvânt inteligibil. Cu o strâmbătură, Fatima le observă pradă durerii lor, în timp ce toate

femeile casei le răsfăţau, acoperindu-le cu mângâieri şi cuvinte de consolare. În sfârşit, Ruqayyah spuse:

— Soţii noştri ne-au aruncat în stradă! Nu ne mai vor! Spun că suntem...

Niciuna nu îndrăzni să rostească acel cuvânt cumplit în faţa tatălui lor. Îşi reluară gemetele şi hohotele de plâns. Umm Kulthum, cea mai tânără dintre cele două, cea mai puţin drăguţă dar şi cea mai rotunjoară, îşi strânse pieptul mare cu mâinile. Ridicându-şi ochii spre Mahomed, îngăimă:

— Utayba, soţul meu, a spus că-i murdăream curtea. Utbal i-a spus acelaşi lucru lui Ruqayyah. Dar cuvintele pe care le rostesc ei nu se nasc din inima sau din capul lor. Cel care le-a dat viaţă, târâtura de Abu Lahab, le pune în gura lor. L-am avut destule ori pe Utayba în patul meu ca să ştiu ce crede despre mine!

Ruqayyah aproba cuvintele surorii ei plecându-şi încet fruntea. Deja lacrimile i se uscau. În timp ce plângea în hohote, părea mai senină decât Umm Kulthum şi observa în ce stare de spirit se afla tatăl lor. Ruqayyah avea aproape doi ani mai mult decât Umm Kulthum şi opt ani mai mult decât Fatima. Ea dăduse întotdeauna dovadă de multă siguranţă de sine. În plus, frumuseţea ei era

renumită în Meca. Fatima le auzise adesea pe slujnice exprimându-şi în şoaptă dorinţa de a-i semăna. Şi de tot atâtea ori auzise zvonuri despre pasiunile pe care le trezea în rândul fiilor oamenilor de vază din *mala.*

— Umm Kulthum are dreptate, spuse Ruqayyah, sărutând ceremonios mâinile lui Mahomed. De zece nopţi soţul meu n-a mai păşit pragul camerei mele şi nu-mi mai vorbeşte. Astăzi, când soarele trecuse de amiază, Abu Lahab a intrat în curtea noastră, roşu la faţă şi sufocându-se de mânie. A venit în faţa uşii mele şi a strigat: „Să plece, să plece! Să se ducă la taică-său cel ce blestemă şi să nu mai stea înaintea ochilor noştri...”

Pe neaşteptate, Mahomed zâmbi. Îşi trase fiicele către el, le sărută pe frunte şi, cu vorbe alinătoare, le asigură că erau bine-venite. Repudierea nu avea să le fie pusă în cârcă.

— Fiii lui Abu Lahab nu sunt decât nişte păgâni. Nu ştiu că tocmai au împlinit voinţa lui Allah cel Milostiv. Sângele lor este la fel de stricat şi de sortit nenorocirii ca cel al tatălui lor. Ce s-ar fi ales de urmaşii noştri, născuţi dintr-o asemenea stirpe? Allah vă eliberează, iar eu vă prefer de o mie de ori în casa mea decât sub jugul acestor fii ai lui Baal.

Apoi le încredinţă lui Ashemu ca să le instaleze în vechea lor cameră din copilărie.

Se lăsase noaptea. Curtea era goală, şi tăcerea apăsa din nou peste Meca. Printre slabele dâre luminoase ale lămpilor cu ulei pe care adierea uşoară a vântului le tulbura neîncetat, umbrele rămâneau încărcate de nelinişte.

Şuşoteli şi râsete înfundate se auziră din nou în zona femeilor, şi ţinură mult timp. Cucerindu-le pe slujitoare şi poate chiar pe Ashemu, Ruqayyah şi Umm Kulthum povesteau cu o mulţime de detalii bucuriile, dezamăgirile şi ultimele ceasuri din viaţa lor de soţii.

Fatima le asculta ghemuită într-un colţ, fără să-şi ascundă dispreţul şi enervarea. Din nefericire, nu era nimic nou în acest şuvoi de vorbe goale. Surorile ei nu înţelegeau nici acum semnificaţia bătăliei pentru care fuseseră scurt timp o miză. Vaietele, strâmbăturile şi chicotelile lor ridicole lăsau impresia că nu ştiau nimic despre lupta fratricidă dintre tatăl lor şi oamenii răi din Meca.

Fatima se gândi să se retragă în camera ei, dar oboseala şi durerea din gleznă o făcură să se lungească pe pernele din sala comună. Începea să o prindă somnul când râsul

strident şi prostesc al lui Ruqayyah răsună sfidător în încăpere.

— Adevărul este că sunt uşurată, spunea sora ei. Mi-era silă de soţul meu. Nu l-am găsit niciodată atât de frumos pe cât trebuie să fie iubitul unei femei frumoase. Are şapte ani mai mult decât mine, dar pare aproape la fel de bătrân şi gras ca taică-său. Sudoarea lui este acră. Gura îi miroase urât, mai bine nu mă mai gândesc. În pat nu ştie ce să facă. Se enervează cum trebuie să netezească două haine şi să desfacă o centură. Totul se petrece iute, fără să am timp să înţeleg mare lucru. Ce-i place lui este carnea moale a bătrânelor slujnice. Ele îi amintesc de ţâţele maică-sii. Da, adevărul este că am simţit o mare uşurare când taică-său mi-a spus: „Pleacă, pleacă!” Parcă Domnul nostru Milostiv şi îngăduitor îmi îndeplinea cea mai scumpă dorinţă.

Ruqayyah gângurea în continuare, mascându-şi râsul cu degetele-i subţiri. Servitoarele, încântate, îi maimuţăreau strâmbăturile. Ashemu, care ştia ce credea Fatima despre toate astea, îi aruncă o privire liniştitoare.

Ruqayyah nu terminase însă.

— Adevărul, repetă ea fără să-şi ascundă entuziasmul, adevărul este că în Meca există un bărbat care va veni

mâine să mă ceară tatii ca primă nevastă.

Un geamăt extaziat ţâşni de pe buzele slujnicelor. Lumina firavă de la singurul opaiţ care mai ardea era mai puţin strălucitoare decât ochii lor.

— Othman ibn Affan! rosti Ruqayyah cu un mic strigăt victorios. Pe el îl veţi vedea în curând în curtea noastră.

Câteva „oh”-uri şi „ah”-uri ieşiră din gura femeilor. Ruqayyah nu-şi mai încăpea în piele de mândrie. Othman ibn Affan era fără îndoială cel mai frumos bărbat din Meca. Abia împlinise douăzeci de ani, şi deja circulau o grămadă de poveşti despre inimile pe care le zdrobise.

— De mai bine de un an îi rezist, explică Ruqayyah. De îndată ce soţul meu pleca la vânătoare, făcea ce făcea şi-mi ieşea în cale. Când Utbal era plecat în călătorii lungi la miazăzi sau miazănoapte, dacă l-aş fi lăsat, i-ar fi mituit pe toţi ai casei ca să ajungă în patul meu. Vai! De câte ori era cât pe ce să-i cedez!

Slujnicele chicotiră, frecându-şi şoldurile, cu mintea plină de fantezii. De data aceasta, Fatima fu pe punctul să reacţioneze. Proasta asta de Ruqayyah nu-şi dădea oare deloc seama cât de vulgară era? Dar înainte ca ea să deschidă gura, Ashemu, cu o ironie blândă, întrebă:

— Acest Othman ibn Affan este din clanul Omayya Abd

Sham, nu-i aşa? Astăzi poţi fi sigură că se învârtea în jurul Kaabei, împreună cu duşmanii tatălui tău. Fără îndoială, când vorbeşte despre stăpânul nostru spune „Mahomed Nebunul”, ca şi ceilalţi... Vrei să crezi că te va cere de nevastă după ce unul ca Utbal ibn Lahab te-a alungat de la el?

— Te înşeli, replică Ruqayyah cu dispreţ. Te înşeli îngrozitor. Nu ştii nimic despre el. Este exact opusul. Poate că părinţii şi unchii lui îl scuipă pe tata, dar el, Othman, nu are inima ticăloşită. Acum trei luni, chiar înainte de căderea nopţii, în faţa Kaabei, m-a luat de mână.

Am putut vedea adânc în el. M-a privit în ochi. Ai lui sunt limpezi, cu un pic de azuriu pe margini. În asemenea ochi minciuna ar lăsa o umbră, sunt sigură. El a spus: „Dacă Dumnezeul tatălui tău este atât de puternic încât poate crea o femeie aşa de frumoasă ca tine, atunci pentru restul vieţii mele voi fi bucuros să mă supun legii sale. Şi eu voi spune: Allah este mare şi nu există alt Dumnezeu în afara lui!”

Era prea mult! Fatima îşi luă bastonul şi se strecură cum putu mai bine în tăcerea din curte. Acolo, cel puţin, putea respira.

Preţ de o clipă, îşi puse glezna la încercare. Era mai

bine. Dacă balsamurile bătrânei beduine nu putuseră împiedica moartea unchiului Abu Talib, cel puţin îi vindecaseră ei piciorul.

Era o noapte fără lună. Întunericul era presărat din belşug cu stele atât de vii, încât deveneau orbitoare. Fatima nu putu să nu se gândească la Abd Mrah. Oare dormea? Sub un cort sau pur şi simplu pe un aşternut de pământ moale, învelit în mantaua de păstor? Oare stătea şi el cu ochii deschişi în acel moment? Oare privea stelele? se întreba dacă ea se uita la ele? Se putea ca un bărbat şi o femeie, despărţiţi de deşerturi, de munţi şi poate chiar de mări, să-şi împreuneze privirile şi gândurile în întinderea lăptoasă a stelelor?

Lovi în pământ cu bastonul. Ce prostie! Toate vorbele astea fără folos care-i împuiaseră urechile toată seara îi încingeau creierul. Ruşinea şi enervarea îi ardeau obrajii şi pieptul. Allah cel Milostiv şi îngăduitor să o apere ca să nu ajungă la fel de proastă ca surorile ei!

— Fatima? Fatima, tu eşti?

Şoaptele venite dinspre încăperile bărbaţilor o făcură să îngheţe. Aruncă o privire spre uşa tatălui ei. Nicio rază de lumină nu străbătea prin crăpăturile vechii uşi. Şi nu se vedea nimic nici de la celelalte camere, doar o umbră mai

consistentă pe care strălucirea argintie a astrelor nu o atingea.

— Fatima...

Tresări. Şoapta venea de aproape. De data aceasta, recunoscu vocea: era a lui Zayd. Fusese înşelată de ecoul slab. Silueta lui se vedea conturată pe tamarix.

— S-au întâmplat prea multe lucruri astăzi ca să pot dormi, şopti ea în chip de scuză. Îşi dădu capul pe spate către cer şi adăugă: Uneori, când stelele ne trimit atâta lumină, am impresia că Allah – Milostivirea lui să fie asupra mea! – este atât de aproape, încât l-aş putea atinge. Cu siguranţă mult mai mult decât în timpul zilei, când nu ne înconjoară decât strigăte de ură, minciuni şi visuri imposibil de realizat.

Urmă o tăcere stânjenitoare. Fatima nu găsea nimic de spus. Dacă exista vreun bărbat din toată casa ale cărui cuvinte şi gesturi blânde le aprecia, acesta era el. Dacă exista cineva în afară de Ashemu şi de Abdonai în care să aibă încredere, persoana respectivă era tot el. Acum însă, era ca şi cum ar fi trebuit să ascundă o parte din ea însăşi.

Zayd, simţind acest lucru, spuse cu voce foarte joasă, pe un ton ce voia să pară detaşat:

— Te-am văzut mergând, glezna ta pare să se vindece.

Când Fatima făcu un semn de aprobare, Zayd adăugă cu un tremur în glas: Te gândeşti la el, la beduin... El a fost mai curajos decât noi toţi. Dacă vrei să afli veşti despre soarta lui şi poate să-l revezi, înapoiază fără întârziere catârca bătrânei Haffa. Astă-seară, Abu Bakr, Tamim şi Abdonai l-au convins pe tatăl nostru că nu putem rămâne la Meca. E prea periculos. Abu Lahab nu are decât o dorinţă: să găsească o ocazie pentru a ne strivi pe toţi. Este mai bine să mergem în altă parte şi să aşteptăm ca strigătele celor din neamurile Makhzum şi Abd Manaf să se potolească. Tamim i-a spus tatii: „De ce nu mergi la Taif? Ai putea duce acolo cuvântul lui Allah, ca El să ne lumineze cu Milostivirea lui. Astfel, după ce va creşte numărul celor care ne urmează, ne vom întoarce mai puternici aici, la Meca”. Tata a reflectat lungă vreme înainte de a încuviinţa. Abdonai a propus să plecăm peste trei-patru nopţi, cât să avem timp să ne pregătim călătoria. „Dacă ne-am grăbi prea tare, le-am lăsa celor răi impresia că fugim”, a zis el.

ÎntâInirea

Ashemu aşează pe patul Fatimei o tunică dintr-ale sale, ştiind că trupul fetei se dezvoltase destul de mult ca să-i vină bine. Dintotdeauna, fosta sclavă se pricepuse să desluşească tainele feminităţii.

— Îmbracă rochia asta. Va fi fericit să te vadă frumoasă.

Fatima se lăsă sedusă. Îşi imagină că i se arăta lui Abd Mrah în acea tunică somptuoasă.

— Trebuie să se întoarcă la tine, o linişti Ashemu. Mama ta mi-a dat-o, în urmă cu mult timp, iar eu nu am îmbrăcat-o decât o singură dată. Astăzi e rândul tău s-o porţi.

Fatima se gândi la veşmântul scump pe care-l purtase în urmă cu patru zile, în mijlocul pieţei mari. Abd Mrah o văzuse o dată într-o ţinută de prinţesă. Era de-ajuns.

Cu severitatea tatălui ei, îi răspunse lui Ashemu:

— Beduinii nu au trei tunici într-un singur an de viaţă. Ai vrea să se simtă jignit văzându-mă astfel?

— Niciun bărbat, nici măcar un beduin, nu se simte insultat dacă o femeie îi dăruieşte frumuseţea ei, replică Ashemu zâmbind.

Fatima roşi. Era oare atât de transparentă încât Ashemu îi putea citi gândurile cele mai ascunse, de care nici ea nu era pe deplin conştientă?

În primul rând admirase curajul beduinului. Apoi îi apreciase onestitatea: îi promisese că o va ajuta să lupte cu cei răi şi, cu prima ocazie, dovedise că nu vorbea în vânt. Se tot gândise la privirea pe care Abd Mrah o avusese după luptă. Nu putea să uite că el îşi murdărise mâinile ca să-i salveze viaţa tatălui ei, Trimisul, astfel că îi datora ceva în schimb.

Ceva ce nu îndrăznea să recunoască. Ceva ce o atrăgea în acele rătăciri la fel de prosteşti ca ale surorilor ei, dar de care nu reuşea să scape. Şi pe care fosta sclavă se părea că le ghicise.

Furioasă pe Ashemu, înciudată pe ea însăşi, îşi puse una dintre tunicile ei obişnuite.

Acum se apropia de izvoarele Al-Bayadiyya şi de corturile beduinilor, dându-şi seama că inima-i bătea tare numai la speranţa că avea să-l revadă pe Abd Mrah, acel băiat aproape necunoscut!

Strunea catârca să meargă cu paşi mici. Îşi repetă a zecea oară că totul era o prostie, deoarece era imposibil ca Abd Mrah să se fi întors la ai lui.

Trecuseră doar două nopţi. Trebuia să fie încă departe de Meca, la adăpost de răzbunarea lui Yakut al-Makhr. Trebuia să fie astfel, pentru siguranţa lui.

Ideea unei întâlniri era prin urmare demnă de râs! într-o clipă, copiii aveau să ţâşnească înaintea ei, ca prima dată. Aveau s-o conducă la bătrâna Haffa, căreia Fatima avea să-i lase catârca şi darurile împreună cu mulţumirile ei. Poate că, dezinvoltă, avea să întrebe şi despre soarta lui Abd Mrah...

Nu. Se minţea. Nu erau decât cuvinte din închipuirea ei. Un duh lăuntric îi spunea exact contrariul, iar varianta aceea era sinistră.

Brusc, un şuierat ascuţit răsună ca un ţipăt de pasăre printre stâncile ce se înălţau de-o parte şi de alta a drumului. Fatima tocmai trecuse de răspântia cu drumul spre Mina. Ghicea deja primele corturi îngrămădite, la adăpostul pereţilor din bazalt negru ai albiilor.

Mâinile ei traseră de căpăstrul catârcei fără să-şi dea seama. Privirea i se înceţoşă. Simţi cum pieptul i se golea ca o ulcică spartă.

Şuieratul se auzi din nou, lovind-o în spate.

El era. Nu avea nicio îndoială.

Totuşi, Fatima nu mai putea face niciun gest. Departe, în josul drumului, auzi strigăte. Copiii îşi făcură apariţia, după cum prevăzuse. Nu se uitară spre ea, ci se mulţumiră să-şi mâne oile spre păşunea uscată de pe coline.

În sfârşit găsi puterea să se întoarcă. Marginile lungi ale turbanului îi ascundeau faţa, dar el era! Cu toate acestea fu surprinsă. Era călare pe un mehari[14] atât de alb, încât catârca ei părea aproape cenuşie.

Îi făcu semn să se apropie. Cum ea nu-şi îndemna patrupedul să o ia din loc, tânărul repetă gestul cu nerăbdare.

Când ajunse lângă el, descoperi o *nimcha* lungă prinsă de şaua cămilei. O armă cum nu se aştepta să găsească în mâna unui beduin.

Fără un cuvânt, Abd Mrah îi arătă un loc de trecere care se înfunda printre rocile de bazalt. I-o luă înainte, legănându-se plin de eleganţă pe cămila lui. Uşurată, Fatima îşi dădu seama că inima i se liniştise în sfârşit.

Ce bine făcuse că nu cedase ispitei! Cum ar fi arătat în rochia aceea bogat împodobită, când el se purta ca un războinic?

Cărarea se lărgi brusc, formând un fel de luminiş în mijlocul stâncilor dantelate, presărate cu arbuşti. Locul era destul de larg pentru ca Abd Mrah să-şi întoarcă animalul. Când fu în faţa Fatimei, îşi descoperi chipul. Zâmbea.

— Te aşteptam.

---

[14] Specie de dromader din Africa de Nord (n.tr.).

Acesta era adevărul. Nu putea fi altfel. Totuşi, ea se întreba cum de era cu putinţă aşa ceva. Abd Mrah nu o lăsă mult timp în ceaţă. Îşi puse dromaderul să îngenuncheze, coborî şi întinse o mână ca Fatima să se sprijine în timp ce aluneca din spinarea catârcei. Păstrându-i mâna în a lui, îi spuse:

— Nu te frământa. Cea care-ţi slujeşte drept prima servitoare i-a dat de veste bătrânei Haffa. „Fata Trimisului va înapoia catârca mâine”. Aşa am aflat.

Ashemu! Fatima ar fi trebuit să bănuiască. Se gândi să-şi retragă mâna din cea a lui Abd Mrah, însă nu o făcu. Degetele lui erau prea hotărâte, prea fine.

— În timpul nopţii, m-am întors din locul în care m-am ascuns de Al-Makhr, continuă el. Dar e mai bine să nu fim văzuţi pe drum. Nici la corturi. Yakut are spioni acolo, şi unii sunt întotdeauna ispitiţi să trădeze pentru nişte bani în plus. Tu vei merge cu tatăl tău la Taif. Are dreptate. Nu trebuie să rămână la Meca. Viaţa lui e nepreţuită, iar ceilalţi sunt mult mai puternici decât el.

Zâmbi, chiar dacă privirea îi era serioasă. Părea mult prea sigur de el. Fatima, enervată, îşi retrase mâna.

— Am venit să înapoiez catârca şi să-ţi spun la revedere. Dar dacă ştii deja totul...

Zâmbetul dispăru de pe chipul tânărului.

— Ştiu pentru că aşa trebuie! Atât timp cât sunteţi în Meca, trebuie să vă apărăm. Avem metodele noastre, pe care cei răi nu şi le pot închipui. Tu, Trimisul şi familia voastră însemnaţi enorm pentru noi. Niciodată vreun om de vază din Meca n-a venit la noi, beduinii, să ne spună: „Dumnezeul nostru este şi al vostru. Milostivirea Lui se întinde asupra voastră şi asupra noastră". Pentru cei care se învârt în cerc în jurul Kaabei, animalele pe care le vindem au mai mult preţ decât noi înşine. Din moşi-strămoşi, marile clanuri nu ne socotesc în rândul oamenilor. Pentru ei, dacă tălpile încălţărilor noastre ar atinge străzile oraşului, le-ar murdări. Tatăl tău, Trimisul, e de altă părere. El spune: „Tot ce este bun pentru Allah este bun pentru tine, beduinule. Tu eşti făptura Lui la fel ca mine". De recunoştinţă veşnică să aibă parte. Te rog să-i transmiţi aceste cuvinte. Şi, de asemenea, faptul că nu mi-e frică de unul ca Yakut al-Makhr.

Înflăcărat de propriile vorbe, Abd Mrah îi luă din nou mâna Fatimei. Chipul lui strălucea în acelaşi timp de furie, de inteligenţă şi de încredere. Singura ei dorinţă era aceea de a i se prăbuşi în braţe. Îi mai rămăsese doar atâta putere cât să-şi muşte buzele şi să-şi înfrâneze nebunia

trupului.

Poate că Abd Mrah simţea şi el aceeaşi ispită, dar se stăpâni. Puţin cam brusc, îi dădu drumul mâinii. O tăcere plină de stânjeneală se strecură între ei.

— Îi voi transmite tatii cuvintele tale, rosti Fatima cu o voce slabă, gâtuită de emoţie. Ştiu că va fi fericit să le audă şi că te va respecta pentru ele.

Abd Mrah se mulţumi să încuviinţeze din cap, fără să o scape din ochi.

În spatele ei, cămila scoase un răcnet brusc, de nerăbdare, ca şi cum se simţea într-un loc prea strâmt. Abd Mrah o potoli cu un plescăit de limbă, apoi prinse căpăstrul din piele şi îl înfăşură pe degete. Zâmbetul şmecher îi reapăru pe buze.

— Bătrânul persan te-a învăţat să te urci pe un mehari?

Luată prin surprindere, Fatima nu răspunse imediat.

Apoi îşi aminti ce îi mărturisise tânărul la prima lor întâlnire, la ieşirea din cimitirul Al-Maalat. Dacă o spionase în timp ce se antrena cu Abdonai, cel puţin nu-i ştia toate secretele.

— M-a învăţat, confirmă ea plină de mândrie. Şi cum să trag cu arcul în galop.

— Atunci vei putea conduce animalul ăsta până în

curtea voastră. I-l ofer tatălui tău. Este un mehari de cinci ani. Cel mai frumos, pe care l-am dresat eu însumi. Şi cel mai rapid.

— Pentru tata?

— Da. E posibil să aibă nevoie de el pe drumul spre Taif. Şi poate şi acolo, poate...

Mica sclipire de amuzament din privirea lui demonstra că simţise dezamăgirea Fatimei, însă nu păru să-i acorde atenţie. Îi strecură căpăstrul între degete, îi dădu câteva sfaturi cu privire la temperamentul animalului şi se scuză pentru şaua proastă.

— Mahomed Trimisul are cu siguranţă unele mai frumoase în magaziile lui. Glumi în continuare, spunând că modestul ei patruped îi permitea mult mai uşor să ajungă neobservat în ascunzătoarea lui şi la turme. Spinarea unei catârce este locul cel mai potrivit pentru un beduin, remarcă el ironic.

Dar când Fatima îşi trecu picioarele peste gâtul dromaderului şi-l îndemnă să se ridice, Abd Mrah îi prinse poala tunicii şi o duse la buze şi la frunte. Apoi, pronunţându-i numele complet, pe care nu-l folosea nimeni niciodată, o întrebă:

— Fatima Zahra, Fatima Zahra, uneori, noaptea, îţi laşi

gândurile să rătăcească printre stele, ca şi cum te-ai plimba prin grădina unei oaze?

— Da, şopti ea.

— Ah! Bănuiam eu... Şi eu. În ultimele nopţi am avut impresia că te întâlnesc.

Fatima, gâtuită de emoţie, nu putu decât să aprobe cu un gest.

— Poate că vei avea chef să te plimbi când vei fi la Taif? Acolo muntele este şi mai aproape de stele decât aici, şi cerul este mai senin.

Din nou, strângând căpăstrul atât de tare încât o dureau degetele, tânăra femeie încuviinţă pe tăcute.

— Cămila este pentru tatăl tău, Allah cel Milostiv şi îngăduitor să-l apere! Şi ţie voiam să-ţi fac un cadou, însă nu există pe lume niciunul care să fie demn de preţuirea pe care o am faţă de tine, şi nu ţi-l voi putea oferi decât când ne vom întâlni acolo sus, pe marele râu al cerului.

O privi cum se îndepărta spre Meca. În tot acest timp, ea avu forţa să nu se întoarcă. Îi simţea privirea străpungându-i ceafa.

Aşa stăteau lucrurile între ei: le era suficient să se încreadă în această vrajă care-i unea.

Casa lui Al-Arqam

Când se întoarse în curtea lor, călare pe minunatul mehari oferit de Abd Mrah, spre uluirea tuturor celor cu care se întâlnise în Meca, tatăl ei fu primul care-şi arătă satisfacţia.

Ţinu să se plimbe şi el pe dromader în compania lui Abdonai şi Ali. Când se întoarse, drept mulţumire, le trimise beduinilor un burduf frumos din piele, înfăşurat într-o pânză fină. Pe vremea când îşi petrecea tot timpul în peştera revelaţiei, pusese să fie înscrise pe ea primele versete ale surei Al-Fajr dictate de arhanghelul Gabriel:

Pe *zori*

Şi pe cele zece nopţi!

Pe cel pereche şi *pe cel nepereche*

Pe noapte când se împuţinează!

Este oare acesta un jurământ pentru cel cu cuget dăruit?[15]

Zayd se duse să depună cadoul în mâinile bătrânei Haffa, care ştia cum să i-l transmită lui Abd Mrah.

M aho med îi adresă şi Fatimei cuvinte afectuoase şi

[15] Coran, Sura 89 „Zorile” (n.tr.).

complimente:

— Mă faci fericit, fiica mea. Ştii să-i recunoşti pe cei de care trebuie să te apropii, să găseşti în ei putere şi sprijin. Fie ca Allah, Creatorul tuturor lucrurilor, să primească mulţumiri de o mie de ori pentru că ţi-a dat viaţă şi ţi-a arătat drumul cel bun! Cu un zâmbet de mare mulţumire, adăugă: Atitudinea acestui tânăr beduin este un semn al Domnului Atotputernic. Locuitorilor din Taif le vom propovădui cuvântul lui Allah. Fie El Milostiv şi Iertător! Ei îl vor înţelege.

Ca şi cum Domnul lui dorea să răspundă bucuriei sale printr-o dovadă suplimentară, la căderea nopţii, chiar înainte de ultima rugăciune, avu loc un eveniment foarte neobişnuit. Un tânăr şef din clanul Makhzum bătu la poarta albastră. Se înfăţişă singur, fără escortă, fără arme, doar cu o simplă tunică şi o manta. De îndată ce Abdonai îi deschise, se repezi spre tamarix, strigând cu un glas tremurat:

— Mahomed, Trimisule, numele meu este Al-Arqam ibn Abd Manaf.

— Ştiu cine eşti şi de unde vii.

— Vin de unde vin, Trimisule. Nu putem schimba acest lucru. Dar dacă există cineva pe care vreau să-l urmez în

Meca şi să-l consider drept tată, atunci tu eşti acela.

— Pe mine? Pe mine nu mă urmează nimeni. Cu toţii îl urmăm pe Cel ce vorbeşte prin gura mea. Doreşti să te supui cuvintelor şi regulilor lui Allah Atotputernicul?

— Nu am altă vrere, Trimisule. Te ascult de mult timp. Mă aflam în piaţa mare când cei din clanul meu plănuiau să-ţi bage un cuţit în gât. Nu mai pot să îndur minciunile care curg în valuri de îndată ce vine vorba despre tine. Am auzit deja prea multe.

— Nu ţi-o vor ierta.

— Iertarea pentru că am întârziat să mă hotărăsc nu de la ei o aştept. Dacă o să găsească de cuviinţă, Allah cel Milostiv şi îngăduitor o să vegheze asupra mea.

Al-Arqam, care nu avea nici măcar douăzeci şi cinci de ani, spuse că era bogat. Casa lui spaţioasă, cu ziduri înalte şi solide, le putea oferi un adăpost bun discipolilor lui Mahomed. Auzise destule din gura alor săi ca să priceapă că nu urmau vremuri de pace.

— Am auzit că vei pleca la Taif. Când nu vei mai fi la Meca, duşmanii tăi se vor răzbuna atacându-ţi credincioşii, care nu au cum să se apere.

La auzul acestor cuvinte, Tamim aldan se plecă la urechea lui Mahomed.

— Propunerea nu este de lepădat. Răspunde unei griji care ne bântuie de zile bune. Inamicii noştri repetă prea adesea că Mahomed Trimisul îi atrage la el doar pe cei slabi, pe săraci, sclavi şi beduini... Oameni pe care ei îi dispreţuiesc şi-i tratează ca pe nişte vite de povară, oameni pe care niciun clan nu-i apără de răutatea membrilor de vază ai *Malei.*

Abu Bakr fu de acord. Siguranţa şi hotărârea lui Al-Arqam nu puteau fi puse la îndoială. Îl cunoştea de mult timp. Credinţa lui neclintită în Domnul Atotputernic nu îl surprindea. Nici curajul şi hotărârea lui. Trimisul putea să aibă încredere în el.

De asemenea, alegerea de a părăsi Meca în ziua următoare deveni mai uşoară pentru Mahomed. Îl invită pe Al-Arqam să participe la rugăciunea pentru noii convertiţi şi descoperi cu surprindere că tânărul cunoştea pe de rost multe din discursurile pe care le ţinuse el în fiecare seară în faţa Kaabei.

După rugăciune, Mahomed ceru să se pună masa pentru a-l sărbători pe noul credincios. În sfârşit, avură parte de o cină liniştită, în cursul căreia îşi lăsară deoparte tristeţea şi temerile. Cu acest prilej, puseră la punct ultimele detalii ce mai trebuiau rezolvate înainte de plecarea spre Taif.

De două zile, Ruqayyah repeta cui stătea s-o asculte că nu voia să-şi însoţească tatăl.

— Dacă voi fi la munte, cum va putea Othman să se aşeze în genunchi în faţa mea şi să mă ceară de soţie?

Asemenea Fatimei, Ashemu se temea că Ruqayyah trăia într-o iluzie. Imaginaţia ei nu cunoştea limite când era vorba despre bărbaţi, iubiri şi căsătorii. Iar Umm Kulthum, care o admira foarte mult pe sora ei mai mare, nu făcea decât să-i încurajeze visurile.

Abu Bakr, care rămăsese în termeni buni cu clanul lui Othman, se informase discret. Când ajunseră la sfârşitul mesei şi veni momentul să vorbească despre aceste lucruri, anunţă:

— Fiica ta nu este victima unor iluzii, aşa cum am putea crede. Acest Othman ibn Affan îi repetă fără încetare tatălui său că nu doreşte altă nevastă decât pe Ruqayyah. Spune: „Nu există în Meca femeie care să aibă măcar o fărâmă din frumuseţea ei”. Iar despre tine nu are decât cuvinte de laudă. Afirmă că spiritul tău profund, clarvăzător, îl umple de respect. Că doar un Dumnezeu Atotputernic a putut da viaţă unui asemenea tată şi unei asemenea fiice şi că, prin urmare, singura lui dorinţă este să se supună cuvintelor lui Allah.

Mahomed şi tovarăşii lui izbucniră în râs: felurite erau căile prin care Domnul atingea inimile oamenilor!

— Nu toţi cei din clanul Omayya se complac să rămână în umbra lui Abu Sufyan, sublinie Tamim. Există unii cărora le displace puterea pe care o are asupra Malei. Iar aroganţa lui Abu Lahab îi scoate din sărite de cele mai multe ori. Ar fi o alianţă frumoasă, dacă s-ar realiza.

— Nu ne permitem să-i dăm cu piciorul, întări Abu Bakr.

Astfel, spre marea ei fericire, Ruqayyah obţinu dreptul de a rămâne la Meca în compania surorii sale Umm Kulthum şi a câtorva slujnice până când ceilalţi se instalau la Taif. Profitând de generozitatea tânărului Al-Arqam, care îşi pusese la dispoziţie locuinţa, se mutară acolo.

Tamim, pe de altă parte, anunţă că trebuia să pornească spre nord, cu negoţul lui. Cum Abu Bakr şi Mahomed nu mai aveau timp să călătorească în fruntea caravanelor în ţinutul Ghassan, trebuia să le ţină locul, ceea ce nu-l deranja: îl aşteptau afaceri rodnice prin părţile acelea, unde îşi avea obârşia.

— Dacă Allah doreşte, mă va face bogat, îi spuse lui Mahomed. Iar bogăţia mea ţi-o voi dărui pe de-a-ntregul, căci vei avea nevoie de ea ca să-ţi duci mai departe Cuvântul. Nu trebuie să te îndoieşti de mine, sunt ca un

deget al mâinii tale.

Partea a doua

Taif

Focul stelelor

Abd Mrah spusese adevărul. Din munţii de lângă Taif, stelele păreau mai aproape. Şi nici nu mai păreau să fie aceleaşi, căci fluviul scânteietor al Căii Lactee se alinia punctelor cardinale, curgând dinspre miazănoapte spre miazăzi. Încă din prima seară, Fatima descoperi spre Răsărit, la o distanţă comparabilă cu lungimea încheieturii ei, un oval întunecat în centrul căruia, atât de apropiate încât cu greu ai fi putut trece gămălia unui ac printre ele, două stele scânteiau la fel de intens şi în acelaşi ritm.

De cum urcase pe terasa casei, chiar în noaptea sosirii lor la Taif, nu avusese nicio îndoială: din tabăra unde îşi păzea animalele şi se ascundea de inamicii din Meca, Abd Mrah privea un cer la fel de senin ca acela pe care-l

contempla ea. După cum îi spusese, avea s-o caute acolo, pe bolta celestă, în acel lac de întuneric. Şi avea s-o găsească. Fără îndoială, el îi simţea prezenţa aşa cum şi ea o simţea pe a lui, de parcă trupurile lor ar fi fost unul lângă altul.

De jumătate de lună, acest lucru se repetase în fiecare noapte. După rugăciunea de seară, Fatima urca singură, pe ascuns, pe acea terasă unde mamei sale îi plăcuse să stea cu ani în urmă şi, cu ochii la cerul înstelat, îl invoca pe Abd Mrah.

Nu putea rămâne mult timp acolo. Exista posibilitatea ca Ashemu, mătuşa Kawla sau vreo servitoare să o caute în camera ei, să se neliniştească şi să o dea de gol.

Enervată de supravegherea strictă, îşi făgăduia să se scoale în toiul nopţii şi să se întoarcă pe terasă. În prima şi a doua noapte însă, somnul o răpusese. Nu se trezise decât în zori, când stelele părăsiseră bolta de mult.

În noaptea următoare se întâmplă ceva extraordinar. Ca de obicei, Fatima se culcase în camera pe care o împărţea cu Ashemu, dar o forţă misterioasă o trezi la un moment dat. Deschise ochii şi fu cât pe ce să strige. Dinainte, în bezna densă, i se înfăţişa Abd Mrah, cu trăsăturile dezmierdate de o lumină diafană. În clipa următoare nu-i

mai văzu chipul, ci mâinile lungi şi delicate, apoi buzele care se mişcau, pielea fină a gâtului.

Când se ridică din pat, chipul lui Abd Mrah se estompă brusc în întuneric. Dar rămase ceva în urma lui. O adiere, o chemare pe care Fatima o înţelese de îndată.

Fără să facă zgomot, se dădu jos din pat. Mai tăcută decât o vulpe a deşertului, ajunse pe terasă.

Atunci începu cealaltă vrajă. Cu ochii pierduţi în lacul întunecat, având în mijloc cele două stele scânteietoare, simţi că putea să stea de vorbă cu tânărul beduin. Oricât de departe ar fi fost în acea clipă, era sigură că îi putea auzi gândurile aşa cum ea îi auzea şoaptele, îi vedea zâmbetele şi ironia catifelată din ochi.

Vraja aceea se repetă zece nopţi la rând. Fatima nu putea nici să o explice, nici să o destăinuie cuiva. Nici măcar lui Ashemu.

Îşi purta secretul deopotrivă cu bucurie şi cu teamă. Tremura de frică să nu cumva să afle tatăl ei, care nu înceta să proclame sus şi tare în faţa tuturor: „Vrăjile sunt nişte minciuni ticluite de diavoli şi de duşmanii Domnului Milostiv şi îngăduitor”.

Pe de altă parte, fericirea de care o umplea prezenţa lui Abd Mrah, frumuseţea cerului plin de stele şi a întâlnirilor

lor erau copleşitoare. Fatima îşi alunga temerile.

Până în acea seară, când, pentru prima dată de când sosise la Taif, se temea. Se temea foarte tare.

Se trezise, ca în fiecare noapte, şi deschisese ochii. Dar întunericul rămăsese gol.

Cu un fior de spaimă, strigă în şoaptă numele lui Abd Mrah. În zadar. În imensitatea sumbră a camerei răsună numai un geamăt al lui Ashemu, ca şi cum bătrâna sclavă ar fi avut un coşmar.

Nemişcată pe patul ei, Fatima aşteptă. Şi aşteptă. O îngrijorare sumbră i se strecură în inimă, apoi o cuprinse un frig care nu avea nicio legătură cu răcoarea nopţilor în munţi. Nu mai avea răbdare. Deşi se temea să nu o trezească pe Ashemu, mai rosti o dată, abia auzit, numele lui Abd Mrah, însă nu primi niciun răspuns.

Se dădu jos din pat şi urcă pe terasă, încleştându-şi maxilarele ca să nu-i clănţăne dinţii.

Privirea i se îndreptă ţintă către lacul întunecat, dar acesta dispăruse. Un nor, un singur nor cu marginile bine conturate de luminile Căii Lactee, îl acoperea cu totul.

Genunchii Fatimei se înmuiară. Sfârşită, se ghemui lângă zidul scund. O durere ciudată nu o lăsa să respire. O puzderie de întrebări cumplite îi zdrobeau pieptul.

Toată frumuseţea nopţilor trecute nu era decât o iluzie? Oare se lăsase cu adevărat pradă forţelor primejdioase ale diavolilor? Tocmai ea, fiica Trimisului!

În timpul acelor nopţi minunate se lăsase sedusă de Rău, aţâţând mânia Dumnezeului tatălui ei?

O, dacă ar fi putut să rămână Milostiv şi îngăduitor! Dar nu, El nu avea să fie astfel. Nu era, o ştia prea bine.

De zile întregi auzea adevărul înăuntrul ei, dar, orbită de fericirea vrăjii perverse care o cuprindea în fiecare noapte, se abătuse de la el.

Începu să tremure. Strânse pleoapele şi îşi apăsă gura cu palmele ca să nu strige de ruşine.

Acum înţelegea totul: durerea şi neputinţa care se abătuseră asupra tatălui ei, Trimisul, de la sosirea lor la Taif... Ea aţâţase mânia lui Allah. Ea devenise piatra de moară care trăgea barca spre fundul mării.

Profetul Yunus

Când părăsiseră Meca, cetatea care-i ura, şi lăsaseră în urmă zilele pline de suferinţă, Fatima văzuse cât de mult aprecia tatăl ei să călărească mehariul agil.

În foarte scurt timp, animalul se obişnuise cu noul stăpân. După ce trecuseră de pasul Al-Namra şi valea Arafa, Mahomed îşi regăsise uşurinţa din tinereţe şi îşi îndemnase animalul la galopuri lungi. Nimeni, nici măcar Abdonai, călare pe bătrânul său armăsar negru, nu putuse ţine pasul cu el.

Din păcate, această fericire îşi găsi sfârşitul imediat ce ajunseră la Taif.

Mahomed Trimisul se înfăţişă înaintea Consiliului cetăţii. Acolo, mârşăviile lui Abu Lahab şi Abu Sufyan îşi făcuseră deja lucrarea. Căpeteniile din Taif aveau legături puternice cu ei prin complicităţi vechi şi statornice. În vremea ei, Khadija ştiuse să-i îmbuneze, însă Mahomed nu le trezea nicio simpatie. Primele cuvinte pe care i le adresară fură de respingere:

— Dacă vii ca să profiţi de răcoarea izvoarelor şi a teraselor din Taif, de casa şi de câmpurile verzi ale răposatei tale neveste, eşti bine-venit. Dacă vii ca să-ţi semeni predicile şi osândirile la iadul veşnic, aşa cum ai făcut la Meca, ne vom acoperi urechile. Aşa că mai bine pleacă acum! Dacă vii să-ţi arunci vrăjile de djinn asupra lui Isaf, zeul nostru preaiubit, asupra Nepieritoarei Uzza şi asupra lui Aliat cea Mare, vei pieri. Nu ai statura necesară

ca să-i înfrunţi, iar noi nu vom ezita să te combatem. Cum nu ştii să-ţi ţii gura, Consiliul este de părere că mâine trebuie să părăseşti cetatea.

Fatima fu descumpănită de mina sumbră a tatălui ei. Bucuria ce-l însoţise de-a lungul drumului şi-i luminase chipul se preschimbase într-o cenuşă întunecată ce-i schimonosea trăsăturile. În afara rugăciunii, nu mai scoase o vorbă până a doua zi.

Apoi fu şi mai rău.

În ciuda ameninţărilor, Mahomed se aventură în livezile de măslini pentru a vorbi despre Allah cel Milostiv. Mai întâi trebui să îndure jignirile, dar, cum nu renunţa, oamenii începură să arunce în el cu pietre, bucăţi de pământ şi lemne uscate. Abdonai abia îl putu convinge să se întoarcă în curtea casei lor.

Pentru prima dată, Fatima îşi văzu tatăl profund mâhnit. Chiar şi gesturile lui, de obicei atât de vioaie, se îngreunaseră de o oboseală pe care nu o cunoştea.

După rugăciunea de seară, îl auzi şoptindu-i lui Abu Bakr:

— Stăpânul meu se îndoieşte de mine. Nu-mi mai trimite cuvântul lui. Merg pe drum ca un orb. Întind mâna, însă degetele mele nu ating decât frigul şi golul. Unde greşesc?

Trebuie să înţeleg ca să mă lepăd de greşeală.

În zilele următoare, viaţa micului grup de credincioşi se schimbă. De-acum înainte, fiecare, femeie sau bărbat, se dedică studiului.

Zayd luase de la Meca un cufăr plin de suluri alese de Waraqa. Aceste suluri, povestind istoria profeţilor evrei din Ghassan, erau scrise în limba iudeilor, pe care Zayd, născut în ţinutul Kalb, o cunoştea. După voinţa lui Mahomed, de doi ani el îl învăţa această limbă pe Ali.

Întrucât cuvântul lui Allah nu mai putea fi propovăduit pe străzile şi câmpurile din Taif, Mahomed porunci ca în fiecare zi, după rugăciunea din zori, Zayd şi Ali să le citească tuturor celor ai casei din sulurile lui Waraqa, traducând din mers în limba din Hidjaz. Pentru ei doi era un exerciţiu dificil; pentru ceilalţi, un antrenament al răbdării.

— Trebuie să fiţi atenţi şi să vă puneţi creierul la muncă, spunea Mahomed. Va fi o ocazie de instruire pentru voi toţi, mai ales pentru voi, femeile. Aşa veţi învăţa cum Allah Atotputernicul şi-a făcut de multă vreme simţită prezenţa în mijlocul celor vii.

Fără să mire pe nimeni, Ashemu se dovedi foarte pătrunzătoare şi sârguincioasă, reţinând fără efort

sumedenia de nume înşirate de Zayd şi Ali. Aceste poveşti o marcau pe Fatima. Seara, în zona femeilor, amândouă discutau despre ele îndelung, în timp ce slujitoarele şi mătuşa Kawla adormeau imediat, plângându-se că le pocnea capul de la atâtea cuvinte.

Nu o dată, Fatimei îi trecu prin minte că Abd Mrah, cu manierele lui aparte, cu secretele, curajul şi frumuseţea lui, semăna mult cu unele dintre personajele care prindeau viaţă, ca prin farmec, din cerneala sulurilor lui Waraqa, din ochii şi gura lui Ali sau Zayd.

Şi tatăl ei se arăta foarte emoţionat de aceste lecturi.

Când Zayd citi istoria profetului Yunus – *Iona,* cum se pronunţa în limba evreilor –, Mahomed îl ascultă într-o reculegere profundă, chiar dacă o auzise de nenumărate ori. Fatima văzu cum buzele şi pleoapele îi fremătau de emoţie.

În clipa în care Zayd îşi încheie relatarea, Trimisul ridică mâna şi le ceru tuturor să mediteze în tăcere. După un răstimp care păru foarte lung, cu o voce blândă şi şovăielnică, de parcă ar fi vorbit cu el însuşi, spuse:

— Yunus... Balena l-a înghiţit în momentul în care-şi făcea reproşuri. Săvârşise greşeli. Le cunoştea: erau întipărite peste tot în el. Allah era orbit de ele. Iar când

corabia pe care călătorea era pe punctul de a se scufunda, Yunus nu s-a îndoit: el şi nimeni altcineva era greutatea care trăgea vasul pe fundul oceanului. Atunci, după atâtea alegeri proaste, a făcut-o pe cea bună: a sărit din barcă, şi îndată aceasta s-a redresat. Iar monstrul mărilor l-a înghiţit pe Yunus, care devenise o povară. Iată ce avem de învăţat de aici: Un singur om poate trage la fund viaţa tuturor; un singur om poate împiedica scufundarea. Dacă Yunus n-ar fi crezut în Milostivirea şi îndurarea lui Allah, ar fi fost în continuare în pântecele urât mirositor al monstrului mării, până la Judecata de Apoi. Domnul Dumnezeu l-a scos gol din greşelile lui ca să-i fie de folos[16]. Şi cu mine, Trimisul său, s-a întâmplat la fel în peştera din Hira, deasupra făţarnicei Meca. După numeroase greşeli, m-am dus să-i ascult hotărârea în grota întunecată. Gabriel a venit din partea lui ca să-i fiu de folos lui, la fel ca Yunus când a fost trimis în faţa mulţimii din Ninive[17]. Aşa cum s-a întâmplat cu Yunus înaintea mea, la Meca şi Taif nu au lipsit şarlatanii, necredincioşii şi stricaţii care atrag violenţa idolilor împotriva lui.

Mahomed îşi ridică ochii şi îi observă pe rând pe cei care

[16] Coran 37, 139-147.

[17] Coran 10, 98.

ascultau. Cu vocea stinsă, pe un ton în care se ghicea dezamăgirea, rosti:

— Corabia prea încărcată în care se afla Yunus rătăceşte în continuare. Este mereu pe punctul de a se rostogoli în gura monstrului. Este viaţa însăşi.

Privirea îi era sfredelitoare, ca întotdeauna, dar Fatima înţelegea greutatea invizibilă ce apăsa pe umerii lui Mahomed Trimisul. Totuşi, în timpul tuturor acelor ani, dovedise o încredere de neclintit în Allah, Domnul său Atotputernic.

Dintr-odată, ea percepu motivul acelei greutăţi, al acelei îndoieli.

De la sosirea la Taif, Mahomed le vorbea lor, celor din casă. Asta era însă ca şi cum ar fi vorbit pentru sine, într-o încăpere goală. Nu făcea decât să-şi îndeplinească cea mai simplă dintre sarcini. Cuvântul lui era glasul Atotputernicului, aşa cum i-l transmitea Gabriel. Cuvântul lui era mai mare decât el, şi infinit mai mare decât casa lui cu toţi ai ei: fusese conceput pentru a ajunge la urechile şi inima făţarnicilor şi necredincioşilor.

Stăpânul îi cerea să li se adreseze celor devotaţi zeilor falşi, adoratorilor de idoli din piatră şi din lemn. Era rândul lui, Mahomed Trimisul, să sară în ocean, cum făcuse

Yunus, pentru a uşura barca vieţii.

Şi oare nu făcuse acest lucru fără odihnă, de la primele chemări ale Domnului său în peştera Hira?

Totuşi, la fiecare pas pe care-l făcea, Allah îi ridica noi obstacole în cale. În fiecare zi apăreau noi duşmani, în fiecare zi avea de înfruntat şi mai multe trădări, şi mai multe neînţelegeri. Mai multă ură. În fiecare zi drumul devenea mai dificil şi corabia mai grea şi gata să se scufunde.

De ce? De ce?

De ce există răul?

După ce ascultă povestea lui Yunus, Fatima fu măcinată de tot felul de întrebări.

De ce Allah cel Milostiv şi îngăduitor se arăta atât de aspru cu Trimisul său? De ce nu-i dădea celui pe care-l alesese toate mijloacele de a-i învinge pe inamici? Nu era El Atotputernicul? Cel care avea cheia a tot ce exista şi nu exista?

În fiecare zi tot rumega acest gând, până când inima-i deveni mai grea decât o piatră. Tristeţea îi creştea ca o

cârpă udă în gât, împiedicând-o să respire. Nu-i mai rămăsese decât o speranţă de uşurare şi de bucurie: momentul în care avea să-l regăsească pe Abd Mrah în lacul cu cele două stele.

Dar Allah aşezase acel nor întunecat în inima nopţii, interzicând întâlnirile lor vrăjite.

Acum, pe această terasă pe care mama ei o iubise, în faţa norului sumbru care acoperea chiar şi stelele Căii Lactee, care ştergea şi distrugea toate puterile malefice ale demonilor, răspunsul la întrebarea pe care şi-o pusese toată ziua îi apăru înfricoşător pe buze.

Ea, care făcuse legământul de a-şi apăra tatăl, atrăsese asupra lui mânia Atotputernicului?

Preţ de o clipă, se gândi să se ducă repede la patul lui Mahomed. Să-l trezească. Să-i mărturisească totul. Despre Abd Mrah, despre nebunia care-o apucase pentru beduin şi care o făcuse la fel de proastă ca Ruqayyah şi Umm Kulthum. Şi mai rău: care o împinsese să seducă diavolii.

Nu, nu era posibil.

Cum ar fi putut să o ierte? Cum ar mai fi putut avea încredere în ea? De altfel, o fată nu dădea fuga în toiul nopţii la patul tatălui ei.

Singurul lucru la care se putea gândi era să-şi

înmulţească greşelile?

Nu mai trebuia să se mintă.

Nu de la tatăl ei trebuia să obţină milostivirea şi iertarea, ci de la Cel care ştia şi putea totul.

Se lăsă să alunece pe piatra albă a terasei. Ghemuită, tremurând de umilinţă, de parcă vântul iernii i-ar fi bătut prin vene, se rugă.

Se rugă atât de mult timp, încât cerul începu să capete culorile trandafirii ale zorilor. Recită fiecare verset pe care tatăl ei o învăţase. Cele pe care el le repetase ici, colo, cu o ocazie sau alta. Cuvintele îi ieşeau din gură după cum şi le amintea, în neorânduială, într-un haos de înţelesuri.

În realitate, îşi amintea puţin.

În realitate, se mărginise să-l asculte distrată pe tatăl ei, Trimisul.

În realitate, îşi amintea mai bine momentele în care vorbise decât cuvintele pe care le pronunţase. Îşi amintea chipul lui, glasul lui profund, răbdător sau puternic, pe străzile Meccăi, în faţa pieţei mari, sub tamarixul casei sau la Kaaba. Îşi amintea de soare şi de umbre, de chipurile pe care le privea cu atenţie.

Îşi asumase sarcina de a veghea. De a nu pierde din ochi comportamentele unora şi ale altora, de a descoperi

gesturile făcute cu răutate, amenințările, rânjetele și semnele de dispreț. Aceasta era datoria ei.

În aceste condiții însă, cuvintele cu semnificații adânci pe care le rostea Mahomed se grăbeau să-i iasă din minte, capricioase ca niște muște, astfel că acum îi veneau pe buze ca și cum nu le-ar fi auzit niciodată.

Recită iar și iar, scotocind în memorie și răsturnând-o cu susul în jos ca pe un sac gol. Și cerea iertare, o, Doamne Milostiv și îngăduitor, iertare! când nu reușea să încheie o frază, o lăsa suspendată, găsind imediat alte versete. Le repeta la nesfârșit, blestemându-se pentru că avea o cunoaștere atât de săracă. Ea, atât de mândră să fie fiica tatălui ei, nu era decât o fată ca oricare alta!

Acest efort dură până când somnul îi închise ochii. Atunci, în mijlocul unei fraze, căzu pe o parte, ca un animal istovit de vânătoare.

Așa o găsi Ashemu înainte ca soarele să treacă de creasta munților. Văzuse că patul ei era gol și o căutase prin toată casa neliniștită. Degetele-i tremurau încă de teamă când, ușurată, îi mângâie fruntea. Dar oricât de blândă îi fu mângâierea, Fatima se trezi tresărind.

Ashemu văzu spaima în ochii ei, pleoapele grele, buzele crispate.

— Fatima, şopti ea încruntându-se. Ce faci aici?

Dar Fatima era deja în picioare, încordată ca un arc. Fixa cerul. Un cer albastru, imens şi adânc ca o mare, aşa cum era întotdeauna la Taif. Şi perfect senin. Până hăt, în zare nu se vedea niciun nor.

Fosta sclavă îi puse mâinile pe umeri şi repetă cu blândeţe întrebarea. Fatima ezită. Putea să-i mărturisească adevărul?

Nu, nu! Nici lui Ashemu, nici oricui altcuiva. În faţa lui Ashemu, care ghicea totul de la prima privire, nu trebuia să dezvăluie nimic din emoţiile, gândurile şi spaimele care o măcinau.

— Am venit să-l rog pe Allah Atotputernicul! strigă ea printre lacrimi.

Ashemu rămase mută de uimire. Bineînţeles, nu era proastă. Dar când deschise gura pentru o nouă întrebare, Fatima alerga deja spre scări.

— Vino repede! Grăbeşte-te! Tata va începe rugăciunea.

În zilele ce urmară, toată casa văzu cum Fatima devenea o tânără pioasă, dornică să cunoască pe de rost fiecare cuvânt pe care Domnul cel Milostiv şi îngăduitor i-l comunicase Trimisului prin mijlocirea îngerului Gabriel.

În acelaşi timp însă, se petrecură lucruri atât de

cumplite, încât schimbarea trecu nebăgată în seamă. Pentru Fatima fu ca şi cum Atotputernicul nu avea decât o dorinţă: să-şi pogoare mânia deasupra capului ei.

Mahomed îl adoptă pe Ali

De îndată ce rugăciunea comună se termină, Fatima se duse la Zayd şi îi ceru:

— Trebuie să mă înveţi toate cuvintele pe care tatăl meu le-a primit de la Dumnezeul nostru.

Vărul Ali auzi discuţia, căci studia aşezat în faţa sulurilor lui Waraqa. Auzind-o pe Fatima, izbucni în râs.

— Vrei să devii ştiutoare ca un băiat? pufni el pe tonul arogant care-i era tipic. Cum, pe tine, fata care nu vrea să fie fată, te mai interesează şi altceva decât cămilele, *nimcha* şi bătaia?

Fatima roşi până la rădăcina părului. De la sosirea lor la Taif, Ali i se adresa numai aşa. Nu rata nicio ocazie ca să-şi bată joc de ea. În general îi răspunsese pe acelaşi ton tăios. Purtarea vărului ei i se părea o simplă prostie băieţească, pe care n-o puteau corecta nici măcar studiile aprofundate în limba iudeilor. Îi explicase asta lui Ashemu,

care îi împărtăşise preocuparea sa.

În această dimineaţă însă, batjocura o făcu să tremure. Oare Ali intuise gândurile legate de Abd Mrah? Oare o spionase noaptea pe terasă?

Relaţia lor fusese dintotdeauna ambiguă. Într-o zi, Ali se arăta afectuos şi prevenitor. A doua zi nu avea decât ironie şi cuvinte sarcastice pentru Fatima, care, se străduia să-i răspundă cu indiferenţă.

Totuşi, înainte de a părăsi Meca, chiar când se întorsese în curte pe dromaderul cel alb oferit tatălui ei de Abd Mrah, remarcase că o supraveghea şi se arăta mai zeflemitor decât de obicei.

Ali căuta să o prindă pe picior greşit? De ce? Pentru că el, fiul unui om de vază, dispreţuia un beduin simplu?

Îşi împreună palmele ca să-şi ascundă tremurul. Fără a îndrăzni să înfrunte privirea lui Ali, spuse pe un ton calm:

— Fiica Trimisului nu trebuie să cunoască fiecare cuvânt din învăţătura pe care el le-o dă celor care-l aleg pe Allah?

Ali, negăsind o replică inspirată, se mulţumi să chicotească.

În acest timp, cu o privire afectuoasă, Zayd îi transmise Fatimei că nu împărtăşea batjocura vărului ei.

— Bineînţeles că vei putea învăţa, zise el. Tata va fi

bucuros. Celelalte fiice ale lui nu arată aceeaşi dorinţă de a fi aproape de Allah.

Fatima îşi plecă ochii. Bunul şi blândul Zayd nu putea să-şi imagineze ce anume o împingea atât de brusc spre studiu.

Îi mulţumi şi făcu stânga-mprejur ca să se ducă în zona femeilor. Înainte să iasă din încăpere, Ali strigă plin de entuziasm:

— Fatima! Astăzi este o zi mare. Este o zi mare, o să afli în curând.

Fatima înţelese ce voia să spună Ali după masa de prânz.

Vestea se răspândi în zona femeilor asemenea fumului dus de vânt. Totuşi, nu surprinse pe nimeni, căci era aşteptată de mult: Mahomed Trimisul îl adopta pe Ali ibn Abu Talib şi, din acea zi, trebuiau să-l trateze ca pe fiul său preaiubit.

După moartea bătrânului unchi Abu Talib, aşa cerea tradiţia. Când un fiu îşi pierdea tatăl, găsea un alt adult care să-l ia sub aripa sa. În fiecare clan din Hidjaz, aceasta era datoria unchilor faţă de nepoţii lor. A verilor mai în vârstă faţă de cei mai tineri. Abu Talib însuşi îl adoptase, de altfel, pe nepotul său Mahomed ibn Abdallah înainte ca

acesta să devină soţul Khadijei bint Khowaylid.

Fatima observase de mult cum tatăl ei îi acorda lui Ali cea mai mare afecţiune. Fără îndoială, vedea în el fiul pe care moartea lui Al-Qasim i-l luase. La un moment dat, măcinată de vină şi de disperare, Khadija îl convinsese să-l adopte pe Zayd din Kalb. Mahomed simţea faţă de Zayd o tandreţe evidentă, însă acesta nu era decât un sclav pe care-l primise în familia sa. În schimb, arătase prin nenumărate mici semne că tânărul cel mai apropiat de sufletul lui era Ali. Iar Ali nu-şi mai încăpea în piele de mândrie, lucru pe care nu se obosise să-l ascundă.

Prin urmare, atunci când mătuşa Kawla, Ashemu şi chiar Abdonai începură să-i arunce priviri îngrijorate, temându-se de reacţia ei, Fatima le alungă neliniştea cu un gest de dispreţ.

— Cum credeţi că mă va afecta? Ali este membru al familiei noastre de multă vreme. Iar eu sunt eu. Tata este tata. Nu a fost nevoit să mă adopte. A fost suficient să o iubească pe mama ca să mă nasc.

Conştientizarea adevărului o linişti brusc. De-acum ştia de unde venea agresivitatea lui Ali faţă de ea. Ce uşurare! Ali era gelos! îi stătea în fire. Dar gelozia lui nu-l viza pe Abd Mrah. El râvnea doar la primul loc lângă Mahomed.

Voia să fie preferatul. Nimic neobişnuit. Nu doreau oare toţi bărbaţii să fie preferaţi fetelor de către tatăl lor?

În acea zi plină de agitaţie, bucuria neobrăzată a lui Ali de a se putea numi „Fiul Trimisului” în faţa tuturor era aproape o veste bună.

Din nefericire, chiar înainte de rugăciunea de seară, Fatima înţelese că această consolare nu era decât o iluzie. Mânia Atotputernicului abia începuse să se reverse asupra ei.

O hotărâre surprinzătoare

O veste cumplită zgudui casa: Mahomed Trimisul hotărâse să-şi ia o nouă soţie.

— Şi ştiţi cine va fi? strigă slujitoarea care le înştiinţa pe Ashemu şi Kawla. Aisha! Fiica cea mai mică a lui Abu Bakr. Cea răsfăţată! încă se mai joacă cu păpuşile!

Fatima abia îşi putu stăpâni un urlet de fiară. Un fior de gheaţă o străbătu atât de puternic, încât crezu că oasele aveau să i se frângă. I se tăie răsuflarea, şi totul se întunecă. Nu înţelese niciodată ce i se întâmplase. Se trezi pe pat, cu mătuşa Kawla punându-i mâna pe frunte. Auzi

aceste cuvinte:

— Hai, hai, linişteşte-te. Nu trebuie să te superi în halul ăsta. Fii înţelegătoare, trebuia să se întâmple acest lucru. Un bărbat nu poate rămâne atâta timp fără soţie, cu atât mai mult tatăl tău. Allah nu doreşte asta. Trebuie să înţelegi. Vei fi întotdeauna fiica lui preaiubită. Inima lui este destul de mare ca să reuşească. Te rog, nu te îmbolnăvi...

După Kawla, veni Ashemu şi o luă de mână. Taciturnă din fire, îi spuse ce avea de spus pur şi simplu strângându-i mâna. Ea înţelegea... Se mulţumi să-i şteargă obrajii şi să-i mângâie uşor sprâncenele. În cele din urmă, îşi lipi fruntea de tâmpla Fatimei şoptind:

— Nu te îndoi. Te iubeşte.

Fatima nu ştiu dacă Ashemu vorbea despre tatăl ei sau despre Allah. Poate despre amândoi?

Începu să aibă frisoane ca şi cum ar fi fost cuprinsă de febră. Cei din jur se neliniştiră. Slujnicele aduseră apă cu gheaţă şi-i puseră comprese pe frunte şi piept. Când începu să clănţăne din dinţi, Ashemu o înveli în pături, astfel că trupul i se acoperi de sudoare.

— Fatima, Fatima! gemu Kawla. Nu fi proastă! Nu-i nimic. Aisha nu este decât o copilă. Se joacă neştiutoare

cu păpuşile. Încă e departe ziua în care tatăl tău va intra în patul ei!

Abdonai apăru lângă ea. Îşi puse încheietura învelită în piele între degetele Fatimei, iar cu mâna teafără îi cuprinse ceafa. Spuse dur:

— Te porţi ca o fată de rând. Leşini când auzi o veste care nu-ţi place. Ai uitat că eşti o războinică? Războinicii trebuie să-şi folosească mintea. Tu, care te plângi neîncetat că nu-l protejăm destul pe tatăl tău, ce crezi că face Abu Bakr dându-i-o pe fiica lui? Tatăl tău nu mai are un clan. Abu Talib a murit. Abu Lahab îl repudiază din rândul neamurilor Abd Sham şi Hashim, aşa cum fiii lui le-au repudiat pe proastele de Ruqayyah şi Umm Kulthum. Mahomed Trimisul este singur ca o pasăre pierdută în Nefud. Abdonai îi strânse mai tare ceafa, obligând-o să-i susţină privirea, şi continuă: Aşteptam de mult ca Abu Bakr să facă asta. Nu Aisha vine în aşternutul tatălui tău, ci clanurile Taym şi Othman. Când ne vom întoarce la Meca, şerpii vor putea şuiera, dar nu-şi vor putea împroşca veninul, căci altfel cetatea va trece prin foc şi sabie. Prin urmare, gândeşte-te, fata mea. Şi întreabă-te de ce plângi, tu, primul războinic al tatălui tău.

Aceste cuvinte loviră pieptul Fatimei ca o ploaie de

pietre. Mai avea încă destulă minte ca să-şi dea seama că Abdonai avea dreptate. Venirea acestei Aisha în inima tatălui ei era la fel de inevitabilă ca vestea adopţiei lui Ali.

Suferinţa care-i sfâşia inima nu avea nimic de-a face cu raţiunea. Numai ea ştia de unde venea: Allah o lovea în inimă. Pedeapsa lui era imensă, la fel ca Milostenia şi îndurarea lui.

Tăişul Atotputerniciei sale se împlânta în iubirea Trimisului său pentru fiica lui, Fatima. Mai devreme sau mai târziu, acest tăiş avea să despice această iubire ca pe o smochină.

Cine putea hotărî în afara lui ce i se cuvenea celei care greşise?

Cum se decisese că Fatima nu era în stare să se alăture rugăciunii de seară, rămase să se lupte singură cu furia şi cu ranchiuna.

De când auzise vestea din gura slujnicelor, „Aisha bint Bakr va deveni soţia Trimisului!”, tot felul de replici îi veniseră pe buze. Leşinase ca să nu le pronunţe în faţa tuturor, însă acum nu mai reuşea să le înăbuşe. I se învârteau în cap ca un nor de lăcuste nesătule.

Tatăl ei o trădase. Abdonai n-avea decât să-l apere şi să invoce tot felul de scuze, nimic nu schimba acest fapt. Mai

întâi Ali, iar acum această Aisha! De ce tatăl ei nu-i spusese nimic? De ce nu o prevenise? De ce o supusese ruşinii de a afla din gura slujnicelor? Credea că ei nu avea să-i pese? Oare sentimentele ei îl lăsau indiferent?

Ce sens mai avea astăzi fraza pe care o pronunţase cu două luni în urmă, la mormântul Khadijei: „Fatima este cea pe care Domnul mi-a dat-o ca să nu uit niciodată ce este iubirea”?

Şi alegerea fiicei lui Abu Bakr, o biată copilă, era o provocare? Oricine ştia că Abu Bakr nu o iubea pe Fatima. Nu avea încredere în ea. Nu pierdea nicio ocazie să o vorbească de rău. Nu cumva căuta să-l îndepărteze pe Mahomed de ea?

Abu Bakr! Al-Siddiq, „cel Sincer”, aşa i se spunea la Meca. Îl detesta. Iată un om care, mai aprig decât Ali, voia cu orice preţ să fie primul pe lângă Trimisul Domnului!

În timp ce membrii gospodăriei se rugau, Fatima îşi rumega furia. Veninul amărăciunii şi al dezamăgirii ţâşnea din pieptul ei asemenea uleiului rânced dintr-un urcior spart. O vreme, uită povara greşelii care o zdrobise în timpul nopţii.

Dintr-odată îi apăru în minte chipul lui Abd Mrah. Şi împreună cu acest gând, dorinţa fierbinte să vină mai

repede noaptea, să poată urca pe terasă şi să ridice ochii spre lacul cu cele două stele...

Încremeni, cuprinsă de un fior de teamă. Aşadar, o lua de la capăt?

Fie ca Allah cel Măreţ să o ierte! O, Doamne Atotputernic! Iertare, iertare!

Astfel primise lecţia pe care i-o dădea El? Hrănind şerpii, djinnii răului şi demonii urii, când ar fi trebuit să devină înţeleaptă şi umilă?

Dintr-o săritură, se ridică în picioare pe pat şi întinse mâinile în faţă. Apoi îşi aminti. Nu! Avea oare de gând să adauge o nouă greşeală la şirul deja atât de lung?

Găsi o carafă cu apă şi se stropi pe faţă. Apa rece reuşi să o facă să se dezmeticească. În sfârşit, putu să-şi ofere palmele deschise celui Milostiv şi îngăduitor. Cuvintele îi ieşiră fără efort din gură:

O, Allah!

Izbăvire caut la Domnul zorilor.

De răul a ceea ce a creat.

De răul beznei când se lasă.

De răul celor care suflă peste noduri.

De răul pizmaşului când pizmuieşte!

Izbăvire caut la Domnul oamenilor.

Regele oamenilor.

Dumnezeul oamenilor.

De răul şopti torului-furişătorului.

Cel care şopteşte răul în inimile oamenilor.

Fie el dintre djinni ori dintre oameni![18]

Se ruga încă atunci când Mahomed îşi făcu apariţia în prag. Se apropiase în tăcere, de teamă să nu o trezească. Auzind murmurul Fatimei, se opri şi aşteptă răbdător până când ea îşi dădu seama că era acolo.

Tânăra femeie scoase un strigăt de surpriză, sau poate de teamă. El o linişti cu un gest.

Fatima, cu răsuflarea tăiată, se stăpâni să nu-i sară în braţe. Neîndoielnic, tatăl ei înţelese acest lucru.

— Este bine, este bine, fata mea, îi spuse cu afecţiune, înaintând ca să o sărute pe frunte.

Din nou ea tremura, cuprinsă de frisoane. Mahomed o trase spre el şi o ţinu la pieptul lui până ce se linişti. Apoi o îndepărtă şi o privi în ochi.

— Aisha nu este decât un copil. Mai târziu îmi va fi dragă. Dacă Dumnezeu mi-o scoate în drum, înseamnă că de la ea îmi va veni un bine pe care nicio altă femeie nu mi-l va putea aduce. După cum nicio altă femeie nu poate

[18] Coran 113, 3-5 ; 114, 1-6.

să-mi aducă ce-mi aduce fiica mea, Fatima. Nu te îndoi, Allah este călăuza noastră în toate lucrurile, chiar şi praful care ne trece prin nări. Fatima bint Mahomed, tu eşti carne din carnea mea. Fiecare părticică din tine este o părticică din mine. Cine ar putea să se împotrivească acestui lucru? Duşmani avem mai mulţi decât avem nevoie. Nu are rost să atragem şi mai mulţi. Abu Bakr şi urmaşii lui sunt viitorul nostru, la fel cum vor fi, într-o bună zi, odraslele tale.

Cu ochii cufundaţi în ochii ei, tăcu o clipă, de parcă ar fi vrut să se asigure că spusele lui pătrundeau în ea cât mai adânc cu putinţă.

În cele din urmă, pe un ton ferm, adăugă:

— Am nevoie de tine mâine în zori. A sosit clipa ca Trimisul Domnului să se întoarcă pe câmpurile din Taif pentru a vesti cuvântul pe care Gabriel i l-a încredinţat. Nu mă aflu aici ca să predic la pereţi şi la slujnice. Tu şi Abdonai mă veţi însoţi. Veţi şti cum să mă apăraţi, dacă vor să-mi răspundă cu pietre mai degrabă decât cu vorbe. Fie ca Allah să fie Milostiv cu ei.

Ura

Umbrele începeau să se lungească atunci când părăsiră casa. Nu era nici ţipenie pe străduţele din Taif la acea oră când ţăranii lucrau la câmp. Era anotimpul în care se recoltau bobul, lintea şi năutul, uneori şi primele măsline şi smochinele de vară. Femei, bărbaţi, copii şi măgari munceau de zor înainte să fie istoviţi de căldură.

Fiecare ştia ce are de făcut. Coşurile se umpleau cu bucurie. Nu rareori răsunau cântece şi râsete în aerul încă pur. Exista mereu cineva care spunea poveşti şi îi făcea să uite de oboseală. Când însă Mahomed Trimisul intră în prima grădină, gurile se închiseră imediat, iar chipurile se încruntară.

Înainte de a părăsi incinta casei, Abdonai le spusese lui Mahomed şi Fatimei:

— Voi doi mergeţi înainte. Eu voi rămâne în urmă. Atacurile vin întotdeauna din spate.

Bătrânul persan nu se mulţumise doar cu pumnalul de la brâu, ci ţinea în mâna sănătoasă un băţ lung cu vârful din fier. Îi obligase pe cei doi să îmbrace pe sub tunici o vestă căptuşită care, la nevoie, să atenueze şocul pietrelor. Iar Fatimei îi încredinţase un pumnal, cu toată ceremonia tipică pentru plecarea la luptă a războinicilor. Insistase, de

asemenea, să ia cu ea un mic scut rotund, de felul celor folosite de călăreţii care atacau caravanele. Mahomed nu fusese de acord.

— Nu mă duc să mă lupt cu ei. Dacă ne văd sosind ca nişte războinici, imediat se vor gândi la violenţă şi vor începe să arunce cu pietre. Trebuie să vadă că singura mea armă o reprezintă cuvintele.

— Ştiu cât valorează cuvintele pentru ţărani şi pentru locuitorii din Taif! protestase persanul, însă Mahomed fusese de neclintit.

În realitate, toţi trei ştiau că nu aveau să fie primiţi cu simpatie. Timp îndelungat, în timpul rugăciunii din zori, Mahomed îi ceruse lui Allah să-i insufle curaj şi răbdare sub ploaia ocărilor, precum şi iscusinţa de a găsi cele mai potrivite cuvinte.

Acum se apropiau de un grup numeros de oameni care culegeau aplecaţi păstăile de bob. Când se apropiară, câteva ţărănci îi recunoscură. Aproape imediat ţâşniră strigătele şi cuvintele de batjocură. O bătrână gesticulă, scuturându-şi trupul greu.

— Nu veni să ne strici munca, aducătorule de nenorocire! ţipă ea scrâşnind din dinţi. Păstrează blestemele djinnilor pentru tine!

Vorbele ei fură ca un semn pentru copii. Aceştia începură să ţopăie şi să se învârtă ca nişte nebuni în jurul Fatimei, provocând-o prin strâmbături, gesturi obscene şi injurii. Palidă la faţă, gata să pună mâna pe pumnal, se străduia din răsputeri să nu audă nimic, să nu le întâlnească privirile.

Mahomed înainta cu paşi mari printre brazde. Când ajunse la douăzeci de paşi de un grup de femei, se opri. Nu avu timp să vorbească. Doi tineri care aşezau coşărcile pline pe spinarea măgarilor se apropiară strigând:

— Nu sta aici! Cară-te, veneticule din Meca! Scuipară în faţa sandalelor lui Mahomed, fără a conteni cu insultele: Pleacă de pe câmpul nostru, sau vei fi tratat ca un hoţ! Căci asta eşti. Un hoţ de zeităţi. Fii sigur că pedeapsa nu va întârzia! Zeiţa Aliat te va strivi!

Mahomed rămase impasibil. Când le răspunse, atât vocea, cât şi gesturile sale părură ciudat de lente. În timp ce privirea i se plimba de la un chip la altul, rosti:

— În ziua aceea, oamenii se vor scula în cete ca faptele să şi le vadă. Chiar cât un fir de praf, cine a făcut un bine îl va vedea. Chiar cât un fir de praf, cine a făcut un rău îl va vedea.[19]

[19] Coran 99, 6-8.

Liniştea lui îi surprinse, făcându-i să ezite. Pe acelaşi ton, Mahomed adăugă:

— Fie ca Allah Atotputernicul să fie Milostiv şi îngăduitor cu voi.

Acestea fiind zise, se întoarse şi îşi ridică poala tunicii ca să păşească peste o brazdă, apoi peste alta. Fatima reacţionă cu puţină întârziere, aşa că trebui să sară peste plantele de bob de un verde crud ca să-l ajungă din urmă. Cu o privire, îi porunci să rămână la fel de calmă ca el.

Copiii erau deja pe urmele lor, reluându-şi tărăboiul. Fatima se răsuci să se uite. Abdonai se afla acolo, la vreo douăzeci de paşi în spatele lor, masiv, puternic, vigilent. Puştii se ţineau la distanţă de el.

Când ajunseră la drumul care ocolea grădina, persanul agită băţul cu vârf de fier în direcţia copiilor.

— Ştergeţi-o de-aici, plevuşcă nenorocită!

Cei mai mulţi ascultară. În ciuda fricii ce li se citea pe chip, unii voiră să facă pe şmecherii şi continuară să azvârle ocări. În spate, de pe câmpul cultivat, femeile îi urmăreau din priviri. Unele începură să râdă. Altele ridicară pumnul. Bărbaţii observau fără să se mişte.

Nu avură de mers mult ca să dea peste o altă grădină. Strigătele de pe primul câmp îi avertizaseră pe ţăranii de

pe cel de-al doilea. Astfel, de cum apărură, copiii făcură cerc în jurul lor, strâmbându-se ca nişte maimuţe şi răcnind injurii.

Abdonai, care îi ajunsese pe Mahomed şi Fatima din urmă, spuse:

— *Said!* La ce bun? Trimisule! Nu te vor lăsa să spui un cuvânt. Nu au pic de curaj. Îşi trimit plozii să scuipe pe tine şi să te batjocorească. Se va termina rău!

Mahomed, prefăcându-se că nu-l auzea, înaintă sub ploaia de insulte.

— Stai lângă el! o îndemnă Abdonai pe Fatima. Să nu cumva să-l laşi singur!

Tânăra femeie alergă lângă tatăl ei. Niciodată până atunci nu auzise atâta ură vibrând în aer. Spaima o strângea în spate. Mahomed simţi acest lucru. Întoarse spre Ea un chip atât de senin, încât văzându-l, Fatima căpătă curaj. Îi înfruntă pe copii, neezitând să-i atingă pe cei care se apropiau prea mult. Ceva din privirea ei îi sperie, căci se îndepărtară ţipând:

— *Al-shaytan, al-shaytan!*[20] Nu este o fată adevărată! E un djinn deghizat!

La fel ca în prima grădină, bărbaţii se aşezară la mijloc,

[20] Dracul, dracul! (în limba arabă, în orig.).

în faţa femeilor. Mahomed ridică mâinile în semn de pace şi începu să vorbească până ca ei să apuce să deschidă gura. Discursul lui ţinu însă doar cât dură efectul surprizei. Imediat, strigară din nou că era un profet al nenorocirii, un mincinos, un distrugător al zeilor din Taif.

— Vii ca să ameninţi, nu numai în viaţa aceasta, ci şi în cea de dincolo? Şi cu drăcoaica de fie-ta şi cu ciungul tău bătrân? se răţoi unul dintre ei arătând către Fatima şi Abdonai.

— Nu am decât cuvinte, nimic altceva decât cuvinte. Ascultaţi-le! răspunse Mahomed.

Nu ridicase glasul. Fatima îi simţi totuşi nerăbdarea sub calmul aparent.

Acum se apropiau alţi ţărani, agitându-şi amenințător pumnii. Abdonai era înconjurat de copii şi de femei pe care-i ţinea la distanţă, urlând la fel de tare ca ei. Fatima văzu un puşti aplecându-se, luând un pumn de pământ umed şi aruncându-i-l în faţă. Noroiul îi împroşcă obrazul şi gura. Persanul scuipă şi se şterse cu încheietura învelită în piele. Puştii râseră. Într-o clipă, toţi îşi băgară mâna în ţărână. Abdonai îşi învârti băţul, urlând de furie.

— *Said,* nu rămâne aici! îi strigă stăpânului său.

Deja bărbaţii îi împingeau, îi îndepărtau. Unii o loviră pe

Fatima la umăr. Văzând că o izbitură îl făcuse pe tatăl ei să se clatine, îl prinse de braţ. Fură împroşcaţi cu noroi pe faţă. Fatima se lipi de Mahomed, împingându-l prin pământul sfărâmicios în care li se afundau sandalele.

— Tată, tată, trebuie să fugim!

Apoi veni prima piatră. Nu ştia cine o aruncase. Poate un copil. Aceasta izbi umărul lui Mahomed, foarte aproape de ureche.

Fatima văzu mirarea în privirea bărbaţilor care-i înconjurau, apoi febra violenţei. Alte pietre îi loviră în timp ce ea îşi ţinea tatăl de mâneca mantiei.

— Pietrele nu sunt decât bucăţi de rocă, spuse Mahomed. Nu fac rău.

Una dintre ele, mare cât pumnul, o lovi pe Fatima în coapsă. Ea se clătină şi puse un genunchi pe pământ, moment în care îl văzu pe Abdonai protejându-şi faţa cu mănuşa de piele. Copiii se învârteau în jurul lor ca într-o horă, iar femeile râdeau. Persanul nu-şi mai folosea băţul ca să se apere. Fatima se gândi că încerca să atragă bătaia de joc asupra lui, pentru a-i permite lui Mahomed să se îndepărteze.

Îşi prinse tatăl de braţ.

— Repede, repede! Abdonai ne apără.

Mahomed se împotrivi, mistuit de furie şi de umilinţă. Peste câteva clipe însă, nişte pietre grele îl loviră în coaste.

— Tată, vino! ţipă Fatima. Vor să ne facă rău!

Bărbaţi, femei, copii, toţi erau în culmea fericirii, aruncând cu tot ce le cădea la mână, scuipându-şi plămânii, istovindu-şi glasul cu jigniri şi ameninţări:

— Unde este Dumnezeul tău, nebunule Mahomed? Unde este Atotputernicul tău? Cel Drept, Milostiv şi îngăduitor? Unde este? Vezi cum te apără!

Abdonai nu mai este

Strigătele se auziră până departe, în oraş. Temându-se de ce putea fi mai rău, Zayd şi Ali dădură fuga în întâmpinarea lui Mahomed şi a Fatimei. Când îi găsiră, nu-i mai urmărea nimeni, dar pe uliţe şi în pragurile curţilor şi ale dughenelor nu întâlniră decât priviri răutăcioase şi pumni ridicaţi.

Când în sfârşit ajunseră în curte, Abu Bakr porunci să fie pus drugul de la poarta mare.

— Nu! protestă Fatima. Să-l aşteptăm pe Abdonai!

Femeile din casă îl înconjurară pe Mahomed. Hainele îi erau murdare, iar o piatră îi zgâriase uşor bărbia şi obrazul stâng. Barba atenuase şocul, însă din rană curgea sânge. Fără să-i pese de asta, Trimisul o întrebă pe Fatima:

— Cum, Abdonai tot nu a ajuns?

Ea ieşi în faţa casei. Zayd i se alătură, cu un băţ în mână. Străduţa cea lungă era pustie. Tăcerea se lăsase peste Taif. Toţi se întorseseră acasă pentru a-şi vedea de treburi, ca şi cum nimic nu se întâmplase puţin mai devreme.

O presimţire cumplită o cuprinse pe Fatima.

— Mă duc să văd, îi spuse lui Zayd. Poate că este rănit.

— Nu, Fatima! Este mai bine să rămâi cu noi. Drumurile nu sunt sigure.

Tânăra femeie, fără a-i răspunde, o luă la fugă. Peste câteva secunde, glasul tatălui ei o opri:

— Fatima! Fatima!

Era în pragul casei, lângă Zayd, şi îşi agita disperat braţele. Ceilalţi, Abu Bakr, Ali, Ashemu, se îmbulzeau în spatele lui.

— Fatima, întoarce-te! Locul tău este aici, lângă mine.

— Tată! gemu ea, la capătul puterilor. Dacă Abdonai...

Dintr-odată, rămase nemişcată. Privirea lui Mahomed

exprima temerea ei. O durere ascuţită o cuprinse.

Când ajunse înapoi lângă el, tatăl ei şopti:

— Allah hotărăşte. Şi noi, fiica mea, noi trebuie să ne rugăm.

Trebuiră să aştepte până a doua zi dimineaţa ca nişte ţărani să mâne un măgar în faţa casei Khadijei bint Khowaylid.

Trupul persanului zăcea în spinarea animalului, cu picioarele, capul şi braţele atârnându-i. Ţăranii îl lăsară să alunece pe prag, ca pe un sac de grâu, apoi plecară.

Faţa lui Abdonai era de nerecunoscut. Ca să se ajungă acolo fusese nevoie de mai mult de o piatră şi de un munte de frică şi de sălbăticie.

Când Ashemu şi mătuşa Kawla îi spălară corpul împovărat de ani, găsiră pe tors alte urme de lovituri, iar pumnalul îi dispăruse. Poate că Abdonai se apărase, spuseră ele.

Fatima refuză să creadă. Dacă Abdonai s-ar fi apărat, ar fi fost în viaţă. Înainte să fugă de pe câmp, văzuse că nici măcar nu-şi ridica băţul cu vârf de fier împotriva copiilor.

— De ce? îl întrebă pe tatăl ei;

Mahomed căzu pe gânduri. În cele din urmă zise:

— Când Allah va dori să găsim răspunsul, îl vom găsi.

Aceste cuvinte treziră un fior de gheaţă în trupul Fatimei. Dacă Mahomed avea dreptate, ca întotdeauna, atunci Domnul Atotputernic îl făcuse să înţeleagă de unde venise lovitura care-l ucisese pe Abdonai, pe Abdonai invincibilul.

La asfinţitul soarelui, corpul martirizat al credinciosului persan fu îngropat în micul cimitir al casei Khadijei. Fatima, distrusă de durere, de mânie şi de neputinţă, simţea o spaimă cumplită pe care nu o putea mărturisi nimănui. Dintr-odată, nişte lovituri în uşa de la intrare o făcură să tresară. Un om de vază din Taif, unul dintre bătrânii clanului Thaqif, bine cunoscut drept un aliat servil al celor din clanurile Harb şi Sakhr conduse de Abu Sufyan, dorea să-l întâlnească pe Mahomed.

Acesta refuză să-l primească. Bărbatul insistă. Cum nimeni nu-i deschidea, strigă ce avea de spus prin gard:

— Mahomed ibn Abdallah! Mahomed Nebunul! Te prevenisem deja. Nu te vrem aici. Semeni răul, răsuflarea ta pute a iad. Ai legături carnale cu djinnii şi vei atrage asupra noastră mânia iubitului nostru Isaf. Şi, mai rău, a lui Aliat! Ibn Abdallah, Consiliul din Taif a luat o hotărâre. În zori, îţi iei tălpăşiţa. Tu şi toţi ai casei tale, vă luaţi tălpăşiţa. Dacă nu ţi-ai părăsit casa înainte ca soarele să

lase umbre pe pământ, nu vei mai ieşi. Îţi spun. Aici vei crăpa, la fel ca persanul tău pe câmpuri. Şi te vom lăsa să putrezeşti în curtea ta până când viermii îţi vor fi curăţat carnea de pe oase. Poţi fi sigur de acest lucru.

Persecuţii

Întoarcerea la Meca fu ca un marş al celor desculţi prin spini.

Timp de patru zile merseră în tăcere. Cele vreo zece animale care-i urmau înaintau la pas. Se opreau de zece ori între zori şi apus pentru rugăciune. Trimisul îi trezea şi noaptea.

Lipsa lui Abdonai se făcea simţită. În fiecare rugăciune, el era prezent. Fatima legase căpăstrul bătrânului său armăsar de şaua ei. De mai multe ori, Zayd îi propuse să-l încalece.

— Abdonai ar fi bucuros. Calul lui nu poate aparţine nimănui altcuiva în afară de tine.

Dar nu reuşea să se hotărască. Se simţea mult prea vinovată. O vină imensă pe care numai ea o cunoştea şi a cărei greutate îi strivea pieptul.

Când ajunseră în apropiere de Meca, inima Fatimei începu să bată atât de puternic, încât fu cuprinsă de ameţeală şi se clătină în şa. Ashemu şi Kawla se îngrijorară imediat:

— Ce se întâmplă, Fatima? Ce este?

Nu ştiu ce să răspundă. Avea să înţeleagă abia mai târziu ce presimţise atunci.

În momentul în care intrau în defileul Al-Bayadiyya, o ceată de copii beduini coborau colinele în dezordine. Alergară să-i întâmpine, înconjurând dromaderul alb al lui Mahomed. După lungi saluturi pline de respect, strigară:

— Trimisule, nu trebuie să mergi spre Meca fără noi! Cei răi te aşteaptă la cimitirul Al-Maalat. Au pietre în mâini. Vă vom apăra aşteptând ca domnul Al-Arqam ibn Abd Manaf să vină să vă ocrotească. Cineva s-a dus să-l anunţe de sosirea voastră.

Se iscă un moment de confuzie, dar nu chiar de surpriză. Întâmplarea de la Taif ajunsese la urechile lui Abu Lahab şi ale lui Abu Sufyan, desigur, şi îi stătea în caracter lui Yakut al-Makhr să-i plănuiască lui Mahomed Trimisul o soartă identică celei suferite de Abdonai.

În ciuda veştii proaste, vederea micilor beduini îi uşură inima Fatimei. Nu se îndoia că Abd Mrah avea de-a face cu

povestea asta. În timpul şederii lor la Taif, probabil că-i supraveghease pe Yakut şi pe mercenarii săi şi descoperise capcana.

Starea de rău care o cuprinsese mai devreme nu era cu siguranţă decât teama de a-l revedea pe Abd Mrah. În scurtă vreme avea să răsară de undeva în felul său caracteristic, ieşind din pământ, ca să fie lângă tatăl ei.

În ciuda insistenţei micilor beduini, care voiau să aştepte până se întorcea tovarăşul lor cu vestea că Al-Arqam şi slujitorii săi ajunseseră la cimitir, Mahomed hotărî să înainteze. Pe când mergeau la pas, Fatima se uita cu atenţie la tufişuri şi la potecile pe unde ar fi putut veni Abd Mrah.

Avusese timp să se pregătească pentru întâlnirea lor. Timp să aleagă ce îi va spune şi ce nu. În cursul călătoriei se gândise de o mie de ori la aceste lucruri. Abd Mrah trebuia să înţeleagă faptul că Necuratul îşi bătuse joc de ei ca de nişte păgâni. În mod clar, povestea cu lacul întunecat având în mijloc cele două stele nu era decât pură vrăjitorie.

Avea să i-o spună fără ocolişuri. Nu era ea fiica Trimisului? Allah, Domnul Unic al lumii, îşi avea privirea aţintită asupra ei. Ea trebuia să fie la fel de desăvârşită ca

tatăl ei. Gândurile ei trebuiau să fie la fel de cristaline ca apa din izvorul Zamzam. Nu se putea preta la jocurile obişnuite ale fetelor, cum făceau surorile ei. Ea nu avea decât un destin, dintotdeauna: să fie sabia dreaptă şi scutul de apărare al tatălui ei, Trimisul. Când nu-şi îndeplinea această misiune, mânia lui Allah devenea cumplită. Abdonai o plătise cu viaţa.

Când ajunseră în dreptul cimitirului Al-Maalat, Abd Mrah încă nu îşi făcuse apariţia. Ceea ce auziră mai întâi, răsunând printre colinele de bazalt, iar apoi văzură, fu cearta violentă între Al-Arqam şi Yakut al-Makhr.

Al-Arqam era însoţit de o duzină de slujitori bine înarmaţi. El însuşi, ţinând o *nimcha* în mână, călărea un bidiviu acoperit cu un valtrap din piele, ca atunci când se pregătea de luptă.

De îndată ce-l văzu pe Mahomed apropiindu-se, îi ieşi în întâmpinare în galop.

— Situaţia este gravă, Trimisule, zise el trecând în grabă peste saluturile obişnuite. De la plecarea ta din Meca, nu am încetat să ne apărăm de Abu Lahab. Este dispus la ce e mai rău împotriva ta, agită spiritele cu orice prilej. Are Kaaba şi *mala* la picioare. A răspândit zvonul că ai fi trecut Taif prin foc şi pară, că te întorci la Meca cu o armată de

djinni nevăzuţi ca să împlineşti aceeaşi nelegiuire. Făcând un semn spre mercenar, adăugă: După cum vezi, Yakut şi oamenii lui sunt aici. Te aşteaptă pentru a te împiedica să pătrunzi în cetate. Tocmai l-am avertizat că dacă atinge un fir din tunica ta, e ca şi cum m-ar atinge pe mine. Va fi război în oraşul nostru. Abu Lahab nu controlează încă toate clanurile.

Deşi cei din clanul Manaf nu te iubesc, îmi datorează respect şi sprijin. La fel şi cei din clanul Al-Uzza: sunt datori să păstreze vie amintirea soţiei tale defuncte, Khadija bint Khowaylid. Dar nu trebuie să mai întârziem. Cu cât mai repede ajungem în curtea mea, cu atât vei fi mai în siguranţă.

Zis şi făcut. În trapul cailor şi al cămilelor, cu săbiile scoase din teacă, o porniră pe străduţele oraşului.

Yakut al-Makhr îi privi cum îi fugeau pe sub nas şi le strigă ocări grele, promiţându-le că aveau să se întâlnească din nou în curând.

— Ai grijă, nebunule Mahomed! urlă el. Tu fugi, dar zeul tău nu este decât un neputincios între coapsele lui Aliat, şi tu la fel!

Fatima lăsase în seama lui Al-Arqam flancul tatălui ei ca să apere animalele ce duceau litierele lui Ashemu, mătuşii

Kawla şi ale slujitoarelor. Îi văzu pe copiii beduini cum se împrăştiau înainte de a ajunge la cimitir, temându-se de pedeapsa lui Yakut. Unul dintre ei îi făcu cu mâna în semn de rămas-bun.

Abd Mrah tot nu era printre ei.

În curtea lui Al-Arqam, fură uluiţi de ceea ce descoperiră. Fuseseră ridicate corturi exact ca în mijlocul deşertului. Cam o sută de persoane se repeziră spre Mahomed. De îndată ce-i porunci dromaderului alb să se lase în genunchi, veniră cu toţii să-i sărute mâna şi să implore Milostivirea şi îndurarea lui Allah.

Execuţia lui Abd Mrah

Doar mai târziu, ajunsă în zona femeilor, Fatima află din gura surorilor ei limbute ce se întâmplase.

Şi năpasta se abătu asupra ei.

— Totul a început când voi aţi părăsit Meca şi aţi luat-o spre Taif, zise Umm Kulthum. Mercenarii lui Abu Lahab şi Abu Sufyan au pornit să-i vâneze pe credincioşii lui Allah, în primul rând pe cei mai slabi şi pe cei pe care nu-i proteja niciun clan. Îi insultau, îi ameninţau, îi torturau

până când aceştia scuipau pe numele lui Allah şi cinsteau numele lui Hobal şi Aliat. Celor care nu acceptau această nelegiuire le smulgeau limba şi apoi le tăiau gâtul. Dimineaţa, trupurile lor erau aruncate la porţile oraşului drept hrană pentru hiene şi păsările negre. În faţa unei asemenea orori, Al-Arqam a hotărât să-şi deschidă curtea pentru sărmani. La el, sunt la adăpost.

— Furia l-a împins pe Abu Lahab să dea un exemplu cumplit, o întrerupse Ruqayyah. Yakut a pornit pe urmele beduinului care-i salvase viaţa tatii în faţa pieţei mari. A reuşit să-l prindă şi să-l aducă în lanţuri pe esplanada Kaabei, unde l-a acuzat că este întruparea unui demon. Yakut i-a tăiat capul şi membrele cu mâinile lui, apoi a pus să fie aruncate pe toate drumurile ce duceau la Meca.

Fatima se ridică urlând:

— Despre Abd Mrah vorbeşti! Vrei să spui că l-au ucis pe Abd Mrah?

Se prăbuşi fără cunoştinţă. Speriate, Ashemu şi Kawla o duseră într-o cameră mică fără fereastră. Fatima rămase acolo, când zguduită de convulsii, când ţeapănă şi nesimţitoare ca o moartă. În aceste momente, Ashemu se lungea lângă ea şi o cuprindea în braţe, strângând-o la pieptul ei pentru ca frigul morţii să nu o răpună. Îi şoptea

cuvinte liniştitoare, însă Fatima nu auzea nimic. După un timp, buzele ei începură să îngaime şoaptele delirului.

În inima nopţii, moartă de frică, mătuşa Kawla se repezi să-l anunţe pe Mahomed:

— Fiica ta e pe ducă, nepoate. Fatima, îngerul tău care nu trăieşte decât pentru tine, se duce. Demonii o iau cu ei! Nu putem să o ţinem aici. Ei sunt puternici! Atât de puternici, încât o ţin în ghearele lor!

Mahomed se albi la faţă. Fruntea şi gura i se schimonosiră de furie.

— Mătuşă Kawla! Cum poţi spune asemenea lucruri?

— Pot, pentru că ştiu ce se întâmplă. Du-te şi vezi cu ochii tăi! O iau pe fiica ta.

Mahomed îi porunci să se ducă să-şi spele gura cu apă curată.

— Tu blestemi! Niciun demon nu se va apropia vreodată de fiica mea. Aş şti acest lucru. Ea este o parte din mine. Colţii diavolului Iblis vor trebui mai întâi să mă taie în două pe mine.

Mahomed se duse la patul fiicei sale. Ashemu o ţinea strâns la pieptul ei, de parcă ar fi vrut ca trupurile lor să se contopească, de parcă ar fi vrut ca sângele şi respiraţia lor să devină una.

Privirii aruncate de Ashemu, Mahomed îi răspunse printr-un semn de aprobare. Se lăsă în genunchi pe pături.

— Faci bine, spuse el punând mâna pe fruntea Fatimei. Ţine-o strâns. Şi nu te teme de nimic. Nu există niciun djinn sau demon în ea. Doar Allah, Domnul nostru Milostiv, care-i vorbeşte.

Trimise după Abu Bakr, Zayd şi Ali. Gălăgia îl trezi şi pe Al-Arqam. Împreună se rugară până în zori.

Când Mahomed se întoarse, Fatima îşi recăpătase cunoştinţa. Cum îl văzu, se ridică în genunchi strigând:

— Tată, Tată! Dacă ai şti! O, iertare!

Pe obraji îi şiroiau lacrimile, maxilarele îi tremurau de frică.

Mahomed luă o pernă şi se aşeză lângă ea. Cu un semn, le ceru lui Ashemu şi mătuşii Kawla să-i lase singuri. După ce ele trecură pragul camerei, spuse cu blândeţe:

— Ştiu ce s-a întâmplat cu tânărul beduin Abd Mrah. Ştiu ce i-au făcut acestui băiat care a ucis ca să-mi apere viaţa şi mi-a oferit un mehari alb ca să predic...

— Dar nu ştii ce am făcut eu, îl întrerupse Fatima în hohote.

Reluându-şi suflul cum putea, îi mărturisi despre lacul cu cele două stele şi tot restul, gândurile şi greşeala ei care

stârniseră mânia lui Allah. Nu merita nicio milă, după ce atrăsese nenorocirile asupra tuturor!

Când în sfârşit tăcu, văzu cum pe buzele tatălui ei înflori un zâmbet.

— Eşti plină de mândrie, constată el. Acesta este cel mai mare defect al tău, şi cu siguranţă îi displace lui Allah. Despre celelalte, te înşeli. Cine altcineva dacă nu Domnul ţi l-a scos pe Abd Mrah în cale? A făcut din el un martir despre care urmaşii noştri îşi vor aminti peste două mii de ani. Domnul, care-i cunoştea destinul, a vrut ca tu să fii darul lui de graţie, dulceaţă şi frumuseţe. El v-a oferit un paradis în cer pentru ca acesta să fie forţa şi speranţa lui în clipa încercării. Răul răspândit de diavol nu este în tine, ci în Meca şi în întruchipările lui, precum Abu Lahab. El corupe toate vieţile şi toate pietrele din oraşul nostru, chiar sfânta Kaaba. Trebuie să învăţăm din ceea ce s-a întâmplat la Taif: în zadar vrem să-i împiedicăm să facă răul atâta timp cât nu suntem destul de puternici. Fie ca Allah să fie Milostiv cu Abd Mrah până în vecii vecilor. Pentru Trimisul său a venit clipa să fugă de pacostea păgânilor, aşa cum Musa a fugit de pacostea Faraonului.

Partea a treia

Hegira

Haniful se duce la Allah

Mahomed o ştia prea bine: trebuia să părăsească Meca. Trecu însă un timp îndelungat, aproape jumătate de an, până reuşiră. O perioadă de lupte, ameninţări şi multă nesiguranţă. Iar în această nesiguranţă, sănătatea Fatimei nu conteni să le îngrijoreze pe Ashemu şi mătuşa Kawla.

Ea, pe care toată lumea o ştia atât de hotărâtă şi vioaie, rămânea tăcută şi retrasă. Adesea, Ashemu îşi făcea de lucru prin preajma ei cu speranţa că în cele din urmă avea să-şi deschidă inima. În zadar, însă: chipul Fatimei rămânea posomorât. Nedreptatea cumplită, suferinţa îngrozitoare prin care trecuse Abd Mrah din cauza cruzimii păgânilor i se reflectau pe faţă în aceeaşi măsură ca furia şi neputinţa ei. Visa să se răzbune, dar nu putea să o facă.

Ashemu se sperie. Cum să o liniştească pe Fatima, dacă nici Trimisul nu reuşea? îi mărturisi temerile sale Kawlei:

— Cunosc sufletul Fatimei. Astăzi este ca un foc ce mocneşte sub cenuşă. Pare calmă. Prea calmă. Mă tem pentru ea.

Mătuşa Kawla împărtăşea temerile fostei sclave, dar ce puteau face? De săptămâni bune trăiau închise în curtea lui Al-Arqam, ca nişte prizoniere. Zi şi noapte se rugau sub îndrumarea Trimisului, îndreptaţi cu toţii spre sfânta Kaaba, ca şi cum s-ar fi aflat încă la Taif! Doar Abu Bakr, Al-Arqam şi slujitorii săi îndrăzneau să se aventureze pe străduţe pentru a se duce la Kaaba, la piaţă sau la *mala.*

De fiecare dată când se întorceau, Abu Bakr şi Al-Arqam se plângeau de sarcasmele, jignirile şi provocările pe care trebuiseră să le îndure. Prin urmare, sfaturile lor rămâneau neschimbate. Al-Arqam spunea:

— Trebuie să aşteptăm. Abu Lahab continuă să-şi împrăştie otrava, dar înverşunarea lui începe să deranjeze. Chiar şi pe cei din clanul Makhzum. Trag nădejde să-i conving pe unii dintre ei să încline în favoarea noastră, căci excesele lui Abu Lahab dăunează afacerilor.

— Orice s-ar întâmpla, nu ieşiţi din această curte niciodată! adăuga Abu Bakr în felul său tăios. Se vor lua de

voi. V-aţi pune în primejdie de moarte, iar asta ar înrăutăţi situaţia: un singur incident, şi n-am mai putea să negociem nimic cu păgânii.

Era adevărat. În fiecare zi aflau că alţi credincioşi ai lui Allah fuseseră huliţi şi agresaţi. Sau chiar mai rău. O dată, Abu Bakr plecă în grabă să-şi ajute un fost sclav pe care îl eliberase în urmă cu doi ani. Bărbatul devenise un adorator al lui Allah, însă, liber fiind, rămăsese lipsit de protecţie, la bunul-plac al zbirilor lui Yakut. Abu Bakr reuşi să-l răscumpere ca sclav, dar, din nefericire, când slujitorii lui Al-Arqam îl aduseră în curte, pierduse deja atât de mult sânge încât, în ciuda îngrijirilor şi a rugăciunilor, muri.

Pentru mulţi, singura speranţă era fuga. Departe de Meca şi de răutatea păgânilor. Abu Bakr începea să încline şi el spre plecare.

— Nişte oameni din Bahrein se află la Meca, îl înştiinţă el pe Mahomed într-o bună zi. Se cunoşteau cu tata. Vin să te asculte. Cuvântul tău i-a cucerit. Bahrein este departe de Meca, de cealaltă parte a deşertului Nefud. Acolo, de multă vreme sunt acceptate cuvintele profeţilor. Călătoria nu ar lua mult timp. Să plecăm cu ei!

Mahomed respinse ferm propunerea.

— Doar Allah cel Milostiv şi îngăduitor îmi va arăta când

să plec şi unde să mă duc. Voi vedea semnul de la El. Dacă El vrea să-i îndurăm în continuare pe răii din Meca, îi vom îndura.

Nerăbdarea creştea însă de la o zi la alta. Când Abu Bakr şi Al-Arqam îi aduceau la cunoştinţă acest lucru, Mahomed întreba pe un ton dur:

— Vă temeţi că Domnul ne părăseşte?

Abu Bakr şi Al-Arqam protestau. Mahomed adăuga în faţa tuturor:

— Când va sosi momentul potrivit, vom şti. Domnul este Stăpânul timpului şi al drumurilor. Puterea şi răbdarea Lui sunt nemărginite. Nu vă fie teamă! Allah cel Milostiv spune: „Noi nu am pogorât asupra ta Coranul ca să te năpăstuim”[21].

Când Mahomed Trimisul vorbea astfel, Fatima se înnegura şi mai mult. La ce era de folos ea, fiica lui războinică, dacă în loc să-i înfrunte pe cei răi, tatăl ei se transforma într-un zid de răbdare şi aşteptare?

Apoi, după cum se schimbă direcţia din care bate vântul, în zilele următoare apărură veşti importante.

Într-o dimineaţă, după rugăciune, Ali se apropie de Fatima.

[21] Coran 20, 2.

— Sora mea... îngăimă el.

Aceste cuvinte o năuciră pe Fatima. Îl privi cu atenţie, ca şi cum nu-l mai recunoştea. Avea un aer liniştit, chiar dacă trăsăturile îi erau încordate şi buzele şovăitoare sub barba rară.

Era prima dată când folosea cuvântul „soră”. De obicei îi spunea verişoară.

— Sora mea, reluă el, pe un ton puţin mai ridicat. Te rog să mă ierţi.

— Să te iert?

— Nu fi surprinsă. De multe zile mă tot gândesc. Când mă rog, mă gândesc la beduinul Abd Mrah. De fiecare dată simt că Allah – mare e mila lui – nu este mulţumit de mine.

— Vorbeşti alambicat, Ali.

— Spun că ar fi trebuit să deschid ochii mai devreme. Beduinul Abd Mrah întruchipa voinţa Dumnezeului nostru. Tu ai văzut acest lucru din prima clipă. Eu nu am văzut decât un beduin care-ţi trezea interesul...

Fatima îi tăie vorba cu un rânjet sarcastic.

— Ştiu ce gândeai. Se citea pe chipul tău. Ne-ai dispreţuit. Pe Abd Mrah, pentru că era beduin. Pe mine, pentru că eram o fată. Un beduin şi o fată pot oare avea un dram de discernământ?

Ali tăcu stânjenit. O cunoştea destul de bine ca să ştie că nimic nu o împiedica să spună ce-i trecea prin minte. Ceea ce şi făcu:

— Tatăl nostru petrece mult timp cu beduinii. Nu există în toată Meca oameni mai fideli decât ei. Dar pentru tine, Ali ibn Talib, ei sunt oameni de nimic. Ali, fratele meu, înainte de a fi fiul cuvintelor tatălui nostru, eşti fiul unui om de vază.

— Nu, nu...

— Ba da! Altfel gelozia nu te-ar fi orbit. Căci ai fost gelos pe Abd Mrah. Am auzit cuvintele tale pline de batjocură. Şi tăcerea ta în faţa curajului său.

Ali o privea atât de încordat, încât Fatimei îi fu greu să ştie dacă avea să se lase pradă mâniei sau ruşinii. Cum el tăcea, se dădu bătută. Lacrimile îi umflară pleoapele. Resentimentul care o obsedase de când primise vestea torturii la care fusese supus Abd Mrah îi ţâşni de pe buze:

— Abd Mrah era în inima mea ca o stea. Acolo va rămâne pentru totdeauna. Credeam că săvârşeam cea mai mare greşeală primindu-l acolo. Dar tata mi-a spus: „Nu, nu este o greşeală”. Atunci de ce Allah cel Milostiv şi îngăduitor nu a rânduit ca Abd Mrah să o învingă pe târâtura de Yakut al-Makhr?

Ali dădu din cap. Îşi recăpătase siguranţa de sine. Îi aruncă Fatimei o privire plină de respect şi de tandreţe şi făcu un gest de parcă ar fi vrut să-i strângă mâinile, dar în cele din urmă, neîndrăznind, se mulţumi să-şi ducă palmele la piept.

— Întrebările tale nu au răspuns decât în voinţa Creatorului, murmură el. Dacă vrea, într-o bună zi, îţi va răspunde. Eu, unul, pot mărturisi doar atât: da, m-am înşelat. I-am spus mătuşii Kawla. Ea mi-a răspuns: „Nu în faţa mea trebuie să-ţi recunoşti greşeala. Vorbeşte cu Fatima. Du-te şi vezi dacă ea te va ierta. Nu e sigur. Furia ei este la fel de profundă ca mâhnirea". Are dreptate. Îmi dau seama cât de mult suferi. Dacă nu vrei să mă ierţi, voi înţelege.

Fatima înlemni de uluire. Pe chipul ei, Ali nu putea citi decât mânie şi o durere veşnică. Într-un târziu, rosti în şoaptă:

— Abd Mrah avea frumuseţea celor care au fost aleşi de Atotputernicul.

Se lăsă un moment de tăcere, lung şi liniştitor. Ali era pe punctul de a se întoarce şi a se îndepărta fără o vorbă când Fatima adăugă:

— Zayd mi-a spus că vă veţi duce în curtea mamei

mele, Khadija, pentru a-l saluta pe bătrânul Waraqa.

— Şi ca să-i cerem sulurile pentru studiu, încuviinţă Ali. Aceasta este dorinţa tatii.

— Riscaţi să vă întâlniţi cu cine nu trebuie.

— Bilal ne va însoţi.

— Şi eu.

Aceasta nu era nicio propunere, nicio cerere. În felul acesta brutal îşi exprima hotărârile Fatima bint Mahomed.

Ali zâmbi. Era zâmbetul unui băiat fericit.

Fatima susţinu că era mai bine să meargă în plină zi, în văzul tuturor. Al-Arqam fu de acord, dar insistă să le dea nişte slujitori înarmaţi.

— Bilal va fi de ajuns, replică tânăra femeie. Oare vrem să le dăm de înţeles că ne temem să ne întoarcem acasă, noi, copiii Trimisului?

Ali şi Zayd o susţinură.

— Fatima are dreptate. Cine ne-ar putea împiedica să-l vizităm pe maestrul nostru? Dacă va trebui să îndurăm injurii, le vom îndura! Dacă va trebui să ne batem, ne vom bate!

Mahomed, care sosea în acel moment, îi făcu un semn lui Al-Arqam.

— Să meargă. Allah este cu ei.

Discuţia era încheiată.

Ca să meargă la locuinţa Khadijei bint Khowaylid trebuiau să treacă prin centrul oraşului, pe străduţele cele mai aglomerate, acolo unde erau prăvăliile şi pe unde se plimbau toţi gură-cască. De cum porniră la drum, Fatima se gândi la Abdonai, la felul în care el conducea o trupă. Înarmată cu băţul cu vârf de fier pe care-l moştenise de la bătrânul persan, încercă să imite felul lui de a-l agita şi a-l mânui cu un singur braţ. Parcă slujitorul ei credincios s-ar fi aflat lângă ea.

Înaintau repede. Bilal mergea înainte, înalt, slab şi la fel de hotărât ca întotdeauna. Silueta lui de uriaş negru era atât de cunoscută în rândul localnicilor, încât devenise la fel de firească precum schimbarea luminii de la un anotimp la altul. Aşa că li se dădu puţină atenţie. Brusc, un negustor îi recunoscu şi le rosti numele. Muşteriii lui se întoarseră, surprinşi, dar în fond, destul de indiferenţi.

— Dacă Abu Lahab şi Abu Sufyan nu i-ar aţâţa pe cei mai cretini, oamenii din Meca ne-ar lăsa în pace, conchise Zayd. Poate că l-ar asculta pe tata cu bunăvoinţă. Tocmai de asta se îndârjesc împotriva noastră cei doi ticăloşi. Se tem de noi mai mult decât ne temem noi de ei. În ciuda provocărilor pe care ni le tot aruncă, sunt slabi, ca toţi cei

care ştiu că în cele din urmă vor pierde bătălia.

Când împinse poarta albastră a casei părinteşti, Fatima fu cuprinsă de emoţie. Curtea nu mai fusese măturată de la plecarea lor la Taif. În bătaia vântului, perdelele de la uşi fluturau ca şi cum ar fi fost agitate de fantome. Frunzele uscate se adunaseră sub tamarix. Dinspre bucătărie nu se vedea niciun fir de fum. Tăcerea parcă se prelingea din ziduri.

— Mergeţi la Waraqa, o să vin şi eu, le spuse lui Ali şi Zayd.

Se duse spre zona femeilor ca să ia nişte cearşafuri de care avea nevoie Ashemu. Dintr-un cufăraş scoase tunica pe care o purtase în ziua cumplită în care Abd Mrah îi salvase viaţa lui Mahomed. Atingerea ţesăturii îi stârni amintirile. Închise pleoapele. Chipul lui Abd Mrah întâmpinând-o după luptă îi apăru înaintea ochilor la fel de clar ca şi cum ar fi fost viu.

— Fatima! Fatima! Zayd, palid, stătea în prag. Fatima, vino repede!

Camera dublă unde locuia Waraqa de la moartea Khadijei se afla în partea opusă a curţii principale. Avea curticica ei, precum şi o deschizătură ce dădea în străduţa strâmtă ce înconjura locuinţa. Acolo domnea pacea. Nu se

mai simţea nimic din zarva oraşului.

Waraqa era aşezat la masa lui joasă, aşa cum îl văzuse Fatima dintotdeauna. Ca de obicei, bastonul îi era sprijinit de coapsă. Pe genunchi era desfăcut un sul lung, acoperit cu litere mărunte, pe care mâinile lui moarte îl ţineau întins.

Trebuie că viaţa îl părăsise de ceva vreme. Zece sau douăzeci de zile, cine putea şti?

Totuşi, nu arăta ca un corp în descompunere. Dimpotrivă, parcă învelişul de carne se întărise, închizându-se la culoare asemenea cernelii de pe acele suluri înnegrite de vreme de unde-i venea înţelepciunea.

Poziţia bătrânului înţelept era şi ea ieşită din comun. Spatele era drept, fără cusur, ceafa ţeapănă. Ochii stinşi şi buzele ofilite păreau să privească spre pragul camerei şi să-i salute pe oaspeţi.

Tremurând din cap până în picioare, Zayd arătă spre pergament.

— Sulul lui Musa, al lui Moise! Iată ce citea învăţătorul nostru când Allah l-a luat la el!

Dârdâind în continuare, ca şi când un vânt rece îi sufla în faţă, se aşeză în spatele trupului hanifului. Cu glas stins, citi cuvintele foarte vizibile ţinute între palmele uscate şi

întărite ale defunctului:

„O, Moise! Apropie-te, nu-ţi fie teamă!”[22]... „O, Moise! Eu te-am ales, dintre toţi oamenii, prin Solia mea, prin Cuvântul meu. Scoate-ţi poporul din întunecimi către lumină. Astăzi te vom mântui la trup ca tu să fii un semn pentru cei care vor veni după tine. Mulţi oameni sunt nepăsători la semnele noastre”[23].

Fatima şi Ali rămaseră o clipă stană de piatră. Deşi moartea se întipărise pe chipul lui Waraqa, Fatima nu putu să nu-l găsească de o mare frumuseţe. Probabil Ali avu acelaşi gând. Ca pentru a căuta un sprijin, mâna lui o atinse pe a tinerei femei.

— Cel mai bizar, şopti el, este faptul că bătrânul învăţător miroase a soare ca o floare din deşert după ploaie.

Cuvântul lui Mahomed

Când află despre moartea lui Waraqa şi despre condiţiile în care se produsese, Mahomed ştiu că i se confirmau

[22] Coran 28, 31.

[23] Coran 7, 144; 14, 5; 10, 92.

semnele primite deja. În sfârşit, Allah îi vestea sigur că venise vremea să plece.

Venise vremea să întoarcă spatele călăilor făţarnici şi cruzi din Meca! Să fugă de denigrările şi blestemele lor păgâne!

Venise vremea să emigreze spre tărâmul nou al unei vieţi noi!

— Nu vă întristaţi! le spuse lui Abu Bakr şi tuturor celor care erau mâhniţi de moartea bătrânului hanif. Să ne prosternăm şi să-i mulţumim lui Allah! El ne dictează voinţa lui: Meca nu mai este oraşul nostru. Trebuie să pornim la drum. Dar în ce direcţie? Allah cel Milostiv şi îngăduitor încă nu ne-o arată. Vom afla însă curând.

Descrierea făcută de Fatima, Zayd şi Ali trupului lui Waraqa îl impresionă mult pe Mahomed. Dori să meargă să se convingă cu ochii lui de acest semn al lui Allah, înainte ca haniful să fie îngropat. Abu Bakr nu fu de acord.

Îl convinse să se abţină atâta vreme cât Al-Arqam şi el însuşi nu vor fi obţinut de la membrii *Malei* dreptul Trimisului de a se mişca liber prin cetate.

După două zile de negocieri se întoarseră bucuroşi, ca unii care şi-au făcut bine treaba, iar Al-Arqam simţi o plăcere uriaşă să relateze victoria.

— Abu Lahab şi Abu Sufyan nu voiau nici în ruptul capului ca trupul înţeleptului să fie îngropat în cimitirul Al-Maalat. Au protestat: „Niciodată Waraqa ibn Nawfal nu i-a cinstit pe zeii noştri! În fiecare zi a vieţii lui, i-a dispreţuit pe Aliat şi Hobal. Cine de-aici îşi aminteşte să-l fi văzut învârtindu-se în jurul Pietrei Negre? Nimeni! Dumnezeul lui este un dumnezeu străin. Cel al evreilor şi al creştinilor. Waraqa i-a împuiat capul lui ibn Abdallah. Nu are loc în cimitirul nostru!” Dar în clanurile Manaf şi Muttalib, mulţi au refuzat să se plece în faţa acestei neînduplecări absurde.

Ca un adevărat povestitor, Al-Arqam tăcu o clipă, pentru ca vorbele lui să-şi facă loc în minţile ascultătorilor, apoi reluă:

— „Cu siguranţă, Waraqa nu se învârtea în jurul Pietrei Negre, au răspuns ei. Dar fără bătrânul învăţat, ce s-ar fi ales de ea când molima ne-a făcut să fugim din Meca? Fără înţelepciunea şi curajul lui, ce s-ar fi ales de izvorul Zamzam şi de Kaaba?”

— Am profitat de ocazie pentru a aminti că Waraqa a fost primul care să aplaude cuvintele rostite de gura ta, Trimisule, interveni Abu Bakr. Când tu ai coborât din peştera Hira, el te-a recunoscut ca pe un adevărat *nabi,* un

adevărat profet. Atunci şi-au privit tălpile încălţărilor ca şi cum ar fi fost din aur.

Lucru deosebit de rar, Abu Bakr izbucni în râs.

— Am continuat: „Mahomed ibn Abdallah trebuie să meargă să se roage şi să se prosterneze în faţa trupului înţeleptului. Aşa este tradiţia. Abu Lahab doreşte să jignească morţii şi să calce în picioare tradiţiile noastre?” Ei au spus: „Nu!” Atunci, aşa cum se face la piaţă pentru a avea doi saci cu grâu în loc de unul, am zis: „De asemenea, trebuie ca ibn Abdallah să poată merge la cimitir. Waraqa n-ar fi dorit să audă alt glas decât al lui la mormântul său, deoarece, cum admiteţi voi înşivă, nici Aliat, nici Hobal nu erau zeii lui”. Şi după ce au mai mormăit puţin, au dat din cap în semn de aprobare!

Abu Bakr, nefiind obişnuit să vorbească atât de mult timp, ceru puţin lapte de cămilă. Apoi, zâmbitor, istorisi mai departe:

— Aşa că am profitat ca să cer un al treilea sac, spunându-le: „Oameni de vază din Meca, înţelepciunea voastră îmi încălzeşte inima. Voi aveţi credinţele voastre, dar îi respectaţi pe cei care adoră alţi zei decât ai voştri. Astăzi este o zi frumoasă! Se simte parfumul păcii! Totuşi, dacă gândiţi că, pentru această ocazie, Trimisul nostru

poate să umble prin Meca fără să i se întâmple ceva rău, atunci acordaţi-i dreptul de a se duce să se roage la Kaaba cum făcea înainte de plecarea lui la Taif”.

Al-Arqam izbucni în râs. Trecuse atâta amar de vreme de când în casă nu se mai auziseră râsete! Fiecare se simţi revigorat. Mahomed însuşi îşi arătă mulţumirea. Barba îi tremură de satisfacţie.

Abu Bakr fu primul care îşi reluă aerul serios.

— Acest sac nu a trecut la fel de uşor ca primele două, recunoscu el. Dar făcuseră atâţia paşi înainte, încât nu mai puteau da înapoi. Iată la ce învoială s-a ajuns: Trimisule, de astăzi eşti liber să mergi să te rogi la Kaaba în zori şi la apus. În zori, până când soarele desenează o umbră clară. La apus, din moment ce soarele se face roşu şi până când vrei tu în noapte. Bineînţeles, Abu Lahab şi-a arătat colţii, aşa că îţi este interzis să iei cuvântul pentru a predica. Ai dreptul să te rogi, dar nu te adresezi nimănui dacă nu ţi s-a adresat el mai întâi...

Mahomed se încrunta deja. Cu un zâmbet viclean, Al-Arqam îi anticipă critica:

— Acestea sunt condiţiile puse de necredincioşi şi păgâni. Le-am acceptat fără să ne punem de pricină, căci nu este o înţelegere rea. Dacă unul dintre aceşti idolatri

vrea să te insulte, înseamnă că ţi se va adresa şi-i vei putea răspunde după bunu-ţi plac. Iar dacă este un om sincer care doreşte să afle cuvântul tău, şi lui îi vei putea răspunde.

Din nou, se amuzară cu toţii de acest şiretlic ingenios.

— Ei nu gândesc prea departe, rânji Abu Bakr. Şi apoi această situaţie nu va dura decât atâta timp cât Allah, fie el Milostiv, ne va ţine în Meca înainte de a călăuzi spre o viaţă nouă. Aruncând o privire scurtă spre Fatima, adăugă: Mai există o condiţie. Au cerut ca tu să te duci singur la Kaaba. „Fără toată trupa voastră care provoacă de fiecare dată dezordine!" a spus Amr ibn al-Ass, care nu este altul decât gura lui Abu Sufyan. Am răspuns: „Nici vorbă! Niciun puternic din Meca nu se deplasează singur. Vreţi ca Trimisul nostru să meargă pe străzi ca un slujitor sau un sclav? Ar însemna că-l scuipaţi. Trimisul va merge cu fiica sa Fatima şi cu Bilal, sclavul lui eliberat". Au acceptat în silă, ca şi cum îţi acordau o favoare, căci ştiu ce a învăţat-o Abdonai pe fiica ta.

Aşa că în acea iarnă, la fiecare crăpat de ziuă, Fatima îşi însoţi tatăl la Kaaba şi-l protejă în timpul rugăciunilor. La început fu uşor, deoarece nu-i băga nimeni în seamă.

După abluţiunile făcute cu grijă la izvorul Zamzam,

Mahomed se ducea să se aşeze într-un colţ, în partea opusă şirurilor de idoli din lemn înfipţi în pământ. Rămânea acolo, cu buzele mişcându-i-se fără încetare. Uneori avea ochii deschişi şi vii. Alteori, pleoapele îi erau închise, ca şi cum nu aveau să se mai deschidă niciodată, ceea ce îi stârnea Fatimei îngrijorarea. Apoi, când umbra zidului se contura în praf, Mahomed Trimisul se ridica dintr-o singură mişcare şi îi zâmbea fiicei lui. La fel îi zâmbea şi după căderea nopţii, când şoptea:

— Este vremea să mergem acasă. Trebuie să dormi.

Adesea se gândea că tatăl ei nu se întorcea în casa lui Al-Arqam decât pentru ea. El ar fi rămas cu plăcere acolo până a doua zi dimineaţă, la căderea umbrei.

Parcă toate se liniştiseră dintr-odată. Nu se mai auzeau strigăte, injurii, ameninţări. Într-o zi, însă, pe când coborau pe strada principală, nişte urlete sfâşiară aerul dimineţii. Îşi făcu apariţia o femeie cu o tunică largă, cu părul desfăcut, care ducea un sac vechi din piele. Se repezi spre Mahomed. Din gura ei mare se revărsau injurii. Până să-şi revină Fatima din uluire şi să ridice băţul cu vârf de fier al lui Abdonai, nebuna răsturnase conţinutul sacului pe ei. Gunoaie, măruntaie de vită colcăind de viermi, mâncare putredă. Femeia mai lătră nişte obscenităţi, apoi îşi luă

picioarele la spinare în faţa armei mânuite de Fatima.

Mahomed se întoarse în curtea lui Al-Arqam să se spele din cap până-n picioare. Nici vorbă să se înfăţişeze murdar şi puţind înaintea Dumnezeului său. Când fu curat, umbrele soarelui muşcau deja pământul. Era prea târziu să meargă la Kaaba.

Abu Bakr şi Al-Arqam voiră să ştie cine era nebuna. Fatima o recunoscuse imediat.

— Este Omm Jamil bine Harb. Prima nevastă a lui Abu Lahab, spuse ea. Şi sora lui Abu Sufyan.

A doua zi şi-n zilele ce urmară, nevasta lui Abu Lahab încercă din nou să-i murdărească cu gunoaie pe drumul spre Kaaba, însă Fatima era acum pregătită. De îndată ce femeia îşi făcea apariţia sau îi auzea urletele, băţul cu vârf de fier al lui Abdonai începea să se agite.

— Ai grijă nu cumva să o atingi, îi atrăsese atenţia Abu Bakr. Abu Lahab şi Abu Sufyan atât aşteaptă. Ar fi în stare să ceară în *mala* dreptul de a riposta.

Fatima deveni foarte iscusită, astfel că băţul ei abia atingea şalele, pulpele şi chiar ceafa nebunei. Doar îi ştergea uşor pânza tunicii. Atâta era de ajuns: nebuna îşi arunca sacul şi fugea, strigând tot felul de injurii.

Această scenă se repetă de atâtea ori, încât deveni un

spectacol distractiv pentru locuitorii Meccăi. Din ce în ce mai numeroşi, veneau să dea târcoale cu noaptea în cap pentru a privi amuzaţi cum fiica Trimisului o punea pe fugă pe soţia lui Abu Lahab. Oamenii râdeau în hohote prin curţi, se prăpădeau de râs pe străduţe. La *mala,* un potop de glume se abătu asupra lui Abu Lahab. Negru de furie, acesta porunci ca nevasta lui să nu mai fie lăsată să iasă din casă înainte ca soarele să lase umbre foarte apăsate în praf. Străduţele şi dimineţile îşi regăsiră liniştea. Dar vreme îndelungată oamenii povestiră despre aceste momente de nebunie.

Toată această agitaţie atrăsese din nou atenţia asupra Trimisului lui Allah. Numeroşi fură cei din Hidjaz care auziră vorbindu-se despre predicile lui şi despre ura pe care oamenii de vază din Meca o nutreau faţă de el. Prin urmare, cu fiecare ocazie, târguri sau sărbători ale zeilor păgâni, se adunau la Kaaba în zori, lângă zidul unde se ruga Mahomed. Cei mai mulţi ca să se distreze, ca să asiste poate la o încăierare sau ca să o vadă pe fiica Trimisului mânuind băţul. Cum cel mai adesea nu se întâmpla nimic, erau dezamăgiţi. De ciudă, scuipau în ţărână înainte de a pleca.

Pe alţii, în schimb, îi încerca o curiozitate mai puţin

bolnavă. Deoarece cunoşteau condiţiile impuse de clanuri rugăciunilor Trimisului, evitau să-i vorbească şi să-i pună întrebări. Le era suficient să-l asculte. Unii rămâneau acolo tot timpul cât se reculegea, ba chiar se întorceau seara sau a doua zi, dornici să afle tot mai multe despre cuvântul şi voinţa lui Allah cel Milostiv şi îngăduitor. Alţii însă, mai numeroşi, trebuie să o spunem, sfârşeau prin a clătina din cap neîncrezători şi se duceau să-şi depună ofrandele la picioarele vechilor idoli.

Fatima supraveghea îndeaproape aceste manevre. Învăţase multe despre comportamentele unora şi ale altora şi, mai ales, ajunsese să înţeleagă şi să admire modul în care tatăl ei propovăduia fără să pară că făcea acest lucru. Niciunul dintre cuvintele lui nu era inutil. Niciuna dintre rugăciunile lui nu era pierdută. Ea însăşi învăţase pe de rost toate surele. Iar când Mahomed, în timpul momentelor de reculegere din timpul nopţii, primea de la îngerul Gabriel noi cuvinte ale Dumnezeului său, Fatima nu trebuia să le mai afle din gura lui Zayd sau Ali, căci le cunoştea înaintea lor.

Într-o noapte, când se întorceau în linişte de la Kaaba, îi mărturisi acest lucru tatălui ei. El îi puse o mână pe păr şi spuse:

— Cuvintele sunt nişte păsări. Dacă ştii să le deschizi colivia, găsesc mereu încotro să se ducă. Şi poţi avea încredere în ele: cunosc cele mai bune cuiburi.

Şi astfel ajunseră la inima lui Musab ibn Umayr.

Convertirea lui Musab ibn Umayr

Într-o după amiază, Al-Arqam se întoarse în curte plin de veselie.

— Trimisule, un bărbat stă în Kaaba şi recită cuvintele tale cui vrea să le audă! strigă el. Acolo, în plină zi. Recită ceea ce a învăţat, ascultându-te cum te rogi, Trimisule. Are un glas încântător. Este prietenos şi blând. Celor care se apropie le adresează un salut plin de cumsecădenie. Le spune: „Aşezaţi-vă, vă rog, şi ascultaţi mesajul. Vă rog, primiţi-l, dacă nu, nu vă faceţi griji!” Apoi, recită cuvintele tale. Iar glasul lui... nu poţi să nu-l asculţi.

Mahomed se arătă deopotrivă încântat şi rezervat. Abu Bakr voi să se ducă imediat să-l întâlnească pe străinul cu pricina.

— Aşteaptă, aşteaptă, îi ceru Mahomed. Faptele acestui bărbat îi privesc pe el şi pe Allah. Nu e momentul să ne

amestecăm.

Seara, totuşi, Al-Arqam cedă curiozităţii. Îi însoţi pe Mahomed şi pe Fatima până la Kaaba. Bărbatul era acolo. Foarte tânăr, purta o tunică şi o mantie îngrijite, care demonstrau că provenea dintr-o familie bună. Chipul lui, mare şi aproape spân, era luminos şi simplu ca un izvor de apă. Când îl văzu pe Trimis apropiindu-se pentru rugăciunea de seară, îşi termină versetul pe care-l recita, apoi le mulţumi celor ce-l ascultau făcând o plecăciune adâncă. Fără să mai rostească o vorbă, se aşeză suficient de aproape încât să audă glasul lui Mahomed. Rămase până târziu în noapte, iar a doua zi era capabil să recite versetele pe care nu le ştia cu o seară înainte, oricât de lungi ar fi fost.

Doar o lună mai târziu îşi spuse numele: Musab ibn Umayr.

— Nu mă cunoşti, deşi fac parte din clanul Hashim, ca tine, îi spuse el lui Mahomed. Am petrecut mai mulţi ani în Ghassan. Am auzit vorbindu-se despre tine, Trimisul din Meca, şi imediat mi-am dorit să te ascult. Mi-am aranjat treburile, şi iată-mă aici. Nu am vrut să te deranjez. Cuvântul tău, care îi aparţine lui Allah şi se revarsă în gura ta prin harul îngerului, mă împlineşte. Acest lucru îmi

ajunge în viaţă.

Mahomed îl luă în braţe şi strigă emoţionat:

— De multă vreme Atotputernicul nu mi-a făcut un cadou atât de frumos!

— Cere-mi tot ce vei vrea să-mi ceri, mai spuse Musab. Paşii mei îi vor urma întotdeauna pe ai tăi. Cunosc condiţiile ce ţi-au fost impuse de *mala.* Eu nu mă supun nici unei reguli şi nu mă tem de nimeni. Dacă mi s-ar întâmpla ceva, familia mea ar pretinde pe dată să-mi fie răscumpărat sângele.

— Ceea ce aş vrea să-ţi cer nu-mi poţi da, răspunse Trimisul. Allah cel Milostiv şi Iertător nu a îngăduit decât unui om să îi cânte cuvântul cu atâta frumuseţe şi poezie. Acest om eşti tu şi nimeni altcineva.

Din acea zi, cei care veneau pe esplanada Kaabei îl ascultau pe Musab ziua şi pe Mahomed în zori şi la apus.

În acea vreme, Ruqayyah dovedi în sfârşit că nu minţise când se lăuda că frumosul Othman ibn Affan nu visa altceva decât să o ia de nevastă, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să se supună lui Allah.

Evenimentul se petrecu într-una dintre primele zile ploioase ale toamnei, în cel mai ciudat mod cu putinţă, când Mahomed se întorcea de la Kaaba, ca în fiecare

dimineaţă.

Din cauza timpului urât, Bilal îi însoţea, protejându-l pe Trimisul Domnului cu o pânză întinsă între două ramuri de palmier ce formau un mic baldachin. Se aflau încă pe strada principală, croindu-şi drum printre negustorii care-i priveau cu un aer complice. Pe neaşteptate, Othman ibn Affan fu acolo, lângă ei. Se înfăşurase într-o mantie mare din lână brună, foarte asemănătoare cu cea purtată dintotdeauna de Mahomed. Pe dedesubt, cingătoarea lui împodobită cu bobiţe de aur strălucea, iar teaca sabiei era la vedere.

Fatima se aşează în faţa lui, cu băţul deja ridicat, gata să-l atenţioneze. Othman, cu veşmintele şiroind de la ploaie, cu turbanul lăsat greu pe frunte, ridică palmele.

— Soră! Nu ridica băţul împotriva mea. Oricine din Meca ştie că te foloseşti de el cu mare pricepere. Apoi se întoarse către Mahomed: Mă apropii de tine ca să-ţi slujesc, Mahomed ibn Abdallah. Dacă o doreşti şi tu.

Fără să mai rostească o vorbă, luă din mâinile lui Bilal ramurile ce susţineau baldachinul şi se aşeză în spatele lui Mahomed aşa cum ar fi făcut un slujitor.

— Ce faci, Othman ibn Affan al Omayya? îl apostrofă Mahomed, răsucindu-se spre el. Nu ştii că aici te văd toţi

apărându-mă de ploaie? Nu vom termina bine discuţia, şi toată Meca îşi va bate joc de tine. Vărul tău Abu Sufyan se va supăra. Te va insulta. El şi tot clanul tău.

— Cei din clanul Omayya nu sunt cu toţii necredincioşi, Trimisul lui Allah. Cât despre Abu Sufyan, să-l lăsăm să vorbească: mai mult dă din gură decât crede cu adevărat ce spune. Nu te îngrijora, el nu este nici gura, nici urechile mele. Ştiu ce fac. Şi de ce.

Mahomed îl privi cu atenţie.

— Dacă aşa este, spune odată.

Cortegiul lor ciudat îşi reluă drumul. Deşi era evident că ţinea ramurile unui baldachin pentru prima dată în viaţa lui, Othman îşi dădu toată silinţa ca să-l apere pe Mahomed de ploaia torenţială. Bilal şi Fatima făceau schimb de priviri mirate. Deşi vremea era urâtă, feţele uluite ale curioşilor se înmulţeau pe marginile străduţelor şi în pragurile curţilor.

Othman nu aşteptă să ajungă acasă la Al-Arqam ca să se destăinuie.

— Trimisule, începu el pe un ton precaut. I-am spus într-o zi fiicei tale Ruqayyah că numai un Dumnezeu de neînvins şi Atotputernic putea da naştere unei femei atât de frumoase ca ea. Acest lucru se întâmpla în urmă cu

patru ani. Era măritată cu Utbal, fiul fără inimă al lui Abu Lahab – fie ca inima să-i putrezească! în toţi aceşti ani, am văzut multe femei, Trimisule. Aici, în Meca, la miazăzi, la Sana', Zafar sau Maris, precum şi la miazănoapte, în întregul Ghassan. Le cunoşti. Evreice sau creştine, nu pierd nicio ocazie de a se arăta prietenoase îndată ce simt deşertul sub pielea noastră. Totuşi, frumuseţea lui Ruqayyah nu a încetat să mă încânte. Oricât de departe m-aş fi dus să fac negoţ, n-am avut decât o dorinţă: să mă întorc lângă ea la Meca. Şi fără gânduri ascunse! Mă mulţumeam să o admir când mergea prin oraş. Iar în timpul acestor patru ani – Allah Atotputernicul să mă prefacă în piatră dacă mint – nu am căutat să obţin nimic de la ea. Ruqayyah la era în patul acestui Utbal. O canalie lipsită de respect şi fără pic de gust! Un om de nimic! însă tu l-ai ales pentru ea...

Oftă, apoi reluă plin de entuziasm:

— Allah este Dumnezeu, nu există altul decât El! Viaţa de ieri nu este cea de azi, nici cea de mâine. Lăudat fie cel Milostiv şi îngăduitor! Utbal a repudiat-o pe fiica ta. Aşa că iată-mă astăzi, Trimisule. Dă-mi-o pe Ruqayyah la această frumuseţe unică precum Domnul Atotputernic. Vei putea cere orice de la mine. După cum ştii, sunt destul de bogat

ca să nu datorez nimic celor din clanul meu. Ei au relaţii carnale cu demonii şi zeiţele diavolului Iblis, nu eu.

Mahomed nu răspunse. Sub perii bărbii lui se puteau ghici mulţumirea şi veselia.

Othman nu putea să-l vadă. Răcoarea adusă de ploaie nu era în stare să-i potolească focul gândurilor şi al temerilor.

Merse astfel, de parcă ar fi călcat pe spinii cactuşilor din deşert, până în pragul casei lui Al-Arqam. Acolo, Mahomed îi făcu semn lui Bilal să ia ramurile baldachinului, apoi se întoarse spre tânăr.

— Othman ibn Affan, cunoşti versetele pe care Dumnezeul nostru ni le-a dat în chip de Lege?

Othman se strâmbă, plecându-şi fruntea.

— Numai unele. Nu multe, Trimisule, nu multe. Nu am putut să învăţ decât pe apucate, de la cei pe care clanul meu nu-i sperie.

— În acest caz, tinere Othman, sper ca viaţa ta viitoare lângă fiica mea Ruqayyah să fie frumoasă şi lungă, ca să poţi să le înveţi pe toate şi să nu le uiţi niciodată.

În acea zi, nimeni nu putu să nu audă strigătele de bucurie ale lui Ruqayyah. Fatima se străduia din răsputeri să-şi ascundă proasta dispoziţie.

Nu se îndoia că tatăl ei era mulţumit să-şi dea a doua fiică, repudiată, bogatului Othman. Lui Ashemu, care o observa cu acea privire care ghicea totul, reuşi să-i spună cu un zâmbet:

— Nenumărate sunt şiretlicurile lui Allah şi ale tatii ca să crească numărul credincioşilor...

Ea cunoştea gândurile lui Ashemu şi ale mătuşii Kawla. Acestea se temeau că ea va fi tristă, poate geloasă, văzând fericirea surorii ei. Se temeau să nu o macine din nou amintirea lui Abd Mrah.

Cât de mult se înşelau! Nu în felul acesta se gândea Fatima la Abd Mrah. Niciodată. Pentru ei doi, pentru ea şi Abd Mrah, niciodată nu-şi imaginase această fericire banală a căsătoriei. Nu era făcută pentru asta. După cum nici Abd Mrah nu fusese făcut să devină un soţ trist.

Chiar dacă Allah cel Neînduplecat nu l-ar fi transformat în martirul lui, nu ar fi devenit soţ şi soţie.

Ar fi devenit războinici. Ea şi el, uniţi ca două mâini pe mânerul aceleiaşi *nimcha* în slujba tatălui ei, Trimisul.

Iată cum se gândea ea la Abd Mrah.

În cele mai frumoase vise ale ei, goneau în galop unul lângă celălalt, zburând peste deşerturile de stâncă şi de praf, când pe dromaderi magnifici, când pe armăsari

pursânge. Cu acelaşi curaj şi aceeaşi lipsă de griji, îi învingeau fără cruţare pe cei mai puternici, pe cei mai cruzi, pe cei mai îndârjiţi duşmani ai lui Allah şi ai Trimisului său. Îi doborau pe demoni, îi spintecau pe djinni, iar în urma lor, mângâiată de adierea răcoroasă a unei oaze, se năştea o împărăţie de o strălucire nemaivăzută.

Faţă de acest destin de vis, ce căsătorie ar fi putut s-o întristeze şi s-o facă geloasă?

Niciuna, niciuna!

Dar cine putea şti?

Nimeni. Nici măcar Ashemu.

Veşti de la Yathrib

Când se încheie anotimpul ploilor, la uşa lui Al-Arqam bătu un om pe care Mahomed îl aştepta de mult timp. Tamim aldan, dragul lui tovarăş, se întorsese, iar veştile pe care le aducea îi înviorară pe toţi.

Tamim se născuse la Hebron, în Palestina, şi făcuse avere prin negoţ cu iudeii, care îl respectau în mod deosebit. Călătoriile lui de afaceri, pe drumul spre Meca, îl duceau adesea în oaza Yathrib, locuită de evrei din neamul

lui Abraham, cu excepţia a două clanuri: Aws şi Khazraj. Originare din sudul îndepărtat, acestea din urmă nu se instalaseră la Yathrib decât de câteva generaţii.

La masa de seară oferită de Abu Bakr după rugăciune, Tamim îşi sprijini trupul sprinten de perne şi povesti:

— Odinioară, stăpânii oazei erau iudeii din clanul Banu[24] Qurayza. Ei menţineau pacea şi controlau comerţul. Dar astăzi, s-a terminat. Astăzi puternicii din Yathrib sunt clanurile Aws şi Khazraj. Părinţii părinţilor lor veneau din sudul Meccăi. Din nefericire, se duşmănesc necontenit cu iudeii, folosind orice pretext pentru harţă. Dar certurile distrug pacea şi afacerile, aşa că cei mai înţelepţi doresc unitatea între toate clanurile din Yathrib. Totuşi, ei se tem de Dumnezeul evreilor, bănuind că este mai puternic decât idolii lor.

Platoul cu curmale umplute şi smochine înmuiate în lapte de cămilă trecu din mână în mână. Tamim luă câteva fructe înainte de a continua:

— Fiii sunt sătui de conflictele taţilor. S-ar pune de bunăvoie sub puterea Dumnezeului lui Abraham. „Iudeii au

[24] Pentru a uşura înţelegerea, am rezervat denumirea „Banu” clanurilor evreieşti (n.a.). În arabă, *banu* înseamnă „fiii lui”, „descendenţii lui”, servind astfel la denumirea triburilor. Echivalentul ebraic este *b'nai.* (n.red.).

o scriptură şi ştiu mai multe decât noi toţi despre lume, spun ei. Când încercăm să-i contrazicem, ne răspund: «Va veni un profet, aşa cum a venit Moise. Vă va supune pe voi, păgânii, căci zeii voştri nu sunt decât piatră şi lemn. Neamul nostru vine de la Abraham, a văzut totul de la facerea lumii. Aşezaţi-vă din acest moment sub oblăduirea lui Iahve, şi pacea se va revărsa asupra noastră». Au dreptate". Bătrânii clanurilor Aws şi Khazraj se lasă greu, zicând: „Dumnezeul lui Moise poate că este mare, dar este de la miazănoapte, şi noi suntem de la miazăzi. Niciodată nu va fi Dumnezeul nostru. Ne va transforma în nişte sclavi". Aşa încât nimeni nu găseşte o soluţie. Doar că...

Tamim îl fixă pe Mahomed în ochi.

—... doar că, atunci când le-am vorbit despre Allah şi despre Trimisul lui, cei din clanurile Aws şi Khazraj au strigat: „Dacă există unul care ne poate uni, iată-l! Iar Trimisul lui nu cumva este profetul pe care ni-l vestesc iudeii? Dacă vine aici, va avea grijă de noi înainte să aibă grijă de ei!" Iar acum, Trimisule, cei din clanurile Aws şi Khazraj nu mai au decât o dorinţă: să te întâlnească.

Cu felul său de a fi liniştit şi încrezător, Tamim observă chipurile care-l înconjurau: Abu Bakr şi Al-Arqam aveau sprâncenele încruntate, Mahomed avea un aer răbdător.

Adăugă pe un ton blând:

— Zilele trecute, pe drum, mă bucuram să vă dau această veste. Să vă spun: „Tovarăşi! Cuvântul Trimisului lui Allah zboară din ce în ce mai departe!” Dar, din ce mi-aţi povestit voi, aici, la Meca, viaţa credincioşilor în Allah nu mai este posibilă. Îmi spuneţi că trebuie să pornim în pribegie. Să fugim, aşa cum Moise şi poporul lui au fugit de cruzimea Faraonului. Văd că Atotputernicul s-a folosit de mine ca să ne arate patria noastră din viitor. Mahomed, cheamă-i aici pe locuitorii din Yathrib. Convinge-i să ne primească pe toţi. Îţi garantez, te vor asculta şi vor fi fericiţi.

Dezbaterea fu aprinsă. Mulţi dintre ei stătuseră în Yathrib cu diverse ocazii, profitând de răcoarea oazei, la întoarcerea din Ghassan sau înainte de traversarea periculoasă a platourilor din Maydan. La şase zile de mers pe cămilă de Meca, Yathrib era o oază întinsă, atât de umedă şi de verde, încât te făcea să uiţi de nisipul şi praful din Hidjaz. Populaţia era abia o treime din cea a Meccăi. Cultivau legume, făceau comerţ cu animale şi realizau arme splendide. Fără a mai pune la socoteală semnele pe care Allah le lăsase de multă vreme pe acel pământ, unde păgânii nu erau bine-veniţi. În plus, toţi ştiau că tatăl

Trimisului îşi avea mormântul la Yathrib. Murise acolo pe când vizita familia soţiei sale Amina, mama lui Mahomed, care era din clanul Khazraj.

Abu Bakr se arătă plin de entuziasm.

— Nu se află în Yathrib toate semnele de care avem nevoie ca să ne călăuzească paşii?

Cu toţii împărtăşeau această părere. Totuşi, după cum îi era obiceiul, după ce fiecare spuse ce gândea, Mahomed îi îndemnă:

— Haideţi să ne rugăm şi să dormim. Să-i dăm Atotputernicului timpul de care are nevoie ca să ne ia de mână.

În realitate, le trebui mai multă răbdare decât o noapte de somn şi de rugăciune. Hotărârea nu veni nici a doua zi, nici cu o zi mai târziu. Înainte de a o lua, Mahomed făcu un anunţ care-i miră pe majoritatea credincioşilor aflaţi în curtea lui Al-Arqam.

De zile în şir, entuziasmul lui Ruqayyah la ideea căsătoriei umplea casa. În dimineaţa în care Trimisul trebuia să se aşeze între noii soţi, zona dedicată femeilor era un furnicar, plin de ciorovăieli, râsete, şuşoteli şi, în sfârşit, de aplauze când Ruqayyah apăru într-o tunică de Saba, brodată cu fir de argint şi scoici, pe care i-o dăruise

viitorul soţ. Un veşmânt pe care avea să-l scoată doar pentru a primi mângâierile lui Othman...

După rugăciunea de la amiază, înainte ca nuntaşii să se aşeze în faţa felurilor de mâncare, Mahomed luă mâna lui Ruqayyah în mâna lui dreaptă şi pe cea a lui ibn Affan în mâna sa stângă. Tânărul şi elegantul Othman părea transfigurat.

— Prin voinţa lui Allah care îmi călăuzeşte fiecare pas, am luat o decizie, anunţă Trimisul. Astăzi, Othman ibn Affan o primeşte pe fiica mea Ruqayyah drept nevastă. Peste două zile, ginerele meu Othman îi va conduce pe cei care doresc să-l urmeze la Aksum, dincolo de marea Al-Qulzum. Va merge în această parte a pământului ca să ducă cuvântul şi binefacerile lui Allah – fie ca El să ne arate Milostenie şi îngăduinţă! – la o căpetenie cu numele Najashi. Acest prinţ din Aksum îl venerează pe Dumnezeul unic al creştinilor. Este bun şi îngăduitor faţă de Domnul nostru Atotputernic şi ne-a trimis emisari cu acest mesaj de frăţietate. El ne spune: „Îl iubesc pe Domnul Milostiv şi îngăduitor după rânduielile noastre. Voi le aveţi pe-ale voastre. Nu are importanţă. Nu există alt Dumnezeu decât El. Iar noi suntem fraţi întru El”. Acest Najashi ştie cum suntem trataţi aici. El ne spune: „Veniţi, voi fi protectorul

vostru plin de respect. La mine nu vă veţi teme de nimic”. L-am întrebat pe Allah cu privire la aceste oferte. Îngerul lui îmi răspunde: „Pământul lui Dumnezeu nu este atât de larg încât să vă îngăduie să plecaţi oriunde?”[25] A venit ceasul să întoarcem spatele Meccăi şi păgânilor ei. Să pornim la drum spre noi zări. Să ducem cât mai departe cu putinţă cuvântul lui Allah. El nu aşteaptă de la noi decât această cutezanţă şi spune: „Eu voi şterge relele celor care s-au pribegit, au fost izgoniţi din casele lor, au suferit pe Calea Mea”[26]. Am încredere. I-o încredinţez pe Ruqayyah lui Othman, precum şi pe Umm Kulthum, care a fost eliberată prin repudiere de duşmanii noştri. Amândouă îmi sunt dragi, zise Mahomed uitându-se la fiicele lui mai mari. Nu vă fie teamă. Toţi cei care vor să-l urmeze pe Othman cel Viteaz să spună. Atotputernicul va fi cu voi.

Pe când oamenii discutau, ezitau, se hotărau, Trimisul le dădu în sfârşit tovarăşilor lui, Tamim, Abu Bakr şi Al-Arqam, răspunsul pe care îl aşteptau:

— Este prea devreme ca să-i întâlnim pe cei din Yathrib. Ei nu ne cunosc destul, iar noi nu le cunoaştem intenţiile. Nu putem desemna noua ţară sfântă a lui Allah fără să

[25] Coran 4, 97.

[26] Coran 3, 195.

cercetăm mai mult.

La auzul acestor cuvinte, faţa lui Tamim se crispă. Mahomed îi puse o mână pe umăr:

— Nu te mâhni, Tamim. Dacă Atotputernicul doreşte ca noi să mergem la Yathrib, vei afla în curând. Le vom trimite evreilor, precum şi celor din triburile Aws şi Khazraj, un giuvaier pe care Allah ni l-a lăsat în Kaaba. Vom afla repede cât valorează inima lor acolo, în verdeaţa oazei.

Giuvaierul despre care vorbea Mahomed era Musab ibn Umayr. Abu Bakr aplaudă.

— Bineînţeles! Bineînţeles, iată soluţia!

Tamim se duse să-l asculte pe Musab ibn Umayr la Kaaba. Se întoarse vrăjit.

— Să se ducă la Yathrib! strigă el cu bucurie. Inima lor se va deschide înaintea lui, nu e cu putinţă să fie altfel. Nu există alt dumnezeu în afară de Dumnezeu, şi El vorbeşte prin gura lui Musab!

A doua zi, pentru prima dată, Musab ibn Umayr trecu pragul casei lui Al-Arqam. Când Mahomed îi spuse ce se aştepta de la el, tânărul făcu o plecăciune şi-i mulţumi de nenumărate ori.

— Aceasta mi-e răsplata, zise el fără şovăială. Voi fi

demn de ea. Cămila mea este pregătită de multă vreme, Trimisule. Nu-mi ia decât o clipă s-o înşeuez. Mâine voi porni la drum.

— Fii prudent, Musab. Vezi ce se întâmplă aici, la Meca. Când vestim cuvântul lui Allah, loviturile curg repede, iar făţarnicii nu lipsesc. La Yathrib nu vei afla cât valorează evreii şi neevreii decât atunci când vei fi singur cu ei şi lipsit de protecţie. E posibil chiar să-ţi pierzi viaţa.

— De ce m-aş teme, Trimisule? se amuză Musab. Domnul nostru spune: „Nu staţi la îndoială asupra celor cărora li se închină ei, căci ei nu se închină decât celor cărora li se închinau taţii lor odinioară. Noi o să le dăm partea lor, fără să-i lipsim de nimic”[27].

Încă o dată, Mahomed şi tovarăşii lui fură fermecaţi de Musab.

Cine ar fi putut rezista felului plin de blândeţe în care Musab recita cuvintele lui Allah?

Cine mai bine decât el le putea pleda cauza la Yathrib?

Solie la Aksum

[27] Coran 11, 109.

Vreo treizeci de oameni porniră la drum spre Aksum cu Othman şi Ruqayyah. Pentru mai multă siguranţă, caravana lor se însoţi cu altele care mergeau la Djedda să facă negoţ cu negustorii din Africa. Curtea lui Al-Arqam deveni brusc foarte liniştită.

Trei sau patru zile mai târziu, Abu Bakr, care supraveghea îndeaproape starea de spirit a puternicilor Meccăi, se arătă mulţumit.

— Bineînţeles, plecarea lui Othman, a tinerei lui soţii, a cumnatei şi a grupului său de credincioşi şi slujitori nu a trecut neobservată. Duşmanii noştri sunt la curent. Ştiu, dar nu spun nimic. Pentru clanul Omayya, Othman era deja un fiu pierdut. Plecarea lui le convine. Dacă ar fi rămas la Meca, ar fi trebuit să-l înfrunte, să-l renege în faţa *Malei* sau să pară slabi. Plecarea lui Othman îi eliberează de această povară. Cât despre cei care-l însoţesc în ţinutul Abisiniei, se numărau printre cei mai slabi dintre tovarăşii noştri. Cei pe care niciun clan nu-i apără şi pentru care nimeni nu va cere răscumpărarea sângelui vărsat dacă ar fi omorâţi. Doar Yakut regretă că nu-şi mai poate exercita cruzimea asupra lor. Este bine să fim atenţi la el.

În zori şi la apus, rugăciunile decurseră conform obiceiului. Fatima era însă foarte vigilentă, căci învăţătura

lui Abdonai nu-i dădea pace: „Când totul pare a fi liniştit, totul minte. În timp de pace, trebuie să ai o sută de ochi”. Desigur, locuitorii Meccăi se obişnuiseră cu deplasările lor prin oraş, dar asta nu însemna că erau numai lapte şi miere.

Vecinii lui Al-Arqam se distrau să bată în tobe atunci când membrii gospodăriei lui se rugau. Alteori, înfierbântaţi de credincioşii lui Aliat şi Hobal, se dedau la concursuri de obscenităţi. Din când în când, unii veneau să-şi arunce gunoaiele peste zidul curţii. În ajunul sărbătorii de primăvară a lui Aliat, vărs ară în faţa porţii un butoi plin cu utere de oaie, împiedicând intrarea sau ieşirea din casă până când pământul nu era curăţat.

La Kaaba, absenţa lui Musab ibn Umayr fu remarcată, apoi uitată. Pe măsură ce zilele se lungeau, pelerinii se adunau tot mai numeroşi ca să-şi aducă ofrandele şi rugăminţile înaintea idolilor. Seara, după ce se învârteau în jurul Pietrei Negre, se apropiau de Mahomed ca să-l apostrofeze şi să-şi bată joc de el. Trimisul devenise o atracţie. Un bărbat pe jumătate nebun căruia îi cereau să facă minuni.

— Un profet fără minuni nu există! strigau ei. Hai, hai! Arată-ne ce ştii să faci, ibn Abdallah!

Printre ei se găsea întotdeauna un membru al clanurilor lui Abu Sufyan sau Abu Lahab care să-i aţâţe cu speranţa că vor pune mâna pe o piatră sau pe un băţ.

Abu Bakr şi Al-Arqam erau foarte îngrijoraţi din cauza acestor provocări. Insistau pe lângă Mahomed să renunţe la rugăciunea de seară în incinta Kaabei.

— În cele din urmă vor găsi un nebun gata de orice, prezise Abu Bakr, frământându-şi mâinile.

— Dacă aceasta este voia lui Allah, replică sec Mahomed. Dacă în Milostivirea şi îndurarea sa, consideră acest lucru de folos.

— Lasă-mă cel puţin să trimit mai mulţi slujitori să te însoţească, îl imploră Al-Arqam. Dacă devin violenţi, fiica ta nu va face faţă.

Mahomed refuză.

— N-am face decât să-i enervăm şi mai mult. Vor fi ca nişte hiene care adulmecă rana prăzii. Persiflările lor nu mă rănesc, iar fiica mea îmi oferă toată ocrotirea de care am nevoie. Ea ştie ce trebuie să facă.

Totuşi, mai târziu, când mergeau unul lângă celălalt pe străduţe, îi spuse Fatimei:

— Când îţi dai seama că furia lor creşte şi poate să-i sufoce, când simţi că insultele şi râsetele nu le mai sunt

de-ajuns, evită-le privirea. Arată-te umilă. Nu-ţi încleşta degetele pe băţ, nu te încorda. Oamenii ăştia nu sunt cei de vază din Meca. Nu au aroganţa celor care se cred întotdeauna cei mai puternici. Mai mult decât orice îi tulbură faptul că ne văd smeriţi şi neînfricaţi.

Fatima nu trebuia decât să-şi observe tatăl ca să priceapă că avea dreptate. Când o ploaie de injurii se abătea asupra lui, el închidea ochii şi se ruga ca şi cum ar fi fost singur. Cei care-şi băteau joc şi erau agresivi îşi pierdeau răbdarea destul de repede şi plecau. Uneori, de îndată ce începeau să-şi latre obscenităţile, Mahomed le întorcea spatele. O manevră pe care Fatima o detesta. Niciodată spatele tatălui ei nu i se părea mai fragil ca atunci, expus imbecililor care erau în stare de orice! Atât timp cât stătea alături de el, agitând băţul cu vârf de fier care-i transmitea forţa lui Abdonai, păgânii îşi abăteau furia de la Trimis. Pe ea o potopeau cu cuvinte de batjocură:

— Neputinciosul! urlau ei. Se ascunde în spatele fiicei ca să se apere! Nu e bărbat.

— Într-adevăr, are o singură nevastă! O fetiţă de şase ani! Şi iată pe cine are drept războinic: pe fiică-sa, care se poartă ca un băiat.

— Un profet slab de vână şi un zeu decăzut, asta sunt el şi Allah al lui!

Când insultele durau prea mult timp, Mahomed îşi abandona rugăciunea, se ridica şi o lua pe Fatima de mână, spunându-i:

— Vino, să mergem acasă.

Se îndreptau ţintă spre provocatori, care în mod ciudat le făceau loc să treacă în tăcere.

Prima dată, Fatima protestase. Mahomed nu trebuia să plece din Kaaba de dragul ei!

— Le pot îndura ocările, îi zise. Urechile mele au auzit deja o mulţime.

— Iar eu mă pot ruga în curtea lui Al-Arqam fără ca aerul din jurul meu să fie murdărit, îi răspunse tatăl ei. Pe esplanada Kaabei, în timp ce se aprindeau torţele, adăugă: La un moment dat, va trebui să le cedăm locul. Kaaba este îngropată sub mizeriile lor. În cele din urmă însă, ne vom întoarce să o curăţăm. Îndoiala îi va cuprinde când ura se va întoarce împotriva lor şi va cădea asemenea grindinei cu piatră în deşert. Allah va avea grijă. Dacă vor cuteza să ridice mâna asupra ta, Fatima, carne din carnea mea, voi fi constrâns să ridic mâna asupra lor. Nimic nu-mi va sta în cale, dar ar fi mai bine să nu ajungem acolo. Nu vreau să

încurc planurile Domnului nostru Atotputernic.

Fatima nu uită această clipă şi aceste cuvinte până la moarte. Ele se strecurară în sângele ei şi o îmbătară de fericire.

De mii de ori revăzu scena când ieşise din Kaaba cu o mână ţinând arma persanului şi cu cealaltă în mâna tatălui ei.

De mii de ori îi lăudă pe provocatorii care făcuseră cu putinţă ca iubirea tatălui faţă de fiică şi a fiicei faţă de tată să se exprime într-un mod desăvârşit.

Lecţia învăţată era importantă: Milostenia şi Bunătatea lui Allah se puteau manifesta pe căile cele mai ocolite şi neaşteptate. Trimisul o ştia de multă vreme. Ea învăţa acum.

Pelerinii

Într-o după-amiază, în răstimpul cel mai călduros al zilei, cu fruntea plină de sudoare, Al-Arqam se apropie de Mahomed. Trimisul era cufundat într-un studiu profund al sulurilor lui Waraqa cu ajutorul lui Zayd şi Ali.

— Mahomed, Allah să fie Milostiv cu tine în veci! Iartă-

mă că te tulbur. Sunt aducătorul unei veşti foarte rele. Unchiul meu Abu as Alkr, ultimul din clanul Omayya care încă îmi mai adresează cuvântul, m-a chemat la el să mă prevină. Cei din *mala* îţi vor sfârşitul. Clica lui Abu Lahab se încăpăţânează ca un stol de hoitari. Abu Sufyan şi ajutoarele lui au tot mai mulţi adepţi în Sfatul cetăţii. Planul lor este să adune la un loc toate clanurile din Meca pentru a încuviinţa osândirea ta la moarte. Dacă reuşesc, nici eu nu te voi mai putea proteja.

Şocat, Zayd dădu drumul sulului pe care-l ţinea în mână.

— Unchiul meu Abu as Alkr mi-a spus că le va lua partea, continuă Al-Arqam. Dacă hoitarii se ating de casa mea, el nu va cere ca sângele să-mi fie răzbunat.

La cei din clanul Abd Manaf este la fel: se dezic de mine. Cuvântul meu nu mai are nicio greutate. În curând niciun clan nu se va opune uciderii tale. Doar o mână de oameni, cei din clanul Abd Muttalib şi verii tatălui tău Abdallah, refuză încă să te renege, în amintirea soţiei tale Khadija. Dar, mai devreme sau mai târziu, vor ceda. Atunci va veni Yakut, sau poate un altul, care, în acest moment, e chiar mai înverşunat decât Abu Lahab şi acoliţii săi. Îl cunoşti: pe vremea *saidei* bint Khowaylid, aţi făcut afaceri împreună. Este vorba despre Omar ibn al-Khattab al-

Makhzum. Repetă oricui stă să-l asculte că trebuie să termine cu tine. Sora lui, Fatima, a plecat cu Othman şi fiicele tale fără acordul său. Când a aflat, a fost cuprins de o furie nebună. Se spune că azi-dimineaţă Abu Lahab însuşi l-a oprit să vină să-ţi taie gâtul. Avea deja sabia în mână. Adineauri, l-am văzut cu ochii mei pe esplanada pieţei mari urlând din toate puterile: „Meca este în lacrimi, şi este vina unui singur om, Mahomed cel Putred! Acest bastard al demonilor îi dezbină pe fii şi pe taţi, pe fraţi şi pe surori şi pe fraţi între ei. Ibn Abdallah este neputincios în aşternut! Aliat i-a închis coapsele, de aceea vine să distrugă pacea în Meca. Atâta timp cât va fi în picioare şi-şi va scuipa cuvintele înveninate, nu va fi decât tulburare şi nenorocire în casele noastre! îi vânează pe sclavii noştri, pe fetele noastre, pe surorile noastre şi pe soţiile noastre ca să păcătuiască fără ruşine cu djinii! Ce aşteptăm oare ca să punem capăt acestui haos?”

Zayd şi Ali se ridicară albi de mânie.

În Meca, Omar ibn al-Khattab era temut. Foarte bogat şi foarte puternic, mânuia sabia cu o forţă şi o dexteritate ieşite din comun. Auster şi intransigent, putea să doboare cu o lovitură de pumn un cal care nu mergea în buiestru cum dorea el. De mai multe ori fusese văzut ucigându-şi în

chinuri groaznice slujitorii pe care-i surprinsese recitând cuvintele ce veneau de la Allah. Dacă trebuiau să se teamă de cineva ca de răsuflarea lui Iblis, el era acela. Totuşi, în faţa chipurilor descompuse ale tovarăşilor lui, Mahomed se mulţumi să şoptească:

— Omar este Omar. Dumnezeu este Dumnezeu. Îl cunoaştem pe Cel care are autoritate asupra celuilalt.

În acel moment apăru ca din senin Tamim.

— Şase pelerini au sosit de la Yathrib dis-de-dimineaţă, anunţă el. Acum se roagă în Kaaba. M-au recunoscut şi au venit la mine ca şi cum aş fi Domnul în persoană, fie ca El să-mi ierte trufia! Iată, Trimisule, Allah cel Milostiv şi îngăduitor ne arată drumul. Braţele lui Tamim desenau umbre mişcătoare pe pereţi. Volubil, povesti mai departe: Musab şi-a îndeplinit misiunea mai bine decât ne-am fi imaginat. Oamenii din Yathrib nu mai încetează cu laudele la adresa lui. Cuvântul lui face minuni nu numai în rândul celor din clanurile Aws şi Khazraj, ci şi al evreilor, care îl ascultă cu atenţie. Toţi se arată nerăbdători să-l cunoască pe acest Trimis care aduce un cuvânt atât de apropiat de scripturile lor.

— De ce nu i-ai adus în curtea mea? se miră Al-Arqam.

— Vor să rămână discreţi, răspunse Tamim. Cunosc prea

bine aroganţa şi asprimea celor din Meca de îndată ce se ia cineva de idolii din Kaaba. Ei sunt la curent cu ameninţările care planează asupra credincioşilor noştri. De asemenea, nu este o hotărâre uşor de luat să ne primească în pribegie, să ne acorde un loc în Yathrib şi să ne asigure protecţia lor. Ei spun: „Trimisul trebuie să ştie la ce să se aştepte. La fel şi noi. În mod firesc, vor exista în Yathrib unii care se vor împotrivi. Nu vom aduce la noi deprinderile rele din Meca. Dimpotrivă, venirea Trimisului nu va avea decât un scop: pacea pentru viitor”.

— Este bine, interveni Mahomed. Sunt înţelepţi. Îşi doresc un profet, nu un războinic. Asemenea iudeilor din vechime, vor un *nabi* care să transmită fără trufie cuvintele Domnului. Cine le-ar putea reproşa acest lucru?

— Aşa este, încuviinţă Tamim. Cu atât mai mult cu cât sunt bogaţi. Ei fac negoţ cu cei din Ghassan, din

Maydan şi Hidjaz. De asemenea, armele făurite la Yathrib sunt faimoase, toate clanurile le preţuiesc, până departe, la miazănoapte. Bucuria tânărului se mai domoli. Încurcat, adăugă: Şi ei se tem. Adineauri, în faţa izvorului Zamzam, l-au auzit pe Omar ibn al-Khattab vorbind cu mânie la adresa ta. Ei îl cunosc bine. Săbiile de care este cel mai mândru au fost lucrate la Yathrib. Ameninţările lui

nu-i lasă nepăsători.

Mahomed văzu privirile pe care le schimbau discipolii săi, însă nu-şi pierdu calmul.

— Nu trebuie să ne aşteptăm la o cale uşoară. Când Musa şi-a condus poporul departe de Faraon, Allah nu i-a trasat un drum de mătase...

Aşteptă ca fiecare să-şi spună părerea înainte de a întreba:

— Ce propun?

— O întâlnire peste treizeci de zile, cu ocazia marelui târg. Nu-i va bănui nimeni. Vor fi în număr suficient de mare ca să te vadă, să te asculte şi să hotărască.

— Foarte bine. Dar mai întâi trebuie să le vorbesc. La noapte, după ce luna trece la Răsărit, condu-i pe drumul spre Mina, dincolo de cimitirul Al-Maalat. Dacă nu au curaj să facă acest lucru, cum vor avea curajul să ne primească?

În a doua treime a nopţii, părăsiră casa lui Al-Arqam împreună, dar, pentru mai multă siguranţă, se împărţiră în grupuri mici. Mahomed, Zayd şi Fatima o luară pe un drum, Abu Bakr, Bilal şi Al-Arqam pe un altul. Se regăsiră lângă cimitir. Acolo, nişte tineri beduini veniră să-l salute pe Mahomed. Făcură o plecăciune înaintea lui.

— Tamim aldan ne-a poruncit să te conducem la el,

Trimisule, şopti cel mai mare dintre ei.

Abu Bakr îşi puse mâna pe braţul lui Mahomed.

— Cum poţi şti că puştii ăştia nu ne vor trăda?

— Îi recunosc, spuse Fatima aşezându-se de partea lor. Cei pe care îi vezi aici şi-au riscat deja viaţa pe esplanada pieţei mari. Erau cu Abd Mrah.

Mahomed îl luă de mână pe unul dintre beduini.

— Arată-ne drumul, îi ceru.

Peste câteva minute, după ce străbătuseră un labirint strâmt şi foarte întunecat de stânci, în care înaintau unii în spatele celorlalţi, fiecare ţinându-se de haina celui dinainte, ieşiră într-un luminiş deschis sub lumina stelelor. Acolo se afla Tamim în compania solilor din Yathrib.

Inima Fatimei bătea cu putere. În pofida întunericului, recunoscuse ascunzătoarea în care Abd Mrah, la ultima lor întâlnire, îi dăruise mehariul alb pentru tatăl ei.

Un tânăr beduin scoase un şuierat. Tamim zări mantia pământie şi turbanul deschis la culoare al lui Mahomed. Uşurat, veni să-l întâmpine.

— Iată-l pe Trimisul Domnului, le vesti el celor din Yathrib.

Aceştia erau şase, trei Aws şi trei Khazraj, strânşi în jurul a două opaiţe. Neliniştiţi, se ridicară. După schimbul de

saluturi şi o rugăciune comună pe care o învăţaseră de la Musab, Mahomed recită un fragment din învăţătura lui. Le vorbi şi despre profeţii veneraţi de iudeii din Yathrib:

— Ei au venit la poporul lor numai prin hotărârea lui Allah, Unicul, care le-a dat acestor *nabi* perseverenţa de a-i călăuzi pe cei care le ascultau cu supuşenie cuvintele. Dar cine îi asculta? Acesta este adevărul: ziua judecăţii e aproape, însă oamenii rămân nepăsători. Despre aducătorul soliei zic: „Iată alte născociri ale unui nebun care s-a molipsit de închipuirea unor poeţi proşti”. Mie, Allah Unicul îmi spune: „Nu am trimis înaintea ta decât bărbaţi cărora li s-a dezvăluit voinţa Mea”. Atunci, eu, care nu sunt decât purtătorul cuvintelor lui, vă spun: Dacă vă îndoiţi, întrebaţi-i pe cei care din rândul vostru ţin cronica neamurilor. Mie, Mahomed, nabi-ul său, mi-a fost dezvăluit că Dumnezeu este Dumnezeu şi nu există niciunul în afară de el. Voi trebuie să vă supuneţi Greutăţii şi Milostivirii sale. Că inima celor mulţi este surdă şi nepăsătoare este şi va fi adevărat la Yathrib ca peste tot în lume. Dar să ştiţi: aceştia nu vor fi decât hrană pentru gheenă[28].

Bărbaţii din Yathrib se arătară impresionaţi şi surprinşi. Cuvintele lui Mahomed erau mai limpezi şi mai tăioase

[28] Coran 21, 1-7; 108.

decât cele ieşite din gura lui Musab. Erau cuvinte care cereau o alegere clară.

Unii şoptiră:

— Mahomed vorbeşte precum acei *nabi* ai evreilor al căror cuvânt este predat la *kuttab*[29] în Yathrib. Atunci de ce să mai vină la noi?

— Pentru că este unul de-ai noştri, răspunseră alţii. Limba lui este cea a gurii noastre şi a strămoşilor noştri.

După un moment de reflecţie, cel mai în vârstă dintre Aws se întoarse spre tovarăşii săi.

— Anotimp după anotimp, ne temem că dezbinarea ne va distruge cetatea. Clanurile noastre şi cele ale evreilor nu încetează să se duşmănească. Pământul din Yathrib este unul. Adevărul îl cunoaştem: fără unitate, vântul şi ura vor sfârşi prin a ne împrăştia ca pe un coş de curmale râncede. Acest Trimis al lui Allah este şansa noastră. Domnul lui ne poate uni sub o singură oblăduire, pe noi, Khazraj şi Aws, precum şi pe evreii din triburile Banu Qurayza, Banu Nadir sau Banu Qaynuqua. Să ne întoarcem la Yathrib şi să le ducem vestea. Fiecare va alege. Dar trebuie să ne grăbim. Ameninţările la adresa Trimisului le cunoaştem. Şi pe o mar îl cunoaştem.

---

[29] Şcoală (în limba arabă, în orig.).

Nimeni nu se mai împotrivi. Cei din Yathrib erau prea nerăbdători să pornească la drum. Cu ochii lucind de entuziasm, un tânăr pe nume Hubab ibn al-Mundhir făcu o plecăciune adâncă în faţa lui Mahomed. Ridicându-se, spuse năvalnic:

— *Nabi!* Îţi spun, dacă Dumnezeul tău ne uneşte în credinţa Sa, pe noi toţi din Yathrib, atunci nu va exista om mai puternic decât tine pe faţa pământului.

Un nou credincios: Omar ibn al-Khattab

Cât aşteptau întoarcerea soliei, Abu Bakr îl convinse pe Mahomed să nu mai iasă din casa lui Al-Arqam doar cu Fatima. Din acel moment, îi însoţiră şi Bilal, şi Zayd. La fiecare colţ de stradă pândeau strigătele lui Omar ibn al-Khattab, temându-se că-l vor vedea ţâşnind cu sabia ridicată.

Al-Arqam făcea tot ce-i stătea în putinţă ca să afle hotărârile *Malei* cu privire la Mahomed. Susţinătorii lui Abu Lahab obţinuseră unanimitatea pentru osândirea

Trimisului la moarte? Din păcate, gurile se închideau în faţa lui.

— Vor lua hotărârea în taină, se plângea el. Vom afla prea târziu...

Abu Bakr îl imploră pe Mahomed să nu se mai ducă la Kaaba.

— La ce bun, Trimisule? Nu este decât un loc pângărit de idolatri. În curând, prin voinţa lui Allah, îi vei întoarce spatele.

După o îndelungă tăcere, Mahomed răspunse:

— Ştiu de multă vreme din ce aluat este făcut Omar. Nu este decât hrană pentru Domnul Atotputernic. Nu e sarcina noastră să ne ocupăm de el.

Apoi îi ceru lui Abu Bakr să se aşeze cu el, cu Zayd şi Ali în faţa sulurilor lui Waraqa.

— Mai trebuie să citim şi să învăţăm. Când cei din Yathrib se vor întoarce, va trebui să le dăm regulile noastre, care vor deveni ale lor. Altfel nu va exista o înţelegere. Nu trebuie să ne ducem acolo, la Yathrib, doar cu nişte cuvinte pe buze. Trebuie să fie scrise, aşa cum au fost scrise legile lui Musa.

Miracolul se produse cu şapte zile înainte de revenirea soliei din Yathrib. Pe când înaintau spre esplanada Kaabei,

Mahomed, Fatima şi Zayd îl văzură pe Omar venind cu paşi mari spre ei. Era un bărbat de mai puţin de treizeci de ani, frumos şi puternic, cu barba fină ca pânza hainelor. Dar în privirea lui se citea tot ce putea fi mai rău.

Mahomed îşi puse mâna pe umărul Fatimei atât pentru a-i da semnalul de oprire, cât şi pentru a-i transmite puţin din calmul lui. Toţi trei observaseră că în mâna dreaptă Omar nu-şi ţinea sabia ridicată, ci o tăbliţă din lemn lată de două palme.

Cu glasul său răsunător ce se auzea până departe, în semn de salut, îi spuse lui Mahomed:

— Azi-dimineaţă m-am trezit cu gândul să vă omor, pe tine şi pe fiica ta Fatima, care poartă acelaşi nume ca sora mea pe care zeul tău mi-a furat-o. Şi ca să nu şovăi în clipa în care aveam să vă lovesc cu *nimcha,* m-am dus acasă la sora mea ca să miros parfumul tunicilor ei. Voiam ca furia să-mi fie proaspătă şi inima mea sfâşiată să sângereze de amintiri în momentul când îmi voi flutura sabia prin faţa ochilor tăi. Dar iată ce am găsit printre tunicile surorii mele Fatima.

Omar ridică tăbliţa pe care o ţinea în mână. Mahomed, Fatima şi Zayd văzură că fusese vopsită în verde, şi pe ea fuseseră scrise cu grijă două învăţături ale lui Allah

încredinţate Trimisului.

— Al-Bayina şi Al-Adiyat![30] citi Zayd.

— Da! scrâşni din dinţi Omar. Da, citeşti corect, fiu al ţinutului Kalb! Şi eu ştiu să citesc.

Omar agită mânios tăbliţa. Părea gata să sară, dar nu era limpede asupra cui.

Mahomed îl lăsă câteva momente să bată din pinteni. O ţinea strâns pe Fatima de umăr, văzând cum falangele i se albeau pe băţul cu vârf de fier.

În cele din urmă, cu multă blândeţe, îl întrebă pe tânăr:
– Şi...?

— Trimisule, Trimisule! mormăi Omar. Am citit şi m-am cutremurat. Aceste cuvinte mi-au pătruns în inimă, şi nu-mi mai revin. Sabia mea este în teacă. Nu am altă dorinţă decât aceea de a te urma, aşa cum a făcut sora mea. Cum explici tu acest lucru?

— Nu-l explic, ibn al-Khattab. Spun doar că Dumnezeu este Dumnezeu şi că nu există altul în afară de El.

— Atunci vreau ca toţi să ştie acest lucru. Doresc să merg cu tine la Kaaba. Vreau să mă spăl în apa izvorului Zamzam şi să spun ce trebuie să spun pentru ca Allah să-mi ceară să fac ce sunt dator să fac!

[30] Coran, surele Al-Bayina, „Dovada vădită”, 98; şi Al-Adiyat, „Cei care galopează”, 100.

Mahomed nu-şi putu stăpâni un hohot de râs.

— Allah va cere, fii sigur de asta. Şi încă pe măsura blestemelor pe care le-ai rostit ca să nu-l asculţi când îţi vorbea deja. Cât despre mersul la Kaaba, ştii mai bine decât oricine altcineva că acest lucru este imposibil. Nu ni se dă voie.

— Trimisule, încă nu s-a născut cel care să-i interzică lui o mar ibn al-Khattab până şi să se uite la o muscă! Spune-mi: glasul tău este cel al Adevărului?

— Este.

— Şi de când trebuie să ascundem adevărul în Kaaba? Haide la Al-Arqam să-i luăm pe credincioşii tăi, şi vom merge cu toţii acolo unde trebuie să ne rugăm.

Puţin mai târziu, la lumina zilei, când umbrele deja se scurtau, oamenii din Meca, descumpăniţi, se îngrămădiră pe esplanada sanctuarului să vadă o scenă neaşteptată: Omar ibn al-Khattab rugându-se umăr lângă umăr cu Mahomed Trimisul înaintea izvorului Zamzam.

În spatele lor se aflau zecile de credincioşi întru Allah care nu putuseră trece pragul Kaabei de multe anotimpuri.

În aceeaşi seară, Omar le deschise uşa casei lui. Toţi remarcară că avea faţa plină de vânătăi. Lui Abu Bakr, care făcu ochii cât cepele, Omar îi spuse râzând:

— Merita să le dau o asemenea veste cât mai grabnic unchilor mei. Voiam ca Abu Lahab şi Abu Sufyan să o afle repede. Îţi poţi închipui fericirea lor! Au hotărât să mă umple de lovituri. De dragul tradiţiei, m-am lăsat puţin. Dar când am încasat destul, le-am rupt braţele şi le-am spus: „Dacă acesta este mijlocul vostru de a mă face să-mi schimb părerea, luaţi-vă gândul! Omar ibn al-Khattab nu mai este unul de-al vostru! El merge pe Calea lui Allah, Unicul şi Milostivul. Eu merg pe urmele Trimisului său, Mahomed. Nu mă veţi abate din drum. Alegerea voastră este simplă: temeţi-vă de ceea ce vă aşteaptă sau supuneţi-vă”.

Iudeul Ubadia ben Shalom

Cei din Yathrib sosiră în ziua hotărâtă. Erau peste şaptezeci, din clanurile Aws şi Khazraj, ca prima dată. Pe drum se amestecaseră cu negustori din Hidjaz care-i aduceau ofrande zeiţei Al-Uzza. Intrară în Meca fără să fie văzuţi. Căldura verii lovea crunt oraşul. Puternicii din *mala* deja se duseseră la Taif sau plecaseră în Ghassan cu caravanele. Momentul fusese bine ales.

Tamim fu din nou cel care organiză întâlnirea. Ţinând cont de numărul lor, îi rugă pe cei din Yathrib să-şi ridice corturile în Aqaba. Era o vale scurtă pe drumul spre Mina, aproape de colinele unde se adăposteau beduinii în timpul iernii. O alegere înţeleaptă. Locuitorii din Meca nu veneau decât rareori acolo, şi rămâneau destui tineri beduini la Al-Bayadiyya ca să supravegheze tabăra.

Abu Bakr şi Mahomed aşteptară câteva zile pentru a fi siguri că duşmanii lor nu remarcaseră prezenţa emisarilor din Yathrib şi nu pregăteau vreo lovitură. În cea de-a treia noapte, cornul lunii răspândea o lumină atât de slabă, încât abia se zăreau stâncile şi drumul. Mahomed se hotărî:

— Acum este momentul!

La fel ca prima dată, Trimisul şi tovarăşii lui părăsiră curtea lui Al-Arqam în grupuri mici. Când ajunseră în vale era atât de târziu, că nimeni nu-i mai aştepta. Mulţi dormeau, aşa că fură treziţi în grabă. În sfârşit, toată lumea se adună sub un cort mare, luminat de opaiţe, ce fusese ridicat anume pentru a le găzdui sfatul de taină.

Cei şase soli pe care Mahomed îi cunoştea deja îl salutară ceremonios şi făcură prezentările. Când îl recunoscură pe Omar ibn al-Khattab sub turbanul roşu,

tresăriră înspăimântaţi. Mai aveau puţin şi o luau la goană.

Teama şi uluirea lor stârniră râsul tânărului nobil, iar veselia lui o molipsi şi pe Fatima. De cât timp nu o mai auziseră râzând? Mahomed îşi mângâie satisfăcut barba, un gest care destinse brusc atmosfera.

Trimisul prinse mâna puternică a lui Omar, o ridică la înălţimea pieptului său şi declară:

— Omar ibn al-Khattab este cu noi şi ne este preţios.

Urmă o tăcere în care se amestecau aşteptări şi incertitudini. Omar înaintă cu un pas şi făcu o plecăciune în faţa vizitatorilor. Trăsăturile feţei sale, precum şi tinereţea lui apărură mult mai clar în lumina galbenă-maronie a lămpilor.

— Ştiu la ce vă gândiţi, începu el cu un glas foarte liniştit. Ştiu de unde vine frica voastră. M-aţi văzut dedându-mă blestemelor şi ocărilor, asemenea tuturor detractorilor din Meca. Într-adevăr, eram unul dintre ei. Şi chiar unul dintre cei mai înverşunaţi. Allah este mare, niciodată Milostenia lui nu va putea şterge de pe mâinile mele sângele credincioşilor.

Omar îşi flutură palmele înaintea tuturor, ca fiecare să le poată vedea bine. În lumina lămpilor cu ulei negru, păreau însângerate. Le închise, îşi ascunse pumnii sub mâneci şi

adăugă:

— Dar iată, Dumnezeu este Dumnezeu şi nu există altul în afară de El. Când a dorit, şi-a aşezat palma pe capul meu şi m-a îngenuncheat ca pe un mieluşel. El îmi hotărăşte soarta. Suflarea care iese din gura mea îi aparţine. El mi-o dă şi El o ia înapoi când doreşte, iar viaţa mea nu-i aparţine decât lui.

Cei din Yathrib nu-şi credeau ochilor şi urechilor. Cei şase, pe care mânia furibundă a lui Omar îi înspăimântase în vizita anterioară la Kaaba, le povestiră tovarăşilor lor ce văzuseră atunci. Asta spulberă toate îndoielile. Ce semn mai mare le putea oferi Allah cu privire la Puterea, Milostenia şi îndurarea lui? Când hotăra, putea să-i întoarcă din drum cei mai aprigi duşmani la fel de uşor ca pânza unui turban şi să-i pună în slujba lui. Păgânii cereau necontenit fapte extraordinare şi miracole de la Allah şi Trimisul său. Dar care idol ar fi putut arăta o asemenea putere?

Se aşezară în jurul lui Mahomed, formând un cerc larg, şi spuseră:

— Trimisule, dă-ne legile pe care le cere Allah pentru ca tu să vii să trăieşti printre noi la Yathrib. Vor fi ale noastre de îndată ce vor fi rostite de buzele tale.

Mahomed scoase dintr-un toc de piele sulul cu legile ce orânduiau viaţa credincioşilor pe care Zayd şi Ali le redactaseră sub dictarea lui.

Un bărbat grăsuliu, cu o faţă vicleană de negustor, care se numea Abu Ayyub şi pe care ceilalţi păreau să-l considere conducătorul lor, exclamă surprins când desfăşură sulul:

— Este scris în limba iudeilor!

— Nu numai, replică Mahomed. Şi în limba din Meca. Iudeii din Yathrib trebuie să ştie că Abraham şi Moise nu ne sunt străini. Aşezându-şi mâinile pe umerii lui Zayd şi Ali, continuă cu blândeţe: Aceştia sunt fiii mei adoptivi. Ei ştiu să citească şi să scrie ceea ce trebuie să citească şi să scrie.

Nu dură mult ca să se ajungă la un acord. Hotărâră că acei credincioşi din Meca gata să pornească în pribegie spre Yathrib aveau să plece noaptea, în grupuri mici, trecând astfel neobservaţi. Abu Lahab şi Abu Sufyan nu aveau să poată interveni.

— Când toţi cei care doresc să plece vor fi departe, în siguranţă, voi veni şi eu, zise Mahomed.

— Vei fi oaspetele casei mele atât timp cât vei dori! strigă imediat Abu Ayyub.

Până dimineaţă, cu toţii ascultară învăţătura şi cuvântul Trimisului.

În clipa în care Mahomed se pregătea să iasă din cort ca să se ducă la Kaaba, unul dintre oamenii din Yathrib, care rămăsese tăcut şi atent până atunci, se apropie de el şi îl salută printr-o plecăciune.

— Ibn Abdallah! Sub turbanul foarte strâns, chipul lui era lung şi slab, barba albă era tăiată cu grijă, iar pupilele îi semănau cu două scântei. Ibn Abdallah, repetă bărbatul. Numele meu este Ubadia ben Shalom. Sunt un iudeu din Yathrib, din Banu Salma. Pentru poporul meu, sunt un rabi.

Toţi ochii se aţintiră asupra lor şi se făcu linişte. Zayd îi şopti lui Mahomed:

— Şi-a spus numele în ebraică. În limba din Meca înseamnă „ibn Salam”. „Rabi” este pentru ei cel care citeşte şi explică scripturile.

Cu un aer amuzat, ben Shalom aprobă printr-un semn.

— Fiul tău traduce perfect.

— Este din Kalb, explică Mahomed. A învăţat de mic limba voastră şi mi-a împărtăşit şi mie câte ceva.

— Vei putea să o înveţi mai bine în şcolile noastre din Yathrib, propuse ben Shalom. Va fi o plăcere pentru oamenii mei să te primească. După cum a fost o plăcere

să te aud vorbind despre profeţii neamului nostru, *nabi.*

Mahomed îşi închise pleoapele.

— Ai o întrebare pentru mine, ibn Salam?

— Nu o întrebare. Doar un gând. La Yathrib, ai noştri vor vrea să ştie dacă eşti un *nabi* adevărat sau fals. Nu vei putea să-i eviţi.

— Nu aceasta este intenţia mea. Una e să mă lupt cu păgânii şi idolatrii care profanează Kaaba aici, la Meca, alta e să răspândesc vorbele lui Allah printre cei care citesc cartea lui Moise. Îngerul mi-a aşezat aceste cuvinte în inimă: „O, popor al meu! Ce părere aveţi? Dacă mă sprijin pe o dovadă de la Domnul meu care mi-a dat o frumoasă înzestrare, eu nu vreau să mă împotrivesc vouă când vă opresc ceva, ci vreau doar să vă îndrept atât cât pot. Ajutorul nu-mi vine decât de la Dumnezeu”[31]. Dacă întrebarea ta nerostită, ibn Salam, este: „Mahomed Trimisul vine în Yathrib cu arma în mână şi cuvântul lui Dumnezeu în inimă?”, cunoşti răspunsul.

Mahomed îşi desfăcu larg mantia pentru a-i arăta brâul de care nu atârna nici măcar un pumnal.

— Allah mă călăuzeşte spre Yathrib cu dorinţa de pace.

Ubadia ben Shalom izbucni în râs.

---

[31] Coran 11, 88.

— Ibn Abdallah, ştii să citeşti în suflete mai mult decât ar da de înţeles cuvintele tale când îţi ies din gură!

Peste o clipă redeveni serios. Netezindu-şi barba îngrijită cu degetele şi căutând cu privirea în adâncurile ochilor lui Mahomed, strigă, destul de tare încât să-l audă toţi:

— Că tu eşti Trimisul lui Allah, sunt dispus să cred. Că tu eşti fratele lui Moise, fiul lui Intran, Mesagerul Legilor lui Dumnezeu şi însărcinat cu aceeaşi misiune ca şi el, sunt dispus să cred, de asemenea. Le voi spune celor care mă ascultă în madaris[32]-urile noastre din Yathrib. Vom vedea ce părere vor avea când te vor auzi cu urechile lor. Căci trebuie să vii, Mahomed ibn Abdallah. Trebuie să vii, nu există nicio îndoială!

În jurul lor, tensiunea se risipi. Cu toţii scoaseră strigăte de bucurie şi se îmbrăţişară, după care se repeziră în jurul lui Mahomed. Mai mici sau mai mari, mai plăpânzi sau mai puternici, îşi spuseră numele. – Eu sunt Huyayy ibn Akhtab.

— Eu sunt Abu Yassaur.

— Când vei sosi la Yathrib, casa mea va fi a ta, spuseră la unison. Nu va trebui să te mai temi de nimic. Noi, cei din tribul Banu Qaynuqa, vom fi fraţii şi credincioşii tăi precum

[32] Pluralul de la *madrasa,* „şcoală” în limba arabă (n.red.).

cei din clanurile Aws şi Khazraj.

Trebuiră să pună capăt îmbrăţişărilor şi cuvintelor de rămas-bun. Cerul, deasupra munţilor de la Răsărit, începea să se albească.

Adio, Meca

Totul se petrecu repede.

Tamim formă un prim grup de credincioşi. Erau o mână de oameni, abia o duzină, urmaţi îndeaproape de cei din Yathrib. Alte două grupuri părăsiră Meca în nopţile următoare. Trebuiau să i se alăture lui Tamim lângă un izvor, la Khalid, după o treime din drum. Aveau să-şi continue călătoria după ce se reuneau, pentru a fi mai în siguranţă. Singura lor teamă era ca Abu Lahab să nu-şi trimită mercenarii pe urmele lor. După legile din Meca, locuitorii cetăţii n-o puteau părăsi fără autorizaţia *Malei.*

Prudenţi, Al-Arqam şi Abu Bakr stăteau cu urechea ciulită la zvonuri, însă nu păreau să fie motive de îngrijorare. Nicio bănuială nu învenina străduţele Meccăi. Căldura verii era cel mai bun aliat al lor, căci nu era o perioadă propice călătoriilor. Cu toate acestea, Omar se

gândi să lanseze un zvon fals. Se certă cu rudele sale, dându-le de înţeles că voia să-l găzduiască pe Mahomed Trimisul în curtea familiei Adi. Disputa, foarte zgomotoasă, îi păcăli pe mulţi, spre bucuria tânărului nobil.

Când primi veste că majoritatea credincioşilor erau departe de Meca, în siguranţă, Mahomed îi ceru lui Omar să însoţească femeile şi copiii din casă.

— Trimisule, să însoţesc o caravană de femei şi copii este nedemn de mine! mormăi acesta strâmbându-se. Nu sunt un beduin! Voi veni cu tine, căci ai nevoie de braţe de nădejde.

— Cine altul decât tine ar putea să le apere pe femeile noastre pe drum? obiectă Mahomed. Mai ales că nu vei avea tovarăşi înarmaţi. Iar odată ajuns la Yathrib va trebui să te ocupi de pregătirile pentru sosirea mea. Am toată încrederea în cei cu care am încheiat înţelegerea la Aqaba, dar cum vor reacţiona ceilalţi aflând că vrem să trăim pe pământul lor şi după obiceiurile lor? Tamim şi Musab sunt prea moi, şi dacă spiritele se încing...

Lui Zayd, Mahomed îi spuse:

— Mergi cu Omar. Prezenţa ta îi va face bine; pe deasupra, îţi va putea arăta nişte moduri noi de a mânui sabia. Nu şovăi să iei lecţii de la el. Îi place să fie admirat.

Mai important însă este să te apropii de evrei când te vei afla la Yathrib. Au multe să ne înveţe. Acest Ubadia ibn Salam, care a venit înaintea noastră la Aqaba, ţine la noi. Ascultă-l. Informează-te cu privire la şcolile lor, aceste *madaris,* cum le numesc ei. Vezi ce se povesteşte acolo despre profeţii lor, *nabi.* Voi avea nevoie de toate aceste cunoştinţe când voi sosi. Fie ca Allah să fie mereu cu tine, fiule!

Plin de bucurie, Zayd se duse la Fatima.

— Am o veste bună! strigă el. Vom face împreună drumul spre Yathrib. Tata a hotărât.

Fatima, care dintotdeauna se arăta bucuroasă de compania lui Zayd, abia îi aruncă o privire. În ciuda întrebărilor adresate de fratele ei adoptiv, nu-şi descleştă buzele, păstrând acea expresie împietrită pe care o avea de la moartea lui Abd Mrah.

Abia la apus, înainte de rugăciune, Zayd află motivul.

Nimeni nu se îndoia că Fatima avea să călătorească sub paza lui Omar, ca toate celelalte femei ale casei. La fel ca soţiile lui Abu Bakr, fiii săi şi Aisha, logodnica Trimisului.

Aceasta sosi în zona femeilor după masa de prânz. Fatima nu o mai văzuse de la Taif. Nu era, după cum spunea Ashemu zâmbind înduioşată, decât o copilă cu

mintea încă plină de visuri, jocuri şi păpuşi. Însă graţia ei atrăgea deja atenţia şi afecţiunea tuturor. Sprâncenele ei formau un arc perfect, a cărui simetrie prevestea o frumuseţe rară. Părul des şi buclat, strâns la tâmple şi ridicat pe fruntea uşor bombată, încadra o faţă luminoasă. Era înaltă pentru vârsta ei. În timp ce se juca, pe când fragedul ei trup se scutura de râsul copilăriei, silueta ei dădea la iveală acea eleganţă care avea să aparţină, mai târziu, unei alese a lui Allah.

Nu puse bine piciorul în curtea lui Al-Arqam împreună cu slujitoarele ei, că toate femeile din casă, inclusiv Ashemu şi mătuşa Kawla, o potopiră cu o ploaie de complimente, râsete şi mângâieri. Enervată de propria curiozitate, Fatima se apropie şi ea. Preţ de o clipă, o observă pe cea care, în câţiva ani, avea să devină adevărata soţie a tatălui ei, dar pe care toată lumea o trata deja cu toate atenţiile cuvenite acestui statut. Se gândi că mai trebuiau să treacă vreo patru sau cinci ani până când Mahomed să o ia în patul lui. Cam douăzeci de anotimpuri, cel mult.

Simţi tăişul inevitabilului străpungându-i inima. Douăzeci de anotimpuri nu însemna nimic! într-o străfulgerare, noua ei viaţă în Yathrib i se desfăşură înaintea ochilor.

Această Aisha avea să fie soţia tatălui ei. Şi el avea să o iubească. O, nu era greu de ghicit cât de mult avea s-o iubească pe frumoasa Aisha! Dar ce avea să se aleagă de ea, fiica Trimisului, în pacea din Yathrib?

Vedea bine: credincioşii aveau să dea năvală pentru a-l asculta pe Mahomed, lucrarea lui Allah se împlinea. De la primele cuvinte rostite la întâlnirea din Aqaba, Fatima presimţise că a doua zi viaţa lor avea să se schimbe complet faţă de cea din Meca. Misiunea ei pe lângă Mahomed era una de război. Dacă Yathrib era împărăţia păcii lui Allah, această misiune avea să se încheie odată cu părăsirea Meccăi, unde îi ameninţau atâtea pericole. Şi asta era tot.

Aceasta era voinţa celui Milostiv şi îngăduitor?

Mai vedea şi alte lucruri. Strâmbăturile mătuşii Kawla, ale lui Abu Bakr, O mar şi ale multor altora o spuneau limpede: erau sătui de această fiică a Trimisului care refuza să fie o fată ca toate celelalte. Care mânuia băţul de luptă, care îi frecventa pe beduini ca şi cum erau egalii ei şi care nu părea să-şi dorească un soţ.

Fatima se clătină sub durerea gândurilor sale. Ashemu, ca întotdeauna, o supraveghea îndeaproape.

— Fatima... murmură ea, prinzând-o de cot.

Tânăra femeie se trase, dar şoapta şi gestul lui Ashemu o făcură atentă pe Aisha. Ochii ei desăvârşiţi, limpezi şi încrezători, se fixară asupra pupilelor întunecate şi chinuite ale Fatimei. Aisha tresări sub duritatea lor în prima clipă. Apoi însă, pe chip îi apăru un zâmbet blând, straniu şi distant, ca şi cum presimţea, în felul copiilor, ceea ce în curând avea să le lege una de cealaltă. Până la moarte.

Un fior mult mai cumplit decât ameninţările şi pericolele pe care le înfruntase luni în şir o îngheţă pe Fatima. Se îndepărtă în fugă de vacarmul şi efuziunile ridicole din zona femeilor şi se duse la tatăl ei.

— Nu voi pleca împreună cu femeile şi Omar! spuse ea răspicat, cu toată asprimea de care era în stare. Voi fi alături de tine până la capăt.

Mahomed nu avu timp să răspundă. Abu Bakr, care nu era departe, aruncă sec:

— Ba bine că nu! Pleci cu femeile şi cu fiica mea. Eu îl însoţesc pe Trimisul Domnului. Ce s-a hotărât s-a hotărât, pentru tine ca pentru toţi ceilalţi.

Fatima cunoştea prea bine orgoliul şi înverşunarea lui Abu Bakr, precum şi neîncrederea pe care i-o arăta cu fiecare prilej. Se mulţumi să-şi aţintească privirea în ochii

lui Mahomed, transmiţându-i fără cuvinte că hotărârea ei era irevocabilă.

Allah cel Atotputernic, Milostiv şi îngăduitor îi dădu dreptate – cel puţin asta îndrăzni ea să creadă, rugându-se îndelung pentru a i se ierta trufia unui asemenea gând.

Pe când femeile îşi pregăteau boccelele, Al-Arqam se întoarse din piaţa mare cu faţa răvăşită de teamă.

— Liniştea din Meca ne-a înşelat! strigă el înaintea lui Mahomed. Abu Lahab şi Abu Sufyan, aflaţi la Taif, şi-au urzit planurile în continuare şi au obţinut încuviinţarea *Malei* ca să pună mâna pe tine. Te vor ataca mâine-dimineaţă, în zori, când vei ieşi cu fiica ta ca să mergi la Kaaba! Vor fi atâţia bărbaţi şi atâtea săbii câte clanuri în Meca. De trei zile se adună în curtea lui Abu Afak. Bătrânul poet este atât de mânios pe tine, încât vrea să ia parte el însuşi la uciderea ta.

Vestea stârni uluire şi panică. Omar se declară gata să se năpustească asupra ticăloşilor. Mahomed avu ceva de furcă până îl potoli.

— Omar, nu vezi tu oare că Allah ne dă de veste? De ce ar face-o, dacă nu ca să ne oblige să ne îngrijim de soarta noastră? Dacă dai fuga la Abu Afak, oricât de puternic şi curajos ai fi, şi chiar dacă te vor mai urma şi alţii, crezi că

îi veţi domina? Nu. Detractorii sunt treizeci, poate mai mulţi. Veţi avea de-a face cu zbirii lui Yakut. Veţi ieşi din confruntare ori răniţi, ori morţi. Ce se va alege de mine atunci? Voi fi la mâna idolatrilor. Înseamnă că au învins.

Omar mormăi şi oftă; până la urmă însă, se plecă în faţa înţelepciunii Trimisului.

— Dar există altă soluţie? întrebă Ali, care din prima clipă îşi exprimase dorinţa de a-l urma pe Omar la Abu Afak. Dacă rămânem în această curte, ne vor asedia. Dacă ieşi, tată, se vor năpusti asupra ta. Dacă nu suntem suficient de puternici să-i învingem la Abu Afak, nu vom fi în stare să te apărăm pe străduţe. Nu vei ajunge niciodată la porţile Meccăi.

Întoarseră problema pe toate feţele. Într-un târziu, Mahomed declară:

— Trebuie să ne prefacem că suntem proşti şi ignoranţi. Făţarnicii iubesc vicleşugurile. Allah, de asemenea, când este nevoie.

După îndelungi discuţii în şoaptă, hotărâră ca Omar şi femeile să iasă din curtea lui Al-Arqam în toiul nopţii. Mahomed şi Abu Bakr aveau să fie printre ei. Trimisul nu avea să poarte mantia sa maronie, pe care oricine o cunoştea, ci pelerina de lână verde a lui Al-Arqam. După

multe împotriviri şi răbufniri, Abu Bakr acceptă să se îmbrace în femeie.

De îndată ce caravana ajungea pe drumul spre Jarul, Mahomed şi Abu Bakr aveau să se separe pentru a merge să se ascundă câteva zile într-o peşteră de pe muntele Thawr. Mahomed şi Abdonai obişnuiau să se oprească acolo când mergeau să vâneze.

— Allah este mare! mormăi sarcastic Omar. Deci nu voi fi un beduin... Dar cine îţi spune, Trimisule, că nu ne vor ataca de cum vom pune piciorul în afara acestei curţi?

— Ei nu ştiu că noi le cunoaştem planul. Nu se vor gândi că voi fi cu femeile şi mai ales nu vor dori să ne alarmeze. Dimpotrivă, de îndată ce ne vor vedea, vor face totul ca să nu se arate.

— Dar mâine? se îngrijoră Al-Arqam. Cum o să reacţioneze când o să constate că nu ieşi din curtea mea, Trimisule?

— Va ieşi, spuse Ali pe un ton sigur. Dar vor avea surpriza să-l descopere pe fiu în locul tatălui. Cum toată lumea îl privea uluită, Ali se înclină spre Mahomed: Eu voi fi sub mantia ta, dacă eşti de acord.

— Îţi asumi un mare risc, obiectă Abu Bakr.

— Allah va hotărî dacă riscul este mare sau nu, răspunse

Ali.

— Băiatul are dreptate! exclamă Omar, lovindu-şi palmele de coapse.

Fatima vedea cum tatălui ei îi străluceau ochii de fericire şi recunoştinţă.

— Voi fi cu Ali, zise ea. Dacă trebuie să ne batem, ne vom bate. Dacă ne întreabă unde este tata, le vom spune că eşti bolnav, la pat. Abu Bakr deschise gura, dar, înainte să poată scoate vreun cuvânt, Fatima adăugă: Şi veţi avea nevoie de mine în peştera de pe muntele Thawr. Veţi avea nevoie de veşti, de apă şi de hrană. Vi le voi aduce.

Omar râse şi făcu o plecăciune în faţa lui Mahomed.

— Este o plăcere să-i auzi pe copiii tăi. Voi regreta că nu sunt la Meca în zilele următoare.

Vicleşugul

Cerul avea culoarea laptelui şi lumina era încă slabă. Trupul lui Ali cu greu umplea mantia lui Mahomed, dar cu gluga trasă, aşa cum avea Trimisul obiceiul să o poarte dimineaţa, înlocuirea avea să fie imposibil de ghicit.

La vederea mantiei mari a tatălui ei fluturând pe umerii

lui Ali, Fatima nu putu să-şi stăpânească un mic hohot de râs. Regretă imediat şi prinse mâinile fratelui ei adoptiv.

— Ali, şopti ea, emoţionată de mărturisirea pe care urma să o facă. Ali... eşti curajos. Mai mult decât credeam. Sunt mândră de tine. Poate... După o scurtă ezitare, adăugă: Poate că se vor dezlănţui purtaţi de mânie? Sau Yakut îi va aţâţa să se răzbune pe noi? Va trebui să ne batem de-adevăratelea şi...

— Ştiu, o întrerupse Ali ferm. Dădu la o parte poalele mantiei. La cingătoare strălucea mânerul de fildeş al pumnalului lat moştenit de la tatăl lui. Dacă se întâmplă asta şi Allah ne cheamă la El, eu, Ali ibn Talib, voi fi mândru să mă fi bătut alături de tine, sora mea.

Fatima tresări, observând emoţia de pe chipul lui. Era a doua oară când un bărbat o privea în acest fel, a doua oară când un bărbat îi dedica lupta lui şi înfruntarea cu moartea. Probabil că Ali ghici gândul, întrucât se grăbi să adauge pe un ton plin de tristeţe:

— Dacă ar fi în viaţă, beduinul Abd Mrah s-ar afla în locul meu. Sunt sigur de asta.

Fatima nu mai apucă să răspundă, căci Al-Arqam venise să-i ia cu cei patru slujitori care-i mai rămâneau. Tulburată, şopti:

— A sosit vremea.

Fatima avu impresia că poarta scârţâia mai mult decât de obicei. Mâinile îi erau atât de încordate pe băţ şi pe mânerul pumnalului de la cingătoare, încât braţele i se păreau de piatră. Amintindu-şi de sfaturile lui Abdonai, respiră adânc înainte de a ieşi pe străduţa îngustă. După cum era de aşteptat, Ali fu la înălţime de la primii paşi.

În acea clipă, iadul se dezlănţui asupra lor.

Ţâşniră de sub toate porticurile, din toate ungherele, din toate firidele, urlând şi zbierând! Din faţă, din spate, din stânga, din dreapta... Cu săbiile ridicate, cu tăişul mai pal decât cerul. Chipuri, turbane, braţe... într-o străfulgerare, văzură totul şi nimic. Fatima răcni, la fel şi Ali. Braţele lor se dezlănţuiră, cu săbiile şi cu beţele, le învârteau, loveau cu ele, fandau în gol, în pânza unui veşmânt, izbindu-se de o altă sabie, despicând umbrele... Atacatorii erau fără număr! Douăzeci, treizeci, mai mulţi...

Fatima simţi până la cot când izbi capul cuiva cu băţul. Auzi strigătul de durere în timp ce îl vedea pe Ali prăbuşindu-se, împiedicându-se în mantia prea mare pentru el. În clipa în care văzu săbiile ridicându-se, îşi aruncă din nou băţul, scoase un strigăt sfâşietor şi zdrobi încheieturile care-i stăteau în cale.

O lovitură cumplită în josul şalelor o făcu să se aplece în faţă. „Un lat de sabie”, se gândi. Strigătele asasinilor, mai puternice decât huruitul care-i invadase capul, îi ajunseră la urechi. „Nu m-au ucis încă!”

Al-Arqam urlă în timp ce Fatima cădea peste Ali. Atacatorii aveau să-i înghită asemenea abisului unui puţ. Dintr-odată însă, deasupra lor se auzi un strigăt.

— Nu este ibn Abdallah!

Alte glasuri se amestecară:

— Încetaţi! încetaţi! Am fost păcăliţi!

— Lăsaţi jos săbiile, lăsaţi jos săbiile!

— Este Ali! Nepotul lui Abu Lahab!

— Pe Aliat! Fiul lui Abu Talib!

Fără pic de menajamente, îl ridicară pe Ali în picioare. Avea faţa însângerată, o rană pe frunte, dar râdea.

— Unde este ibn Abdallah? urlă Yakut. O înşfăcă pe Fatima de braţ şi o scutură ca pe o ramură de tamarix, zbierând în continuare: Unde este taică-tu?

Glasul lui răsună în tot cartierul. Vecinii lui Al-Arqam ieşiră în pragul porţilor, bănuitori. Unul dintre asasini îl prinse pe Yakut de încheietură şi spuse:

— Linişteşte-te, ne-au înşelat!

Ceilalţi se cercetară din priviri şi, bombănind, îşi vârâră

săbiile în teci. Deopotrivă nervos şi uşurat, Ali nu se putea opri din râs. Când Yakut îl lovi cu pumnul, făcându-l să se clatine, Fatima îşi ridică băţul aproape fără să-şi dea seama şi, cu toate puterile ei, cu toată ura, îl abătu peste braţul mercenarului. Se auzi un zgomot ciudat, acoperit de strigătul de durere al ticălosului. Voi să se arunce asupra Fatimei, dar tovarăşii săi îl ţinură în timp ce-şi îndreptau săbiile spre pieptul fetei Trimisului.

— Trimisul lui Allah este bolnav, spuse Al-Arqam. Doarme în pat în casa mea.

— Minţi! strigă Yakut.

Se ţinea de braţ, iar chipul său era la fel de palid precum cerul zorilor.

— Ajunge! Vedeţi bine că au fost preveniţi de capcana noastră. Am dat greş...

Se crea un moment de confuzie, nici unii, nici alţii neştiind ce să facă. Fatima se apropie de Ali şi, simţind că tremura, îl strânse pe după umeri. Unul dintre atacatori conchise:

— Nu mai avem nimic de făcut aici. Nu ne-am adunat atâţia pentru fiul lui Abu Talib, nici ca să tăiem gâtul unei fete.

— Al-Arqam minte, sunt sigur de asta! strigă Yakut,

încercând să-i mai reţină.

— Atunci înseamnă că ibn Abdallah nu se mai află în casa lui, răspunse altul.

— A fugit din Meca, zise al treilea. A aflat şi a fugit.

Se împrăştiară bombănind, fără să se uite în urmă.

— Surioară, am câştigat! izbucni în râs Ali. Allah fie lăudat în vecii vecilor! Noi doi i-am învins pe hulitorii ăştia!

Cele două slujnice ale lui Al-Arqam îngrijiră rănile lui Ali. Nu erau adânci, dar pierderea unei cantităţi mari de sânge îl adusese aproape de leşin. Bătrânele îi dădură să bea nişte poţiuni care-l adormiră şi o asigurară pe Fatima că avea să-şi revină repede.

— Este tânăr şi puternic. Îl va durea capul timp de trei zile, dar după aceea nu va mai simţi nimic. Dacă trebuie să pornească la drum în curând, va trebui să mănânce multă carne ca să-şi recapete puterile.

Pe când aştepta ca Al-Arqam să se întoarcă de la piaţă cu veşti, Fatima îl veghe pe Ali. Temându-se să nu-l cuprindă febra, îl ţinea de mână necontenit. Bătrânele o priveau zâmbind cu subînţeles.

— Nu te teme, fata noastră. Peste o jumătate de lună va fi ca înainte. Iar loviturile la cap nu ating şi inima, fii sigură.

Iritată, Fatima plecă de la căpătâiul lui Ali. Soarele era deja sus. Al-Arqam se întoarse mai repede decât s-ar fi aşteptat, însoţit de un necunoscut. Un tânăr de vreo douăzeci de ani, acoperit cu o mantie veche de-a lui Al-Arqam. Când o deschise ca să salute, Fatima îi zări dedesubt tunica de beduin. Înainte ca ea să pună vreo întrebare, Al-Arqam spuse:

— Atacul de dimineaţă este pe buzele tuturor. La piaţă, zeflemitorii îşi bat joc de Yakut şi de planul lui dus de râpă. Îi amuză că Mahomed a putut să le scape, însă această situaţie nu va dura mult. Abu Lahab şi oamenii lui îi vor reduce la tăcere pe cei care îi iau peste picior. Din întâmplare, am dat peste...

Al-Arqam arătă spre beduin, încercând să-şi amintească numele lui. Acesta se prezentă, fixând-o pe Fatima cu ochii săi negri:

— Ibn Uraiqat. Sunt vărul lui Abd Mrah. Pentru mine era mai mult decât un frate. Îşi descoperi braţul, lăsând să se vadă o tăietură lungă, până la cot. M-a muşcat un şarpe în munţi. Abd Mrah mi-a tăiat pielea şi a supt sângele otrăvit. Astăzi, eu sunt viu, iar el nu mai este. Nu sunt credincios ca voi. Aliat este încă în mine, însă cei care l-au masacrat pe Abd Mrah sunt aceiaşi care vor să-ţi masacreze tatăl.

Vă voi ajuta. Ştiu unde mergeţi. Mă număram printre santinele când i-aţi întâlnit pe evreii din Yathrib. Cunosc drumurile secrete. Vă voi călăuzi pe tine şi pe tatăl tău.

Fatima îşi muşcă buzele ca să nu lase lacrimile să-i curgă. Astfel, Abd Mrah îi ajuta de dincolo de moarte! Nu o mira.

— Nu trebuie să aşteptaţi, aprobă Al-Arqam. Trebuie să profitaţi de confuzia lui Yakut... Dintr-odată se întunecă la faţă şi îi spuse Fatimei: Se aude că i-ai rupt braţul cu băţul tău. Furia răzbunării îl va mistui precum flăcările iadului.

— Pregăteşte-ţi bocceaua, interveni cu răceală ibn Uraiqat. Am cămilele pregătite în ţarcul Ajyad.

— Dar este nevoie şi de provizii, remarcă Fatima. Şi de apă...

— M-am gândit la toate, samarele sunt pline, răspunse beduinul.

Avutul Fatimei încăpea într-un sac de piele. Luă şi arcul pe care i-l dăduse Abdonai şi o tolbă dublă cu săgeţi. Ibn Uraiqat avu o mişcare de surpriză descoperindu-le pe umărul tinerei fete, dar nu făcu niciun comentariu. Cearta începu când ea refuză să se despartă de dromaderul alb oferit tatălui ei de Abd Mrah şi de bătrânul armăsar al lui Abdonai. Ibn Uraiqat îi ţinu piept.

— Nu vor rezista pe drumurile pe unde vom merge noi. Ne vor încetini sau vor muri. Cu vipia asta, calul tău va cădea răpus de sete în mai puţin de două zile.

Al-Arqam găsi soluţia.

— Pot rămâne cu animalele mele. Ali le va duce la Yathrib când va fi în stare să vă urmeze. Va fi fericit să o facă.

Ali dormea încă, sub efectul fierturilor preparate de bătrânele slujnice, când Fatima se pregăti să plece împreună cu beduinul. Ea se gândi că era mai bine aşa, căci n-ar fi vrut ca Ali să-l vadă pe vărul lui Abd Mrah. Când se duse să caute mantia lui Mahomed, descoperi că slujitoarele nu avuseseră timp să o spele. „Cu atât mai bine, îşi zise. Tata va fi mândru de petele de pe mantia lui”.

În ultima clipă, se puse în genunchi şi luă mâinile inerte ale lui Ali în ale ei. Erau reci, fără febră. Fine, cu degete subţiri, erau nişte mâini mai deprinse cu sulurile pline de învăţătură decât cu tăişul săbiilor şi mânerele pumnalelor. Le sărută cu delicateţe. Din acea clipă, ea era chezaşă pentru curajul lui Ali. Nimeni nu avea să-l mai pună vreodată la îndoială.

Soarele era sus pe cer când se îndepărtară de Meca. Era

ceasul din zi în care toţi se aciuau între zidurile răcoroase ale caselor. Cu toate acestea, ibn Uraiqat îi duse pe nişte poteci întortocheate unde ar fi fost uşor să-şi dea seama dacă erau urmăriţi şi unde puteau găsi puţină umbră ca să respire în arşiţa dogoritoare.

Ajunseră la peştera de pe muntele Thawr la căderea nopţii. Mahomed îi primi cu bucurie. O îmbrăţişă îndelung pe Fatima. Din prima văzu că purta banduliera şi *nimcha* capturate odinioară la Tabuk de la un om al lui Abu Sufyan.

Îi povesti cum ea şi Ali înfruntaseră pe asasini în acea dimineaţă. Tatăl ei o ascultă încântat şi ceru o sumedenie de detalii. Apoi, Fatima îi spuse despre intenţia lui ibn Uraiqat de a-i călăuzi spre Yathrib.

Beduinul vorbi. Când termină, Mahomed zise:

— Ce contează că zeiţa Aliat este în continuare în inima ta? Tu eşti deja în inima lui Allah. Pentru cămilele, proviziile pe care mi le aduci şi tot timpul pe care ni-l dedici ca să ne călăuzeşti pe aceste drumuri, vei primi plata cuvenită. Încrederea pe care ne-o dăruieşti valorează însă mult mai mult, iar pe aceasta nu sunt destul de bogat ca să ţi-o răsplătesc.

Abu Bakr, care asista la discuţie, înţelese: fie că el o voia

sau nu, Fatima avea să-i însoţească.

Marşul cel lung

Douăzeci de zile.

Douăzeci de zile, atât ţinu drumul lor până la Yathrib. Douăzeci de zile pe potecile înguste ale munţilor din Hidjaz, de-a lungul văilor sau pe platourile unde praful şi stâncile îndurau arşiţa soarelui care topea aerul ca pe ulei.

Douăzeci de zile de fericire absolută din care Fatima gustă fiecare clipă. Presimţind că nu avea să mai trăiască niciodată o asemenea intimitate alături de tatăl ei, îşi întipări fiecare clipă în memorie.

Totuşi, zilele semănau unele cu altele. Când noaptea încă mai acoperea cerul, beduinul ibn Uraiqat se trezea şi aprindea un foc mic la care pregătea o fiertură din ierburi în timp ce Mahomed, Abu Bakr şi Fatima ieşeau din aşternuturi ca să se roage îndelung şi cu fervoare. Răcoarea nopţii îi învăluia asemenea unei mâini drăgăstoase, şi de multe ori Fatima se gândi că acesta era modul în care Allah îi încuraja şi îi ocrotea.

Când îşi părăseau tabăra, o făceau la fel de uşor cum îşi

iau păsările zborul de pe o ramură goală, fără să lase cea mai mică urmă.

Nu scăpară uşor de tensiune. Se temeau ca inamicii din Meca, Yakut sau mercenarii lui, să nu fi pornit pe urmele lor. Beduinul ibn Uraiqat îi ducea pe nişte cărări care erau departe de toate drumurile cunoscute. Abu Bakr, dezorientat, îşi manifestă îngrijorarea în mai multe rânduri:

— Chiar ştii încotro ne duci?

Drept răspuns, beduinul se mulţumea să mormăie în barbă. Într-o dimineaţă, ghicind nervozitatea tot mai mare a tovarăşului său, Mahomed dădu la o parte capătul turbanului care-i apăra buzele de praf şi spuse:

— Să nu-ţi fie frică. Nu există alt Dumnezeu decât Dumnezeu, şi El este cu noi. La fel şi ibn Uraiqat.

Treptat, teama de a fi prinşi din urmă de cei din Meca dispăru. În zilele următoare, beduinul reuşi să le găsească adăposturi care să-i apere de ceasurile cele mai fierbinţi: peşteri în munte, umbra stâncilor orientate spre Răsărit, simple ridicături de pământ acoperite de tufişuri unde trebuiau să fie atenţi la şerpi şi la lincşi... înainte de a instala tabăra, după rugăciunea de la miezul zilei, ibn Uraiqat răsturna fiecare piatră ca să alunge scorpionii.

El, care se închina la Aliat, ştia unde se aflau cele patru

ziduri scunde pe care le ridicaseră pelerinii pe marginea drumului. Din negura vremurilor, o mulţime de oameni veneau să-şi rostească acolo rugăciunile de păgâni, idolatri şi necunoscători ai adevărului.

Acelea erau însă locuri sfinte, pure.

Atunci când ajunseră la cel dintâi, ibn Uraiqat se roti în şa ca să se uite la Mahomed, cu o întrebare mută pe buze. Trimisul încuviinţă. Lui Abu Bakr, care se bosumflase îi spuse:

— Întregul pământ poate deveni *masjid* [33] pentru noi. Peste tot unde mergem, Allah şi-a lăsat prezenţa şi forţa.

Nu porneau din nou decât la apus şi îşi continuau drumul până târziu în noapte, oprindu-se doar cât să le dea cămilelor timp să se odihnească. Ibn Uraiqat ştia să se orienteze după stele. De mai multe ori, în timpul marşurilor nocturne, când luna apusese deja, Fatima întrezări lacul de întuneric pur, aproape de Calea Lactee, pe care-l descoperise la Taif. Contempla cu nostalgie acea promisiune a paradisului, acea bucată minusculă din împărăţia nesfârşită a lui Allah unde visase să se plimbe de mână cu Abd Mrah.

Acum însă, nu o lua în stăpânire nicio vrajă diavolească. Dacă silueta legănată a lui ibn Uraiqat îi amintea adesea

[33] Loc de rugăciune, moschee (în limba arabă, în orig.).

de Abd Mrah, iubirea ce-i umfla pieptul îi era menită pe de-a-ntregul tatălui ei, Trimisul.

Nu-l slăbea din ochi şi se minuna să-l redescopere. Nu mai petrecuse niciodată atât de mult timp în compania lui, în ciuda lungilor ore când stătuseră alături în incinta Kaabei. Acolo, Mahomed era absorbit de rugăciunile lui şi de prezenţa lui Allah. Pe parcursul drumului spre Yathrib, deşi se cufunda, zi după zi, în gândirea cuprinzătoare a Domnului său, Mahomed redevenise călătorul neobosit de odinioară, omul marilor caravane. Cel care ani la rând străbătuse de la miazănoapte la miazăzi ţinuturile arabilor, perşilor, evreilor şi creştinilor. Un bărbat care ştia la fel de bine ca beduinul ibn Uraiqat să se odihnească în şa, să-şi strunească fără şovăială patrupedul printre stâncile căzute, să urce pantele nisipoase şi să nu crâcnească sub razele dogoritoare ale soarelui.

Vârsta şi poate violenţa ultimelor încercări îi înăspriseră chipul, adâncindu-i ridurile fine de pe frunte, însă barba deasă şi strălucitoare îi îmblânzea trăsăturile.

Şi mai mult îl îmblânzea bucuria pe care i-o stârnea vederea fiicei sale.

— Fatima Zahra mea! Fatima cea Strălucitoare! strigă el într-o dimineaţă, văzând-o cum îşi mâna cămila la trap,

apoi cum îşi încorda arcul ca să doboare cu două săgeţi bine ţintite, în gât şi în inimă, un mafia[34] cu coarne lungi.

Această pradă le asigură cina mai multe zile. Ibn Uraiqat, apreciind ca orice beduin un trofeu frumos de vânătoare, jupui rapid blana moale şi albă şi o întinse pe nişte ramuri ca să se usuce pe spinarea cămilei sale.

— Fata mea, îţi va mângâia picioarele în noua ta cameră din Yathrib, aprobă Mahomed, cu ochii strălucind de bucurie.

Nu dorise ca Fatima să şteargă sângele lui Ali de pe mantia lui. Pata închisă rămânea ca o rană printre falduri.

În fiecare dimineaţă, când soarele se avânta în albastrul absolut al cerului, umbrele lor desenau în praf nişte siluete de uriaşi. Apoi acestea se micşorau treptat, ca şi cum Allah, închizându-şi uşor palma, îşi concentra atenţia asupra Trimisului său.

Din când în când, Abu Bakr venea lângă Mahomed. Nu-şi vorbeau. Fatima, din spate, nu putea să le vadă feţele, dar îşi imagina că se mulţumeau să se roage şi să se minuneze de acel drum care îi apropia de Yathrib şi de propriile lor visuri.

Uneori făcea acelaşi lucru, călărind la pas alături de

[34] Oryx din Arabia (n.a.).

tatăl ei într-o tăcere la fel de profundă. Niciun cuvânt nu le trecea dincolo de buze. Ar fi fost zadarnic.

Când coteau brusc la o răspântie, luând-o după beduinul ibn Uraiqat, sau când animalele lor îşi exprimau dorinţa de a se apropia şi mai mult, sau când mergeau pe o creastă plină de pietre, privirile li se încrucişau. De fiecare dată, în negrul intens al pupilei tatălui ei, Fatima citea vorbe pe care el nu avea să le rostească niciodată.

Cuvinte, fraze care spuneau cât de strâns legaţi erau ei doi, în trup, inimă şi spirit, în iubirea desăvârşită pe care Allah le-o dăruise dintotdeauna.

În mod straniu, în acel răstimp parcă suspendat, amintiri de mult uitate răsăreau în mintea Fatimei. De pildă, ziua în care, pentru prima dată, tatăl ei îi pusese în mână un arc şi întinsese coarda, acoperindu-i mâna micuţă de copil cu mâna lui puternică.

Sau acea zi în care el râsese din toată inima văzând-o că se îmbrăcase în haine de băiat ca să-l însoţească la vânătoare. Când slujitoarele alergaseră după ea prin curte încercând să-i dea jos aceste straie, pe care le considerau cu totul nepotrivite pentru o fată, Mahomed o apărase. Spusese liniştit:

— Fatima va purta ce doreşte la vânătoare.

Şi noaptea aceea cumplită în care o ţinuse strâns lipită de el fără să scoată o vorbă, la fel ca acum, în arşiţa deşertului. Tremurau amândoi de groază în timp ce Khadija urla peste trupul spintecat al lui Al-Qasim, singurul său fiu.

Şi numeroase alte amintiri! Clare, exacte. Atât de exacte, atât de prezente în cursul lungului marş spre Yathrib, încât Fatima se gândi că tatăl ei, aflat atât de aproape, le avea şi el. Şi le readucea în memorie înainte de a le abandona, pentru ca inima ei să fie curăţată de tot trecutul când sosea momentul să înfrunte vremurile noi din Yathrib.

Acele momente unice aveau să se termine în curând. Zi după zi, sfârşitul era tot mai aproape. Zi după zi, Fatima se ruga fierbinte ca Allah cel Milostiv şi îngăduitor să-i ierte egoismul.

Ar fi dat orice ca să poată păstra neatinsă în adâncul fiinţei sale acea minune care nu avea să se repete vreodată. Era destul de lucidă ca să intuiască acest lucru.

Partea a patra

Yathrib

Când Fatima deveni femeie

Era dimineaţă, soarele abia se ridicase pe cer când înaintau prin albia uscată a unui *wadi*[35]. Beduinul ibn Uraiqat îşi opri cămila la umbra unui tamarix şi arătă curba pe care o forma uedul ce şerpuia printre colinele joase. El, atât de zgârcit la vorbă, se întoarse spre Mahomed şi spuse:

— Ai ajuns, ibn Abdallah. Acolo, în dreapta, vei da peste satul Qoba. De pe înălţimile lui vei zări palmierii din Yathrib.

Beduinul plescăi din limbă şi îşi atinse cămila pe gât ca s-o oblige să-şi îndoaie genunchii.

— Ce faci? se miră Abu Bakr, desfăcându-şi turbanul.

[35] Ued, vale prin care se scurg torentele sau cursurile de apă nepermanente (în limba arabă, în orig.).

— Cobor ca să îmi iau rămas-bun, răspunse ibn Uraiqat.

Deja căuta vreascuri ca să aprindă un foc şi frunze de mentă şi de melisă ca să pregătească un ceai.

— Încă nu am ajuns, remarcă Mahomed surprins.

— Pentru restul călătoriei nu mai ai nevoie de mine, ibn Abdallah. După cum ai spus: Dumnezeul tău cunoaşte drumul. El te va călăuzi. Iar pentru cei din Qoba şi din Yathrib, este mai bine să te prezinţi fără mine.

Cuvintele acestea îl mişcară pe Mahomed. În felul său delicat şi respectuos, ibn Uraiqat îi amintea că el nu era un credincios al lui Allah. Într-adevăr, cei din Meca îi reproşau Trimisului neputinţa şi faptul că nu se înconjura decât de săraci şi de beduini. Ibn Uraiqat avea dreptate. Doar pe el dorea Domnul său să-l vadă apropiindu-se de Qoba, apoi de Yathrib.

Băură ceaiul de despărţire în tăcere. Apoi, ibn Uraiqat luă pielea antilopei doborâte de Fatima din cadrul unde o pusese la uscat şi o împături cu grijă.

— Acum cunosc o fată care ştie să vâneze ca un bărbat, spuse el întinzându-i-o.

Despărţirea fu scurtă. Când Mahomed, Abu Bakr şi Fatima se îndepărtară de umbra arbustului, ibn Uraiqat dispăruse. Cărarea pe unde veniseră era goală.

Ajunseră destul de repede la Qoba. Nu era decât o aşezare obişnuită la nord de drumul pe care o luau caravanele ca să ajungă la Yathrib. Ibn Uraiqat spusese adevărul: se ghiceau, spre răsărit, palmierii din Yathrib.

Când se apropiară de pereţii albi ai satului, se auziră strigăte. În timp ce copiii se ascunseră, câteva siluete îşi făcură apariţia. Nişte bărbaţi îşi duseră mâna streaşină la ochi şi strigară:

— Allah este mare! Allah este mare!

Anunţat de Omar ibn al-Khattab, care se afla deja la Yathrib cu femeile, Tamim trimisese noi credincioşi să pândească sosirea Trimisului. Aceştia alergară în grabă, foarte entuziasmaţi, în mijlocul zarvei şi al râsetelor. Într-o clipă, Mahomed fu înconjurat cu o sumedenie de atenţii. Îi atingeau tunica, îi ofereau să bea, să mănânce... Se formă o mică mulţime. Apoi tot satul veni să sărbătorească.

Musab ibn Umayr sosi cu lacrimi în ochi. Surprins, Mahomed îl strânse la piept. De multe zile, Musab îi încânta pe locuitorii din Qoba prin talentul cu care recita cuvintele Trimisului.

— La Yathrib am avut un vis, spuse el cu glas tremurător. Se făcea că tu, Trimisule, căutai aici, deasupra satului Qoba, o peşteră pentru noapte. Dar nu există nicio

peşteră deasupra satului Qoba! M-am trezit şi am înţeles: trebuia să vin să le vorbesc oamenilor de aici. Să le recit versetele lui Allah. Peştera pe care o căutai în visul meu era inima lor. Şi iată-te... Musab arătă mulţimea care-i înconjura şi repetă: Da, este inima lor... Iar acum au învăţat destule rugăciuni ca să-şi înalţe cuvintele alături de ale tale.

Chiar asta făcură peste puţin timp. Mahomed refuză mâncarea şi paharele de lapte, cerând doar un vas cu apă ca să-şi spele faţa şi mâinile. Musab îl conduse spre locul retras unde păgânii din Qoba obişnuiau să-şi cinstească idolii. Pământul fusese curăţat cu grijă de cenuşă şi resturile ofrandelor. Înconjurat de Abu Bakr, de Musab şi de noii credincioşi, Trimisul îşi ridică palmele şi fruntea spre cer. La primele cuvinte pe care le pronunţă – „în numele lui Dumnezeu cel Milostiv şi îngăduitor, slavă lui Dumnezeu, Domnul lumilor, Stăpânul Zilei Judecăţii!”[36] – lucrarea săvârşită deja de Musab fu limpede. Oamenii din Qoba îşi înălţară glasul fără să ezite. Cuvintele lor şi cele ale Trimisului răsunară la unison. Cunoşteau versetele pe de rost, la fel de bine precum credincioşii din Meca.

Apoi se adunară în jurul lui Mahomed. Fatima îşi dădu

[36] Coran 1, 1-4, sura de deschidere, Al-Fatiha.

seama că apropierea dintre ea şi tatăl ei, pe care Allah i-o oferise timp de douăzeci de zile, lua sfârşit. De acum, tatăl ei avea să fie cel spre care se îndreptau toţi să-i asculte vorbele. Mesagerul, Trimisul lui Dumnezeu.

Fatimei nu avea să-i mai acorde decât o atenţie superficială, căci Domnul lui îi aşezase pe umeri povara strivitoare de a construi o lume nouă. Locul ei nu mai era lângă Mahomed. Deja acolo, la Qoba, nu mai avea nevoie să fie apărat.

Cu inima grea, se îndepărtă, privind de la distanţă bucuria şi însufleţirea celorlalţi. Când agitaţia se mai potoli, nişte femei din Qoba îi observară prezenţa. Se apropiară zâmbitoare, prietenoase, dar incapabile să-şi ascundă mirarea la vederea înfăţişării ei.

Începură s-o tachineze: Ce făcea fiica Trimisului cu un arc ce-i trecea peste piept? Şi cu băţul acela mare, cu vârful din fier? Parcursese tot drumul de la Meca în şaua cămilei, asemenea unui bărbat, şi nu la adăpostul unei litiere? Nu ştia oare că asta nu se cuvenea?

Când descoperiră pumnalul prins la cingătoarea Fatimei, exclamaţiile lor îşi pierdură tonul glumeţ. Privirile li se umplură de dezaprobare şi suspiciune. Era oare cu putinţă ca fiica Trimisului să se poarte astfel?

— O, nu! strigară ele din nou. Tânără Fatima, nu poţi să te înfăţişezi la Yathrib îmbrăcată astfel! Vor râde de tine. Îţi vei face tatăl de ruşine. Ce vor crede despre un Trimis care-şi lasă fiica să arate ca un bărbat?

De ce voise Allah ca Abu Bakr, care venea să ceară o carafă de apă, să audă ultima lor observaţie?

Fără să ezite, luă cuvântul, adresându-li-se femeilor cu acea siguranţă şi trufie care impresionau întotdeauna. Le linişti, asigurându-le că Fatima nu obişnuia să se îmbrace astfel şi că Mahomed îi permisese să poarte ţinuta respectivă doar în acele împrejurări anume.

— Drumul a fost lung şi dificil. Trebuia să ne ascundem, căci păgânii din Meca ne pândeau ca să-l ucidă pe Trimis. Din acest motiv i-a îngăduit fiicei sale să se îmbrace ca un bărbat, pentru ca de departe, urmăritorii să nu ne poată identifica. Judecata voastră este corectă: încercarea a luat sfârşit. Ca să intre în Yathrib, Fatima îşi va recăpăta înfăţişarea de femeie. Calea Trimisului nu poate fi decât calea curăţiei tuturor, şi mai întâi a familiei sale.

Abu Bakr rosti ultimele vorbe fixând-o pe fiica lui Mahomed cu asprime. Gândurile i se citeau limpede pe chip: „S-a terminat, Fatima. A venit şi pentru tine vremea să te porţi ca celelalte fete. Tatăl tău nu mai are nevoie de

un fals fiu care să mânuiască băţul alături de el. Nu va mai fi loc pentru mofturile tale în oraşul nostru sfânt. Voi avea eu grijă”.

Pentru prima dată în mulţi ani, Fatima nu ripostă, îşi plecă ochii, ştiind că Abu Bakr exprima un adevăr împotriva căruia nu putea şi nici n-ar fi dorit să lupte.

O cuprinse o stare ciudată, ca şi cum propriul trup îi devenea brusc indiferent. Inima, emoţiile, fiinţa ei se ghemuiră undeva departe, în adâncul său, întărindu-se dintr-odată ca o piatră.

Şi în această piatră mai tare decât toate pietricelele din Nefud, şi care avea să apese pentru totdeauna înăuntrul ei, trebuia să trăiască şi să respire iubirea faţă de tatăl ei, în ciuda deznădejdii şi a durerii care o încercau.

Încântate de cuvintele lui Abu Bakr, femeile o tratară pe Fatima ca pe o prinţesă. O spălară şi o înveşmântară cu tunici frumoase în culori strălucitoare, sporovăind în jurul ei ca şi cum a doua zi s-ar fi măritat. Fatima se lăsă pe mâna lor. Înconjurată de râsetele şi glumele noilor ei tovarăşe, înfăşură băţul lui Abdonai, arcul, tolba şi pumnalul în covorul subţire ce-i fu oferit în acest scop.

În acea noapte, culcată în rând cu fetele din casa clanului Aws unde fuseseră găzduiţi, îşi astupă gura cu o

mână pentru ca nimeni să nu poată auzi plânsul ce-i sfâşia pieptul.

În sfârşit, Yathrib!

Mahomed petrecu două zile cu locuitorii satului Qoba, rugându-se, odihnindu-se, recitând cuvântul lui Allah în tovărăşia lui Musab în faţa a zeci de credincioşi, refăcându-şi forţele. Lungul drum de la Meca fusese o grea încercare. În cele din urmă, se grăbi să pornească la drum spre Yathrib.

Înştiinţaţi dinainte, Tamim şi Omar îl aşteptau la intrarea în oază, înconjuraţi de noi convertiţi. Cum nu-l vedeau pe Trimis apropiindu-se, cei mai iuţi de picior hotărâră să se ducă în întâmpinarea lui. Îngroşară mulţimea din jurul cămilei albe pe care Mahomed o conducea la pas.

Caravana lor înainta agale, ba din când în când se oprea. Fatima călărea în spatele grupului ce roia în jurul tatălui ei. În curând, credincioşii aveau să fie atât de numeroşi, încât nici măcar nu avea să-i mai zărească mantia maronie şi turbanul deschis la culoare.

De pe cămilă, Trimisul îi saluta pe cei care se apropiau.

Repeta fără încetare aceleaşi cuvinte, iar în schimb se bucura de aceeaşi primire călduroasă. Abu Bakr îi ţinea la distanţă pe cei mai exaltaţi sau mai curioşi, precum şi pe cei mai puţin respectuoşi.

O singură dată, când zidurile satului Qoba erau deja departe în spatele lor, Fatima se închipui împingându-şi cămila prin acea mulţime dezordonată ca să se aşeze lângă tatăl ei.

Acesta nu era însă decât un vis din vremuri apuse. Ar fi trebuit să poarte vechile haine şi să ţină în mână băţul de fier...

Nu mai era fata de odinioară. Trebuia să înţeleagă, să accepte acest lucru.

Cu ochii pe jumătate închişi, se lăsa dusă de legănatul nepăsător al patrupedului, ştergându-şi visele, gândurile şi tristeţea şi pregătindu-se să adopte înfăţişarea exterioară pe care o aşteptau de la ea.

Treptat, potecile de piatră se schimbară în poteci de nisip pe care pasul animalelor devenea mai mlădios. Se îndepărtară de uedul pe firul căruia merseseră din Qoba şi intrară într-o vale unde creşteau din belşug palmierii şi pomii fructiferi.

Fatima nu călătorise niciodată. Nu mai văzuse un

pământ atât de bogat, atât de verde. La ieşirea din valea cea îngustă le apărură în faţa ochilor, dispuse într-o geometrie savantă, grădini despărţite de şiruri de palmieri sau garduri din cactuşi. Ca într-un tablou al paradisului, măslini, smochini, portocali şi multe legume creşteau pe brazdele foarte îngrijite. Aerul era încărcat cu par fumuri proaspete: se simţeau menta, limba-mielului, mărarul sau frunzele de rozmarin.

În depărtare, la o distanţă de două săgeţi, se înălţau lizierele de palmieri cu trunchiuri subţiri, deschise la culoare. Ici, colo, trasând dungi întunecate pe pământul crăpat şi prăfos, apa curgea în făgaşul unor rigole înguste. Apoi, o serie de diguri şi împletituri de nuiele o canalizau spre nişte bazine aflate la umbra palmierilor.

Pretutindeni, bărbaţi, femei şi copii săpau, greblau, recoltau sau tăiau. La apropierea grupului ce-l înconjura pe Mahomed, se ridicară, semeţi şi vioi, cu mâna pe uneltele lor. Acolo nu era însă Taif sau Meca. Privirile lor erau doar curioase, nu şi agresive. Acolo, Abu Lahab şi Abu Sufyan nu-şi dictau legea.

Femeile din Qoba puseseră să fie montată o litieră pe animalul Fatimei. O îmbrăcaseră şi fardaseră pe fiica lui Mahomed.

Ochii ei cu pleoape lungi erau conturaţi cu *kohl,* iar tunica verde, brodată în roşu şi ocru, îi scotea pieptul în evidenţă. O fâşie albă de in înnodată la ceafă, îi ţinea pletele bogate care străluceau de la henna şi uleiul de argan. Puţină pomadă roşie îi ascundea amărăciunea buzelor. Putuse refuza doar prezenţa unui slujitor care să-i ţină cămila de căpăstru.

La trecerea ei, ochii femeilor o priveau insistent cu uluire şi curiozitate. Unele dintre ele schiţară un semn de bun venit.

Şi astfel îşi făcu intrarea în Yathrib, cu privirea fixă şi inima de piatră, dar în splendoarea celor şaisprezece ani ai ei.

Când îi regăsiră pe Tamim, Zayd şi Omar ibn al-Khattab, o luară de la capăt cu îmbrăţişările, cântecele, râsetele şi rugăciunile. Bucuria şi agitaţia celor din neamurile Aws şi Khazraj ajunseseră în punctul culminant. Fatima scrută chipurile. Recunoscu multe.

Printre ele nu zări nicio femeie. În schimb, nu putu să se sustragă privirii lui Zayd, care o fixa zâmbitor, încântat şi afectuos.

Zayd era în mod limpede fericit să o vadă, mai ales cu această înfăţişare. Simţi ceva mai puternic decât ea:

pieptul îi ardea de ruşine şi furie. Fără să răspundă la salutul fratelui ei, se întoarse în litieră. Cum cămila era tot mai agitată din pricina zgomotului, Fatima trase de căpăstru, îndemnă patrupedul spre marginea drumului şi-l opri la umbra rară a unui moşmon. Astfel putu să admire spectacolul de departe.

Omar nu era genul care să-şi dezvăluie emoţiile altfel decât prin strigăte şi gesturi largi. Îmbrăţişările, repeta el oricui dorea să-l asculte, nu erau demne de bărbaţi decât atunci când se aşezau în patul femeilor. Dar în acea zi, asistând la regăsirea dintre Tamim şi Mahomed, avea ochii înlăcrimaţi ca o fetişcană.

În sfârşit, Trimisul se întoarse spre el. Cunoscându-i pudoarea, se mulţumi să ridice mâna. Omar făcu o plecăciune adâncă, apoi arătă un chip ce strălucea de veneraţie. Cu o remarcă plină de prietenie, Mahomed încerca să-l tragă spre el când, printr-o mişcare iute, Omar îi atinse uşor palmele cu vârful degetelor, ca şi cum ar fi luat de pe ele un balsam tămăduitor. Apoi îşi lovi cu violenţă fruntea, buzele şi pieptul cu această esenţă invizibilă. Spre surprinderea tuturor, inclusiv a lui Mahomed, repetă gestul de două ori.

Toţi cunoşteau acest gest, din ţinutul Sham până în

Saba. O formulă de salut foarte veche şi plină de respect, specifică oamenilor deşertului, exprima jurământul de credinţă al unui supus faţă de prinţul său. Faptul că Omar îl primea astfel pe Trimis în noile ţinuturi ale lui Allah îi impresionă pe mulţi. Manifestările de afecţiune încetară. O linişte stranie se lăsă peste acel moment de regăsire, ca şi cum un eveniment misterios tocmai avusese loc.

După câteva clipe, Mahomed puse capăt tăcerii.

— Ai găsit un loc pentru noi? îl întrebă pe Tamim.

Tamim clătină din cap şi arătă spre căpeteniile clanurilor Aws şi Khazraj care îl însoţeau. Unul dintre ei spuse:

— Multe pământuri din oază nu sunt încă lucrate şi nu sunt locuite, Trimisule. Dar nu noi trebuie să alegem. Cine altul în afară de tine poate spune care este voia lui Allah?

De îndată, Mahomed ceru să i se aducă dromaderul.

— Duceţi-mă acolo. Nu avem timp de pierdut. Astă-seară doresc să mă rog ştiind unde va fi casa pe care ne-a pregătit-o Dumnezeu.

Pe când porneau spre palmieri, Zayd se apropie de litiera Fatimei şi îşi puse mâna pe gâtul cămilei.

— Fatima...

În faţa aerului neîncrezător al tinerei, şovăi, apoi tăcu. Cu vârful nuieluşei, Fatima gâdilă uşor gâtul animalului

pentru a-l mâna înspre grupul lui Mahomed. Zayd merse pe lângă ea, cu degetele aşezate pe blana animalului. Înaintară fără să vorbească vreo douăzeci de paşi. Încordată, cu ochii ţintă înainte, Fatima se temea de întrebările şi tachinările lui.

Auzi însă cu totul altceva:

— Sunt fericit că ai ajuns în cele din urmă, Fatima. Ne temeam cu toţii pentru voi, şi m-am rugat fără încetare gândindu-mă la tine. La tine şi la tatăl tău. Apoi adăugă cu sinceritate, fără urmă de batjocură: Eşti foarte frumoasă îmbrăcată ca o fată, deşi urăşti acest lucru.

În mod straniu, din intonaţia lui lipsea bucuria pe care o presupuneau aceste cuvinte. Glasul lui era atât de grav şi de încărcat de tristeţe, încât Fatima înţelese că Zayd era purtătorul unei veşti triste.

— Ce se întâmplă? întrebă ea cu un nod în gât, în timp ce trăgea brutal de căpăstrul cămilei ca să o oprească.

— Voiam să fiu eu cel care-ţi dă vestea. I s-a întâmplat o nenorocire lui Ashemu...

Fatima nu ştiu niciodată dacă strigase sau cuvintele îi explodaseră doar în cap şi în inimă: „Ashemu a murit!”

Ca şi cum i-ar fi auzit tânguiala, Zayd spuse:

— O viperă. La cinci zile după plecarea din Meca.

Ashemu o îngrijea pe mama lui Ali, care era cam bolnavă. Într-o dimineaţă, se trezise ca să facă focul. A zărit capul viperei sub pătură, foarte aproape de gâtul bătrânei. Fără să stea pe gânduri, s-a repezit cu mâna... Zayd, ridicându-şi mâneca, arătă pielea fină prin care se vedeau venele. Vipera a muşcat-o aici, în partea cărnoasă. Colţii au intrat atât de adânc, încât Ashemu nu a putut smulge capul şarpelui. Abia a mai putu striga, deoarece veninul îi tăiase răsuflarea. Totul s-a întâmplat foarte rapid, nu a avut timp să sufere.

În glasul lui se simţeau lacrimile. Fatima îl înţelegea. Dacă o iubise cineva pe Ashemu la fel de mult ca ea şi Khadija, acesta era el, fiul adoptiv. Sclavul eliberat, aşa cum fusese şi Ashemu.

Nu, emoţia lui Zayd nu o mira. Însă ea nu reuşea să plângă, şi acest lucru o speria. Se gândea: „Ashemu a murit!” Cu toate astea, nu era decât o fiinţă de piatră şi de gheaţă.

Îşi puse din nou cămila în mişcare. Zayd îi aruncă o privire şocată, dar rămase lângă ea fără să mai rostească vreun cuvânt.

Mahomed şi mica mulţime de credincioşi erau acum departe în faţă. De o parte şi de alta a drumurilor de nisip

începură să apară locuinţele, astfel că grădinile erau mai restrânse şi mai compacte. Construcţiile mari erau înconjurate de ziduri înalte care nu lăsau să se vadă în curţi. În colţul unora dintre ele fuseseră ridicate turnuri pătrate de două ori mai înalte decât clădirile principale. Nimic nu sugera că acolo era un oraş: casele păreau răsfirate la întâmplare prin oază, fără ca zidurile să delimiteze străzi sau pieţe. Nu se zăreau nici prăvălii, nici agitaţia vânzătorilor de la tarabe.

Zayd îşi drese glasul. Surprinsese gândurile Fatimei şi era mâhnit. Cu o oarecare undă de reproş, arătă un punct departe, dincolo de palmieri:

— Există totuşi un oraş, unul mic, al evreilor din tribul Banu Qaynuqa.

Tânăra femeie abia îl auzi. Privind cu atenţie peisajul, acea frumuseţe nouă, străină, atât de diferită de Meca şi despre care nu cunoştea nimic, nici drumurile, nici umbrele, acel loc unde cerul nu era îngrădit de munţi din bazalt şi unde ea nu avea nicio amintire, îşi dădea seama că nu mai era Fatima bint Mahomed de odinioară.

Recunoscu abisul adânc din care îi venea durerea. Era abisul unei singurătăţi imense, copleşitoare.

Asta era. Ashemu se dusese. Abdonai se dusese. Cu Abd

Mrah abia înfiripase o prietenie minunată când suferise cea mai cumplită moarte cu putinţă. Iar astăzi, tatăl ei se îndepărta de ea, punându-se cu totul în slujba necunoscuţilor.

— O Allah! şopti. O, Allah, de ce vrei să fiu atât de singură?

Degetele ei tremurară pe căpăstrul cămilei. Închise ochii, abia suportând durerea apăsătoare din piept.

— Fatima... Fatima!

Zayd îşi ridică faţa spre ea cu ochii plini de tandreţe şi de înţelegere. Poate încărcaţi cu un alt fel de speranţă...

În loc să răspundă tandreţii lui, Fatima avu acest gând ciudat: „Nu! Nu te apropia. Allah are nevoie de tine”.

Cu nuieluşa, arătă spre grupul din faţa lor. Mahomed şi cei din clanurile Aws şi Khazraj se opreau în faţa unui teren întins. Nu se zăreau nici locuinţe, nici ogoare, niciun petic de grădină, doar ici, colo erau presărate pâlcuri de palmieri ce scoteau un foşnet înăbuşit în bătaia vântului.

— Du-te la tata, îi ceru. Nu-l lăsa singur. Va dori să stea de vorbă cu evreii. Nu-l părăsi, îi eşti un ajutor prea preţios.

Tânărul deschise gura ca să protesteze, dar se mulţumi să o privească atent cu ochii lui strălucitori. Fatima nu se

înşelase: Zayd ştia să citească în ea aşa cum ştia să descifreze sulurile obscure ale lui Waraqa şi legile lui Moise.

Ca pentru a-i da dreptate, Abu Bakr gesticulă nerăbdător de lângă Trimis:

— Zayd! Zayd! Ce faci?

— Nu te mai îndepărta, fiu al ţinutului Kalb! îl mustră Abu Bakr când Zayd ajunse la el. Locul tău este lângă tată, nu lângă fiică.

În acelaşi timp, un membru al clanului Khazraj îi spunea lui Mahomed:

— Trimisule, aici poţi alege. Aceste pământuri nu sunt bune pentru a fi cultivate. Le aparţin evreilor din oraşul vechi. Mereu se va găsi cineva bucuros să-ţi cedeze o parcelă. Alege, alege!

Mahomed îşi mângâie barba, şovăind.

— Nu, răspunse el într-un târziu. Nu mie îmi revine sarcina de a alege unde ne vom ridica noile ziduri. Nu este decât Unul singur care alege întotdeauna pentru noi. Pe neaşteptate, azvârli căpăstrul peste gâtul cămilei şi-l prinse neglijent de şa. Cu un plescăit al limbii şi o lovitură pe coapsă, îşi mână animalul în direcţia terenului. Du-te, du-te! îi porunci. Allah să te călăuzească.

Animalul ezita, legănându-şi capul alungit cu acea aroganţă mirată tipică speciei sale. Buzele îi acoperiră dinţii galbeni şi ochii ei mari parcă fixară mulţimea din jurul Trimisului. Apoi se îndepărtă la pas, ca şi cum se pregătea să înceapă un drum lung care avea să o ducă departe de oază.

Plini de uimire, credincioşii o priveau concentraţi, în cele din urmă, unul exclamă:

— Trimisule, după cum merge, se va pierde în curând pe cărările dintre palmieri! Va trebui să fugim după ea!

— Se va duce unde doreşte Dumnezeu, fie El Binecuvântat şi Milostiv, răspunse Mahomed pe un ton ferm. Dacă El doreşte ca unul dintre aceste pământuri să devină *masjid-ul* unde îi vom cânta laude şi totodată casa Trimisului său, va călăuzi cămila într-acolo. Nu există făptură pe această lume care să pună un picior înaintea celuilalt fără ca El să fie Stăpânul şi Destinul ei.

În timp ce vorbea, cămila se îndepărta tot mai mult, aruncându-şi copitele când spre dreapta, când spre stânga. Rătăcea dincolo de pâlcurile de palmieri scuturate de vânt, în partea cea mai aridă, unde pe pământul uscat şi cenuşiu nu creşteau nici măcar tufe pitice de scaieţi.

Pe neaşteptate, ca şi cum ar fi auzit un fluierat, se opri.

În jurul lui Mahomed, mulţimea îşi ţinu răsuflarea... Dar nu. Animalul se mulţumi să-şi plece gâtul şi să-şi apropie buzele de sol ca pentru a-i adulmeca sărăcia. La fel de brusc cum se oprise, o luă din nou la goană, de data aceasta întorcându-se. Apoi coti spre stânga, legănându-se ca şi cum urma să o ia la trap. Ceea ce şi făcu. Căpăstrul dezlegat îi alunecase de pe gât şi se târa prin praf.

Tăcerea din jurul lui Mahomed deveni încordată, plină de nelinişte. Mersul animalului era foarte neobişnuit. Prea vioi şi precis. Cămilele erau cunoscute pentru nepăsarea lor, pentru moliciunea leneşă din momentul în care erau lăsate singure. Pe aceasta însă, parcă o călăuzea un deget. Nimeni nu se mai îndoia. În purtarea ciudată a cămilei, toţi vedeau mâna Invizibilă.

De aceea nu fură surprinşi când ea rămase din nou nemişcată, apoi bătu din picioare, se întoarse în cerc şi scoase un răget scurt.

Se găsea între două pâlcuri de palmieri bătrâni, cu trunchiurile acoperite de ramuri uscate. Mai scoase un răget: un sunet mai prelung, mai nerăbdător, însoţit de o scuturare vie din cap, ca şi cum ar fi alungat un nor de muşte.

Bărbaţii nu mai aşteptară. Strigând fericiţi numele lui Allah, porniră spre cămilă, care-i privea nepăsătoare cum se apropiau. Se porni o discuţie. Cui aparţinea acel teren? Care-i erau marginile?

Mahomed îşi temperă tovarăşii, aşa că pasul lor se domoli. Când fură destul de aproape ca Trimisul să poată prinde căpăstrul cămilei, cearta era încheiată.

— Terenul aparţine orfanilor din Banu Zafr, anunţă cel din clanul Khazraj care condusese delegaţia de la Aqaba.

Ceilalţi aprobară.

— Vor spune ei până unde se întinde. Cu siguranţă nu este foarte mare. Destul pentru a construi o casă, dar nu mai rămâne nimic pentru grădină. Şi cum vezi, Trimisule, este un pământ sărac. Foarte sărac. Un pământ uitat, căci apa este departe. Aici nu se irigă. Cum vei face ca să te hrăneşti?

Râsul lui Omar izbucni în aerul fierbinte. Răspunse înainte ca Mahomed să deschidă gura:

— Dacă acest teren pe care ni-l arată Domnul este sterp şi fără apă, de ce am planta o grădină? Allah nu vrea să fim grădinari. Aici am venit ca să ne rugăm! Pentru grădinărit, Dumnezeu a dat Yathribului ceea ce-i trebuie.

Ca întotdeauna, tonul şi ţinuta lui Omar îi impresionară

pe ascultători. Poate că îi şi înspăimântară puţin. Pleoapele unora se lăsară în jos. Frunţile altora se înclinară.

Mahomed puse mâna pe braţul Khazrajului care vorbise.

— Ştii cui ar trebui să-i plătesc pentru acest pământ? îi cunoşti pe evreii cărora le aparţine?

Celălalt şovăi. Un glas se auzi în spatele lor:

— *Nabi!* Eu ştiu cine sunt şi pot să te slujesc.

Trimisul şi tovarăşii lui se întoarseră. Recunoscură chipul sincer, barba albă şi îngrijită, tunica elegantă de in şi turbanul scurt şi strâns al evreului care-i vizitase la Meca.

— Ubadia ibn Salam! exclamă Mahomed. Deschise braţele şi pronunţă încet numele în limba iudeilor: Ubadia ben Shalom!

Îmbrăţişarea fu sinceră. Îndepărtându-se, Ubadia îşi puse o mână la inimă şi se înclină.

— *Nabi,* sunt nespus de bucuros să te văd în ţinuturile Yathribului. Dumnezeu este mare şi de o mie de ori Milostiv, căci te-a călăuzit aici teafăr şi nevătămat! Este adevărat, doi fraţi din Banu Zafr, la fel de săraci ca praful de sub picioarele noastre, sunt stăpânii acestui pământ. Aceasta este singura lor moştenire şi aproape singurul lor bun. Până astăzi nimeni nu a dorit să li-l cumpere. La ce bun? Ai auzit şi tu: în afara zidurilor de rugăciune, ce ar

putea creşte pe el?

— Deci mi-l vor vinde?

— Da, ţi-l vor vinde şi te vor binecuvânta ca pe un salvator, *nabi.* Îl vor cânta pe Dumnezeu laolaltă cu tine. Le faci o mare favoare cumpărându-le terenul. Vino la mine să te odihneşti până la rugăciunea de seară. Până atunci afacerea va fi încheiată, iar Yathribul va şti că tu eşti drept şi bun.

Construirea casei Islamului

Atunci începură pentru Fatima vremurile de tăcere şi de sărăcie.

Doi ani lungi şi cumpliţi în timpul cărora înflăcărarea sa, tăria, accesele de furie, devoţiunea faţă de tatăl ei se transformară în muţenie şi izolare.

Doi ani lungi în care păru dornică să-şi ascundă personalitatea sub o înfăţişare feminină. Ca şi cum anotimp după anotimp, încercare după încercare, devenea tot mai mult umbra Fatimei bint Mahomed pe care tatăl ei, pe drumul spre Yathrib, o numise Fatima Zahra, cea Strălucitoare.

Aşa cum prezisese ben Shalom, orfanii ce deţineau terenul marcat de cămilă fură foarte fericiţi să-l vândă. În aceeaşi seară, Mahomed anunţă că, după o zi de odihnă, aveau să se apuce de ridicarea zidurilor. Asta făcură cu toţii timp de două luni, din zori până în noapte, cu pauze numai pentru rugăciune şi de masă.

Locuitorii din Yathrib îi ajutară să schiţeze amplasarea zidurilor, a porţilor şi a încăperilor de locuit. Apoi nicio mână nu se dădu în lături de la a săpa, căra şi aşeza pietrele de temelie. Pe urmă trebuiră să scoată lut, să sape o rigolă pentru apă şi să amestece lutul cu paiele, frământând cu picioarele. Femeile băteau pământul greu şi îl modelau sub formă de chirpici, după care aşezau cărămizile pe frunze de palmier, unde se întăreau la căldura soarelui ca într-un cuptor. La final transportau chirpiciul aproape de zidurile care începuseră să crească, desenând o umbră nouă în praful maroniu.

Fiecare munci până când se trezi cu şalele, coapsele şi umerii frânţi.

Mahomed era întotdeauna primul pe şantier, înconjurat de Omar, de Abu Bakr şi Tamim. În fiecare zi, după ce-şi terminau munca, credincioşii din Yathrib veneau puhoi, apucându-se de treabă cu o însufleţire ce le dădea forţe

proaspete celor mai istoviţi. În momentele cele mai grele ale după-amiezii, Musab, cu glasul lui atât de dulce şi de convingător, intona versetele comunicate de înger Trimisului, şi astfel aducea alinare muncitorilor cărora le vâjâia capul de oboseală.

În aceste zile de strădanii uriaşe, Fatima, ca toate femeile din casă, fu găzduită în curţile familiilor prietene,

când la cei din clanul Aws, când la Khazraj sau la evreii din Banu Qaynuqa.

Peste tot era tratată cu o amabilitate şi atenţie deosebite, căci era fiica Trimisului, a lui *nabi.* Însă femeile nu conteneau să se mire că la vârsta ei nu avea deja un soţ.

— Şaisprezece ani! Şi să fii aşa frumoasă! se mirau unele. De ce nu ai un bărbat în patul tău?

— Noi suntem măritate deja de mult timp, râdeau altele. I-ai respins pe toţi?

— Sau aşteptai să-ţi alegi un bărbat din Yathrib? chicoteau ele, acoperindu-şi faţa cu palmele. Se spune că sunt mai blânzi şi mai iubitori decât cei din Meca...

În fiecare seară se adunau cinci sau şase în jurul ei ca să-i ungă cu balsam din ierburi şi ulei de *luban*[37] mâinile

[37] Smirnă (n.a.).

jupuite. Mătuşa Kawla, pe care oboseala o îmbătrânea văzând cu ochii şi pe care moartea lui Ashemu o aruncase într-o tristeţe pe care nu reuşea să o depăşească, o implora:

— Nu te revolta, Fatima. Te rog, nu te revolta... Ele au dreptate. O să vezi, în curând tatăl tău va fi mândru de tine.

Într-o bună zi, pe când se ridicau zidurile noii curţi, Ali şi Al-Arqam sosiră la Yathrib însoţiţi de ultimii credincioşi din Meca. Al-Arqam povesti, spre bucuria Trimisului şi a tovarăşilor lui, cum Yakut îi urmărise multe zile cu braţul prins într-o atelă, deşelând o duzină de cai cu speranţa că se va răzbuna.

Însă Fatima, care îi rupsese braţul lui Yakut, nu auzi râsetele şi glumele lui Al-Arqam: bărbaţii se adunau după rugăciunea de seară, iar femeile nu erau invitate la întrunirile lor.

A doua zi, în zori, când se îndreptau cu toţii spre grămezile de chirpici, Ali veni lângă ea. Rana i se vindecase, iar pentru cei din Yathrib, care transmiseseră din gură în gură povestea capcanei întinse păgânilor din Meca, purta deja aura unui personaj de legendă.

Asemenea lui Zayd, observă imediat frumuseţea Fatimei

şi ţinuta ei feminină.

— Eşti frumoasă, spuse el cu glas înăbuşit.

Nu adăugă „îmbrăcată ca o fată”, cum făcuse Zayd, dar Fatima îi intui gândurile.

Atitudinea ei rece, nevădind niciun semn de plăcere la auzul complimentelor lui, îl îndemnă să continue:

— Mama îţi împărtăşeşte durerea de a o fi pierdut pe Ashemu. Pentru gestul ei, slujitoarea ta merită de o sută de ori paradisul lui Allah. Să ştii că în fiecare zi mama se roagă ca Ashemu să fie în preajma Lui.

— Nu ar trebui, replică ea sec.

— Fatima...

— Ashemu nu a îmbrăţişat niciodată credinţa în Domnul nostru Milostiv şi îngăduitor.

— Ce spui acolo? Se ruga cu noi! Ai văzut-o la fel de bine ca şi mine!

Fatima spuse cu un zâmbet obosit:

— Când tata i-a cerut: „Vino cu noi în credinţa lui Allah!”, Ashemu i-a răspuns: „Sunt slujitoarea ta şi mă supun ţie. Ca tu să fii mulţumit şi să nu mă consideri necurată înaintea alor tăi, voi recita cuvintele pe care le voi învăţa de la tine, dar inima mea n-a fost niciodată atât de mare încât să iubească un zeu. Nu este făcută decât

pentru soţia ta Khadija, pentru tine şi fiica ta Fatima”.

O clipă, Ali rămase mut lângă Fatima. Avântul cu care o abordase dispăruse. O privi atent.

— Zayd mi-a spus că te-ai schimbat de când ai venit aici.

— Totul s-a schimbat de la sosirea noastră aici. Vei constata tu însuţi. Şi asta din iubirea pe care Allah i-o poartă tatălui nostru.

Încă o dată, Ali fu redus la tăcere. Erau în faţa terenului unde zidurile cenuşii conturau viitoarea curte a Trimisului. Femeile se îndreptau spre grămezile de chirpici. Mai multe le aruncară priviri complice, pline de subînţelesuri foarte clare.

Fatima grăbi pasul. Ali strigă:

— Sora mea, voiam să-ţi spun că pe tot drumul de la Meca...

Tăcu. Fatima se întorsese, şi privirea ei îl descuraja să continue. Ea ştia, şi nu voia să ştie.

Zilele de trudă

Casa Trimisului fu terminată la scurt timp după marile

călduri ale verii. O casă mai mare decât îşi imaginaseră vreodată.

De-a lungul zidului nordic, trunchiuri de palmier rindeluite cu grijă susţineau împletitura unui acoperiş din frunze de palmier şi argilă lat de cel puţin zece paşi. După ce se întărise la soare, căpătând o nuanţă roşiatică, fusese învelit cu ramuri de palmier verzi, riguros aliniate ca să dreneze apa de ploaie.

Trei încăperi de mărime egală ocupau zidul de la Răsărit. Sub un acoperiş la fel de solid ca acela dinspre nord, pereţii lor erau din cărămizi până la înălţimea unui stat de om, apoi din lemn şi ramuri de palmier, astfel încât să circule aerul în miezul verii. Locul uşilor era ţinut de nişte draperii.

Singura poartă a curţii era tăiată în mijlocul zidului dinspre apus. Aşezate pe fiecare latură, cuptoarele şi magaziile nu erau decât nişte barăci fără pretenţii. Cât despre zidul sudic, rămânea gol, accentuând impresia de lărgime.

În ajunul primei lor nopţi petrecute în casă, Mahomed ceru ca în mijlocul curţii să fie plantat un tamarix precum cel al Khadijei de la Meca.

Seara, când rugăciunea îi adună pe toţi tovarăşii şi noii

credincioşi care ajutaseră la construcţie, spuse:

— De fiecare dată când vă veţi abate privirile asupra ramurilor acestui tamarix, vă veţi aminti de soţia mea Khadija. Fie ca ea să poată rămâne pe veci alături de Allah, ea care m-a susţinut când îngerul Gabriel m-a înspăimântat de moarte în grota din Hira.

După rugăciune, prima pe care o făcură în acea curte, împărţi diversele sectoare ale casei. Streaşina cea mare avea să-i adăpostească pe tovarăşii care nu-şi construiseră încă o locuinţă. Tot acolo aveau să se adune pentru rugăciuni în zilele caniculare, ploioase sau foarte reci. În restul timpului, aveau să se roage în faţa zidului sudic, orientat spre Kaaba din Meca.

Cele trei încăperi cu pereţi din chirpici le erau destinate femeilor. Cea mai apropiată de streaşină avea s-o găzduiască pe Aisha începând cu ziua nunţii. Mama lui Ali, Kawla şi Fatima urmau s-o ocupe pe cea din centru. A treia le era rezervată soţiilor acelor tovarăşi care nu aveau încă propriul acoperiş.

Sărbătoarea din prima seară fu plină de făgăduinţe, însă zilele ce urmară se dovediră epuizante. Foarte repede îşi amintiră cu toţii avertizarea lansată de cei din triburile Aws şi Khazraj atunci când cămila Trimisului se oprise pe acel

pământ sterp, lipsit de irigaţii şi de puţuri. În acea zi, Omar ibn al-Khattab îşi bătuse joc de temerile locuitorilor din Yathrib, însă acum nimeni nu le mai considera ridicole. Apa de care se folosiseră ca să modeleze chirpicii nu era sănătoasă, şi nici măcar pentru spălatul rufelor nu era bună. Femeile trebuiau să se ducă să umple urcioare şi burdufuri la *wadi* Bathan, care şerpuia departe, dincolo de colinele de la apus. Chiar dacă dromaderii şi catârii transportau vasele, drumul dus-întors era lung şi istovitor.

Şi cum să trăiască fără grădină? Mâncau din pomenile noilor credincioşi, însă nu puteau fi siguri că vor avea nici măcar nişte curmale şi lapte acru la următoarea masă. Prin urmare, teama că vor rămâne fără hrană le amăra zilele.

Abu Bakr, Omar şi niciun alt tovarăş nu aveau cu ce să cumpere un teren fertil; ca să nu-şi îngreuneze fuga, toţi îşi abandonaseră avutul când părăsiseră Meca, luând cu ei doar nişte boccele. De la sosirea lui la Yathrib, Tamim dăduse la troc o caravană întreagă pe lucrurile necesare casei: ţesături pentru haine şi aşternuturi, piei, pături, urcioare... Bunătatea lui l-ar fi determinat să facă mai mult, dar Mahomed se împotrivi, nevrând să-i rămână dator.

Înainte de plecarea din Meca, Al-Arqam nu putuse să vândă încărcătura ultimei sale caravane ce se întorcea de la miazănoapte. Abu Lahab şi Abu Sufyan îi interziseseră să facă negoţ în piaţa mare, răzbunându-se astfel pentru că nu putuseră împiedica fuga lui Mahomed. Atunci, Al-Arqam îşi trimisese caravana la Djedda, sperând să vândă o mică parte din mărfuri, însă nu era nicio îndoială că avea să piardă o mare parte din banii investiţi. Cu toate acestea, îşi cheltuise ce-i mai rămânea din avere pentru ca un meşter din Yathrib să monteze la intrarea în curte o poartă solidă, care să le garanteze siguranţa.

Zilele se transformară într-o înşiruire de corvezi plictisitoare, repetate la nesfârşit. În fiecare dimineaţă, Fatima şi femeile cele mai tinere făceau drumul dus-întors de acasă la *wadi* ca să aducă apă. După-amiaza se aventurau departe ca să scuture curmalele uitate în palmierii bătrâni şi să îndese în coşuri legumele şi fructele pe care noii credincioşi binevoiau să li le ofere. Apoi trebuiau să pregătească bruma aceea de hrană, să găsească lapte, să spele hainele sau să măture praful nisipos pe care îl ridica vântul, suflându-l parcă anume până în aşternuturile lor.

După rugăciunea din zori, Mahomed şi tovarăşii lui

părăseau curtea. Fără preget, cel mai adesea însoţiţi de evreul ben Shalom, vizitau casele din Yathrib, trecând de la un clan la altul, ducând cuvintele lui Allah şi dorinţa de înţelegere dintre Aws şi Khazraj.

La întoarcere, frânţi de oboseală, devorau masa frugală pe care o pregătiseră femeile. Foamea şi îngrijorarea începuseră să le lase semne pe chipuri şi în inimi. Mahomed intui acest lucru. Înainte de rugăciunea de la apus, îşi făcu obiceiul de a întări curajul şi voinţa fiecăruia prin cuvinte blânde şi pline de promisiuni pe care Dumnezeul său i le punea pe buze. Le spunea povestea străveche a lui Noe, Iov şi Moise, aceşti *nabi* pe care Allah îi trimisese deja în mijlocul popoarelor ca să-i ridice şi să-i conducă pe oamenii Cărţii prin greutăţile cumplite ale vremurilor.

Fatima ţese

La apropierea iernii, când nopţile erau tot mai răcoroase, femeile din triburile Aws şi Khazraj le avertizară pe cele din Meca:

— Aici iarna nu este precum cea de la miazăzi. Munţii

noştri nu sunt ca ai voştri şi nu avem acelaşi soare. Trebuie să ştiţi cum să îndurați ploaia şi frigul. Nu vă lăsaţi luate prin surprindere. Este timpul să ţeseţi haine groase, altfel bolile vă vor omorî înainte de venirea primăverii.

Cele mai credincioase le dăruiră lână pe care să o scarmene. Mătuşa Kawla şi mama lui Ali cunoşteau de multă vreme meşteşugul ţesutului. Ştiau şi cum să fabrice ustensilele necesare, respectiv daracul şi războiul de ţesut pe care-l puteau fixa de perete. Kawla o învăţă pe Fatima.

Aşa cum îşi îndeplinea toate celelalte sarcini, Fatima se dovedi foarte eficientă. Nu avu nevoie de mult timp ca să facă să zbârnâie o suveică printre firele întinse ale urzelii. Învăţa şi muncea fără să protesteze vreodată, dar şi fără să deschidă gura. I se auzea glasul atât de rar, încât noile credincioase din Yathrib glumiră pe seama proastei ei dispoziţii: o numeau „Fatima tăcerii”. Mătuşa Kawla veghea să nu fie deranjată, chiar dacă trebuia să amenințe sau să ocolească adevărul.

— Lăsaţi-o în pace! le poruncea ea femeilor. Fatima este aşa cum este. O fată ca ea nu veţi mai întâlni a doua oară în viaţa voastră. Allah îi trasează un drum pe care niciuna dintre noi nu va putea merge. Iar tatăl ei ştie acest lucru dintotdeauna. Ea este preferata lui. Când era mică o adora

mai mult decât pe celelalte fiice. Nu vă sfătuiesc să mergeţi cu glumele prea departe, căci vă veţi căi.

Femeile îşi lăsau capul în jos, strâmbându-se. Unele bombăneau:

— La noi, fetele nu sunt lăsate să se poarte aşa de anapoda. La vârsta ei încă nu are soţ. Măcar ar putea fi politicoasă şi mai puţin rezervată faţă de noi.

În momentele ce urmau unor asemenea remarci, Fatima se arăta atât de serviabilă, încât cele care o criticaseră până atunci rămâneau descumpănite şi stânjenite. Îşi închipuiau de îndată că fiica Trimisului devenise ca ele şi o asaltau cu întrebări. Dar nu primeau niciodată răspuns.

La fel, după revederea glacială, Ali şi Zayd se ţineau la distanţă de Fatima. Pe Zayd, indiferenţa aparentă a fetei părea să-l afecteze cel mai mult.

Spre sfârşitul unei după-amiezi înnorate, o descoperi ţesând singură, afară, la umbra zidului incintei. Nu putu să se abţină să nu se ghemuiască lângă ea. Trecură minute bune, timp în care se auzeau sunetele seci ale suveicii lovindu-se de marginile războiului, până când avu curaj să deschidă gura. În sfârşit, cu mare frică, spuse:

— Astăzi am mers departe de oază, la cei din tribul Banu Salma. Tata a vorbit în faţa lor. Musab a recitat. Abu Bakr

a povestit istoria noastră. Omar a descris felul în care Allah a venit spre el. Evreii ne ascultă cu multă atenţie. Unii ne dau să mâncăm şi să bem. Ne consideră fraţi, Popoare ale Cărţii. Ali îşi încruntă sprâncenele. Îl întreabă pe tata: „Eşti de-ai noştri sau nu? Este greu să ne regăsim în toate cuvintele tale”. Adesea insistă: „Dacă eşti un *nabi* adevărat, ca Iov şi Moise, trebuie să ne poţi aduce dovezi”. La această întrebare atât de des auzită, tata răspunde: „Domnul v-a oferit deja dovezile. Nu mai rămâne decât una, iar pe aceasta o aveţi înaintea voastră: eu sunt cel pe care vi-l trimite. Deschideţi ochii. Deschideţi-vă cărţile. Toate răspunsurile la întrebările voastre se află acolo, despre ce a fost şi ce va fi”.

În timp ce Zayd vorbea, Fatima rămânea atât de atentă la firele care-i treceau printre degete, încât un necunoscut ar fi putut crede că era surdă. Zayd o cunoştea însă bine, astfel că-i putu observa sclipirile de mulţumire în irisuri. Pe de altă parte, ştiu să-i interpreteze tremuratul buzelor sau zvâcnirea mai puternică a venei de la gât când ea înţelese cu ce neîncredere trebuia să se confrunte Trimisul.

Tânărul îşi dădu seama că era bine-venit în preajma Fatimei atât timp cât îi povestea despre această viaţă nouă în care ea nu mai avea loc. Aşa că de-atunci înainte,

când se ivea ocazia, când şi unul, şi celălalt îşi terminaseră sarcinile, Fatima începea să ţească sub umbrar, iar Zayd se aşeza lângă ea. Bineînţeles, totul părea să fie rodul întâmplării. O ironie a lui Allah, care voia ca ei să stea alături, în tihnă şi feriţi de curioşi. De fiecare dată Zayd îi povestea ce văzuse şi auzise în zilele anterioare.

— Unele case din Yathrib sunt construite la fel ca acelea pe care le-am văzut în copilărie în Kalb, spunea el. Altele sunt mai impunătoare. Au ziduri groase pentru a respinge atacurile şi curţi destul de mari încât să adăpostească zeci de soldaţi.

Le descria în amănunt, la fel cum zugrăvea părţile necunoscute ale oazei, mult mai întinse decât şi-ar fi putut imagina cei din Meca, sau hrana locuitorilor ei şi felul în care se distrau.

— Oamenii din Yathrib sunt pioşi, remarca el. Dar sunt bogaţi şi le place huzurul. Când tatăl nostru vorbeşte cu severitate despre viaţa şi purtările pe care fiecare trebuie să le adopte, cum i se întâmplă adesea, ei se posomorăsc şi-şi cercetează vreme îndelungată vârful papucilor. Astăzi, Omar a observat acest lucru. A spus: „Trimisule, îngăduie-mi să te previn: nu cânţi destul de vesel pentru oamenii ăştia”. Tata a râs şi l-a lovit prieteneşte peste braţ,

răspunzându-i: „Într-o zi, cel mai sever dintre noi vei fi chiar tu, ibn al-Khattab!”

Zayd mai povestea şi despre ocupaţiile lui şi descoperirile pe care le făcuse.

— Tata îmi cere să citesc mult. Vrea să parcurg toate sulurile la care am acces. Aici, la m*adrasa,* evreii foarte credincioşi au adunat mai multe decât s-ar putea citi într-o viaţă întreagă. Cu ajutorul lor, tinerii învaţă să citească, să scrie şi să mediteze asupra cuvintelor Cărţii.

Când intri acolo, simţi un parfum care nu există nicăieri altundeva. Este izul de cerneală de pe pergamentele vechi, aşa cum l-am cunoscut în camera hanifului Waraqa, dar mult mai puternic. Şi cu o tentă diferită, amintind de pieile bătute de vreme şi totuşi având mirosul de lapte al pruncilor. I-am mărturisit asta unui rabin, un bătrân cărunt care este bucuros să mă înveţe ceea ce nu ştiu. El mi-a spus: „Fiule, acest parfum pe care-l respiri este parfumul trecutului. E un semn bun pentru tine: numai cei pe care Dumnezeu îi iubeşte îl simt”. E adevărat? Nu ştiu, dar ştiu că sunt fericit să mă aflu acolo la dorinţa tatălui nostru. Evreii de la *madrasa* sunt buni cu mine. Nu-mi ascund nimic. Dacă nu ştiu să scriu un cuvânt, râd şi clatină din cap văicărindu-se: „Băiete, cunoaşterea ta ar încăpea într-

un ou de porumbel!” E adevărat, dar îşi dau toată silinţa ca în curând să încapă într-o traistă.

Într-o seară, când Fatima ţesea nişte fire groase pentru o tunică, Zayd se apropie cu un pas mai greu, aproape sfios, şi îi aşează dinainte un coş mare cu lână.

— Astăzi eram la evreul ben Shalom, spuse el, dus pe gânduri. E diferit de ceilalţi. Se poartă de parcă ar fi unul de-ai noştri, deşi le este foarte credincios alor săi. Îl ajută pe tatăl nostru să-i cunoască pe oamenii de aici. Cine a fost cel mai puternic şi de ce nu mai este. În cine se poate avea încredere. Cine este sârguincios la *madrasa,* cine este bun negustor, cine fură. Cine sunt cei trufaşi, cei geloşi, cei care pun beţe în roate... Tata îl numeşte ibn Salam, iar el nu se miră. Sunt convins că între ei se naşte o prietenie, o dovadă fiind aceea că petrecem mult timp în casa lui. Astăzi, când plecam, femeile de acolo mi-au dat această lână ca să ţeşi o pătură pentru tata.

Zayd împinse coşul spre şoldul Fatimei, întrerupând-o din ţesut. Când ea îl fixă cu insistenţă, dându-i de înţeles că aştepta mărturisirea completă, tânărul schiţă un zâmbet aparent nepăsător.

— Ele spun că tata slăbeşte şi că la iarnă va fi frig. Femeilor din Yathrib le plac bărbaţii care au grăsime pe

burtă. Se pare că în pat aceasta este o plăcere în plus pe care le-o oferă Domnul.

Fără să reacţioneze la glumă, Fatima îşi vârî mâna în coşul cu lână. Era o lână atât de moale, încât, pentru prima dată după foarte mult timp, Zayd o văzu zâmbind.

— Este o lână bună, foarte călduroasă, spuse ea. Să le mulţumeşti femeilor lui ben Shalom. Sunt sigură că au dreptate. Voi lucra o pătură foarte groasă pentru tata.

— Allah este mare! încă ştii să vorbeşti.

Fatima îşi retrase mâna şi-şi reluă lucrul. Fără un cuvânt, Zayd îşi răsuci o şuviţă de păr pe deget. Între două lovituri ale războiului de ţesut, ea zise:

— Mai ai ceva de spus, dar nu te încumeţi?

— Astăzi tata i-a spus lui Abu Bakr că dacă Aisha va supravieţui bolii care o chinuie, o va lua de soţie în curând, murmură el cu ochii plecaţi.

Boala Aishei

De ceva vreme, femeile din casă nu vorbeau decât despre asta: Aisha, fiica lui Abu Bakr, copila pe care Trimisul o luase de nevastă la Taif, era bolnavă. Conform

tradiţiei, adevărata căsătorie nu avea loc decât în ziua în care Aisha devenea femeie cu adevărat. Dar boala o măcina, şi era posibil să nu mai prindă vreodată acea zi.

Aisha căzuse la pat din cauza anotimpului rece despre care vorbeau locuitorii din Yathrib. Ardea de febră, respiraţia i se tăia şi uneori, în toiul nopţii, Fatima auzea, dincolo de peretele despărţitor, gemetele înăbuşite care le scoteau din minţi pe mătuşa Kawla şi pe mama lui Ali.

Ele două o vegheau necontenit pe fiica lui Abu Bakr. Fatima le îndeplinea sarcinile de câteva zile deja, când mama lui Ali dădu vestea:

— La noapte, tu va trebui să veghezi la căpătâiul Aishei. Tatăl tău îţi va fi recunoscător.

— Când Aisha va fi vindecată, tata nu va trebui să-i mulţumească decât lui Allah. Eu nu sunt potrivită să veghez o bolnavă, replică Fatima, vorbind pentru prima oară după mult timp.

Mama lui Ali bombăni un reproş, dar mătuşa Kawla o prinse de cot ca să o oprească.

— Fatima ne ţine locul la treburile noastre, spuse ea cu blândeţe. Nu e puţin lucru, e ca şi când ar veghea asupra micuţei.

În fiecare dimineaţă, Abu Bakr se înfăţişa înaintea

draperiei de la camera fiicei lui ca să afle cum se simţea. Avea ochii roşii de nesomn şi îngrijorare. Fiecare ghicea întrebările pe care nu le rostea, căci ele frământau minţile tuturor.

De ce Allah o făcea pe Aisha să sufere? Nu era decât un copil.

De ce îl supunea El la această nouă încercare pe Trimisul său?

Oare Dumnezeu trimitea astfel un semn fiicei, sau tatălui? Aishei, sau lui Abu Bakr?

Atotputernicul refuza oare căsătoria trimisului Său cu o fată atât de tânără?

Mahomed însuşi venea să le întrebe pe mătuşa Kawla sau pe mama lui Ali:

— Se simte mai bine? Tot mai are febră? Doarme? Vorbeşte?

Cele două femei dădeau din cap în semn că nu. Şi ele aveau cearcăne din cauza grijilor şi a nopţilor nedormite. Mama lui Ali, mai firavă şi mai în vârstă decât Kawla, aţipea deseori în timpul zilei. În curând, nu mai fu în stare să stea la căpătâiul bolnavei. Abu Bakr o rugă pe o verişoară de-a lui Tamim, o femeie tânără şi robustă, să o înlocuiască.

Din a doua ei noapte de veghe, aceasta îi înştiinţă pe Abu Bakr şi pe Mahomed:

— Allah cel Mare, Atotputernicul! O, Milostivul şi îngăduitorul! Vai, Doamne! Abu Bakr, fiica ta şi-a pierdut tot părul. I-a căzut în smocuri pe pat, ca nişte păsări moarte! Vai, Trimisule! Iat-o cu ţeasta cheală, ca o bătrână! Ce să însemne asta?

Nimeni nu ştia să răspundă la această întrebare, nici măcar Trimisul lui Allah. Li se ceru sfatul femeilor din clanurile Aws şi Khazraj care îi preveniseră pe cei din Meca în legătură cu bolile iernii. Mahomed îl trimise pe Ali la evreul ben Shalom ca să-i ceară ajutor. Zayd alergă la *madrasa* ca să-i întrebe pe rabini. Pretutindeni, în loc de răspuns văzură doar nişte ochi mari de uluire şi neştiinţă.

În mijlocul acelei zile cumplite, Mahomed adună comunitatea credincioşilor, pe cei din Meca şi pe cei din Yathrib, în curtea lui. Vremea era urâtă. La orizont, cerul era apăsător şi gri, asemenea cenuşii răcite. Vântul sufla în rafale tăioase ce ridicau în aer crengile uscate de palmier şi formau vârtejuri din frunze, pene şi smocuri de lână.

Rugăciunea fu intensă şi lungă. Fatima rosti numele Aishei şi ceru Milostivirea Domnului Atotputernic cu

aceeaşi înflăcărare ca restul credincioşilor.

Cu toate acestea, nimic nu se schimbă în zilele ce urmară. Ţeasta Aishei, golaşă şi asudată, era acoperită cu un văl gros. Femeile trebuiau să-i şteargă în permanenţă buzele cu o cârpă umedă şi călduţă. A o face să mănânce era o misiune aproape imposibilă, iar noaptea, când i se tăia respiraţia, vaietele ei parcă invocau moartea de fiecare dată.

În a cincea zi după ce Aisha îşi pierduse părul, cerul redeveni albastru şi senin. Frigul umed dispăru în faţa soarelui. Fatima profită şi se duse să ţeasă lângă zidul dinspre apus, cel mai cald.

Zayd se apropie când sunetele războiului de ţesut îşi slăbiră ritmul. Cu siguranţă o pândise.

Din felul în care se ghemui, Fatima ştiu că trebuia să se aştepte iarăşi la o veste neplăcută. Zayd fixă câteva clipe firele de lână care se duceau şi veneau pe urzeala albă, apoi îşi despovără sufletul:

— Când Aisha şi-a pierdut părul, rabinii de la *madrasa* mi-au spus: „Întreabă-l pe *nabi* al tău dacă doreşte să stea de vorbă cu noi”. A doua zi, tatăl nostru a mers înaintea lor, iar eu i-am stat alături. Rabinii i-au pus întrebări despre Carte. Întrebări de toate felurile, mai ales cu privire

la versetele dictate de îngerul Gabriel. Când Trimisul a terminat de răspuns, rabinii s-au sfătuit între ei. În cele din urmă au venit cu noi întrebări, legate de profeţii din vechime ai Domnului. Erau atât de precise, încât te apuca ameţeala: Moise a făcut cutare lucru? Iov a spus cutare lucru? Crezi că cel pe care-l numeşti Nuh a susţinut cutare lucru? Cel pe care-l numeşti Yusuf cunoştea arta interpretării viselor? Şi aşa mai departe. La fiecare răspuns al tatii, ei dădeau din cap. Păreau mulţumiţi, dar eu eram îngrijorat. Îi cunosc pe aceşti evrei, amabilitatea pe care o arată tatălui nostru nu este cea pe care mi-au arătat-o mie în trecut.

Zayd se întrerupse o clipă ca să se frece la ochi, ca şi cum scotea din inimă curajul de a rosti următoarele cuvinte.

După o scurtă tăcere, reluă cu un glas monoton, încât Fatima trebui să ciulească urechea ca să-l audă:

— Când s-a apropiat momentul rugăciunii, deopotrivă pentru evrei şi pentru credincioşii lui Allah, cel mai în vârstă dintre rabini l-a rugat pe Trimis să se apropie. Foarte încet, l-a întrebat: *„Nabi,* oare cunoşti răspunsurile la aceste întrebări?” Apoi a început să le înşire, dar într-o şoaptă atât de slabă, încât tata a fost nevoit să-şi ducă

urechea la gura bătrânului. Eu, unul, n-am putut înţelege nimic...

Fatima, cu degetele brusc amorţite, se încurcă în ţesătură. Trebui să descâlcească firele de lână înainte ca suveica să-şi reia mişcarea regulată de du-te-vino. După un timp, Zayd continuă:

— Am văzut că tatăl nostru era tulburat. Nu cunoştea răspunsurile la aceste întrebări noi. A stat pe gânduri o clipă, cu ochii închişi, apoi a zis: „Rabi, nu pot să-ţi răspund acum. Se apropie momentul rugăciunii. Trebuie să merg la tovarăşii mei. Mâine sau poimâine ne vom revedea şi-ţi voi spune ce doreşti să auzi”.

Zayd tăcu din nou, căutând să capteze toată atenţia Fatimei. Ea îşi înălţă capul şi-şi fixă ochii în ai lui.

— Astăzi se împlinesc cinci zile de când tata i-a făcut această promisiune rabinului, reluă el. De cinci zile nu a răspuns! Nu poate. Nu cunoaşte răspunsurile. Bătrânii de la *madrasa* încep să râdă de el: „Ce fel de profet este acesta care nu ne poate răspunde? Dumnezeu cunoaşte toate răspunsurile. Dacă acest ibn Abdallah din Meca este Trimisul său, atunci Dumnezeu îi dictează răspunsurile. Dar dacă rămâne în tăcere, înseamnă că este un impostor”.

Zayd îşi înăbuşi un hohot de plâns. Cu mâinile nemişcate pe pânza ţesută până atunci, care-i acoperea şoldurile, Fatima îl aşteptă să-şi recapete glasul, însă tânărul, evitându-i privirea, fixa şirurile de palmieri bătrâni din depărtare.

— Tatăl nostru este îngrijorat, şopti el. Boala Aishei şi întrebările fără răspuns... Azi-dimineaţă, după rugăciune, l-am auzit spunându-i lui Tamim: „Domnul nu-mi mai vorbeşte de prea multă vreme. Pe îngerul său nu-l mai văd, nu-l mai aud. Această stare durează de când am sosit aici, la Yathrib”. Nu a zis mai multe, dar ne dăm seama că se întreabă dacă am ales drumul cel bun...

— Tatăl meu nu se îndoieşte niciodată! îl întrerupse Fatima violent, după care îşi reluă lucrul. Sunetele scoase de războiul de ţesut răsunară sec, asemenea unui bici pe capul unei catârce. Tatăl nostru nu se îndoieşte niciodată, repetă ea. Poate că este nerăbdător. Asta este tot. Tu care eşti primul său fiu adoptat, nici tu nu trebuie să te îndoieşti.

Cuvintele tăioase şi clare părură să-l revigoreze pe Zayd. Preţ de o clipă o urmări pe Fatima lucrând, apoi se ridică şi se îndepărtă fără alt comentariu.

În acea seară, după cină, când întunericul se lăsa peste

toate cotloanele curţii, Mahomed se înfăţişă în pragul uşii Aishei. Le porunci femeilor care o vegheau să se ducă să se odihnească:

— În această noapte, eu voi avea grijă de cea pe care Allah mi-a încredinţat-o.

Spre uluirea tuturor, intră în camera logodnicei şi lăsă în jos draperia de la uşă. Pereţii de cărămidă erau subţiri, pentru a nu mai vorbi de partea din lemn şi ramuri de palmier. Foarte repede, Fatima, mătuşa Kawla şi mama lui Ali distinseră glasul înăbuşit al lui Mahomed care recita şi se ruga. O vreme îndelungată, toate trei rămaseră astfel, în întuneric, la pândă.

Kawla şi mama lui Ali nu reuşiră să păstreze tăcerea mult timp. Din patul ei, Fatima le auzi cum schimbau la nesfârşit păreri despre hotărârea neobişnuită a Trimisului.

— S-a mai văzut vreodată aşa ceva? Se cuvine ca un logodnic să-şi petreacă noaptea în camera logodnicei înainte de căsătorie? întrebă mama lui Ali.

— Nu soţul stă lângă patul Aishei, ci Trimisul lui Allah, obiectă Kawla.

— Totuşi, ce s-ar întâmpla dacă Aisha ar fi cuprinsă de una din crizele ei de sufocare? Trimisul ar şti ce să facă?

— Allah îl călăuzeşte pe nepotul meu în toate lucrurile,

răspunse mătuşa Kawla. Nu-ţi face griji.

Fatima îşi astupă urechile cu mâinile. De ce să audă mai mult? Tatăl ei s-ar fi comportat la fel şi cu ea dacă ar fi fost pe moarte?

În faţa rabinilor

Boala Aishei se prelungi încă multă vreme. Tuturor femeilor care veneau la ele, mătuşa Kawla şi mama lui Ali le repetau:

— Mahomed este balsamul ce o va salva pe fiica lui Abu Bakr. De la un capăt la altul al nopţii, stă lângă ea. Îşi împletesc mâinile şi se roagă la Allah. Atotputernicul va hotărî.

Îngrijorarea îl măcina pe Abu Bakr. Slăbise îngrozitor, obrajii îi erau tot mai supţi, ochii şi pielea îi deveniseră pământii precum cerul de iarnă. El, care fusese dintotdeauna atent la cum arăta, lăsase să-i crească barba vâlvoi. Se plimba de colo colo prin curte de dimineaţă până seara, şi uneori până în toiul nopţii, recitând necontenit cuvintele pe care îngerul lui Allah i le încredinţase lui Mahomed.

Toţi cei ai casei aveau spatele încovoiat sub povara fricii. Fiecare vorbea încet, evita râsetele, strigătele şi ţipetele. Stăteau cu ochii în pământ, iar impulsurile spre plăcere mureau în faşă. Bărbaţii aveau grijă să se ducă drept spre streaşina care le fusese rezervată. Femeile se mărgineau la camerele lor. Doar cele mai în vârstă serveau la masă.

De două ori Fatima se instală ca să ţeasă lângă zidul dinspre apus, dar Zayd nu-şi făcu apariţia. Aşa ştiu că tatăl ei încă nu se dusese înaintea rabinilor din *madrasa* ca să le arate că era un *nabi* adevărat.

Apoi, într-o dimineaţă, cu puţin după răsăritul soarelui, mama lui Ali scoase nişte urlete de se cutremurară zidurile:

— Aisha nu mai are febră! Aisha nu mai are febră! Mănâncă şi-mi zâmbeşte!

De data aceasta, bărbaţi şi femei laolaltă, râzând şi punând sute de întrebări fără rost, se adunară în faţa camerei Aishei. Kawla întări spusele mamei lui Ali. Câteva femei se duseră lângă patul bolnavei.

— Biata micuţă! E mai albă decât laptele prins, şi este dureros să o vezi aşa cheală. Dar este adevărat, zâmbeşte şi mănâncă tot ce i se dă fără să verse. Lăudat fie Allah cel

Milostiv şi îngăduitor!

Se aşternu din nou tăcerea când Mahomed apăru pentru rugăciunea de dimineaţă. Avea o înfăţişare înspăimântătoare, cu ochii roşii şi încercănaţi, obrajii albi ca varul şi o piele care-l îmbătrânea cu zece ani. Dar un zâmbet ciudat îi plutea pe buze. Mai târziu, mulţi credincioşi aveau să afirme că, sub razele palide ale zorilor, chipul lui era mai luminos decât soarele însuşi.

În miezul zilei, când norii adunaţi ca o turmă de antilope *maha* acopereau cerul, Zayd nu mai avu răbdare să aştepte. Se duse să o caute pe Fatima pe cărările dintre grădini. O găsi în cele din urmă cărând un coş greu plin cu ierburi. I-l luă din mâini şi-l săltă pe umăr, parcă dansând.

— Tata le-a răspuns rabinilor! îngerul l-a vizitat din nou! Deborda de entuziasm şi cuvintele îi ţâşneau din gură: Ziua de azi este minunată. Minunată! Allah ne deschide calea! Ai avut dreptate. Nu trebuia să ne îndoim. Tata este atât de bucuros, încât l-a sărutat pe frunte pe Abu Bakr. După rugăciunea din zori, ne-a spus: „Să mergem înaintea evreilor din *madrasa”.* Eu, Ali, Abu Bakr şi Omar l-am însoţit. Pe drum ne-a zis: „Rabinii îmi aşteaptă răspunsurile de prea multă vreme. Le-am pus la încercare răbdarea, acum le voi pune la încercare memoria”. Ochii îi străluceau

de fericire. A adăugat: „Voi să nu scoateţi un cuvânt, dar ascultaţi şi reţineţi ce voi spune”. Zayd puse coşul jos ca să poată gesticula în voie înainte de a continua: Şi tu ai fi plâns de bucurie dacă ai fi auzit răspunsurile tatălui nostru. Erau atât de desăvârşite şi cu atât de multe detalii pe care nici bătrânii evrei din *madrasa* nu le cunoşteau, încât au început să se frământe pe scaunele lor asemenea unor ramuri de palmier în bătaia vântului de la miazănoapte. „Ah, *nabi, nabi!* Oare eşti mai înţelept decât noi? Ah, fără îndoială: eşti un profet adevărat! Eşti fiu al lui Abraham! Fie ca numele lui Yahve să fie proslăvit în veci!” Tata le-a răspuns: „Nu vă miraţi. Răspunsul meu a întârziat căci am făcut o greşeală. V-am spus: «Mâine voi veni să vă văd şi voi şti...» Dumnezeul meu s-a supărat din cauza mândriei mele. El m-a făcut să am răbdare. A îmbolnăvit-o pe soaţa mea Aisha, care nu a împlinit încă zece ani. Iar eu a trebuit să-i înţeleg semnele, şi asta mi-a luat câteva zile bune. În cele din urmă, m-am dus să-i ţin soţioarei mele mâna ce ardea de febră. Copilei aceleia care-şi pierduse părul ca şi cum s-ar fi născut din nou! Atunci îngerul Gabriel a venit la mine şi mi-a dat răspunsurile la întrebările voastre. Fără El, nu aş fi decât un ignorant, la fel de neştiutor ca un păianjen. Lăudat fie

Allah! Atotputernicul i-a dezvăluit Cartea slujitorului său! Dar m-a şi certat prin gura îngerului. Mi-a spus: «Nu te mai apuca să promiţi un lucru sau un altul pentru mâine sau pentru poimâine». Mi-a spus: «Dacă îţi iei vreun angajament faţă de cineva, adaugă de îndată: Dacă voieşte Allah»[38]. De la boarea din grădinile din Yathrib până la febra unei soţii, nimic nu se întâmplă fără voia lui Allah. Nu încape discuţie asupra acestui lucru! Nu există altul decât El ca să hotărască şi să dea răspunsurile la întrebări".

În entuziasmul său de a imita tonul lui Mahomed, Zayd nu observase că, de îndată ce rostise numele Aishei, chipul Fatimei devenise de gheaţă.

— Asta a spus tata? întrebă ea. Şi despre Aisha, asta a zis?

— Bineînţeles, replică Zayd plin de admiraţie. Că Allah îi dăduse boala ca el să o ia de mână şi să-l audă din nou pe îngerul Gabriel! Ah, acum cine va mai îndrăzni să pretindă că tatăl nostru nu este Trimisul lui Allah?

A doua zi, de îndată ce se lumină, îi veni rândul Kawlei să iasă din camera Aishei punând pe jar întreaga casă:

— Îi creşte părul! strigă ea cu lacrimi în ochi. Veniţi să

[38] Coran 18, 23-24.

vedeţi, părul Aishei creşte! Ce minune!

Era adevărat. Un puf moale, roşcat, acoperea craniul fetiţei. Nu trecu mult şi se îndesi. În fiecare dimineaţă, mătuşa Kawla şi mama lui Ali le chemau pe femeile din casă în camera Aishei. Toate o mângâiau pe cap şi se minunau. Exclamaţiile ţâşneau din toate părţile, la fel de stridente precum cotcodăcelile şi cârâielile din ograda de păsări. „Cât de repede cresc noile plete! Cât de dese sunt, cât de moi şi cârlionţate! Ce belşug miraculos! Ce păr bogat va avea tânăra soţie a lui Mahomed!”

— Fata mea, în ziua nunţii, vei fi mai frumoasă decât regina din Saba! strigau unele.

— Dumnezeu vrea ca tu să fii cea mai frumoasă pentru soţul tău, spuneau altele. Cum te va mai iubi, cu un păr aşa de frumos!

— Cât de Mare este Allah! Ţi-a dat să te îmbolnăveşti ca să-ţi dăruiască o frumuseţe de înger. El te iubeşte şi doreşte pentru tine desăvârşirea supremă...

Sub revărsarea sufocantă de complimente, Aisha râdea. Ochii ei minunaţi străluceau de fericire, ca şi cum febra nu i-ar fi acoperit cu un văl timp de aproape o lună de zile. Erau limpezi şi senini, ca şi râsul pe care şi-l recăpătase. Pătrunzători şi inteligenţi, capabili să-i susţină privirea

Fatimei, singura dată când aceasta intră în încăpere ca să cântărească ea însăşi amploarea miracolului.

La fel ca la Meca, privirile li se încrucişară şi se înfruntară instinctiv. Ceea ce o izbi pe Fatima şi-i străpunse inima nu fu nici graţia Aishei, nici strălucirea părului ei. Nici veselia, nici seninătatea sau sprâncenele ei de pasăre. Nu. Femeile din casă vedeau fără să vadă şi se lăsau orbite de strălucirea lucrurilor exterioare. Căci departe, în adâncul pupilelor şi pe marginea buzelor logodnicei lui Mahomed, fremăta o umbră. O linişte stranie şi puternică pe care Fatima nu o simţise niciodată. O seriozitate surprinzătoare pe chipul acelei fetiţe.

Iar în privirea pe care Aisha i-o întoarse, Fatima văzu că logodnica tatălui ei ştia deja multe despre această profunzime.

Allah le ţinea pe amândouă sub mâna lui. Şi una, şi alta erau supuse voinţei sale. Dar niciodată nu aveau să devină prietene. Niciodată.

Soţie şi fiică a Trimisului, până la sfârşitul vieţii lor, aveau să rămână ca două feţe ale aceleiaşi săbii. Una avea să fie tăişul care spintecă şi taie, cealaltă, lucirea perfectă şi elegantă.

Evrei şi adepţi ai lui Allah împreună

Până în primăvara următoare, pletele roşcate ale Aishei crescuseră, devenind atât de minunate, încât de pretutindeni din jurul Yathribului convertiţii veneau să le atingă pentru a-şi întări frageda credinţă.

Trecerea probei întrebărilor în faţa rabinilor îşi produse efectul miraculos. Certurile care de mulţi ani îi ridicaseră pe cei din clanurile Aws şi Khazraj împotriva evreilor din triburile Banu Zafr, Banu Salma, Banu Nabit sau Banu Zuraya se rezolvară ca prin farmec.

Mahomed îi puse pe Zayd şi pe Ali să scrie regulile de bună înţelegere cărora şi unii, şi ceilalţi trebuiau să li se supună în viitor. Aceste reguli îi uneau într-o singură comunitate împotriva ameninţărilor întruchipate de păgâni şi de idolatri, mai ales cei din Meca.

Evreii şi neevreii din Yathrib se supuneau legilor Dumnezeului Cărţii. Îl recunoşteau în Mahomed pe *nabi* al lor, după cum îl chemau cu toţii, judecătorul şi chezaşul păcii şi al dreptăţii.

Cu tratative, supărări şi împăcări, aşa începură acele vremuri noi. Evreul ben Shalom, căpetenia tribului Banu

Salma, deveni cu adevărat prietenul Trimisului şi-l susţinu de mai multe ori când rabinii discutau la nesfârşit interpretarea legilor lui Moise. În ziua în care Mahomed, în predica sa înainte de rugăciunea de seară, ridică în faţa tuturor sulul Legilor din Yathrib, ben Shalom se aşeză lângă el.

— Ascultaţi! Ascultaţi şi priviţi! strigă el după ce Mahomed tăcu. Cu braţele întinse, cu mâinile ridicate spre cer, cu o mişcare ce semăna cu un pas de dans şi care stârni câteva zâmbete, se învârti în cerc. Dacă mă întorc spre *madrasa,* mă numesc ben Shalom. Dacă mă întorc spre casa Trimisului lui Allah, mă numesc ibn Salam. Totuşi, eu nu am decât un singur trup, un singur cap, o singură gură, o singură inimă. De ce este posibil acest lucru? Deoarece ne uneşte cel mai preţios lucru: suntem fiii lui Abraham, ai lui Agar şi ai Sarei. Nu avem decât o Carte, şi nu este alt Dumnezeu decât Dumnezeu. Domnul nostru ne trimite îngerii săi, profeţii săi şi legile sale. El este Unul, şi El este în acelaşi timp Milostiv şi îngăduitor cu ben Shalom şi ibn Salam. Allah sau Yahve, doar literele se schimbă. El rămâne Domnul lumilor, Creatorul vieţii, Stăpânul Zilei Judecăţii.

Dumnezeul universurilor[39]. Fulgerul său şi voinţa sa sunt pentru noi toţi, cei ai Sarei şi cei ai lui Agar. Iată de ce legile noastre sunt, toate, fiicele lui Abraham şi Moise: Dumnezeu este Dumnezeu, şi Mahomed este *nabi* al său!

Cuvintele lui ben Shalom stârniră vociferări şi reticenţe în rândul rabinilor. Niciodată până atunci, de când clanurile Aws şi Khazraj îl primiseră pe Trimisul lui Allah, lucrurile nu fuseseră exprimate cu atâta exactitate şi forţă.

Pentru a răspunde obiecţiilor şi iritărilor, Mahomed luă mâna prietenului său. Cu degetele întrepătrunse, îşi ridicară palmele către cer.

— Cu mult timp în urmă, spuse Mahomed, când îi înfruntam pe păgânii din Meca şi înduram jignirile şi dorinţa lor de a mă ucide, ca să-mi dea putere şi încredere, îngerul lui Allah mi-a spus: „Recită ce ţi s-a dezvăluit din Carte... Nu vă certaţi cu oamenii Cărţii decât pentru o cale mai bună... Lor şi tuturor spuneţi-le: «Noi credem în ceea ce a fost pogorât asupra noastră şi în ceea ce a fost pogorât asupra voastră. Dumnezeul nostru şi Dumnezeul vostru este Unul şi noi lui îi suntem supuşi...»”[40]

---

[39] Cor*an* 1, 24.

[40] Coran 29, 45-47.

Pentru a demonstra acest adevăr comun şi unora, şi celorlalţi, Trimisul declară că, din acel moment, credincioşii lui Allah aveau să se roage la fel ca evreii, îndreptaţi spre oraşul sfânt Ierusalim. Şi că ziua de post sacru, pe care evreii o numeau Kippur, avea să fie respectată şi de supuşii lui Allah.

De atunci, deşi frigul şi foamea îi chinuiau încă, atmosfera din casă se schimbă complet. Evrei şi neevrei au început să prindă gustul de a vizita curtea lui Mahomed pentru a-l asculta dând sfaturi, judecând şi vorbind înainte de rugăciune.

Cât de des puteau, vizitatorii aduceau mâncare, materiale de construcţii sau lână. Şi, de asemenea, observă Fatima, arme făurite de cealaltă parte a oazei, în acea zonă a plantaţiei de palmieri unde se aflau ateliere renumite.

Omar profită pentru a-i trimite pe bărbaţi să reia jocurile cu scuturile şi antrenamentele cu lancea, după cum obişnuiau la Meca.

— O să ruginim dacă nu ne antrenăm pentru luptă! strigă el. Allah Singur ştie dacă într-o zi nu-i va fi de folos.

Nu-i fu greu să adune tovarăşi din clanurile Aws şi Khazraj. Cu această ocazie avu loc o convertire pe care

Mahomed o aştepta cu nerăbdare.

Omar invitase doi dintre cei mai puternici reprezentanţi ai clanurilor Aws şi Khazraj. Aceştia fură impresionaţi de abilitatea şi şiretenia lui în întrecerile călare cu lancea, precum şi de glumele lui, în timp ce câştiga un duel după altul. Curajul, calmul şi francheţea lui sfârşiră prin a-i seduce. Când îl felicitară, Omar le spuse:

— În astfel de întreceri sau în lupta adevărată, precum şi în fiecare zi din viaţa mea, totul este rodul voinţei lui Allah. Lui mai mult decât mie îi aparţin braţul şi sângele meu. Dacă El doreşte să fiu învingător, voi fi. Aşa este: nu este alt Dumnezeu în afară de Dumnezeu, şi nimic nu scapă puterii lui.

Căpeteniile se întoarseră la oamenii lor şi declarară:

— Niciun membru al clanurilor Aws şi Khazraj, bărbat sau femeie, să nu ne adreseze cuvântul atâta timp cât nu se va mărturisi supus al lui Allah şi al profetului său Mahomed.

De mai multe ori, cu inima strânsă, retrasă în umbra bucătăriilor, Fatima îi văzu luptând astfel pe Omar şi pe bărbaţii din Yathrib. În primul moment, îi veneau în minte criticile şi sfaturile lui Abdonai. În scurt timp, distingea calităţile şi defectele luptătorilor. Unii se dovedeau atât de

neîndemânatici, încât îşi atrăgeau pe dată fulgerele lui Omar. Alţii demonstrau capacităţi ce dovedeau o experienţă vastă.

Dar se întorcea repede la sarcinile ei de femeie, strângând din dinţi. La ce bun să vrea să se amestece printre bărbaţii aceia? Era de neconceput ca ea să se îmbrace iar cu un pieptar de piele şi să pună mâna pe o lance sau o *nimcha.* Omar ar fi fost primul care să se opună cu vehemenţă. După el, femeile trebuiau să se ocupe doar de casă, bucătărie, spălatul hainelor şi curăţenie.

— Într-un singur loc femeile dau lupte, repeta el în hohote de râs. Şi anume în aşternut.

Fatima ştia că nu avea să facă vreo excepţie. Nici măcar pentru fiica Trimisului, chiar dacă ea singură le ţinuse piept asasinilor din Meca. Dar în urmă cu mult timp îşi făgăduise să nu-i ceară nimic tatălui ei. Şi, mai mult ca oricând, el nu părea să mai aibă ochi pentru ea.

Mahomed trebuia să fie atent la cei care, tot mai numeroşi, veneau să se supună legilor lui Allah. De asemenea, după vindecarea Aishei, îngerul îl vizita din ce în ce mai des. În fiecare seară, după rugăciune, Trimisul mergea să se destindă în camera logodnicei. Fără voia ei,

Fatima îi auzea prin peretele mult prea subţire.

În glasul blând al tatălui ei recunoştea intonaţii vechi, dar nicicând uitate. Cele pe care le avea la întoarcerea din călătoriile sale de neguţător în ţinuturile Ghassan sau Saba. Sau când, după zilele istovitoare petrecute la depozite, îi plăcea să se joace cu ea... Pe când era încă tatăl ei, şi nu Trimisul lui Allah.

Acum însă se veselea cu Aisha. La puţină vreme după ce el intra în cameră, râsul încântător al fiicei lui Abu Bakr nu întârzia să izbucnească. Iar sub pleoapele Fatimei ţâşneau lacrimi minuscule, aproape invizibile, atât de amare încât îi ardeau ochii.

Toate femeile se minunau de răbdarea şi plăcerea pe care le arăta Trimisul faţă de Aisha. Mătuşa Kawla şi mama lui Ali nu vorbeau decât despre asta. În curte, în bucătărie sau lovind pe genunchi rufele murdare pe malul uedului Bathan, şuşoteau:

— Vedeţi cum joaca cu fiica lui Abu Bakr îl întinereşte pe Trimisul lui Allah?

— Se joacă de parcă ar avea vârsta viitoarei lui soţii, râdea mătuşa Kawla. El, care a trecut de cincizeci de ani, în ciuda iernii care a lăsat urme asupra tuturor, îşi recapătă anii tinereţii în loc să-i piardă!

— Înseamnă că Allah îi călăuzeşte pe amândoi pe calea fericirii supreme. O să vedeţi: când căsătoria îi va uni pe Aisha şi pe Mahomed, vor deveni ca nişte stele în noaptea vremurilor ce vor veni.

Se mai întâmpla ca, în camera Aishei, râsetele şi jocurile să înceteze brusc. Se lăsa o tăcere ciudată şi grea, ce apăsa pieptul celor care o simţeau. Apoi, de cealaltă parte a peretelui de chirpici, se năştea un murmur lent şi sacadat.

În aceste momente, Fatima ştia că mama lui Ali şi Kawla, care ascultau la fel ca ea, începeau să tremure. Din gurile lor urca un bolborosit ciudat, pe jumătate implorare, pe jumătate rugăciune: bolborositul spaimei, îngerul lui Dumnezeu era acolo. Foarte aproape. De parcă şedea pe ceafa Trimisului.

Totuşi, Aisha, în ciuda vârstei sale fragede, nu arăta niciun fel de teamă. Nu ţipa, nu punea nicio întrebare. Şi apoi venea clipa în care auzeau din nou, cu uşurare, glasul ei vioi, limpede şi cristalin, asemenea aerului după ploaie. Repeta cuvintele pe care îngerul lui Allah le aşezase în inima lui *nabi.* Ceva mai târziu se auzeau salutul de noapte bună al lui Mahomed şi răspunsul somnoros, uneori vesel, alteori nepăsător, al Aishei.

Fatima pândea paşii tatălui ei îndreptându-se spre marele umbrar, unde dormea cu ceilalţi bărbaţi. Uneori avea o lampă ca să-i lumineze drumul. Din când în când, se îndrepta spre zidul sudic.

Dacă se dădea jos din pat şi ridica draperia de la camera comună, Fatima îi zărea umbra conturându-se pe peretele alb în timp ce se ruga, şi se tot ruga, până în zori, cerând sfatul Domnului său.

În spatele ei, mătuşa Kawla şoptea:

— Fatima, nu sta acolo. Culcă-te la loc. Nu te istovi, căci mâine-dimineaţă va fi rândul tău să te duci după apă.

În întuneric, Fatima se ghemuia pe patul ei şi-şi strângea pumnii la ochi. Simţind un nod în gât, îl ruga fierbinte pe Allah să o cruţe.

— O, Doamne Puternic, O, Allah atât de Milostiv şi îngăduitor, nu mă lăsa să devin rea! Eliberează-mă de gelozie! O, Allah, Unicul Domn, cere ce doreşti şi îndepărtează răul din inima mea!

Şi veni ziua în care Allah, în felul său, îi dădu răspunsul.

În curând măritată

Într-o dimineaţă, Fatima se întorcea de la *wadi* călare pe o catârcă încărcată cu ciubere grele. Pe jumătate aţipită, legănată de clipocitul apei, tresări şi scoase un strigăt, ca şi cum un djinn şi-ar fi făcut apariţia pe neaşteptate înaintea ei. Era Zayd, care prinse căpăstrul dintr-o mişcare.

— Dormeai, spuse el. Dormeai, şi catârca ta mânca nisip în loc să înainteze.

Nu era pic de reproş în vocea lui. Doar amuzament. Reproşul apăru însă în ochii Fatimei, care nu se simţea obligată să dea explicaţii.

— Ai dreptate, bolborosi tânărul. A trecut multă vreme de când nu te-am văzut. Dar nu te mai duci să ţeşi la peretele dinspre apus...

— Iarna a trecut. Este cald, şi am alte sarcini de îndeplinit decât să ţes lână.

Zayd încuviinţă din cap. Avea de spus ceva stânjenitor: îl trădau buzele strânse şi degetele încordate pe căpăstru. Nu era omul care să ştie să mintă şi să se prefacă.

Fatima îşi îndemnă bidiviul cu lovituri de călcâie în coaste. Înaintau agale, într-o tăcere ritmată de clipocitul apei din ciubere. În cele din urmă, Zayd îşi înălţă fruntea.

— Allah este mare şi-l face pe tata fericit ca niciodată

înainte. Îngerul îl vizitează deseori, şi a făcut o descoperire extraordinară: Aisha are o memorie ca nimeni altcineva. Este de-ajuns ca tata să-i recite nişte versete din Coran o singură dată, şi ea şi le aminteşte atât de bine, de parcă le-ar fi învăţat în timpul zilei. Are darul ăsta de când s-a îmbolnăvit. Tata şi-a dat seama când a repetat prima dată versetele îngerului în faţa ei. A doua şi chiar a treia zi, Aisha i le-a recitat fără efort, deşi nu le auzise decât o singură dată!

Povestind această minune, Zayd se destinse, dar chipul i se adumbri foarte repede când observă că trăsăturile Fatimei împietriseră. Cu toate astea, nu mai putea să ţină în el ceea ce venise să spună.

— Ali doreşte să-ţi vorbească, dar se teme de reacţia ta.

Fatima nu răspunse imediat. Probabil Zayd văzuse tremurul care-i străbătea mâinile, căci îi dădu căpăstrul catârcei. După câţiva paşi, tânăra femeie declară cu un zâmbet uşor:

— Ştiu ce vrea să-mi spună. Totuşi, nu-mi închipuiam că te va ruga să-mi dai de veste în locul lui.

— Nu el m-a rugat. Eu am...

Nemaifiind în stare să continue, Zayd îşi încheie fraza printr-un gest. Fatima lăsă să se scurgă din nou ceva timp

înainte de a vorbi.

— Şi tu ai vrea să-mi ceri acelaşi lucru ca Ali, nu-i aşa?

Zayd opri catârca printr-o mişcare atât de violentă, încât aceasta se clătină sub greutatea ciuberelor.

— Vreau asta de ani de zile! strigă el. O ştii, mi-ai citit-o în suflet. Şi mai ştii că nu ţi-o voi cere, căci nu poţi cere ceea ce este cu neputinţă. Cum Fatima îl fixa fără să-şi desfacă buzele, adăugă, aruncând cuvintele năvalnic, aşa cum făcea uneori când era cuprins de teamă, de bucurie sau de durere: Nu sunt decât un Kalb pe care tatăl tău şi mama ta l-au eliberat din sclavie. Allah să-i binecuvânteze! Dar, după tradiţie, numai un bărbat din Meca şi dintre Quraysh poate să o ia de soţie pe fiica Trimisului. Oricine din casa noastră ştie că Abu Bakr doreşte ca Ali să se însoare cu tine. Deseori, l-am auzit spunându-i tatii: „Trimisule, nu nesocoti vârsta fiicei tale. Ar fi trebuit să fie femeie şi soţie de mulţi ani, şi ştii a cui. Nu este decât unul singur”.

Fatima nu-şi putu înăbuşi un rânjet.

— Ceea ce doreşte Abu Bakr mai presus de orice este ca eu să fiu departe de tata când va intra în patul fiicei sale.

Jenat de această francheţe, Zayd îşi lăsă ochii în jos fără să răspundă. Fatima se lăsă să alunece de pe catârcă şi îi

luă mâna cu afecţiune.

— Sunt fericită că doreşti de atâta timp să fii soţul meu. Dacă există cineva căruia i-aş fi putut spune da, acela eşti tu, Zayd ibn Harita al-Kalb. Nu-mi pasă că ai fost sclav, aşa cum mamei nu-i păsa că soţul ei era sărac şi un om neînsemnat. Dar să nu-ţi pară rău: dacă mi s-ar da libertatea de a-mi exprima voinţa, te-aş refuza, aşa cum l-aş refuza şi pe Ali. Adevărul este că sunt o femeie care nu vrea un soţ. Ştiu însă că Allah nu poate să dorească aşa ceva, iar tata va trebui să consimtă că fiica lui cea mai mică este sortită să se mărite.

Păstră încă o clipă mâna fierbinte a lui Zayd într-a sa, închipuindu-şi cum ar fi fost dacă Allah i-ar fi îngăduit să fie stăpâna propriilor dorinţe.

Apoi îi dădu drumul, îngropând cât mai adânc în inima ei gândul pe care Zayd nu trebuia să-l ghicească, şi anume că Allah o pedepsea pentru gelozia ei faţă de Aisha.

Seara, mama lui Ali o chemă pe Fatima în camera femeilor să-i arate veşmântul pe care i-l pregătise. Pe tunica somptuoasă, din fir de lână amestecat cu mătase, nişte broderii cu arabescuri complicate şerpuiau până la talie, scoţând în evidenţă zona pieptului. Aceasta era împodobită cu semiluni din argint, inele de aur şi inimi din

sidef de un trandafiriu la fel de pal ca zorii zilei. Fatima înţelese că acolo se aflau toate comorile pe care bătrâna le putuse salva în fuga ei din Meca.

Cu obrajii îmbujoraţi de emoţie, cu ochii strălucindu-i de speranţă, strângând mâna Fatimei atât de tare încât o durea, mama lui Ali şopti pe tonul cu care ar fi spus un secret:

— O rochie de mireasă cum se făceau la Meca. Cele de aici nu sunt la fel de frumoase ca ale noastre. Toată vara am ţesut-o în secret pentru tine. Fiica Trimisului nostru va trebui să strălucească în ziua sorocită. M-am gândit deseori că Ashemu ar fi foarte mândră să te vadă purtând-o. Ei, da! Cu pleoapele strânse, tăcu preţ de o clipă. Buzele îi fremătară. Poate că rostea o rugăciune. Brusc, redeschise ochii şi spuse: Fatima, nu vei mai zăbovi şi vei deveni femeie! Nu vei mai zăbovi, ştiu asta! Allah e mare, şi Mahomed este profetul său! încheie ea, lovindu-şi pieptul cu palma la fiecare cuvânt.

Privirea ei înfierbântată o scruta pe Fatima, însă tânăra femeie, neclintită, nu lăsa să se vadă cel mai mic sentiment. Atunci un hohot de plâns ţâşni din gâtlejul bătrânei. Încântare şi uşurare, amestecate cu durere şi reproş. Cu un gest convulsiv, îi prinse umerii, o strânse la

sânul ei, o sărută pe obraji, apoi o împinse, tulburată. Părăsi încăperea cu acel pas mărunt de femeie împovărată de ani pe care-l deprinsese de când se mutaseră la Yathrib.

Rămasă singură, Fatima împături cu grijă tunica de mireasă. Mama lui Ali nu exagera: era un strai de regină, moale şi luminos, cu o lucrătură desăvârşită şi nişte ornamente ce-ţi luau vederea.

O puse în lada ei de haine pe trei sferturi goală. Puţin mai târziu, când mătuşa Kawla intră la rândul ei în camera lor comună, căută din ochi veşmântul. Bineînţeles, ştia totul despre tunica de mireasă. Cu siguranţă cunoştea şi numele mirelui după voia lui Allah.

Dar tăcu. Şi Fatima făcu la fel.

Fatima îşi regăseşte tatăl

Mahomed aşteptă luna nouă ca să rostească predicile de Ashura. În acea zi, în faţa supuşilor din Meca şi a noilor credincioşi, vorbi din nou despre călătoriile profeţilor, despre Noe şi despre Moise care-şi duseseră poporul departe de nebuniile şi ticăloşiile oamenilor. În rândul

femeilor, Fatima îl asculta cu atenţie.

De ceva timp, aceste momente stranii în care ea auzea vocea Trimisului şi-l vedea ca şi cum ar fi devenit aproape un necunoscut nu-i mai rodeau pieptul şi nici nu o mai înfuriau. Pur şi simplu, ca să le îndure mai uşor, îşi ţinea pleoapele închise şi încerca să arate celor din jur un chip liniştit.

De data aceasta însă, când predica se termină, percepu o intonaţie nouă în vocea lui Mahomed. Avu impresia că-i simţea privirea stăruind asupra ei, ceea ce nu mai făcuse de luni bune.

Cu speranţa în inimă, se temu să nu se înşele.

Oare el chiar o vedea? Vocea lui conţinea oare o emoţie care nu i se adresa decât fiicei sale? Nu era oare o nebunie născocită de dorinţa şi imaginaţia ei?

Nu îndrăzni să deschidă ochii. Această iluzie era atât de dulce... La ce bun să se confrunte cu adevărul?

Când înţelese însă că tatăl ei avea să-şi încheie predica prin rugăciunea comună, tulburată cum nu mai fusese de mult timp, îl privi.

O, Allah! Nu se înşelase. Tatăl ei, Trimisul, o fixa. Limpede şi fără echivoc.

Privirea lui o învăluia cu o dulceaţă pe care ea o crezuse

stinsă pentru totdeauna.

Acest schimb, care nu durase decât o clipită, îi şterse din minte tot ce se întâmplă mai apoi, rugăciunea, saluturile, glumele femeilor vorbăreţe. Dădu totul uitării, în afară de ochii tatălui ei.

Ashura era o zi de post şi de odihnă, precum Kippur la evrei. După încheierea rugăciunii, toţi se împrăştiară prin curte, puşi pe lenevealã şi taifas. Unii din clanurile Aws şi Khazraj se duseră acasă. Cei mai tineri o porniră spre drumurile din oază. Singură, după obiceiul ei, Fatima merse să se aşeze la picioarele zidului dinspre apus unde de atâtea ori în timpul iernii venise să ţeasă.

Adusese cu ea un covoraş, pe care-l pusese pe pământul acoperit de praf înainte de a se ghemui acolo. Închise pleoapele şi revăzu de îndată chipul tatălui ei fixând-o pe deasupra capetelor credincioşilor.

Cuvintele lui, rostite cu timbrul acela fără pereche, i se derulară în minte. Estompată, dar foarte reală, tandreţea care o învăluise în timpul predicii îi reveni. Un zâmbet plin de pace i se înfiripă pe buze. Apoi ţipă brusc:

— Allah!

Strigătul ei se izbi de zid în acelaşi timp cu râsul stăpânit al lui Mahomed.

El era acolo. Strângând-o la piept. În carne şi oase, cu umerii acoperiţi de acea mantie galbenă-maronie pe care nu o părăsea niciodată.

Fără să scoată un sunet, se rezemase de zid lângă ea. Mâna lui stângă se aşezase pe braţul fiicei sale. Iată ce o făcuse să strige de surpriză.

Fatima izbucni la rândul ei într-un hohot de râs. Râsul nu-i mai ieşise din piept de atâta amar de vreme! Uitase fericirea căreia îi dădea naştere. Fără să se gândească, îşi prinse tatăl de umeri, ca odinioară, când încă nu era Trimisul. Când el o ridica şi o învârtea ca pe un titirez, făcând-o să ţipe de bucurie.

El primi îmbrăţişarea cu tandreţe, dezmierdând-o pe spate şi pe ceafă. O privi un moment îndelungat, apoi se încordă şi o sărută pe frunte, înainte de a o împinge cu blândeţe. Şopti:

— Fatima, fiica mea preaiubită... Am o veste să-ţi dau.

Ea se dădu înapoi şi îşi strânse tunica în jurul taliei ca să lupte cu fiorul de gheaţă ce ştergea deja căldura îmbrăţişării lor. Ochii ei spuneau că ştia, că era pregătită să audă cuvintele cumplite pe care el urma să le rostească.

Mahomed îşi luă un răgaz ca să-i cerceteze chipul.

— Fiica mea preaiubită, îmi dau seama că a trecut mult timp de când nu te-am privit cum trebuie. Nu mai eşti cea din Meca. Ai devenit o femeie. O femeie frumoasă.

Fatima se înroşi auzind complimentul, dar îi susţinu privirea, ceea ce nu era lucru uşor.

— Nu fi supărată pe mine dacă nu mai suntem atât de aproape unul de celălalt, continuă el. Aici, la Yathrib, totul este diferit faţă de Meca. Allah cere mult, mult de la noi. Se opri o clipă, apoi reluă pe alt ton: îngerul mi-a vorbit despre tine şi mi-a transmis voinţa lui Allah cel Milostiv şi îngăduitor. A venit timpul să ai urmaşi. „Fiica ta cea Strălucitoare este o bucată din tine, mi-a spus. Fie ca cel mai scump membru al clanului tău, care a fost şi primul care te-a ascultat, să o ia de nevastă. Timpul va fi de partea lor. Urmaşii Fatimei vor fi urmaşii tăi”.

În ciuda blândeţii şi a vocii melodioase desprinse parcă dintr-un cântec de leagăn, Fatima opunea rezistenţă. Reacţionă ca şi cum nu înţelegea sensul vorbelor lui.

— Domnul te cunoaşte aşa cum mă cunoaşte pe mine, urmă tatăl ei. El este în tine aşa cum este în mine. Voinţa lui este voinţa noastră. Nicio temere nu trebuie să-ţi apese pieptul, fiica mea preaiubită: totul în tine este drept.

De astă dată, tăcerea dură mai mult. Mahomed îşi

întoarse privirea ca să observe terenul din jur. O pârloagă sărăcăcioasă unde nu creşteau decât nişte palmieri piperniciţi. Poate că acela era, la urma urmei, locul cel mai bătut de soartă din Yathrib.

Îşi netezi barba şi, cu ochii mijiţi, spuse:

— Peste iarnă am văzut că veneai deseori aici ca să ţeşi. Îţi plăcea acest loc. Acolo este o parte a terenului pe care l-am cumpărat de la cei doi orfani, zise el întinzând braţul spre un şir de palmieri care formau un gard viu. Acolo vom ridica noua voastră casă, în care veţi locui tu, Ali şi odraslele voastre.

O fixă din nou, de parcă aştepta un răspuns sau o aprobare, însă chipul Fatimei nu trăda nicio emoţie.

— Lucrările vor începe de mâine, anunţă el înainte de a se îndepărta.

Declaraţia lui Ali

Înainte de apusul soarelui, pe când Fatima se afla în faţa cuptoarelor din bucătărie, Ali se apropie. Era îmbrăcat în verde şi alb, cu ochii strălucitori, cu genele vopsite cu *kohl,* cu barba tăiată fin şi pieptănată. Din studierea sulurilor

Cărţii, care-i ocupa toate zilele, dobândise gesturi delicate şi mâini elegante. Frigul iernii şi hrana puţină îi subţiaseră chipul şi-i accentuaseră trăsăturile. Nu mai era un adolescent, ci un bărbat cu privire profundă. Frumuseţea lui era şi mai vizibilă.

Distincţia şi pielea lui mată le plăceau foarte mult femeilor, care-i pândeau fiecare plecare şi întoarcere.

Acum, când îl văzură apropiindu-se, chicotiră încântate. Ali le aruncă o privire absentă şi se duse direct la Fatima.

— Sora mea Fatima, vin să-ţi vorbesc...

Glasul lui era plin de subînţelesuri. Fatima aşteptă, cu ciurul de făină în mână. Ali, şovăitor, se uită în jur şi schiţă un gest:

— Ar fi mai bine să mergem în altă parte, şopti el.

Se răsuci pe călcâie, iar Fatima îl urmă. În spatele ei izbucniră imediat râsete şi şuşoteli. Ali rămase nemişcat în faţa porţii. De cealaltă parte a curţii, din pragul camerelor comune, Kawla şi mama lui Ali observau. Ostentativ, Fatima le întoarse spatele.

Ali o învălui cu o privire insistentă, căutându-şi cuvintele, poate repetându-şi-le în gând. Fatima surprinse în ochii lui aceeaşi intensitate cu care o fixase în dimineaţa luptei lor cu asasinii din Meca. După tonul înăbuşit şi

ezitant al glasului său, ştiu că avea să-i destăinuie ce simţea cu adevărat.

— Tatăl nostru a venit la mine acum două zile şi mi-a spus: „Allah m-a înştiinţat de voinţa sa. O vei lua pe fiica mea Fatima de nevastă”. Ştiu, la fel ca toţi ceilalţi, că nu vrei să te măriţi. Totuşi, Allah a ales. Tu eşti fiica Trimisului său. Cum ai putea să rămâi fără urmaşi? Allah este mare. Nimic nu-i scapă. El cunoaşte adâncurile inimii şi ale gândurilor mele, aşa cum ştie totul despre tine. El a văzut că în fiecare noapte îmi apari în vise. Nu este ceva nou, şi deseori l-am rugat pe Domnul să mă elibereze. Nu m-a ascultat. De la sosirea mea la Yathrib nu ţi-am ieşit în cale tocmai pentru că nu ştiam cu ce aer mă vei cerceta din cap până în picioare. Lăudat fie Allah. Fără El, nimic nu ar fi posibil...

Cu o mişcare neaşteptată care o făcu să tresară, Ali se înclină până la pământ. Apoi îşi puse un genunchi în praf, luă o bucată din tunica ei şi o duse la buze.

Gestul lui vădea atâta sinceritate, devoţiune şi sfioşenie, încât Fatima nu putu rămâne ca de piatră. Îşi aşeză mâna dreaptă pe capul lui şi murmură:

— Nu, nu, te rog, ridică-te!

Ochii lui străluceau de lacrimi. Deşi voia să se arate rece

şi indiferentă, cu greu îşi opri cuvintele ce-i veneau pe buze: „Fratele meu, fratele meu...”

Nu! Ali nu avea să fie niciodată un frate pentru ea! Allah hotărâse în alt fel. De ce nu se putea comporta ca restul femeilor, care o invidiau atâta? Allah fie lăudat de o mie de ori: nu-i dădea El cel mai frumos, tandru şi brav soţ din câţi existau?

Nunta

Din nou, zeci de oameni săpară, frământară argila cu picioarele, cărară chirpiciul şi ridicară zidurile. În mai puţin de două luni construiră casa proaspeţilor soţi. Incinta nu conţinea decât o cameră, un umbrar lung de patruzeci de paşi, magazia unde aveau să ţină proviziile şi cele două catârce cumpărate de Ali, precum şi un mic spaţiu pentru bucătărie.

Argila roşie a acoperişurilor fu acoperită cu ramuri de palmieri verzi înainte de venirea căldurilor mari ale verii. Când o poartă solidă din trunchi de palmier fu ridicată pe zidul de la Răsărit, în faţa casei Trimisului, mama lui Ali şi mătuşa Kawla împărţiră vestea în stânga şi-n dreapta:

— Nunta se apropie. Va avea loc luna viitoare.

Prin urmare, hotărârâră s-o scutească pe Fatima de corvezile obişnuite. Nu era de dorit să iasă cu treburi în afara casei, mai ales să se ducă după apă până la *wadi.* Îşi ocupa cea mai mare parte a timpului cu vizitele femeilor din Yathrib, fie ele din clanul Aws sau evreice din casa lui ben Shalom. Gureşe, povesteau o mie şi una de istorii despre nunţile din oază, fără măcar să se mire de tăcerea şi de indiferenţa Fatimei. Le era de ajuns atenţia mamei lui Ali sau a mătuşii Kawla. Doar când se pregăteau de plecare, aceste cumetre o înconjurau pe viitoarea mireasă strigând:

— Fericire şi binecuvântare! Mult noroc! Mâna lui Allah să-ţi înfrumuseţeze zilele!

O strângeau la piepturile lor uscate sau pline nebăgându-i în seamă iritarea. Şi a doua zi luau totul de la capăt, şi ziua următoare tot aşa...

Într-o după-amiază, pe când se îndepărtau sporovăind, după cum le era obiceiul, o caravană lungă apăru pe drumul ce mărginea terenul adepţilor lui Allah. După un moment de tăcere plin de suspiciune şi nelinişte, femeile începură să ţipe de bucurie. Caravana îi aducea pe credincioşii care se refugiaseră la Aksum, la regele

abisinienilor! Allah fie lăudat, în sfârşit ajungeau la Yathrib!

Mahomed şi tovarăşii săi dădură fuga să-i întâmpine. Când îşi dădură jos turbanele de pe chipuri şi femeile coborâră din litiere, mătuşa Kawla strigă fericită recunoscându-i pe Umm Kulthum şi Othman ibn Affan.

Amândoi se schimbaseră mult. Othman devenise mai solid şi mai sever. Umm Kulthum, odinioară rotunjoară şi cu trăsăturile uşor neregulate, căpătase aerul unei femei sigure de autoritatea ei şi deprinse să-şi vadă dorinţele îndeplinite. O salută oarecum distantă pe sora ei mai mică, iar atunci când Kawla îi dădu vestea nunţii ce urma să aibă loc în curând, făcu o remarcă muşcătoare:

— Vai, soro, oare o să devii şi tu o fată ca toate celelalte?

Din fericire, Fatima nu trebui să răspundă. Înaintea lui Mahomed, Othman anunţă că preafrumoasa Ruqayyah, soţia lui adorată, murise dorind să-i dea un fiu cu mai bine de un an în urmă.

— Eu şi fiica ta abia am avut timp să ne cunoaştem, Trimisule.

După cum cerea tradiţia, Othman o luase imediat de nevastă pe Umm Kulthum.

— Trimisule, nimic nu va şterge amintirea iubirii mele

pentru Ruqayyah, adăugă el cu nostalgie. Dar Allah le-a copleşit cu daruri pe femeile din neamul tău ca pe nimeni altcineva. Umm Kulthum ascunde adevărate comori, şi niciun bărbat, în tot ţinutul Hidjaz şi Abisinia, nu este mai fericit decât mine.

Oricine putu să-şi dea seama de unde veneau trufia şi mulţumirea lui Umm Kulthum.

Sosirea lui Othman şi a tovarăşilor din Africa îmbunătăţi traiul zilnic al celor din casă. La regele Abisiniei, credincioşii lui Allah avuseseră noroc în afaceri, aşa că se întorceau la Yathrib mai bogaţi decât plecaseră din Meca. Caravanele lor aduceau cai de rasă, arme şi minuni din ţări îndepărtate pe care le vândură negustorilor aflaţi în trecere prin oază.

Pentru întâia dată după luni de zile, cu toţii putură îmbrăca haine noi, iar în timpul meselor castroanele fură pline din belşug. Odată ce spectrul foametei trecu, Omar fu primul care spuse ceea ce mulţi dintre tovarăşi gândeau:

— În sfârşit, nu mai suntem asemenea pruncilor care sug lapte şi molfăie griş! în curând vom vedea că exerciţiile noastre de luptă nu vor fi fost inutile.

Într-adevăr, în jurul casei Trimisului lui Allah era o

forfotă permanentă. Nu terminară bine de ridicat locuinţa lui Ali şi a Fatimei, că trebuiră să clădească alte ziduri, pentru ca nou-sosiţii să aibă un acoperiş iarna următoare.

Într-o seară, când Fatima se ducea la culcare, mătuşa Kawla o opri.

— Mahomed a trimis o trupă înarmată la miazăzi, înaintea unei caravane din Meca, îi şopti ea. Şi cum Fatima o fixa intens, adăugă: Zayd este unul dintre aceşti doisprezece oameni. Tatăl tău i-a încredinţat această misiune, spunându-i că trebuie să se pregătească să devină un mare scrib războinic.

În lumina slabă a opaiţului, mătuşa pândea reacţia Fatimei, ţinând-o strâns de mână. O simţi clătinându-se ca şi cum ar fi primit o lovitură, apoi tremurând de furie şi mâhnire.

Cine putea ignora faptul că cea mai mare dorinţă a Fatimei era să-i însoţească pe războinici? Că dorea să le fie alături, cu *nimcha* scoasă din teacă şi lancea ridicată, gata să-i înfrunte pe ticăloşii din Meca? Acesta era visul ei dintotdeauna, şi poate chiar destinul ei.

Allah ştia acest lucru. Tatăl ei îl ştia.

Cu toate acestea, Allah alesese. Tatăl ei alesese.

Fatima Zahra bint Mahomed trebuia să se comporte ca o

femeie obişnuită. La ce bun să viseze şi să se lase pradă dezamăgirii?

Fără un cuvânt, cu o mişcare fermă, voi să-şi elibereze încheietura din mâna mătuşii Kawla, însă aceasta îşi strânse degetele, reţinând-o.

— Fatima...

Flacăra lămpii agăţate lângă uşa camerei arunca umbre mişcătoare ce dădeau fiecărui lucru o înfăţişare ciudată. Totuşi, Fatima fu foarte sigură că buzele Kawlei începuseră să tremure. Ştia motivul acelui tremurat înainte să audă cuvintele pe care le pronunţă mătuşa:

— Mahomed a hotărât şi data nunţii tale. Va avea loc mâine.

Ziua începu ca oricare alta. Apoi, când soarele se apropie de zenit, mătuşa Kawla şi mama lui Ali o însoţiră pe Fatima la *wadi* Bathan. Acolo o aştepta o surpriză: Aisha era deja acolo, înconjurată de femeile din casa lui Abu Bakr.

Răspunzând întrebării fără cuvinte a Fatimei, mătuşa Kawla anunţă:

— Şi nunta ei are loc tot azi.

— Dar nu este încă femeie! strigă Fatima.

— Celor care i-au atras atenţia asupra acestui lucru,

tatăl tău le-a răspuns: „Aisha este deja femeie în inima mea. Şi ea mă călăuzeşte în fiecare noapte la întâlnirea cu Domnul Dumnezeul meu. Cât despre calea plăcerii, are tot timpul să înflorească. Răbdarea este înţelepciunea celui care-şi lasă graba în mâinile lui Allah”.

Fatima se întoarse. În acel moment, Aisha, din mijlocul albiei, îi făcu un semn de bun venit.

— Fii drăguţă cu ea, Fatima, o rugă în şoaptă Kawla. Nu este decât un copil care nu cunoaşte încă jocurile meschine ale bărbaţilor şi duritatea lumii. Nu fi supărată pe ea. Nu fi nedreaptă cu ea.

Fatima răspunse salutului Aishei. Logodnica tatălui ei strigă veselă:

— Vino! Vino cu mine în apă. Ne vom mărita împreună. Cât de bucuroasă sunt!

Încet, mătuşa Kawla o împinse pe Fatima spre *wadi.*

Până spre seară, cele două logodnice trebuiră să se supună abluţiunilor nesfârşite şi masajelor cu pomezi, până când pielea lor deveni mai fină decât un voal de mătase.

Din când în când, femeile scoteau nişte chiote stridente, care răsunau până departe. În scurtă vreme sosiră nişte cumetre din clanurile din împrejurimi. Unele aduceau

coşuri cu haine la spălat, altele urcioare, simple scuze pentru a-şi potoli curiozitatea. După ce se făcură prezentările, se amestecară şi ele în grupul ce le înconjura pe Aisha şi pe Fatima.

Le sărbătoriră pe mirese cu simplitate, ca şi cum ar fi fost toate surori şi fiicele aceluiaşi clan. De peste tot izbucniră cântece, binecuvântări şi urări de fericire, precum şi râsete şi mângâieri afectuoase. În curând, veselia puse stăpânire pe toate, tinere şi mai vârstnice, şi fiecare uită de greutăţile vieţii.

Pentru prima dată de când se ştia, Fatima, care se temea de adunările femeilor şi se ţinuse mereu la distanţă de ele, se simţi bucuroasă şi ciudat de uşoară. Cele mai tinere, abia devenite femei, cu naturaleţea şi dezinvoltura Aishei, se dedară unor jocuri copilăreşti. Cedând bunei lor dispoziţii, Fatima li se alătură, uitând de greutatea rece şi sumbră ce-i strivea pieptul din ajun.

Când umbrele lungi anunţară apusul, mama lui Ali bătu prima din palme. Se făcu tăcere în jurul Aishei, care îşi recăpătase rangul de copil-minune. Femeile din gospodăria lui Abu Bakr o înveliră cu un cearşaf mare de un alb orbitor şi, fără o vorbă de rămas-bun, dădură bice cămilelor şi catârcelor, grăbindu-se spre casă.

Mătuşa Kawla şi mama lui Ali mai zăboviră ca să o ungă pe Fatima cu pomezi parfumate. Când îmbrăcă tunica splendidă ţesută de viitoarea ei soacră, admiraţia şi poate gelozia dădură naştere altor chiote din partea femeilor care încă nu se hotărâseră să plece.

În cele din urmă, mătuşa Kawla o ajută pe Fatima să se instaleze în litiera de pe bătrâna cămilă ce le adusese până la *wadi.* Mama lui Ali aruncă un văl de in închis la culoare pe umerii viitoarei sale nurori. Cu un gest reflex, Fatima îl dădu la o parte, însă bătrâna o potoli zâmbindu-i emoţionată:

— Nu lăsa praful de pe drum să murdărească tunica înainte ca mirele tău să o poată atinge.

Cămila se ridică şi porni încet la drum. Litiera Fatimei se proiecta pe fundalul cerului ce căpăta nuanţe de roz. Pentru ultima oară, urările de fericire răsunară între pereţii abrupţi de pe marginea drumului ce ducea spre inima verde a oazei.

Acest drum, care i se păruse Fatimei de atâtea ori lung şi enervant când căra vasele cu apă, i se păru acum mult prea scurt.

Cumplit de scurtă fu şi rugăciunea sub tamarixul din curtea tatălui ei, când Trimisul şi Ali începură într-un

singur glas porunca supuşilor:

— Nu este alt Dumnezeu în afară de Allah, şi *nabi* al său este Mahomed!

— Cred în Allah, în îngerii săi, în cărţile sale, în mesagerii săi şi în realitatea zilei de apoi care va fi realitatea sorţii mele![41]

Aceste cuvinte fură repetate de Fatima şi de Aisha, apoi şi de restul credincioşilor care se strânseră în curte. Ele ţâşniră pe deasupra pereţilor incintei, cu atâta putere încât toate piepturile tremurară.

Mahomed se apropie de Aisha, iar Ali de Fatima. Desfăşurară fiecare câte o mantie fină de lână roşie, în timp ce steaguri colorate fluturau în cele patru colţuri ale casei Trimisului lui Allah.

După aceea, cu o mişcare delicată şi elegantă, acoperiră cu mantiile umerii Aishei şi ai Fatimei.

Şi asta fu tot.

Ali o luă pe Fatima de mână şi o conduse spre noua lor locuinţă. Şi acest drum fu scurt: cele două case erau aproape.

---

[41] Haditfi-ul lui Gabriel este cel mai important din perspectiva musulmanilor sunniţi. Apare în versiuni diferite în două colecţii de *hadith*-uri (consemnarea faptelor şi spuselor Profetului), *Sahih* Al-Bukhari (1:2:48) şi *Sahih* Muslim (8). (n.red.).

Dar când păşi în ceea ce avea să fie de-acum înainte curtea ei, Fatima se opri uimită. Un tamarix magnific fusese plantat în mijloc, împrăştiindu-şi de jur-împrejur ramurile subţiri şi roz.

Cu glasul uşor răguşit, Ali şopti:

— Tatăl tău mi-a spus: „În curtea femeii tale, nu uita tamarixul. Fatima îl va purta în suflet până când o va regăsi pe mama ei, Khadija, în apropierea lui Allah”.

Mai târziu, când uşile se închiseră, când draperiile se lăsară şi lămpile înlocuiră lumina soarelui, tulburarea şi timiditatea îi cuprinseră pe cei doi miri, lăsând loc în cele din urmă tandreţii.

Dimineaţă, când zorile albeau zidurile noi care împrejmuiau noua ei viaţă, când ochii lui Ali o descoperiră pentru prima dată ca femeie, Fatima spuse:

— Ai luat-o de nevastă pe fiica Trimisului. Va trebui să faci cu mine aşa-cum a făcut el cu mama: nu vei avea altă nevastă. Nu-ţi voi îngădui să ai niciuna atâta vreme cât mă vei putea găsi în acest pat.

Între femei începuse o viaţă nouă, dar Fatima părea să aibă de îndeplinit aceleaşi sarcini şi să-şi petreacă timpul în acelaşi fel ca în casa tatălui ei. Din păcate, spre deosebire de casa mare a lui Mahomed sau cea a Khadijei din Meca, aici pereţii păreau atât de strâmţi, încât se simţea ca într-o tunică ce nu era pe măsura ei.

Mai mult, a doua zi după nuntă, mama lui Ali se mută practic în curtea fiului său, trebăluind la cuptor şi spălând. Când Fatima voi să meargă după apă la *wadi,* se repezi s-o mustre:

— Nu, nu, nu te duce singură! Acum eşti soţie! Nu mai poţi să te comporţi ca o fetişcană.

Când socoti că lucrările de amenajare a casei erau terminate, îi spuse Fatimei că venise timpul să-şi deschidă uşa pentru soţiile noilor credincioşi din Yathrib. Numeroase erau cele care doreau să o viziteze, după cum o cerea tradiţia.

— M-au văzut în fiecare zi înainte de nuntă, protestă Fatima. Nu le-am adresat niciodată cuvântul. Nu le este de ajuns?

Mama lui Ali râse încetişor.

— Asta era înainte. Vei vedea diferenţa.

Spunea adevărul. Spre surprinderea Fatimei, de îndată

ce puseră piciorul în curtea cea mică, acele femei zgomotoase şi de obicei atât de puţin prevenitoare îi arătară un respect neaşteptat.

După cum cerea tradiţia, sosiră cu mâinile pline de daruri. Mai ales mâncare, dar şi bucăţi de pânză sau obiecte de bucătărie. Se instalară în cerc sub tamarix şi-şi reluară flecărelile fără sfârşit. Brusc, una dintre cele mai tinere remarcă:

— Fatima! Noi turuim întruna, iar tu nu spui nimic! Cum am putea şti dacă ne asculţi sau nu?

— Vă ascult şi învăţ de la voi.

— Ce poţi învăţa de la noi tu, care eşti fiica Trimisului? Noi nu facem decât să batem apa în piuă, pe când tu cu siguranţă ai multe lucruri de povestit!

Surprinderea şi o timiditate neobişnuită pecetluiră buzele Fatimei. Plină de jenă, aruncă o privire spre mama lui Ali.

— Orwa are dreptate, din toată adunarea asta Fatima bint Mahomed are cele mai multe lucruri de povestit, interveni o bătrână. Aşa tânără cum este, a trăit mai multe vieţi decât noi toate la un loc. Noi mergem din pat la bucătărie şi din bucătărie la *wadi* ca să spălăm hainele. Dar fiica Trimisului nu este nici vorbăreaţă, nici arogantă.

Ea preferă să tacă atunci când nouă, celorlalte, ne place să facem gălăgie. Aşa stau lucrurile de când lumea: cei mai neînsemnaţi se agită, pe când cei mai importanţi iubesc tăcerea.

Se auziră alte râsete şi proteste, apoi rugăminţi:

— Fatima, povesteşte! Povesteşte-ne! într-o bună zi, soţii noştri s-au întors acasă strigând: „Un bărbat din Meca a sosit la Yathrib! Vorbeşte ca nimeni altul. Rabinii evrei susţin că este un *nabi* la fel ca Abraham şi Moise!” Erau la fel de entuziasmaţi ca după o victorie în bătălie. Ne-am trezit supuse ale Domnului tatălui tău, care este şi Dumnezeul tău Milostiv şi îngăduitor. Dar noi nu ştim cum s-au întâmplat toate aceste lucruri. Cum l-a ales Allah pe tatăl tău la Meca? Nu ştim nimic!

— Vai, da, povesteşte-ne, o rugară ele.

— Nu-ţi face griji că întârzii cu pregătirea mâncării pentru soţul tău. Îţi vom aduce tot ce ai nevoie.

Şi astfel, mai multe zile la rând, Fatima le povesti femeilor din Yathrib despre viaţa la Meca, începând cu cele mai îndepărtate amintiri ale ei.

Când descrise scenele în care Abdonai persanul o învăţa să se lupte ca un bărbat, râsetele le zguduiră atât de puternic piepturile şi pântecele, încât trebui să tacă şi să

aştepte să se reinstaleze calmul.

În momentul în care istorisirea ajunse la beduinul Abd Mrah, nu putu să-şi înăbuşe tremurul glasului. Ochii femeilor din jur se umplură de lacrimi. Iar atunci când relată cum Ali înfruntase săbiile asasinilor, ochii lor străluciră.

Tânăra care-i remarcase pentru prima dată tăcerea o întrebă:

— De acum nu te vei mai lupta niciodată cu păgânii?

Mama lui Ali răspunse foarte repede în locul nurorii sale:

— Acum, Fatima este o soţie. În noua ei viaţă are de călărit altceva decât un dromader sau un cal.

Sensul dublu al acestor cuvinte stârni o mare hilaritate şi o sumedenie de glume. Când în sfârşit femeile tăcură, Fatima îşi învălui soacra cu o privire grea.

— Viaţa pe care o încep, cine altul decât Allah o cunoaşte? rosti ea pe un ton inexpresiv.

Dar fiecare musafiră ştia ce avea în cap mama lui Ali.

Tânăra soţie fu bine-venită în grădinile din Yathrib. Nu pleca niciodată de acolo fără coşuri pline de fructe şi legume. Când mulţumea, suratele ei răspundeau:

— De ce ne mulţumeşti, Fatima? Tu eşti fiica Trimisului. Locul tău este foarte aproape de Allah, şi ne bucurăm să te

avem aproape.

Într-o zi, ele repetară aceste cuvinte în prezenţa mătuşii Kawla şi a mamei lui Ali. Kawla aplaudă făcând cu ochiul spre cealaltă bătrână.

— Ah! strigă ea. Fatima! Tu, care nu voiai nici soţ, nici nuntă, vezi cum Allah te călăuzeşte spre fericire?

Amândouă erau nerăbdătoare ca ea să devină mamă. În fiecare zi aruncau priviri curioase spre pântecele Fatimei, cu speranţa unei veşti care întârzia cam mult.

Ali, pe de altă parte, nu dădea niciun semn de nerăbdare. Seara, după rugăciune, intra în camera soţiei sale, iar siguranţa sau chiar trufia pe care le arăta uneori celorlalţi dispăreau ca prin farmec. Timp îndelungat, la flacăra plăpândă a lămpii, îi plăcea să povestească noutăţile, evenimentele fericite şi nefericite din viaţa credincioşilor, de care Fatima era ţinută acum la distanţă.

— Tata ne-a cerut, lui Zayd şi mie, să copiem sulurile Cărţii pe care evreii de la *madrasa* vor să ni le încredinţeze, spuse el la un moment dat. Însă Zayd a plecat să se lupte cu cei din Meca, aşa că trebuie să scriu cât doi. Uită-te la degetele mele: forma penei de scris mi s-a imprimat în ele!

Aşa era. Buricele degetelor i se subţiaseră, părând încă

şi mai delicate.

Mai zise, jumătate în glumă, jumătate în serios: – Tata se joacă mult cu Aisha. Văzându-i împreună, nimeni nu şi-ar da seama că sunt soţ şi soţie. Aisha are o memorie cu totul ieşită din comun. Când tata o învaţă un verset, şi-l aminteşte pentru totdeauna. Abu Bakr este atât de mândru de ea, încât mi-a spus: „Astăzi Trimisul îţi cere să copiezi Cartea. Dar când fiica mea Aisha va cunoaşte destul de bine limba evreilor ca să citească singură, copiile tale vor fi inutile. Îi va fi de-ajuns să citească Cartea o singură dată şi o va şti pe de rost. Mahomed va putea extrage adevărul lui Dumnezeu din ea precum scoţi apa limpede dintr-un puţ". Tamim şi o mar l-au auzit şi s-au amuzat copios. Apoi mi-au mărturisit oftând: „Nu lua cuvintele lui Abu Bakr ca pe adevărul suprem. Când vine vorba despre fiica lui, pierde orice măsură!"

Într-o seară, cu fruntea îngândurată, Ali o întrebă: – îţi aminteşti de poetul care-l insultase pe tata înaintea Kaabei? Abu Afak, bătrânul din Yathrib pe care Abu Lahab îl târâse pe esplanadă ca să strige în public că Trimisul lui Allah nu este decât un poet prost?

— Cum aş putea uita? în acea noapte l-am auzit pe Yakut punând la cale atacul împotriva tatii...

— Ei bine, acest bătrân nebun care se dă drept poet s-a dus astăzi să urle în faţa caselor celor din Banu Qaynuqa. Vrea să-i asmută împotriva clanurilor Aws şi Khazraj pe motiv că ne urmează pe calea lui Allah. Dacă ar fi după mine, i-aş tăia gâtul.

Fatima zâmbi în penumbră. Îi plăcea furia soţului ei. Îi luă mâinile şi sărută din vârful buzelor urmele lăsate de peniţă.

Astfel vorbeau despre toate lucrurile, fără să abordeze niciodată îndatorirea de a avea un copil.

Primul atac

La scurt timp după aceea, într-o dimineaţă în care sufla peste vreascuri ca să aprindă focul, Fatima auzi dinspre drum un vacarm de strigăte şi răgete de cămile. Curioasă, urcă pe scara ce ducea la o terasă mică, acoperită, de unde se puteau supraveghea împrejurimile.

Descoperi vreo cincisprezece dromaderi călăriţi de bărbaţi care purtau turbanul verde al supuşilor lui Allah. Sub paza lor se aflau câţiva prizonieri, nişte cai înşeuaţi fără călăreţ şi o caravană de vreo douăzeci de cămile ce

duceau încărcături grele.

Din casa lui Mahomed, ca de pretutindeni, din pârloagă, de pe drumuri şi din grădini, locuitorii se repeziră cu mic, cu mare să-i întâmpine. Saluturile şi aclamaţiile de bucurie ajunseră până la Fatima. În mijlocul învălmăşelii, auzi râsul lui Zayd. Drept pe cămila lui, ţinea frâiele a trei cai. Ea recunoscu modul în care îşi punea cu eleganţă animalul să se învârtă înainte de a-l constrânge să îngenuncheze.

Aşadar, bărbaţii trimişi de Mahomed în sud să-i atace pe caravanierii din Meca se întorseseră! îşi duseseră la bun sfârşit atacul de pradă...

În acea zi, nicio femeie nu veni în vizită la Fatima. Soarele dispărea în spatele dealurilor când Ali ceru în sfârşit să i se deschidă poarta. Îndată ce fură trase zăvoarele, pătrunse în curte călare pe un roib splendid, cu coama vârstată cu auriu. Sub privirea plină de invidie a soţiei sale, nu rezistă bucuriei de a-i arăta graţia şi vioiciunea animalului: îl îmboldi la un galop scurt, în ciuda spaţiului redus, înconjurând tamarixul cu măiestrie, apoi făcu un salt peste şareta cu care erau cărate vasele cu apă de la *wadi.*

Înainte de a coborî din şa, cu flăcări în priviri, spuse:

— Zayd l-a capturat de la idolatrii din Meca! Mi-l

dăruieşte drept cadou de nuntă. I-a oferit unul aproape identic tatii!

Îmbătat de fericire, scotoci prin tunică şi scoase o cutie de santal.

— Iar aceasta este cadoul lui Zayd pentru soţia mea!

Cutia conţinea o brăţară minunată din argint, în care fuseseră încrustate bobiţe de ambră şi fildeş. Un giuvaier pe care Fatima îl văzuse deja la Meca, în mâinile negustorilor care se întorseseră din Ghassan.

În culmea încântării, Ali insistă ca Fatima să şi-o pună la mână. Ceea ce şi făcu, însă ochii ei nu se dezlipeau de pe roib. După o scurtă ezitare, Ali o prinse de talie şi o ridică în şa.

— Este rândul tău! Încearcă-l în curtea noastră! – Ali!

— Nu-ţi face griji! Propunerea vine din partea soţului tău. Cine mi-ar putea reproşa că vreau să-i fiu pe plac soţiei mele aşa cum cred de cuviinţă?

Fatima era îmbrăcată cu o tunică obişnuită. Se prinse de oblâncul şeii şi, ca o amazoană, porni calul în trap mărunt. Animalul era ascultător şi nu părea sperios. Totuşi, Fatima nu îndrăzni să-l îmboldească să o ia la galop, şi cu atât mai puţin să sară, aşa cum făcuse Ali. Fericirea ei era deja imensă. Când opri bidiviul, cu ochi strălucitori, Ali o prinse

în braţe şi o ajută să descalece.

— Allah să fie binecuvântat de mii de ori pentru că te-a creat, şopti el lipit de buzele ei. Othman nu încetează să ne asurzească vorbindu-ne despre frumuseţea surorilor tale. Din fericire, nu cunoaşte nimic din a ta.

Mai târziu, după ce se întoarse de la rugăciunea ţinută de Mahomed în cinstea războinicilor învingători, o înştiinţă posomorât:

— Atacul s-a lăsat cu vărsare de sânge. A murit un necredincios.

Nu trebuia să spună mai multe. Se aflau în Rajab, luna sacră în timpul căreia, după legile păgânilor din Meca şi Hidjaz, nimeni nu trebuia să verse sânge, şi mai ales nu în cursul unui atac.

— Tatăl nostru nu ne-a spus cum a prins de veste că această caravană se îndrepta spre miazăzi după ce păruse să o ia spre apus, istorisi Ali mai departe. I-a trimis pe-ai noştri să se posteze aproape de Nakhla, pe drumul spre Taif. Atât de departe de Yathrib, încât cei din Meca nu puteau bănui capcana ce li se întindea. Erau atât de siguri de ei, că au înaintat fără griji. Ca nişte orbi! Când ai noştri au pornit la atac, ceilalţi, în loc să fugă văzând că erau depăşiţi, au ridicat săbiile. Şi astfel a curs sânge.

— Ce spune tata? întrebă Fatima.

— Mai întâi a oftat: „Pe bunul Dumnezeu, nu v-am cerut să luptaţi în timpul lunii sfinte!” Glasul său era atât de mânios, încât bucuria victoriei s-a transformat în ruşine pentru toţi. Apoi s-a dus să-i ceară sfatul lui Allah alături de Aisha. I-a mărturisit îndoiala şi greşeala sa. Domnul nu l-a lăsat să aştepte. I-a răspuns prin glasul îngerului. Aşa încât în această seară, la predică, Trimisul a spus: „Lupta în această lună este o grozăvie, însă a-i îndepărta pe oameni de calea lui Dumnezeu, a fi necredincios faţă de El este cu mult mai groaznic înaintea lui. Ei nu vor înceta să se lupte cu voi, până ce nu vă vor întoarce de la Legea voastră, dacă vor putea”[42].

Ali îşi plecă fruntea, aşa cum îi plăcea să facă după ce repeta cuvintele lui Allah şi ale Trimisului său. Când se ridică, întâlni privirea Fatimei. Înţelese imediat ce voia să-i spună ea în tăcere.

— Da, ai dreptate, încuviinţă el. Tata nu a spus-o, dar fiecare a înţeles: se apropie războiul împotriva Meccăi.

Unul lângă celălalt în pat, cu ochii strălucindu-le în lumina slabă, se înţelegeau. De atâta vreme doreau să se răzbune pe cei care-i insultaseră, îi umiliseră şi îi

[42] *Coran* 2, 217.

obligaseră să fugă!

Ali ştia să tălmăcească gândurile soţiei sale ca pe sulurile Cărţii pe care-şi strica ochii la *madrasa.*

— Ştiu la ce te gândeşti, murmură el privind-o cu tandreţe. Am văzut ce expresie aveai când te-ai urcat pe cal adineauri. Îţi cunosc expresia asta, dintotdeauna. Îţi închipui că Trimisul ar putea avea din nou nevoie de Fatima Zahra a lui. Şi poate că Allah nu se va împotrivi. Dacă aşa trebuie să fie, eu, Ali, soţul tău...

Degetele Fatimei îi închiseră gura.

— Nu. Îi prinse mâna şi i-o închise într-un pumn pe care-l aşeză pe pântecele ei. Allah a hotărât care este datoria mea. Ceea ce mama ta aşteaptă cu atâta nerăbdare s-a întâmplat. După cum spune ea, nu e momentul să încalec un dromader sau un cal.

Ali şovăi, nevenindu-i să creadă.

— Fatima...

— Pântecele meu este plin. A trecut o lună, şi sângele meu de femeie nu a curs.

Un fiu!

Credincioşii lui Allah aflară foarte repede vestea că Fatima era însărcinată. De îndată, mama lui Ali veni să locuiască în casa fiului ei. Îi construiră o cămăruţă sub marele umbrar.

Cu cea mai mică ocazie, mătuşa Kawla şi femeile din Yathrib veneau să sporovăiască sub tamarix. În curând, vecinele îi propuseră Fatimei să o înlocuiască la corvezile cele mai anevoioase, strigându-i:

— Lasă, fiică a lui Allah! Lasă. Nu trebuie să faci tu asta!

Atunci sosi vestea că negustorii din Meca pregăteau o nouă caravană plină de bogăţii. Începură să viseze la noi atacuri de pradă, cu binecuvântarea lui Allah.

Yathrib se afla într-o poziţie ideală pe drumurile care legau Meca de ţinutul foarte prosper al Ghassanului. Mai devreme sau mai târziu, ticăloşii din Meca erau nevoiţi să-şi ducă mărfurile pe-acolo. Pentru a-i înfrunta, trebuiau să recruteze suficienţi luptători robuşti şi bine înarmaţi.

Zvonul despre ambiţiile credincioşilor lui Allah se răspândi în praful din Hidjaz. Numeroşi erau cei pe care aroganţa Meccăi îi umilise, iar faptul că războinicii lui Allah îndrăzniseră să sfideze legea deşertului care interzicea luptele sângeroase în tipul lunii sfinte Rajab apărea drept o dovadă a puterii lui Mahomed.

O sumedenie de bărbaţi înarmaţi cu lănci, săbii şi arcuri veniră la Yathrib. În mai puţin de un anotimp, vastul teren neprimitor şi sterp, care fusese cumpărat cu ajutorul evreului ben Shalom, pentru a găzdui casa Trimisului, se acoperi de lume. Printre casele noi ale tovarăşilor se înălţau acum o mulţime de corturi. Locul începea să semene cu un orăşel ca acelea ale bogatelor triburi evreieşti, Banu Qaynuqa şi Banu Qurayza.

Din înaltul terasei sale, Fatima observa cu atenţie aceste mişcări. Ca întotdeauna, Ali relata în detaliu mersul evenimentelor.

Într-o seară, când Fatima remarcase o activitate mai vie decât de obicei în jurul casei lui Mahomed, Ali o înştiinţă că sosise ultimul unchi în viaţă al tatălui ei.

— Abu Hamza! Cel care ne copleşea cu insulte la Meca! Şi-a îmboldit cămila până în faţa porţii Trimisului. Fără să mai aştepte ca animalul să îngenuncheze, a sărit la pământ şi a alergat să se prosterneze înaintea lui. Tata se afla sub tamarix. Lua masa cu Abu Bakr, Omar şi Tamim, care tocmai se întorseseră din Ghassan. Puţin a lipsit ca Abu Hamza să nu-şi lase oasele acolo. Omar, crezând că atenta la viaţa tatii, s-a repezit cu pumnalul scos din teacă. Abu Hamza s-a rostogolit în praf asemenea unui

vierme, urlând: „Trimisule, Trimisule! Nepoate! Iartă-mă, iartă-l pe unchiul tău, Abu Hamza! Dumnezeul tău să nu mă fulgere! Am greşit nespus de mult! Te rog, Mahomed, nepoate, opreşte-l pe Omar! Te rog, Trimisul lui Allah cel Atotputernic, nu mă lepăda... Am omorât două cămile sub mine ca să vin în goană să mă arunc la picioarele tale. Vreau să mă convertesc şi să mă supun lui Allah! El să mă ierte!”

Ali se prăpădea de râs, căci îl distra să imite implorările şi strâmbăturile lui Abu Hamza, un bărbat înalt şi uscat ca un palmier fără frunze, viclean până la ipocrizie, dar de temut în luptă, căci nu-i păsa de primejdii.

— A gemut şi a plâns atât de tare, încât toată lumea s-a îmbulzit să asiste la această comedie. Este la fel de şiret şi atât de slab, încât te întrebi dacă mai şi mănâncă uneori. Tata l-a pus să se ridice ca să-l conducă la rugăciunea convertiţilor. Apoi, Abu Hamza ne-a spus de ce s-a grăbit în aşa măsură să vină încoace: cei din Meca sunt nebuni de furie împotriva noastră. Cine s-ar mira? Nu visează decât să răzbune atacul de la Nakhla şi viaţa care a fost curmată. Dar, potrivit lui Abu Hamza, Abu Lahab nu găseşte tot sprijinul la care spera. Ţipă ca din gură de şarpe tocmai pentru că este neputincios. Omar i-a spus

tatălui nostru: „Se tem de noi. Să profităm de avantajul nostru, Trimisule. De ce să aşteptăm?” Abu Hamza a adăugat: „Da, din acest motiv mă alătur vouă. Se poartă ca nişte laşi. Abu Lahab ameninţă, însă nu sunt decât vorbe. Mai mult, îmi rămân destule urechi în Meca pentru a şti pe unde va trece bogăţia celor de vază în vremurile ce vor veni!”

Ali, cu ochii strălucitori, pândea reacţia Fatimei.

— Şi ce a spus tata? întrebă ea.

— Şi-a mângâiat barba, după obiceiul lui, apoi a zis că venise vremea să se ducă să-i spună poveşti Aishei înainte ca ea să adoarmă. Dar ştim ce gândeşte. Abu Hamza nu este de încredere. Nu trebuie să dezvăluim înaintea lui ce vom hotărî. Cu voia lui Allah, prima bătălie adevărată va avea loc în curând.

Voia lui Allah fu ca totul să se întâmple în acelaşi timp.

În timp ce pântecele Fatimei se rotunjea, numărul corturilor crescu şi mai mult în jurul casei lui Mahomed. De la o zi la alta soseau călăreţi înarmaţi care-şi plecau fruntea să se convertească. Unii veneau din Meca, aducând cu ei informaţii corecte sau minciuni.

— Omar ştie să-i deosebească pe cei buni de cei răi. Respinge la fel de mulţi cât recrutează. Chiar dacă este

exigent, în curând vom fi două sau trei sute gata de luptă! strigă entuziasmat Ali într-o seară.

Reluându-şi vechiul obicei de a-şi petrece nopţile sub umbrarul lui Mahomed, lângă Zayd şi Omar, nu se mai duse la Fatima. Ceea ce le conveni de minune mătuşii Kawla şi mamei lui Ali.

— Pântecele tău devine prea mare, spuseră ele. Patul tău nu mai este cel al soţului tău, ci deja al fiului care va veni.

— Cum de ştiţi că va fi un fiu şi nu o fiică? râse Fatima.

— Ştim, căci Allah nu poate dori decât un fiu pentru Ali şi pentru Trimisul său! răspunse soacra ei.

— Ar trebui să vă fie ruşine! strigă Fatima. Nu auziţi ce spuneţi? S-ar părea că-i cunoaşteţi voinţa lui Allah mai bine decât El însuşi! Daţi fuga şi implorаţi-i Milostivirea şi îndurarea înainte să vă trăsnească.

O ascultară, apoi se repeziră să împrăştie pretutindeni cuvintele Fatimei care-l impresionară chiar şi pe Mahomed. Într-o seară, când veni să vadă cum se simţea şi să-i aducă veşti din casa cea mare, Ali sărută buzele şi pântecele, rostind binecuvântări, după care îi povesti:

— Când a aflat ce i-ai răspuns mamei, tata s-a dus înaintea femeilor: „Ascultaţi vorbele fiicei mele Fatima şi

ţineţi-le minte. Ceea ce iese din gura ei este pur şi urmează dorinţa lui Dumnezeu. În tot Yathribul nu este una care să respecte mai fidel decât ea voinţa lui Allah”.

Ali zâmbi văzând că obrajii Fatimei se înroşeau de mândrie. Îi mai mângâie o dată pântecele rotund, aşa cum îi plăcea să facă de la o vreme, apoi chicoti:

— Când tata a rostit aceste cuvinte, îl priveam din întâmplare pe Abu Bakr. Dacă i-ai fi văzut faţa! Imediat s-a gândit la Aisha. Era furios! A aşteptat până când credea că rămăsese singur cu tata şi l-a iscodit: „Mahomed, chiar aşa crezi? Că fiica ta este singura din Yathrib dreaptă înaintea lui Allah? Soţia ta Aisha nu este şi ea pe măsură?” Din cauza geloziei, ochii îi ieşeau din orbite.

— Şi tata ce a răspuns?

— Şi-a pus mâna pe umărul lui şi a zis: „Abu Bakr, Aisha este o minune pe care Allah mi-a încredinţat-o pe drumul vieţii mele. Dar nu e decât o copilă. Peste câteva anotimpuri, când va fi îndeajuns de matură ca să intru în patul ei, Allah ne va spune ce însemnătate are pentru El”.

Fericirea produsă de acest răspuns compensă durerea Fatimei, dezamăgită că nu mai primea vizita lui Mahomed. De fiecare dată când lăsa să i se vadă tristeţea, mătuşa Kawla spunea:

— Este mult prea ocupat cu tot ce se întâmplă în acest moment!

Iar mama lui Ali, cu lipsa de tact ce o caracteriza, se grăbea să adauge:

— Bunicii se tem de naşteri pe cât de mult şi le doresc. Au văzut prea multe vieţi curmate în timpul chinurilor facerii şi se tem să nu aibă inima frântă. Din acest punct de vedere, Trimisul lui Allah este ca toţi ceilalţi.

Nici Ali nu era un sprijin prea mare, din moment ce îşi rărise vizitele.

— Tata se închide în fiecare zi cu Tamim, care primeşte mesageri de la Tabuk. Zayd şi Omar susţin că o caravană a Meccăi va părăsi ţinutul Ghassan înainte de sfârşitul anotimpului. Poate că în timpul Ramadanului. După părerea lui Tamim, aceasta ar fi cea mai bogată caravană din Meca ce s-a văzut de multă vreme. Tata vorbeşte cu cei care vor să lupte, încercând să le citească în suflete. Spune: „Allah nu doreşte războinici cu jumătate de măsură, nici mâini murdărite”. În fiecare dimineaţă participă la întreceri, ca noi toţi, dar se gândeşte la tine. Înainte de rugăciunea de la prânz, mă întreabă întotdeauna: „Cum se simte soţia ta?”

Fatimei îi crescu atât de mult pântecele, încât se mişca

tot mai greoi. În curând, abia mai putea să urce pe mica terasă de unde contempla foiala necontenită a nou-veniţilor ce trăiau în corturi. Totuşi, se încăpăţână: în acele momente de singurătate, departe de atenţia celorlalţi şi de sporovăitul lor, îşi punea brăţara oferită de Zayd ca pe un talisman şi, astfel, putea să se închipuie printre acei bărbaţi care se pregăteau de luptă.

Din păcate, Kawla şi mama lui Ali nu întârziară să-i interzică plăcerea de a se refugia pe terasă. Din acel moment, pe feţele tuturor femeilor care veneau în vizită, Fatima putu citi teama de chinurile facerii. Zâmbetele şi glumele dispărură, fiind înlocuite de grimase încruntate. Privirile pândeau, se plecau, se fereau.

Nimeni nu rosti numele lui Ruqayyah, sora moartă la naştere, însă toate îl aveau în minte, căci se spunea că slăbiciunea în clipa aducerii pe lume a unui copil era un blestem de familie. Enervată, Fatima îi porunci mătuşii Kawla:

— Nu le mai lăsa să intre aici! Ele nu cred suficient de mult în Allah încât să aibă încredere. Refuz să le îndur spaimele!

— Fatima, nu fi aspră cu cele care nu o merită. Ele te iubesc! Se tem pentru tine, mai ales că vei naşte pentru

prima dată.

— Eu nu sunt Ruqayyah şi nu am fost niciodată, mătuşă Kawla. Deci nu mai tremuraţi! Allah şi tata au dorit ca eu să fiu soţie. Cu siguranţă nu ca să pier. Tremuraţi mai degrabă pentru cei care în curând vor înfrunta putreziciunea din Meca! Bătălia mea este mai uşoară decât a lor.

A doua zi dimineaţă, mătuşa era albă ca varul când intră în cameră.

— Au plecat cu toţii astă-noapte ca să atace caravana celor din clanul Quraysh, anunţă ea, confirmând intuiţia Fatimei. Mahomed a ţinut o predică înainte să se lumineze de ziuă. El a spus: „Cei din Meca ne-au alungat din casele noastre şi ne-au constrâns să ne părăsim bunurile ca ei să se îmbogăţească. Allah va face dreptate şi ne va înapoia ceea ce ni se cuvine!”

Cu ochii umezi, mama lui Ali şopti:

— Soţul tău a venit să te vadă înainte de a pleca. Dormeai. Şi-a pus mâna pe pântecele tău fără să te trezească.

Se scurseră cinci zile fără veşti sigure, dar cu zvonuri din belşug. Din Yathrib plecaseră peste trei sute de luptători... Abu Lahab şi Abu Sufyan însoţeau caravana cu o trupă

bine pregătită... Bogăţiile pe care le transportau erau minunate şi nu era negustor din Meca care să nu-şi fi investit averea în ea... Oamenii de arme ai lui Abu Lahab şi Abu Sufyan deţineau de trei sau patru ori mai mulţi cai decât războinicii lui *nabi...* Fără ajutorul miraculos al lui Allah, atacul era sortit eşecului...

Zvonurile deveniră şi mai nebuneşti, aşa încât Fatima încetă să le mai asculte. Din când în când nişte dureri ascuţite o înjunghiau în pântece şi şale, tăindu-i răsuflarea. Tăcerea fricii se strângea în jurul ei.

Fără să ştie de ce, sau poate pentru că-şi imagina că numai un viitor bărbat îi putea da asemenea lovituri în burtă, ajunse la concluzia că urma să aducă pe lume un fiu. Deşi acest gând o deranjase înainte, acum îi dădea noi puteri. Cel puţin, spre deosebire de o fată, un fiu putea lupta după bunul-plac, supunându-se doar voinţei lui Dumnezeu.

Veniră alte zguduituri, atât de violente încât parcă îi dislocară măruntaiele. Apoi din pântece îi curse apă.

Trecuse de amiază când băiatul scoase primul scâncet. Strigătele femeilor confirmară că era frumos şi foarte vioi. Fatima, cuprinsă de o fericire stranie, se simţea uşoară şi nu-şi mai amintea nimic din chinurile îndurate.

În lacrimi, mama lui Ali aşeză pruncul între sânii încordaţi.

— E băiat! Allah este Milostiv, binecuvântat fie în ceruri! Ai un fiu! Este frumos, este desăvârşit! Va fi mare!

Şi toate repetau aceste cuvinte.

Fatima îşi sărută fiul pe creştet şi simţi pe buze cum sub osul moale pulsa o viaţă nouă. Strângându-şi odorul la piept, le lăsă pe femei să o spele cu grijă, apoi adormi în sfârşit, învăluită de o pace pe care nu o mai cunoscuse niciodată.

Victoria de la Badr

Când se trezi, era singură. Afară se auzea un tărăboi atât de mare, încât crezu că se întâmplase o nenorocire. Se ridică în capul oaselor. Coşul nou-născutului era gol!

Inima îi sări din piept. Ţipă după Kawla şi făcu eforturi să se dea jos din pat.

Draperia de la uşa camerei se dădu la o parte, iar mama lui Ali apăru cu pruncul în braţe.

— Fiul meu! gemu Fatima.

Bătrâna nu răspunse. În grabă, mătuşa Kawla o împinse

la loc în aşternuturi. Alte femei intraseră deja în cameră, foarte agitate, vorbind toate în acelaşi timp. Gălăgia îl sperie pe nou-născut, care începu şi el să ţipe.

— Daţi-mi copilul! porunci tânăra mamă.

Soacra ei se conformă în cele din urmă. Vacarmul se linişti şi răsunară râsete nervoase. Copilul era fericit între sânii mamei lui. Kawla mângâie fruntea Fatimei şi-i îndreptă câteva şuviţe lipite de sudoare, după care spuse, abia abţinându-se să nu plângă:

— Sunt învingători. I-au învins pe cei din Meca. Au capturat toată caravana necredincioşilor!

Puţin mai devreme, un sol adusese vestea: Mahomed îi ajutase pe războinicii lui Allah să evite capcanele şi vicleşugurile idolatrilor. Aceştia crezuseră că-l vor păcăli luând-o pe drumul spre puţurile din Badr, însă Allah îl prevenise pe Trimisul său, iar şiretenia lui Abu Sufyan se întorsese împotriva lui. Se spunea că Abu Lahab îşi pierduse viaţa.

— Necredincioşii au fugit din faţa alor noştri ca nişte măgăriţe chele! Şi-au abandonat bogăţiile! exultă o femeie, lovindu-şi pieptul de fericire.

O alta se lăsă să alunece la picioarele patului Fatimei strigând:

— Fiică a lui Allah, fiul tău s-a născut în timpul acestei bătălii victorioase!

Soacra ei se prăbuşi, îmbrăţişându-i pe mamă şi pe copilaş.

— Solul vesteşte că Ali este bine! Spune că s-a purtat ca un erou!

Mătuşa Kawla fu prima care-şi veni în fire.

— Pruncul a supravieţuit, mama a supravieţuit. Şi dacă o ţineţi aşa, o să-i înnebuniţi cu strigătele şi lacrimile voastre! bombăni ea. Victoria lui Allah şi a lui *nabi* al său nu-şi va lua zborul! Aşa că lăsaţi mama şi copilul să respire!

În zilele următoare, peste casele supuşilor lui Allah domni haosul. Bărbaţii din Yathrib se duseră în întâmpinarea învingătorilor, pe când femeile se dedicau cât mai bine sarcinilor gospodăreşti, deşi se întrerupeau fără încetare ca să răspândească noi zvonuri.

Unele povesteau că luptătorii din Meca fuseseră două mii, însă nici numărul războinicilor şi al cailor, nici calitatea armelor lor nu-i ajutaseră. Trimisul îşi chemase Domnul în ajutor, iar Allah îi trimisese îngerii săi.

Altele pretindeau că Mahomed le tăiase gâtul oamenilor de vază din cetatea Meccăi care îi erau de multă vreme

duşmani. De-acum înainte, pe păgânii trufaşi îi aştepta dezastrul, pe când familiile refugiaţilor puteau spera să se reîntregească în curând.

Alte cumetre, dându-şi ochii peste cap şi plescăind din limbă, şopteau că războinicii lui Allah nu erau grăbiţi să ajungă acasă. Un număr mare de femei, soţii şi sclave, însoţeau caravana celor din Meca, susţineau ele. Şi cine se putea îndoi că învingătorii aveau să-şi acorde răgazul de a se bucura de ele înainte de a ajunge la Yathrib? Acest subiect tulbura conversaţiile şi strica buna dispoziţie.

Bârfele ajunseră până în curtea Fatimei, care îşi îngrijea fiul suportând sfaturile necontenite ale soacrei sale.

— Nu te îngrijora când plânge, înseamnă că-i este foame, spunea ea, abţinându-se cu greu să ia pruncul în braţe. Lasă-l puţin să scâncească, îi va întări glasul. Ai grijă la frunte să nu facă cumva febră. Fii atentă şi la ce-i iese din burtică. De acolo aflăm dacă îl pândeşte boala. Nu-l lăsa să sugă de cum are chef, va deveni un răsfăţat. Nu-l obliga atunci când nu vrea, căci îi vei slăbi voinţa. Arta de a creşte copiii este cumpănirea între îngăduinţă şi asprime. Uită-te la Ali. Nu am făcut treabă bună?

Chestiunea numelui revenea neîncetat. Veşnicelor întrebări puse de femei, Fatima le răspundea:

— Eu trebuie să aleg? Tata şi Ali vor hotărî. Şi nu fiţi pieze rele. Allah îmi cunoaşte fiul şi-l ajută să-şi trăiască primele zile de viaţă.

Era adevărat. Tradiţia spunea că, pentru a nu atrage boala şi moartea, copilul nu trebuia să primească un nume prea repede. Totuşi, bunica nu se putea stăpâni, şi de dimineaţa până seara îşi boteza nepoţelul în fel şi chip. Pruncul îndura această încăpăţânare fixând-o pe bătrână cu ochii lui negri mari şi severi, foarte asemănători cu ai mamei.

În ziua a patra, Fatima, sătulă peste cap, îi porunci Kawlei să le interzică tuturor femeilor să intre în camera ei.

— Îmi vor vedea fiul la rugăciunea de seară. Va fi de ajuns.

Deopotrivă uluită şi ofensată, soacra ei protestă:

— Nu te referi la mine!

— Ba la tine şi la celelalte, mamă.

— Eu locuiesc aici. Este hotărârea fiului meu.

— Atunci locuieşte aici în tăcere până la întoarcerea soţului meu. Apoi, Allah va hotărî, replică sec Fatima.

Întoarcerea învingătorilor

A doua zi, la puţină vreme după rugăciunea de seară, Fatima auzi copiii răspândind vestea în oază: războinicii lui Allah şi ai Profetului său se apropiau de Yathrib!

Se repezi pe terasă, dar în aerul fierbinte nu văzu decât un imens nor de praf care se ridica asemenea unui vis deasupra palmierilor.

Coborî în curte şi se repezi să îmbrace cea mai frumoasă tunică şi să-şi ia fiul din coşul unde dormea. Neluând în seamă ţipetele lui de protest, îl strânse la piept cu un şal pe care şi-l înnodă în jurul gâtului. O clipă mai târziu îşi îmboldea catârca fără milă, cu lovituri de călcâi în coaste, în mijlocul celor care, asemenea ei, alergau în întâmpinarea eroilor.

Îi ajunse când erau la marginea oazei. În faţă, tatăl ei, îmbrăcat cu vechea lui mantie brună, călărea un mehari cu şoldurile acoperite de o tapiserie brodată în albastru şi auriu. În stânga lui, Fatima recunoscu roibul lui Ali, apoi silueta înaltă şi slabă a lui Hamza şi pe cea a lui o mar. Spre deosebire de Mahomed, care avea capul acoperit cu turbanul lui obişnuit, ceilalţi patru încă îşi purtau coifurile cu pene şi ţepuşe din argint.

Omar flutura flamura roşie şi verde a lui Allah urlând:

— Dumnezeu este mare, Mahomed este Profetul său!

Şi de fiecare dată mulţimea relua acest strigăt, agitându-şi mâinile spre cer.

Apropiindu-se, Fatima observă o cămilă care mergea cu trei paşi în urmă, la dreapta lui Mahomed. Pe ea era montată o litieră mare, al cărei baldachin roşu se legăna încet.

I se strânse inima. Sângele îi pulsă în tâmple şi în gâtlej.

Singură, ţinându-se cu o mână de marginea litierei şi fluturând veselă cealaltă mână, cu pletele prinse într-un pieptene bătut în pietre scânteietoare, Aisha saluta mulţimea ca o regină sub privirea arzând de mândrie a lui Abu Bakr.

Din adunare, râsete, strigăte, săruturi trimise prin aer, invocări pline de devoţiune urcară spre ea:

— Aisha! Aisha! Allah şi îngerii săi sunt cu tine!

Deşi toţi îi împuiaseră Fatimei urechile cu tot feluri de fleacuri, bârfe şi zvonuri, nici măcar o singură dată nu-i spuseseră singurul lucru cu adevărat important, şi anume că tatăl ei plecase să-şi ducă prima mare bătălie împotriva necredincioşilor însoţit de Aisha.

Trase de căpăstrul catârcei, oprind-o de-a curmezişul în drumul coloanei victorioase. O clipă, animalul fu înghesuit

din stânga şi din dreapta de mulţimea enervată care roia de jur-împrejur. Pruncul începu să ţipe, speriat de zgomot şi de zguduituri.

Ali fu primul care-i descoperi în această învălmăşeală. Desprinzându-se de tovarăşii săi, îşi împinse calul în mijlocul gloatei, tăindu-şi drum în trap mărunt. Doar când îl auzi râzând şi urlând „Fiul meu s-a născut! Fiul meu s-a născut!” Fatima îşi reveni în fire.

— Soţia mea, fiul meu! răcni el în culmea fericirii.

Apropiindu-şi calul foarte mult de catârcă, se înclină cu agerime din şa şi-şi sărută soţia pe frunte, după care înşfăcă pruncul din şalul ce-l ţinea strâns la pieptul mamei.

Preţ de o clipă îşi cercetă cu încântare băiatul, apoi, înălţându-se în scări, îl ridică în aer. Printr-o mişcare abilă a călcâielor, îşi roti calul astfel încât mulţimea ce se forma deja în jurul lui fu nevoită să se dea la o parte. Strigând cât îl ţineau bojocii peste vacarm, le dădu vestea:

— Victoria şi fiul meu! Allah este mare!

Din mii de piepturi, numele lui ţâşni ca într-un ecou asurzitor:

— Ali! Ali! Slavă lui Ali! Slavă luptătorilor lui Allah! Slavă lui Abu Hamza, slavă lui Ubaida. Allah este mare!

În această nebunie de zgomote şi de gesticulări, Ali

izbuti să-şi apropie roibul de dromaderul Trimisului. Mahomed se înclină, iar mâna lui lungă atinse uşor capul băieţelului. Abia după ce rosti o binecuvântare o căută din priviri pe fiica sa, Fatima.

Întinsă ca o coardă de arc, ea voi să-i prindă privirea, însă aceasta păru să alunece deasupra ei. Un zâmbet, un semn uşor de mulţumire... şi Mahomed deja se întorcea, oferindu-se entuziasmului celor care-l chemau de pretutindeni: Abu Bakr, venit lângă el, evreul ben Shalom, care-l saluta cu mâna la inimă, căpeteniile din clanul Khazraj, cei care nu luptaseră, dar îi prezentau în mod ceremonios admiraţia şi supunerea lor. O dată în plus, nu tatăl ei se afla înaintea Fatimei, ci Trimisul lui Allah.

În acea clipă, singura privire pe care o captă fu cea a Aishei, radioasă, atotputernică, împlinită şi aclamată în litiera ei de soţie a Trimisului.

Povestirea bătăliei

Amploarea victoriei de la Badr şi gloria luptătorilor lui Allah întreceau orice închipuire.

Pentru prima dată după foarte mult timp, mândrii

locuitori ai Meccăi fuseseră învinşi în luptă şi scăpaseră doar prin fugă. Mai mult, bogăţia caravanei capturate de luptătorii Trimisului era atât de ieşită din comun, încât pierderea ei avea să slăbească durabil puterea cetăţii. În acelaşi timp, ea proclama noua putere a supuşilor lui Allah până la marginile de la miazănoapte şi de la miazăzi ale ţinutului Hidjaz.

Lui Abu Bakr îi reveni cinstea de a relata înaintea adunării credincioşilor adevărul despre bătălie.

Foarte devreme, Abu Sufyan află zvonul care circula prin deşert despre ameninţarea la adresa caravanei lui bogate. Recurse la viclenie şi subterfugii pentru a scăpa de războinicii lui Allah. Merse până acolo încât schimbă traseul, luând-o către mare. În zadar, iscoadele sale îl înştiinţară că nu putea evita lupta. Spre nenorocul lui, alese să dea bătălia la puţurile din Badr, o fundătură unde credea că-i putea lua prin surprindere pe luptătorii Trimisului.

Abu Sufyan era păgân, rău şi răzbunător, dar un bărbat lucid. Înţelese că Mahomed căuta să se răzbune pentru umilirile din trecut în aceeaşi măsură în care voia să pună mâna pe comorile ce apăsau pe spinările celor şase sute de cămile ale caravanei lui. Aceasta era apărată de trei

sute de războinici încercaţi, ceea ce ar fi fost prea îndeajuns pentru un atac obişnuit.

Bătălia ce avea să vină nu avea însă nimic obişnuit.

Ajuns la o distanţă de două zile în galop de Meca şi tot atâta faţă de Yathrib, Abu Sufyan îşi chemă aliaţii în ajutor. Vechiul duşman al lui Mahomed, Abu Lahab, precum şi tatăl, fratele şi unchiul lui Hind, soţia lui Abu Sufyan, se bucurară la gândul luptei. Înrolară şapte sute de războinici şi veniră în grabă mare, râzând cu gurile până la urechi, convinşi că izbânda era iminentă.

Ajunşi la palmierii din Badr, descoperiră şirurile războinicilor conduşi de Mahomed. Acestea erau dispuse riguros pentru o mare ciocnire frontală. Cavaleri, arcaşi şi suliţaşi, călăreţi pe cămile cu săbii lungi, cu toţii aşteptau ordinul de atac.

Abu Lahab şi Abu Otba înţeleseră că urma o bătălie necruţătoare, dar nu-şi făcură griji. Siguranţa dată de superioritatea lor numerică le întărea trufia înnăscută. Înaintară ca să-i sfideze pe luptătorii din Yathrib, care se rânduiseră în jurul puţurilor, supravegheaţi de războinicii lui Allah.

Convinşi că aveau să le recucerească lesne şi că aveau să-şi potolească în curând setea care le ardea gâturile

uscate, galopară încolo şi încoace, strigându-şi insultele obişnuite:

— N*abi! Nabi* din Yathrib, căci astfel te numesc evreii, renunţă cât mai este încă timp! urlă Abu Lahab. Şterge-o de-aici înainte să te duci după Allah al tău în iad!

— Abu Lahab, limba a început să-ţi putrezească din momentul naşterii! răspunse Mahomed. Astăzi se va descompune de-a dreptul în praful din Badr.

— Nu fi atât de arogant, om de nimic! zbieră Abu Otba. Limba ta atârnă ca o curmală stricată! Noi suntem o mie, şi fiecare dintre noi face cât zece oameni de-ai tăi, fameni cum sunteţi!

La rândul lor, fiul şi fratele lui Abu Otba gesticulară ţipând:

— Fugi, fugi, ibovnic neputincios al lui Aliat ce eşti!

Nebun de furie din cauza acestui afront, Abu Hamza îi spuse Trimisului:

— Nu este cu putinţă! Nu putem auzi asemenea grozăvii fără să reacţionăm. Legea războiului permite confruntările directe. Viermele ăsta să-şi aleagă trei luptători, iar trei de-ai noştri îi vor arăta cine sunt famenii!

Cei din Meca nu puteau refuza. Fură desemnaţi bărbaţii înrudiţi prin alianţă cu Abu Sufyan: socrul lui, Otba ibn

Rabia, fiul acestuia, Walid ibn Otba, şi fratele său Shaiba ibn Rabia.

Mahomed discută cu Omar şi Abu Bakr. În rândul credincioşilor, voluntarii erau numeroşi. Abu Sufyan îşi pusese la bătaie familia. Mahomed nu putea fi mai prejos: fură desemnaţi Ali şi Abu Hamza, precum şi vărul lor, Ubayda ibn al-Harith, unul dintre primii supuşi ai lui Allah, convertit la scurt timp după Abu Bakr.

Înfruntările, purtate călare, cu *nimcha,* fură cumplite. Lupta lui Ubayda îi făcu să tremure pe spectatorii cei mai căliţi. La cel de-al doilea atac, Shaiba ibn Rabia reuşi să-i taie piciorul stâng. Sângele ţâşni ca dintr-o fântână.

Pe când piciorul lui Ubayda se rostogolea sub copitele calului său, Shaiba îşi roti bidiviul pentru a-i da lovitura de graţie. Credea că-l va găsi pe Ubayda la pământ, dar războinicul lui Allah se ţinea încă în şa.

— Ibn Rabia! Mi-ai tăiat piciorul, urlă el. Fii bucuros! Allah este Dumnezeu şi El poate orice! Paradisul lui este populat cu fecioare de o frumuseţe ieşită din comun. Cu voia lui Allah, eu voi fi în braţele lor pe vecie, în vreme ce tu vei ajunge în iad!

Ferocitatea cu care scuipă aceste cuvinte îl îngheţă pe Shaiba. Cu o lovitură măiastră din încheietura mâinii,

Ubayda îşi aruncă *nimcha* spre duşman. Aceasta despică aerul, iar capul lui Shaiba căzu în praf... Aşa cum dorise, Ubayda avu timp să-şi vadă victoria înainte de a aluneca în braţele fecioarelor din paradis.

Un asemenea curaj îi întări pe Ali şi Abu Hamza. Acesta din urmă îl străpunse pe Otba ibn Rabia cu lancea, dar, înainte de a-i da lovitura de graţie, îl lăsă să vadă cum Ali deschidea pântecele fiului său.

Înfrângerea campionilor lor îi făcu pe cei din Meca să simtă sudoarea fricii pe şira spinării. Abu Lahab, temându-se să nu se împrăştie, îi mustră:

— Cum? Noi suntem o mie, ei sunt trei sute! Dacă nu înaintaţi, Aliat să-şi închidă coapsele pe veci pentru voi şi să scuipe pe fiii şi nepoţii voştri!

Profitând de acest răgaz, Mahomed se repezi în coliba unde o adăpostise pe Aisha. Cum se întâmpla deseori, acolo unde se afla soţia Trimisului, era şi Djibril[43]. Descoperindu-l, Mahomed strigă:

— Îngere Gabriel, necredincioşii nu mint. Ei sunt o mie, şi noi suntem trei sute. Fără ajutorul Domnului, vom fi învinşi. Dacă aceasta este voinţa Sa, aşa să fie!

— Fii fericit, *nabi,* îi răspunse Gabriel. Allah ştie cum

[43] Îngerul Gabriel (n.a.).

stau lucrurile. Mă trimite în ajutorul tău cu o mie de îngeri.

— O mie de îngeri! strigă Trimisul.

— Trei mii dacă este nevoie, Mahomed!

— Trei mii...

— Cinci mii dacă trebuie!

— Cinci mii! repetă Mahomed, uluit peste măsură. Se repezi afară din colibă şi alergă la vitejii lui. Dumnezeu ne trimite trei mii de îngeri ca să ne sprijine! Aplecându-se, adună praf din Badr şi-l aruncă spre cei din Meca, răcnind: Minciunile voastre să vă orbească!

Şi aşa se întâmplă. Abu Sufyan şi Abu Lahab aleseseră poziţia proastă: după-amiază, arcaşii lor se treziră cu soarele în faţă, astfel că nu putură vedea ploaia de săgeţi pe care cei din Yathrib o abătură asupra lor. Nu putură decât să le audă în timp ce le loveau în ropote neîntrerupte scuturile şi platoşele înainte de a li se împlânta în cefe, pântece şi inimi.

Apoi, iureşul îngerilor şi al supuşilor lui Allah se abătu asupra lor.

Abu Lahab se numără printre primii răpuşi, ca şi cum pământul ţinutului Hidjaz înghiţea în fine un gunoi otrăvit.

Cei din Meca înţeleseră: idolii lor din piatră şi lemn îi apărau mai puţin decât scuturile.

Se împrăştiară în galop. Abu Sufyan le fu căpetenie în fugă, după cum le fusese şi în bătălie.

— Aşa s-au desfăşurat lucrurile, încheie Abu Bakr. Astăzi nu mai există un singur om, pe toată întinderea cuprinsă între Yathrib şi Meca, care să nu cunoască puterea pe care Allah le-o insuflă credincioşilor lor.

Fatima avu prilejul să mai audă de câteva ori această relatare a bătăliei din gura lui Ali.

Tânărul ei soţ nu mai era acelaşi bărbat care o părăsise cu o lună în urmă. Învinsese şi ucisese sub privirile tuturor. Numele lui se afla pe buzele bărbaţilor şi ale femeilor. Era bogat. Mai mulţi cai băteau nervoşi din picioare în curtea lui, neîncăpătoare acum. Arme, platoşe şi coifuri se îndesau sub umbrar. Trei sclave ce aparţinuseră celor din Meca trebăluiau acum în bucătărie. De atunci înainte, ele aveau să mâne măgarul la *wadi* ca să aducă apă şi aveau să se ducă să cumpere hrană.

Mai presus de toate, zâmbetul cu care Trimisul i se adresa ginerelui său spunea multe despre afecţiunea care-i lega, asemenea degetelor de la aceeaşi mână.

Totuşi, nu curgea numai lapte şi miere. După mângâierile Fatimei, Ali se arăta adesea visător şi foarte tăcut. Se trezea tresărind, cu fruntea udă şi scrâşnind din

dinţi. Fatima îl îmbrăţişa, îl liniştea cu cuvinte dulci, îi săruta tâmplele. Dimineaţa, Ali ofta:

— Allah îmi dă o lecţie. Am luat viaţa unui bărbat de vârsta mea. Dumnezeu nu vrea să mă mândresc cu acest lucru.

La un moment dat, pe când Fatima îşi alăpta fiul, Ali strigă brusc:

— Fiul nostru nu are nume! Cum este cu putinţă? Allah să ne ierte!

— Nu trebuia să primească un nume înainte de întoarcerea voastră, răspunse ea calm. Tu şi tata trebuie să i-l daţi.

— Aşa e. Îndată îl voi întreba pe Trimis care este preferinţa lui.

— Nu. Îndată vei înşeua caii ca să mergem la tata. Vreau ca el să se roage împreună cu noi pentru ca Allah să ne primească fiul sub mâna Lui protectoare.

Ali închise ochii. Glasul Fatimei fierbea de mânie. Furia pe care şi-o stăpânise de atâta vreme izbucni dintr-odată:

— Tata nu a venit să mă vadă cât eram grea. Nu a venit să mă vadă înainte de a pleca să se lupte cu cei din Meca. La întoarcere, mi-a zâmbit de departe şi şi-a pus mâna pe fruntea fiului nostru ca şi cum ar fi fost nepotul altcuiva.

Oare nu-i pasă de urmaşii săi?

— Nici vorbă! Ali scutură din cap, dar nu îndrăzni să-i susţină privirea Fatimei. Repetă: Nici vorbă! zâmbi mângâind spatele rotofei al fiului său care sugea cu poftă, fără să-i pese de furia mamei. Trimisul nu se leapădă de tine, adăugă el cu blândeţe. Trebuie să se ocupe de soţia lui. Abu Bakr povesteşte în stânga şi în dreapta că îngerii lui Allah au săvârşit la Badr mai multe minuni decât se crede. Pe drumul de întoarcere, Aisha a devenit femeie. Asta l-a făcut pe tatăl nostru la fel de fericit ca tăierea capului lui Abu Lahab. Cine ar putea fi supărat pe el? El, care ne-a călăuzit spre o victorie atât de mare, să guste neîntârziat din fecioria soţiei sale! Şi, cu voia lui Allah, ar putea să aibă şi el un fiu înainte de venirea iernii.

Fatima nu răspunse.

Fericirea urmaşilor

La lăsarea primelor umbre, caii lor ajunseră la poarta casei lui Mahomed. Atrăgând toate privirile, Fatima şi Ali descălecară şi se îndreptară spre tamarix. Cu umerii acoperiţi de mantia roşie de la nuntă şi ţinându-şi fiul la

piept, Fatima strigă la o slujitoare:

— Anunţă-l pe tata că fiica lui a venit să-l vadă.

— Se roagă lui Allah în *masjid,* împreună cu tovarăşii săi, răspunse femeia.

— Vom aştepta, declară Fatima.

Aşteptarea nu dură mult timp. În curând, Mahomed ieşi din încăperea lungă de sub umbrar care era folosită drept moschee. Avea faţa şi mâinile încă ude de la abluţiuni.

Ali făcu o plecăciune, cu mâinile pe piept.

— Tată, eu şi soţia mea dorim să-i dai un nume urmaşului tău.

Mahomed privi copilul cu uimire, apoi i se adresă Fatimei:

— Fiul tău nu are nume?

— Fiul meu este sânge din sângele tău în aceeaşi măsură în care e sânge din sângele lui Ali. Ar fi cu putinţă ca numele lui să nu vină de la tine?

Vocea-i tremura uşor, dar nu-şi desprinse ochii din ochii tatălui ei. În jurul lor se formă un mic cerc. Omar, Tamim, Zayd, Al-Arqam, toţi cei care tocmai terminaseră rugăciunea. Abu Bakr veni lângă Mahomed. Cu toţii putură observa privirea dispreţuitoare cu care se uită la prunc.

Mahomed întinse mâinile, iar Fatima îi dădu copilul.

Trimisul îl mângâie pe frunte. Copilul, care gângurea, tăcu, făcând nişte ochi mari, miraţi.

Mahomed intonă:

— „Noi i-am dăruit pe Isaac şi Iacov – pe care Noi i-am călăuzit precum odinioară l-am călăuzit pe Noe şi pe cei din seminţia sa...”[44] Acest fiu va fi sub mantia mea. Facă-se voia lui Allah! Nu este el carne din carnea fiicei mele Fatima, care este o bucată din mine? Trimisul ridică pruncul în spaţiul dintre Ali, Fatima şi el. Vouă tuturor vă spun: Iată-l pe Hassan care s-a născut în mijlocul nostru! Putea el să poarte alt nume decât acela care înseamnă „cel mai frumos”, „cel mai puternic”, „cel mai tare”? Hassan! Hassan! Fie ca Allah cel Milostiv şi îngăduitor să-ţi ofere darul unei vieţi lungi, şi anume înţelepciunea şi smerenia înaintea Domnului tău!

Într-un singur glas, oamenii din curte strigară:

— Viaţă lungă lui Abu Mahomed Hassan ibn Ali Abu Talib, fiul Fatimei şi carne din carnea Trimisului lui Allah!

Toţi se rugară în masjid ca primii ani de viaţă ai copilului să fie feriţi de primejdii. Când Mahomed îl puse pe Hassan în braţele Fatimei, mâinile lor se atinseră.

Sub pânza care învelea pruncul, Trimisul prinse vârful

[44] Coran 6, 84.

degetelor fiicei sale. Foarte încet, întorcându-se de la cei care îi urmăreau atent, spuse:

— Potoleşte-ţi mânia, Fatima. Şi nu-ţi ţine fiul departe de mine. De fiecare dată când mi-l vei aduce, voi fi foarte fericit să vă văd, pe tine şi pe el.

Mută, cuprinsă dintr-odată de un tremur, Fatima se mulţumi să dea din cap. Hassan, obosit şi flămând, se arătă nerăbdător. Mama lui făcu o mişcare ca să se îndepărteze, însă Mahomed, strângându-i mai tare degetele, o obligă să-l privească, să se apropie şi mai mult de el.

— Fiica mea, ai uitat ce ţi-am spus într-o zi la Taif? îi şopti.

— Tată...

— Am spus: Nicio altă femeie nu-mi poate aduce ce-mi aduce fiica mea Fatima. Am spus: Fiecare părticică din tine este o părticică din mine. Am spus: Nimeni nu se va putea împotrivi acestui lucru. Am spus: Nu te îndoi. Allah este călăuza noastră în toate lucrurile, până şi praful ce ne intră în nări. Îţi aminteşti, fiica mea?

— Da, îngăimă Fatima, simţind cum îi ţâşneau lacrimi pe sub pleoape.

Mahomed o scutură din nou de braţ, zguduindu-l brutal

pe micuţul Hassan, ai cărui ochi uimiţi se uitau ţintă la barba bunicului său. Rosti pe un ton dur:

— Atunci nu te lăsa orbită de orgoliu şi de nerăbdare. Crezi că Allah nu doreşte şi El să ne vadă îngenuncheaţi din nou în sfânta Kaaba din Meca? Badr nu este decât un început. De-acum înainte, păgânii, făţarnicii şi mincinoşii ştiu de ce sunt în stare supuşii lui Allah. Vor veni să ne ameninţe sub zidurile noastre. Crezi oare că fiica nu-i va fi de folos tatălui, acum când a dat viaţă viitorului?

Ca o prelungire a cuvintelor sale, Trimisul porunci ca toţi credincioşii din Yathrib să-şi înalţe zidurile cu un stat de om. Asemenea celor mai bogate case ale evreilor din oază, clădite ca să facă faţă atacurilor, trebuiau să fie prevăzute cu turnuri de pază unde să poată fi plasaţi arcaşi.

În timpul acestor noi zile de muncă, Ali descoperi pe chipul Fatimei semnele strălucitoare ale fericirii. Nu le mai văzuse din dimineaţa în care stătuseră unul lângă celălalt în faţa porţii lui Al-Arqam ca să-i sfideze pe Yakut şi pe asasinii lui.

Aşteptă să fie în camera lor, în lumina palidă a lămpii, ca să o întrebe:

— De unde vine această fericire, Fatima, soţia mea?

— De la tata.

— Tatăl nostru, Trimisul, mi-a spus că Allah l-a copleşit cu fericire de două ori, murmură Ali. O dată dăruindu-i o soţie care va fi memoria vie a cuvintelor lui, a doua oară dăruindu-i o fiică ce va fi sabia urmaşilor lui.

Personaje şi clanuri

Familia Fatimei Zahra bint Mahomed

Mahomed ibn Abdallah (clanul Hashim): tatăl ei Khadija bint Khowaylid (clanul Khowaylid): mama ei. Zaynab: sora ei mai mare. Soţia lui Laas ibn ar-Rabi

(din clanul duşmanilor lui Mahomed) Ruqayyah: a doua ei soră. Soţia lui Utbal ibn Lahab (fiul lui Abu Lahab, duşmanul lui Mahomed), apoi a lui Othman ibn Affan (clanul Omayya Abd Sham, duşman al lui Mahomed) Umm Kulthum: a treia ei soră. Soţia lui Utayba ibn Lahab

(fiul lui Abu Lahab, duşmanul lui Mahomed) Al-Qasim: fratele ei defunct

Zayd ibn Harita al-Kalb: fiul adoptiv al lui Mahomed. Fost sclav originar din ţinutul Kalb Ali ibn Talib: fiul lui Abu Talib adoptat de Mahomed.

Viitorul soţ al Fatimei Abu Talib Abd Manaf ibn Abd al-Muttalib: tatăl lui Ali. Tatăl adoptiv şi unchiul lui Mahomed (şeful clanului Abd al-Muttalib) Muhavija bint Assad al-Quraysh: vara Khadijei bint Khowaylid (clanul Quraysh) Kawla bint Hakim: mătuşa lui Mahomed Waraqa ibn Nawfal: vărul Khadijei, erudit Aisha bint Bakr: fiica lui Abu

Bakr şi viitoarea soţie a lui Mahomed

Aliaţii lui Mahomed ibn Abdallah şi ai Fatimei

Abu Bakr ibn Abi Quhafa (clanul Taym): tatăl Aishei, ultima soţie a lui Mahomed

Tamim aldan

Othman ibn Affan (clanul Omayya Abd Sham): al doilea soţ al lui Ruqayyah Al-Arqam ibn Abd Manaf Musab ibn Umayr Omar ibn al-Khattab al-Makhzum

Najashi, prinţ de Aksum: creştin la care se refugiază Ruqayyah şi Umm Khultum

Aliaţii Fatimei din rândul beduinilor

Abd Mrah ibn al-Uzfullah Abd Ubdah: îi salvează viaţa lui

Mahomed în timpul atentatului din faţa pieţei mari Ibn Uraiqat: vărul lui Abd Mrah care se pune în slujba Fatimei şi a lui Mahomed în timpul Hegirei Lahla bine Gaani Haffa: vindecătoare

Casa lui Mahomed ibn Abdallah

Ashemu bint Shir al-Dhat, numită „Ashemu din Depărtare”: sclavă eliberată Abdonai: sclav persan eliberat, intendent şi om de încredere al Khadijei, apoi al lui Mahomed Bilal: sclav etiopian eliberat

Duşmanii lui Mahomed Abu Sufyan al-Sakhr

Otba ibn Rabia (clanul Abd Sham): tatăl primei soţii a lui

Abu Sufyan

Personaje şi clanuri

Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib: socrul lui Ruqayyah şi al lui Umm Kulthum, fiicele lui Mahomed Yakut al-Makhr: mercenar Abu Afak: poet din Yathrib Amr Nufsya: poet din Meca Amr ibn al-Ass: acolit al lui Abu Sufyan

Omm Jamil bint Harb: prima soţie a lui Abu Lahab şi sora lui Abu Sufyan

Clanuri duşmane

Al-Sakhr (Abu Sufyan) Abd Harb Abd Kilab Abd Sham

Ommaya, Ommayya Abd Sham

Abd Uzza

Makhzum

Abd Manaf

Al Quraysh

Thaqif

Abd al-Muttalib

Clanurile din Yathrib[45] Evrei

Banu Qurayza Banu Nadir Banu Qaynuqa

Politeişti

[45] Denumirea diferitelor clanuri este extrem de complexă. Pentru a uşura înţelegerea, am rezervat denumirea „Banu” pentru clanurile evreieşti, (n.a.).

Aws Khazraj

Personaje din Yathrib

Ubadia ben Shalom sau Ubadia (Abd Allah) ibn Salam în arabă: evreu din Yathrib, din clanul Banu Salma Hubab ibn al-Mundhir Abu Ayyub: negustor Huyayy ibn Akhtab Abu Yassur

O trilogie a iubirii şi destinului

Pe când mama ei, Khadija, era pe patul de moarte, Fatima i-a promis că va veghea mereu asupra lui Mahomed. Aşa va face, dejucând chiar o tentativă de asasinat la adresa tatălui său. Traiul la Meca devine însă prea periculos pentru acesta, astfel că hotărăşte să părăsească oraşul. Fatima îl însoţeşte până la Yathrib, viitoarea Medina, unde pentru ea începe o perioadă tristă. Tatăl ei o ia de soţie pe Aisha, foarte tânăra fiică a lui Abu Bakr, tovarăşul lui cel mai apropiat. Aisha nu este decât o copilă, dar Fatima se simte trădată. În plus, căsătorită cu Ali, unul dintre fiii adoptivi ai Profetului, Fatima suportă greu un rol care nu-i convine, mai ales că tocmai ei, care şi-a apărat tatăl cu arma în mână, nu i se permite să participe la marea bătălie dintre adepţii lui Allah şi

politeişti.

Departe de orice prejudecăţi, *Fatima* prezintă viaţa unei femei curajoase, rebele, având de dăruit o dragoste uriaşă, într-o epocă în care naşterea islamului bulversează echilibrul fragil din Peninsula Arabă.

Marek Halter a debutat în 1976 cu *Le Fou et Les Rois,* recompensat cu *lJrix dau jourd hui.* Continuă să scrie romane pe teme biblice, distinse cu numeroase premii, printre care *Prix du Livre Inter,* şi aflate pe lista de bestselleruri a *New York Times*